TALOUSSUUNNITELMA 2023–2026

TALOUSARVIO 2023

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 14.11.2022

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 1

VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ 3
Talouden kehitys 15
Vantaan henkilöstömäärän kehitys 22
Kaupungin toimitilamäärän kehitys 24
Väestön kehitys ikäryhmittäin 26
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2023 26
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa 42

KÄYTTÖTALOUSOSA 43
Talousarvion 2023 täytäntöönpano 43
Toimialoittain vertailu 2021–2026 ja kehys 47

YLEISHALLINTO 55
Keskusvaalilautakunta 57
Kaupunginvaltuusto 59
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 61
Kaupunginhallitus 63
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset 66

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO 69
Yleisjohto 71
Talous ja strategia 72
Henkilöstö ja konsernipalvelut 75
Kasvupalvelut 78
Kuntademokratia 81
Viestintä 84
Sisäinen tarkastus 86

KASVATUS JA OPPIMINEN 89
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 93
Yhteiset palvelut 94
Perusopetus 96
Varhaiskasvatus 99
Svenskspråkiga servicen 102
Toisen asteen koulutus 105
Lukiot 106
Ammatillinen koulutus 108

KAUPUNKIKULTTUURI 111
Kaupunkikulttuurilautakunta 114
Yhteiset palvelut 115
Kirjasto- ja asukaspalvelut 118
Kulttuuri 121
Kulttuuripalvelut 121
Musiikkiopisto 124
Kuvataidekoulu 126
Liikunta 127
Nuoriso 130

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ **135**

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA **138**
Kaupunkiympäristölautakunta 139
Yhteiset palvelut 140
Kaupunkirakenne ja ympäristö 142

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA **148**
Kaupunkitilalautakunta 149
Kadut ja puistot 150
Joukkoliikenne 155
Varikko 157
Kiinteistöt ja tilat 159
Kiinteistöt ja tilat netto 162

RAHASTOT **165**
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto 165
Sosiaalinen luototus 166
Vahinkorahasto 166

TULOSLASKELMAOSA **169**

INVESTOINTIOSA **175**
Rakentaminen 176
Uudisrakentaminen 176
Korjausrakentaminen 178
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt 180
Aineeton omaisuus 181
Julkinen käyttöomaisuus 182
Irtain omaisuus 184
Kiinteä omaisuus 185
Osakkeet ja osuudet 186

RAHOITUSOSA **187**
Täydentäviä tietoja 190

KUNTAKONSERNI **193**

LIITTEET **207**
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2023–2032 208
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2023–2032 212
LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2023–2032 215
LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027 216
LIITE 5; Vantaan kaupungin palveluverkkoihin suunniteltuja investointeja 14.11.2022 217

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Hyvinvointialueuudistus toteutuu vuoden 2023 alusta ja muuttaa kaupungin toimintaa ja taloutta. Taloudellinen toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Koronapandemiasta jo toipumassa ollut talous kärsii nyt voimakkaasta inflaatiosta, nopeasta korkotason noususta ja taantuma uhkaa. Kasvava kaupunki jatkaa systemaattisesti omaa talouden tasapainotustyötään, mutta tekee mm. panostuksia kaupunkistrategian mukaisiin tavoitteisiinsa.

Kaupungin toimintaympäristö muuttuu voimakkaasti

Pitkään valmisteltu hyvinvointialueuudistus astuu voimaan vuoden 2023 alusta. Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät. Lisäksi kunnilta siirtyy mm. opetushuoltoon ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä tehtäviä. Vantaan kaupungin palveluksesta siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle noin 3 900 henkilöä. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tulee olemaan keskeinen yhteinen tehtävä niin Vantaan kaupungille kuin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueellekin, joten organisaatioiden yhteinen yhdyspintatyö on keskeinen tulevaisuuden painopiste.

Vantaan kaupungin toiminnassa korostuvat jatkossa koulutus, sivistys, kulttuuri ja elinvoima. Myös paikallisesta osallisuudesta ja demokratiasta vastaaminen on tärkeä osa kaupungin tehtäviä. Kaupungin toimialoista suurin on Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, jonka osuus kaupungin henkilöstöstä on yli 70 prosenttia ja kaupungin toimintamenoista yli puolet.

Vuoden 2022 aikana koronapandemia on Suomessa helpottunut ja rajoituksista on voitu luopua. Helmikuussa alkoi Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, joka muutti kertaheitolla taas toimintaympäristöä. Vahva ja nopea toipuminen koronapandemian aiheuttamasta talouskriisistä vaihtui uusiin talouden epävarmuustekijöihin inflaation kasvaessa voimakkaasti mm. energian hinnan nousun takia ja korkotason noustessa nopeasti. Taantuman uhka on kasvanut Euroopassa.

Vantaan väestökasvun arvioidaan edelleen jatkuvan. Vuonna 2021 Vantaan väestönkasvu oli vajaat 2 000 henkeä, joka oli poikkeuksellisen alhainen taso. Vuonna 2022 väestönkasvun ennustetaan kasvavan ja olevan noin 2 800 henkeä. Vuodesta 2023 alkaen väestönkasvun ennakoidaan voimistuvan entisestään. Rakentamisennuste olettaa asuntotuotannon asettuvan 3 000–4 000 asuntoon lähivuosina. Väestönkasvu aiheuttaa painetta palvelutuotannolle ja investoinneille myös tulevina vuosina.

Työttömyys on laskenut selvästi koronapandemian alkuajoista. Elokuussa 2022 työttömyysaste oli Vantaalla 10,8 prosenttia, jossa laskua edellisvuoteen oli 3,1 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste ennen koronaa oli noin 8,5 prosenttia, joten toipuminen on kuitenkin vielä kesken. Erityisen huolestuttavaa on ollut pitkäaikaistyöttömyyden taso, jossa huippu saavutettiin vasta vuoden 2022 alussa, ennen kuin lasku lopulta alkoi.

Talouden tasapainottamistyö etenee suunnitellusti

Vuoden 2023 talousarviossa on kohdistettu resurssilisäystä erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä kaupunkikulttuurin lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Myös kaupunkistrategian mukaisiin tavoitteisiin on suunnattu lisärahoitusta, kuten mm. lisäpanostukset 1. ja 2. luokkalaisten matematiikan ja äidinkielen opetukseen. Lisäksi vuosille 2021–2023 koronapandemian aiheuttaman palvelu- ja hoitovelan purkuun laaditun noin 18 miljoonan euron toipumissuunnitelman vuoden 2023 osuus lisää menoja kertaluontoisesti 3,7 milj. euroa. Kunnallisen alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on varauduttu 20 milj. eurolla.

Vantaalla laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2021 alussa tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, jonka tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Talouden tasapainotus etenee tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti huomioiden toipumissuunnitelman lisämenojen kertaluontoisuus. Tavoitteena on

nostaa vuosikatetta vuosittain siten, että vuonna 2025 se olisi vähintään 130 milj. euroa, jolloin kaupungin perusinvestoinnit voidaan toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua. Vuoden 2023 tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan vahvasti positiivinen. Tilannetta edesauttaa kertaluontoiset ns. verohännät, jolloin osa verotuloista tilitetään vielä vuoden 2022 korkeammilla kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveron jako-osuudella.

Pitkäaikainen talouden tasapainottaminen on kuitenkin tuottanut hyviä tuloksia ja Vantaan talous on nyt terveellä pohjalla sekä tase on vahvistunut. Vantaa on kyennyt myös kuuden vuoden aikana vähentämään velkojaan 250 miljoonaa euroa ja on nykyisin yksi vähiten velkaisista suurista kaupungeista.

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa toiminnallisten muutosten lisäksi suuresti myös kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustulot vähenevät voimakkaasti. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä. Myös kuntien yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen takia. Lopulliset uudistuksen vaikutukset selviävät vasta vuoden 2023 syksyllä. Vaikka tuloja ja menoja poistuu kunnilta siirtymävuonna lähtökohtaisesti saman verran, on volyymien pienentyessä talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä.

Vuonna 2023 valmistuu kaupungin ja konserniyhtiön toimesta 5 päiväkotia. Vantaan ratikan ja Elmon uimahallin suunnittelu jatkuu. Varian suuri investointihanke Vehkalaan etenee ja myös Tikkurilaan suunnitellaan oppimiskampusta. Kuusijärven kehittäminen tärkeäksi luontokohteeksi jatkuu. Kivistön kauppa- ja palvelukeskus tulee pitkän odotuksen jälkeen valmiiksi ja kaupunki siirtää keskukseen palvelujaan.

Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄ-RISTÖ

Talouden kasvuvauhti on hiljentymässä

Talouskehityksen ennustettavuus on tällä hetkellä heikko. Vuotta 2021 leimasi nopea toipuminen koronapandemian aiheuttamasta talouskriisistä. Suomen talous kasvoi 3,5 prosenttia. Kasvun taustalla oli koronapandemian takia patoutunutta kysyntää sekä rajoitustoimien päättymistä.

Alkuvuodesta 2022 talouden kasvuvauhti jatkui vielä hyvänä. Vuoden toisella neljänneksellä kasvua kertyi 0,9 prosenttia edelliseen neljännekseen verrattuna ja 3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Samalla työllisyyskehitys jatkui myönteisesti.

Talouden ennustaminen on tällä hetkellä hankalaa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti tilanteen oleellisesti. Energian saatavuus, nopeasti voimistuva inflaatio ja inflaation myötä nousevat korot ajanevat Suomen ja Euroopan talouden taantumaan. Valtiovarainministeriön syksyn ennuste arvioi Suomen talouden kasvavan kuitenkin koko ensi vuoden aikana 0,5 prosenttia.

Vantaan ja Helsingin seudun kehitys noudattelee koko Suomen kehitystä. Niin Helsingin seudun kuin Vantaan yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehyksessä näkyy selvästi koronakriisiin aiheuttama notkahdus ja sitä seurannut nopea elpyminen. Palkkasumma ja yritysten liikevaihto ovat nousseet jo selkeästi koronaa edeltävälle tasolle.

Kuvaaja kuitenkin osoittaa Vantaan elinkeinorakenteeseen liittyviä heikkouksia. Koko Helsingin seudulla palkkasumma laski vain hieman koronakriisin alettua. Vantaalla lasku oli jyrkkä, eikä palkkasumman suhteellinen kasvu ole vieläkään kirinyt muuta Helsingin seutua kiinni. Vantaalla liikevaihto laski vuoden 2020 aikana -12,7 ja palkkasumma -4,6 prosenttia. Helsingin seudulla liikevaihto puolestaan pieneni samana vuonna -3,8 prosenttia ja palkkasumma pysyi edellisvuoden 2019 tasolla. Vuoden 2022 ensimmäisellä kvartaalilla sekä Vantaan että Helsingin seudun palkkasummat olivat 1 prosentin kasvussa.

Yritysten liikevaihdossa ero näkyy vielä selvemmin. Vaikka koko Helsingin seudulla koronan aiheuttama lasku liikevaihdossa näkyy selkeästi, on lasku huomattavasti pienempi kuin Vantaalla. Vantaalla myös koronaa seurannut toipuminen on ollut liikevaihdon osalta hitaampaa.

Kuvio 1: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2010 (2015=100)

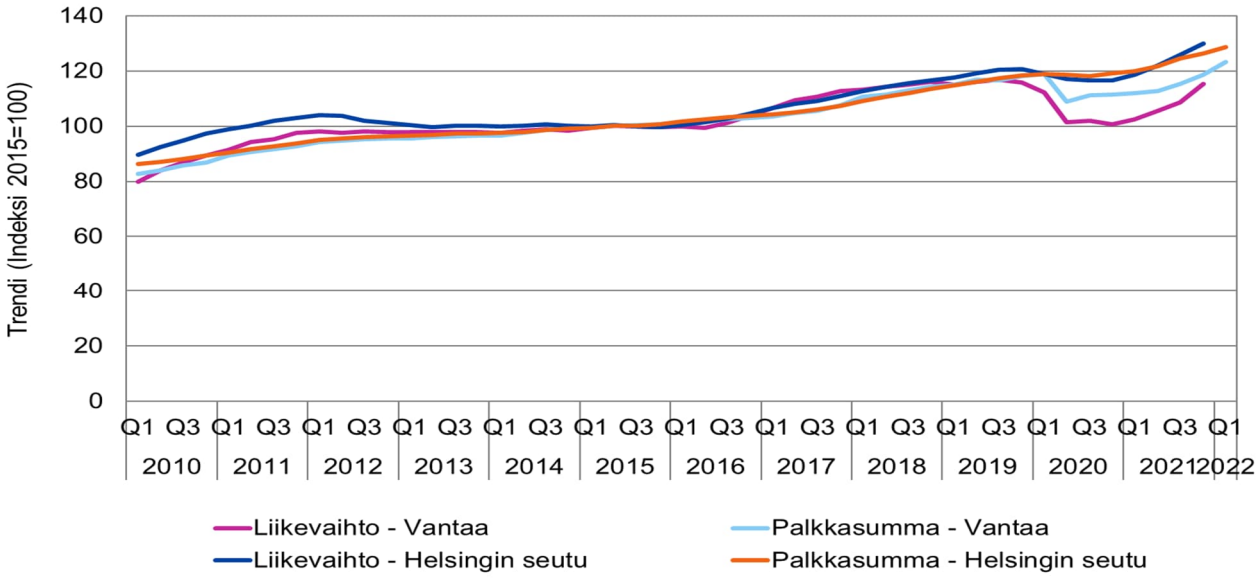

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.5.2022

Koronakriisi kohteli eri toimialoja eri tavalla. Tukku- ja vähittäiskaupassa sekä teollisuudessa laskua näkyi vain vähän ja kasvu jatkui kriisin jälkeen jopa kiihtyvästi. Rakentamisen hyvän kehityksen koronakriisi katkaisi hetkeksi, mutta elpyminen on ollut suoraviivaista.

Selkeimmin koronakriisi iski palveluihin. Lasku oli nopea ja tarkastelujaksolla palveluiden trendi ei ole saavuttanut vielä koronakriisiä edeltävää tasoa.

Kuvio 2: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2010 (2015=100)

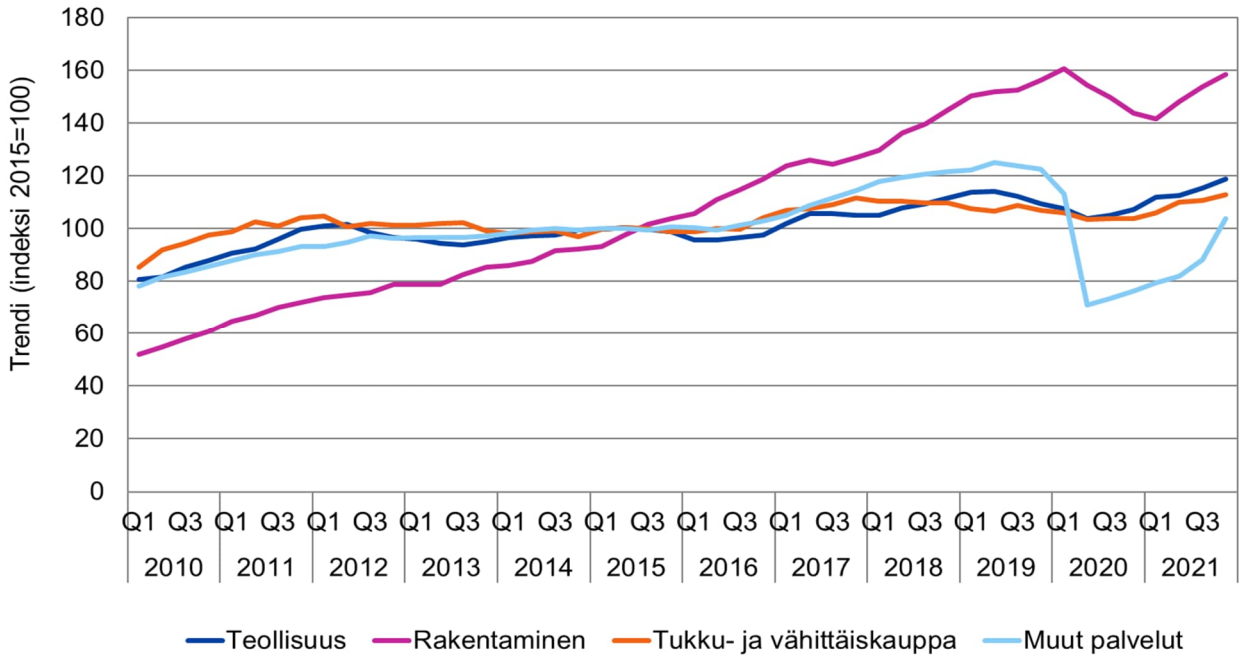

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.5.2022

Vantaan väestönkasvu poikkeuksellisen alhaisella tasolla vuonna 2021

Vantaan väestönkasvu on ollut määrällisesti mitattuna suurinta 1970-luvulla, jolloin väestömäärä kasvoi lähes 58 000 asukkaalla (80 prosenttia). 1980- ja 1990-luvuilla kasvu oli melko tasaista ja väestö lisääntyi 22 000–24 000 asukkaalla (16–17 prosenttia) vuosikymmenen aikana. 2000-luvulla kasvuvauhti jonkin verran hidastui väestön kasvaessa 12 prosentilla, mutta 2010-luku oli nopean kasvun aikaa ja väestö lisääntyi 36 000 asukkaalla (19 prosenttia).

Vantaalla oli 239 206 asukasta vuoden 2021 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2021 aikana 1 975 asukkaalla (0,8 prosenttia), mikä oli lähes 1 500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan väestönkasvu on viimeksi ollut näin alhaisella tasolla vuosina 2004–2005. Tästä pienestä notkahduksesta huolimatta Vantaan väestö on viimeisen viiden vuoden aikana kasvanut keskimäärin 4 000 asukkaan vuosivauhtia (1,8 prosenttia).

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Espoossa (4 300). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Tampereella (3 200) ja Oulussa (2 200), joiden jälkeen tuli Vantaa. Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki.

Vuodet 2020 ja 2021 olivat poikkeuksellisia maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi ja se on vaikuttanut useiden kuntien väestönkehitykseen. Entistä useammat kunnat saivat muuttovoittoa, kun muuttovirrat jakaantuivat eri tavalla kuin ennen. Etenkin Helsinki näyttäisi kärsineen pandemiasta, koska molempina vuosina 2020 ja 2021 väestönkasvu jäi poikkeuksellisen alhaiseksi. Espoossa väestönkasvu oli keskimääräistä alhaisempaa vuonna 2020 ja Vantaalla vuonna 2021.

Kuvio 3: Vantaan väestökehitys 2000–2021

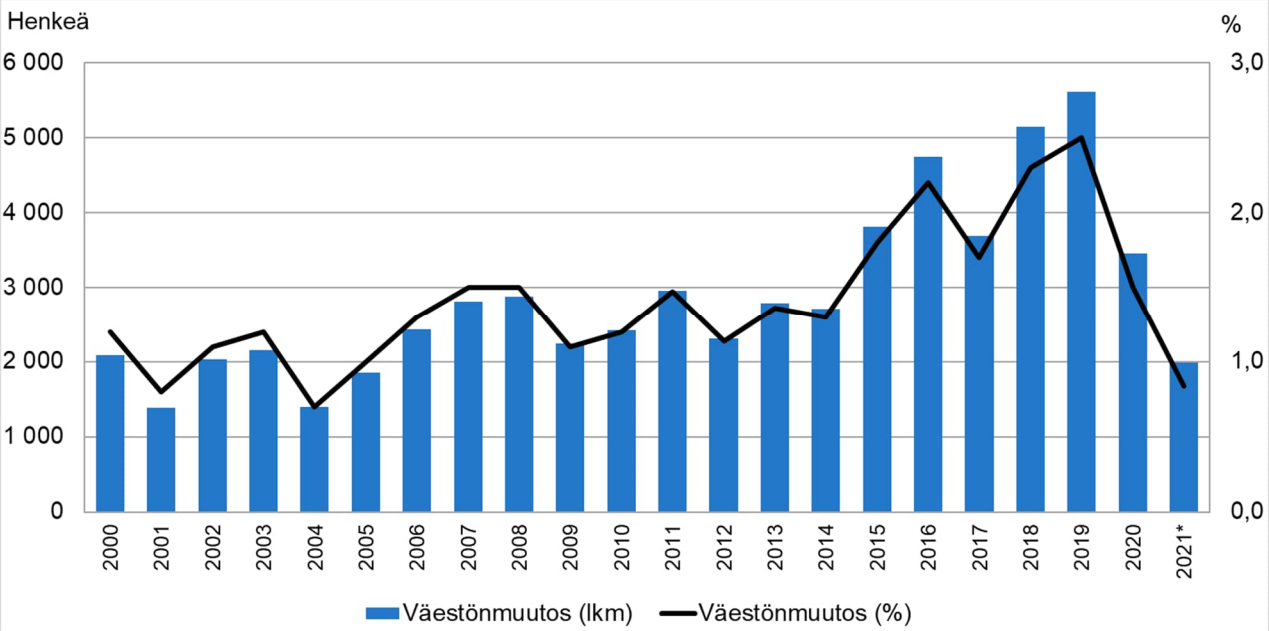

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan muuttovoitto kertyy etenkin Helsingistä ja ulkomailta. Vantaa on toisaalta menettänyt väestöä muualle Suomeen, etenkin kehyskuntiin. Muuttoliike kehyskuntiin on ollut Vantaalle tappiollista jo pitkään, mutta muuttotappio on jyrkentynyt edelleen. Koronaepidemian myötä Vantaa on alkanut menettää väestöä myös muualle Suomeen (ei pk-seutu tai kehyskunnat). Nettomaahanmuuton merkitys väestönkasvulle on kasvanut muodostaen merkittävimmän osan Vantaan väestön kasvusta.

Kuvio 4: Vantaan muuttovoitto tai – tappio eri alueille 2012–2021

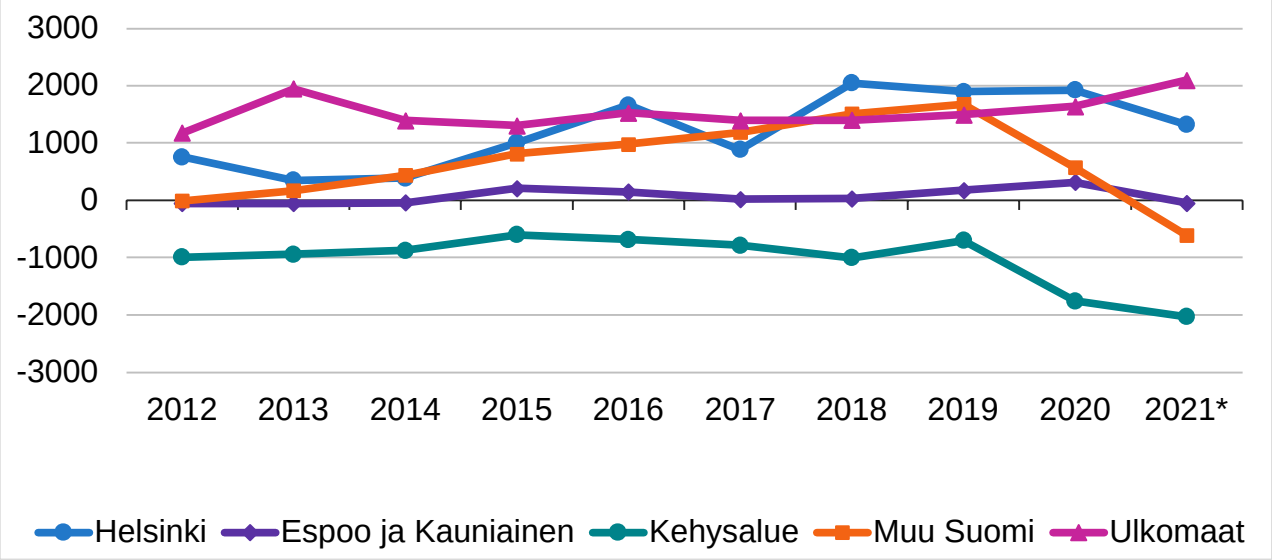

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 5: Vantaan väestönkehityksen osatekijät 2000–2021

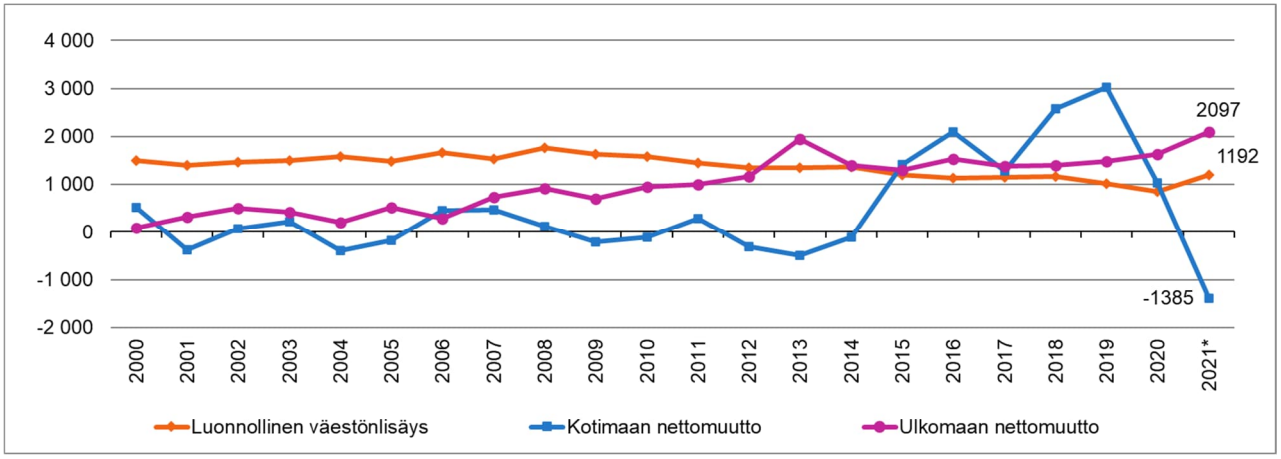

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan väestönkasvu on jatkunut myös alkuvuodesta 2022. Nettomaahanmuutto on ollut heinäkuuhun 2022 mennessä 1 679 henkeä. Samaan aikaan luontainen väestönlisäys on ollut 424 henkeä. Kuntien välinen nettomuutto on kuitenkin pienentänyt Vantaan väestöä 304 hengellä. Kuntien välinen nettomuutto on painunut tappiolle koronakriisin alettua. Nettomuuttotappio on kuitenkin ollut pienenemässä koko ajan.

Nopeimmin kasvava kaupunki on ollut alkuvuodesta 2022 Espoo. Se on myös ainoa suuri kaupunki, joka saa väestökasvua niin kuntien välisestä nettomuutosta, luontaisesta väestönlisäyksestä kuin nettomaahanmuutosta. Toiseksi nopein kasvaja on Helsinki, jonka väestönkasvu painottuu vahvasti nettomaahanmuuttoon. Kolmantena on Vantaa.

Suurien kaupunkien osalta nettomaahanmuuton merkitys väestöä kasvattavana tekijänä korostuu. Se nostaa väestöä kaikissa suurissa kaupungeissa. Kuopion, Lahden ja Jyväskylän osalta se on ainoa väkilukua kasvattava tekijä. Huomattavaa kuitenkin on, että Jyväskylän, Kuopion ja Porin väkiluvut pienenevät. Lahden väestölisäys on ollut alkuvuodesta vain 6 henkeä. Tämä osaltaan kertoo, miten vahvasti väestö on Suomessa keskittymässä tietyille alueille.

Kuvio 6: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2022

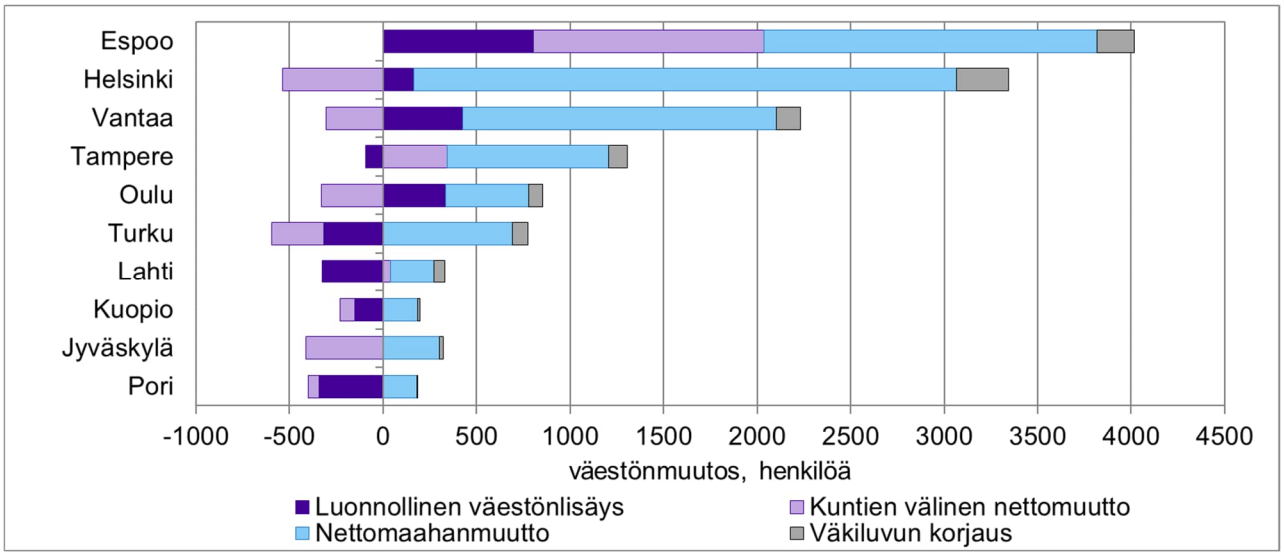

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 23.8.2022

Tikkurilan ja Kivistön suuralueet kasvoivat eniten

Asukasmäärällä mitattuna väkirikkain suuralue vuonna 2021 oli Myyrmäki, jossa asui 58 200 asukasta. Seuraavaksi suurimmalla, Tikkurilan suuralueella, asui 47 000 henkeä. Pienin suuralueista oli Kivistö 17 400 asukkaallaan.

Vuoden 2021 aikana eniten uusia asukkaita sai Tikkurilan suuralue, jonka väestö kasvoi 820 asukkaalla (1,8 prosenttia). Toiseksi eniten väestö lisääntyi Kivistön suuralueella, 540 asukkaalla, mutta suhteellisesti kasvu oli suurinta Kivistössä, 3,2 prosenttia. Hakunilan ja Myyrmäen suuralueilla väestö väheni, molemmissa vajaalla 200 asukkaalla.

Viimeisten viiden vuoden ajan Kivistön suuralueen suhteellinen kasvu on ollut omaa luokkaansa verrattuna muihin suuralueisiin. Kivistön väestö on lisääntynyt 49 prosentilla vuosina 2017–2021, kun seuraavaksi suurinta kasvu on ollut Tikkurilan suuralueella, 12 prosenttia. Kivistö on kasvanut myös määrällisesti eniten, 5 700 hengellä, jonka jälkeen tuli Tikkurila 5 000 hengen kasvullaan. Alhaisinta kasvu on ollut Korson suuralueella, jossa väestö on lisääntynyt 470 hengellä (1,6 prosenttia) viimeisten viiden vuoden aikana.

Kaupunginosista kasvu suurinta Veromiehessä ja Tikkurilassa

Kaupunginosista selvästi suurin on Myyrmäki, jossa asui vuoden 2021 lopussa 17 200 henkeä. Martinlaaksossa asukkaita oli 13 200, Hakunilassa 12 100 ja Kivistössä lähes 10 700. Alle sadan asukkaan kaupunginosia oli neljä: Lentokenttä, Länsisalmi, Viinikkala ja Ojanko.

Vuoden 2021 aikana väestö kasvoi kaupunginosista suhteellisesti eniten Veromiehessä, jossa kasvua oli 33 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvua oli Keimolassa (14 prosenttia) ja Tikkurilassa (8 prosenttia). Määrällinen kasvu oli selvästi suurinta Tikkurilan kaupunginosassa (+602) ja toiseksi eniten uusia asukkaita sai Veromies (+356). Väestö väheni vuoden 2021 aikana suhteellisesti eniten Sotungissa, -2,7 prosenttia. Määrällisesti väestö väheni eniten Kaivokselassa ja Hämeenkylässä, noin 80 hengellä.

Kun väestönkehitystä tarkastellaan viimeisen viiden vuoden ajalta, on väestö kasvanut suhteellisesti eniten Veromiehessä (196 prosenttia) ja Keimolassa (107 prosenttia). Määrällisesti kasvu on ollut selvästi suurinta Kivistössä (+4 771), jonka jälkeen tuli Tikkurila (+2 046). Suhteellisesti eniten väestöään vuosina 2017–2021 ovat menettäneet Seutula ja Helsingin pitäjän kirkonkylä (10–11 prosenttia). Määrällisesti väestö on vähentynyt eniten Metsolassa ja Päiväkummussa, 150 henkilöä kummallakin alueella.

Vieraskielisten määrä on kasvussa

Vuodenvaihteessa 2021/2022 vantaalaisista 74,7 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,3 prosenttia ruotsinkielisiä ja 23,0 prosenttia vieraskielisiä. Saamenkielisiä Vantaalla asui 25 henkilöä. Suomen- ja ruotsinkielisten osuudet ovat koko 2000-luvun ajan laskeneet ja vieraskielisten osuus on noussut.

Vuonna 2021 Vantaalla asui lähes 55 000 vieraskielistä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi tai saame), mikä oli 23,0 prosenttia koko väestöstä. Vieraskielisten osuus kasvoi edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä. Vantaan jälkeen seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (20,1 prosenttia), Närpiössä (18,3 prosenttia) ja Helsingissä (17,3 prosenttia).

Vieraskielisten osuus koko väestöstä vaihtelee ikäryhmän mukaan. Vuonna 2021 eniten vieraskielisiä oli 30–44-vuotiaissa sekä 0–6-vuotiaissa, joihin kuuluvista vantaalaisista hieman yli 30 prosenttia oli vieraskielisiä. Väliin jäävissä ikäryhmissä (7–15- ja 16–29-vuotiaat) vieraskielisiä oli 25–27 prosenttia. Vanhemmissa ikäryhmissä osuudet olivat selvästi alhaisempia ja esimerkiksi 60 vuotta täyttäneistä ainoastaan seitsemän prosenttia oli vieraskielisiä.

Vantaan yleisimmissä kielissä on tapahtunut huomattavia muutoksia viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuodesta 2013 lähtien sekä venäjän- että vironkielisiä on ollut enemmän kuin ruotsinkielisiä. Vuonna 2014 viro ohitti venäjän ja nousi Vantaan toiseksi yleisimmäksi kieleksi suomen jälkeen.

Vironkielisten kasvu alkoi kuitenkin hidastua 2010-luvun loppupuolella ja vuodesta 2019 lähtien toiseksi yleisin kieli on ollut jälleen venäjä. Vuonna 2021 Vantaalla asui 9 400 venäjänkielistä (3,9 prosenttia väestöstä) ja lähes 8 700 vironkielistä (3,6 prosenttia).

Viime vuosina arabiankielisten osuus on suhteellisesti noussut eniten, vaikka kieliryhmän osuus koko väestöstä on edelleen melko alhainen (2,0 prosenttia). Vuoden 2016 aikana arabia nousi Vantaan kuudenneksi yleisimmäksi kieleksi ja vuoden 2017 aikana jo viidenneksi yleisimmäksi kieleksi, ohittaen pitkään viidentenä olleen somalin (suomi on laskettu kieliin mukaan).

Vuoden 2021 aikana tapahtui uusin käänne, kun albaniasta tuli yleisempi kieli kuin somalista. Albaniankielisiä asui Vantaalla vuoden 2021 lopussa 3 350 (1,4 prosenttia väestöstä) ja somalinkielisiä vajaa 3200 (1,3 prosenttia).

Väestöllinen huoltosuhde on viime vuosina parantunut Vantaalla

Vuoden 2021 lopussa vantaalaisista oli 0–6-vuotiaita 7,6 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,4 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,7 prosenttia. Voimakkaan väestönkasvun myötä alle kouluikäisten määrän odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 3 500 hengellä ja peruskouluikäisten määrän 550 hengellä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmän koossa, jonka ennustetaan kasvavan yli 9 000 hengellä vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaisi noin 60 prosentin kasvua ikäryhmän koossa. Sen sijaan 65–74-vuotiaiden ikäryhmän oletetaan kasvavan samalla ajanjaksolla 600 hengellä, eli vajaalla 3 prosentilla.

Kuvio 7: Väestönmuutokset nuorimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

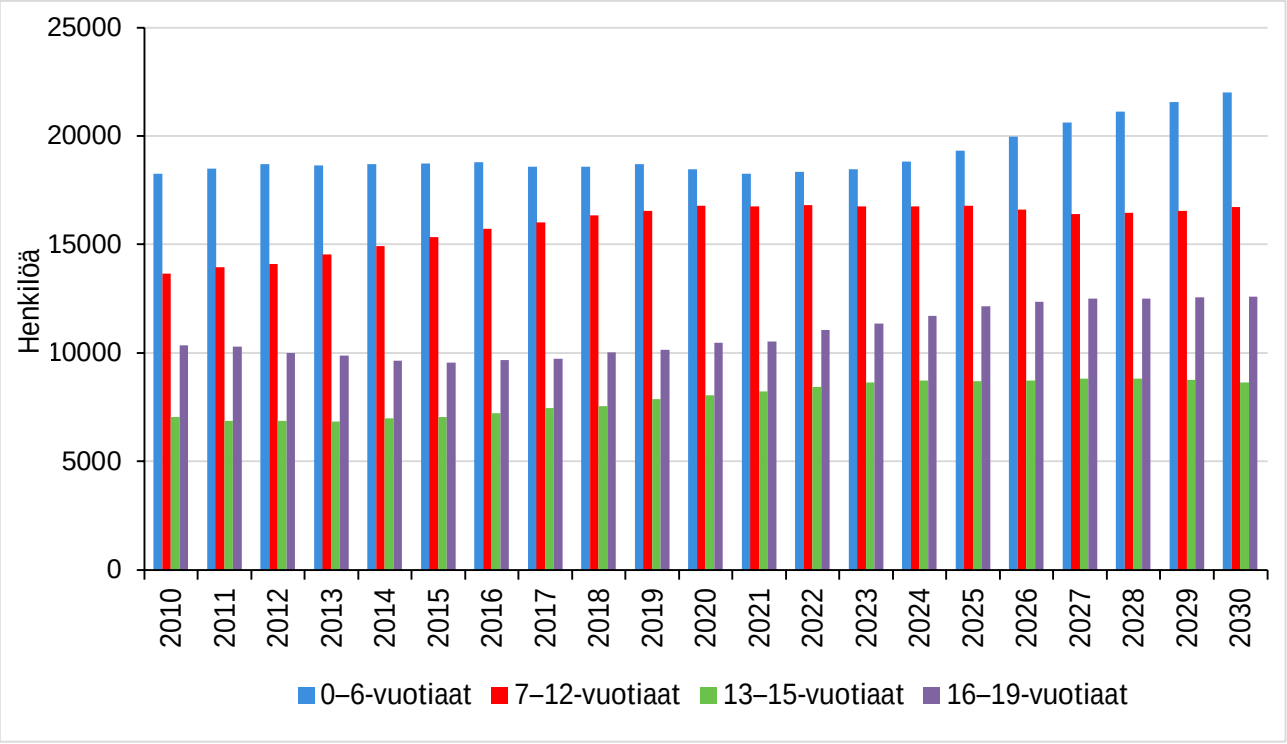

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Kuvio 8: Väestönmuutokset työikäisissä ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

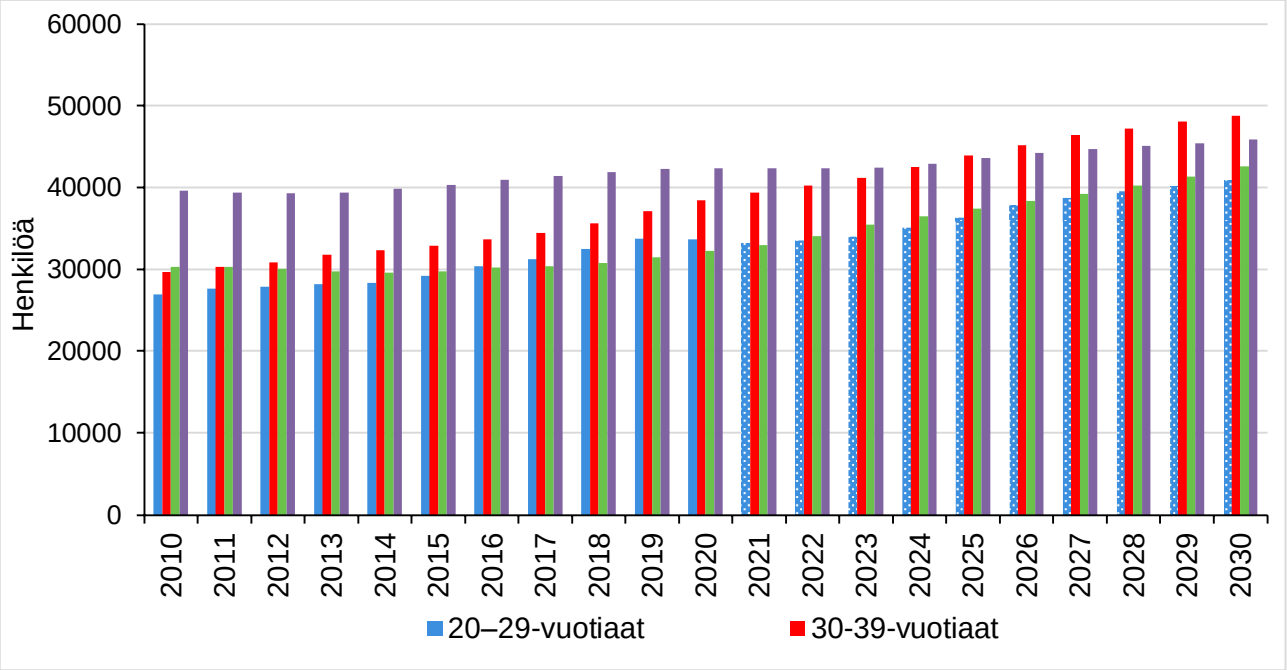

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Kuvio 9: Väestönmuutokset vanhimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

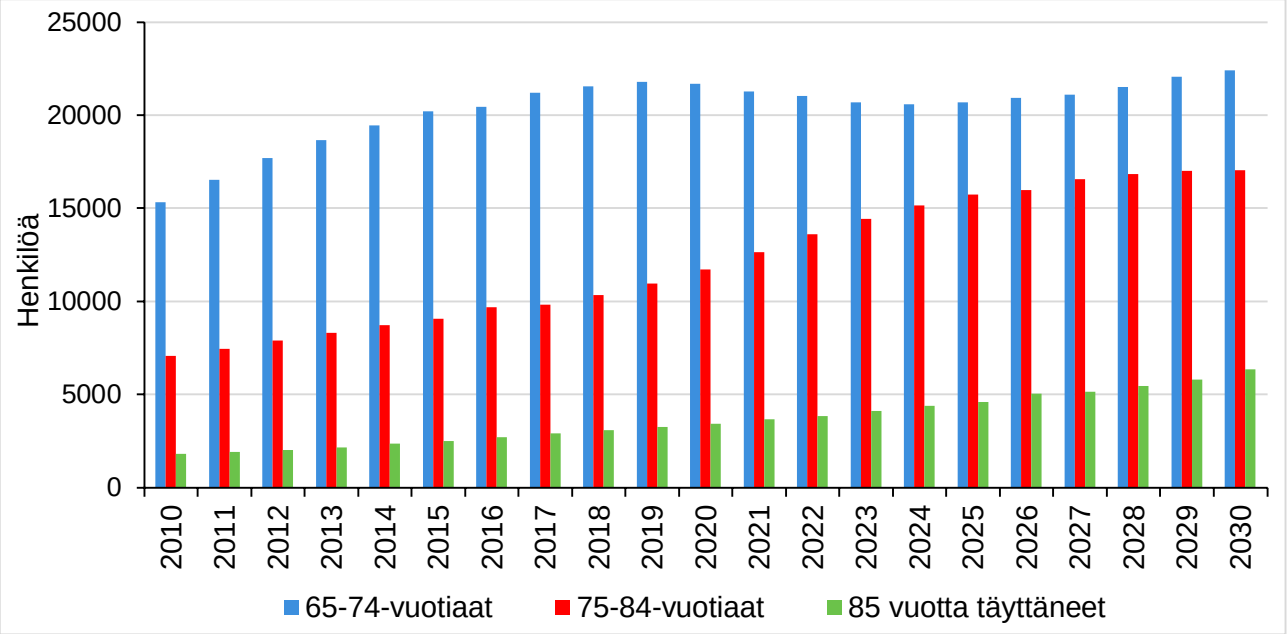

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä suhteessa 15–64-vuotiaiden määrään, on kasvanut kaikissa suurissa kaupungeissa ja koko maassa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kasvu on kuitenkin hidastunut. Nuoremman väestönosan muuttoliike kasvukeskuksiin hidastaa väestöllisen huoltosuhteen nousua, samalla kun vauhdittaa väestöllisen huoltosuhteen kasvua väestöään menettävillä alueilla. Vantaalla väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt 1990-luvulta lähtien hieman nopeammin kuin muissa suurissa kaupungeissa, mutta nopean väes-

tönkasvun myötä huoltosuhteen heikentyminen on pysähtynyt. Vuoden 2021 väestöennusteen perusteella väestöllisen huoltosuhteen ei oleteta merkittävästi heikkenevän 2020-luvulla. Syynä on väestökasvun painottuminen työikäiseen väestöön.

Kuvio 10: Väestöllinen huoltosuhde suurimmissa kaupungeissa ja koko maassa vuosina 1975–2021

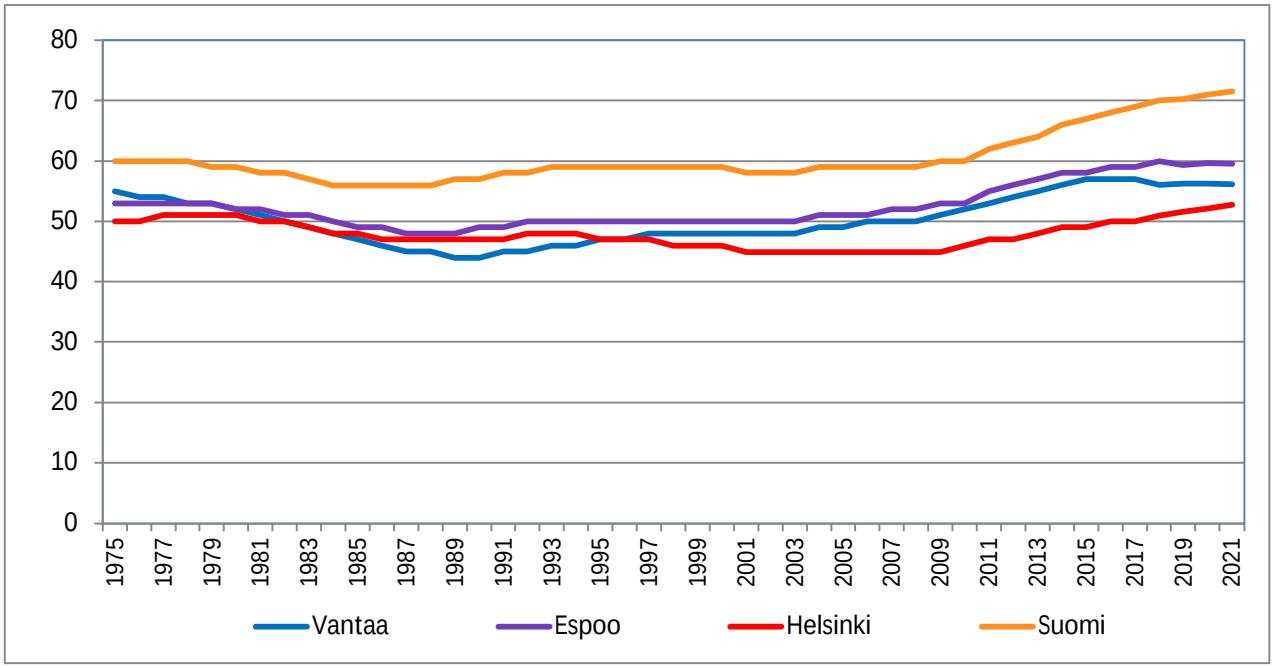

Lähde: Tilastokeskus

Koulutustason nousu jatkuu suurissa kaupungeissa

Koulutustaso on noussut suurissa kaupungeissa ja koko maassa. Kaupunkien koulutustasoissa on kuitenkin selkeitä eroja. Espoon koulutustaso on selkeästi korkein ja heti sen jälkeen tulee Helsinki. Kuuden suurimman kaupungin välisessä vertailussa Vantaa jää selvästi jälkeen muista suurista kaupungeista. Vantaan koulutustaso on painunut myös koko maan keskiarvon alapuolelle. Tämä tapahtui vuonna 2013 ja ero Vantaan ja muun maan välillä on kasvanut siitä lähtien hiljalleen.

Vuoden 2020 lopun tietojen mukaan Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 26 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 38 prosenttia toisen asteen ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Toinen aste sisältää tässä katsauksessa erikoisammattikoulutuksen, koska vain prosentilla yli 24-vuotiaista on erikoisammattikoulutusasteen tutkinto. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 9 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 15 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 12 prosenttia.

Koulutustason nousu näkyy myös siten, että yhä useammalla vantaalaisella on aiempaa korkeampi koulutus. Vuodesta 2000 vuoteen 2020 toisen asteen suorittaneiden osuus on kasvanut 34 prosentista 38 prosenttiin ja korkea-asteen suorittaneiden osuus 31 prosentista 36 prosenttiin. Samana ajanjaksona enintään perusasteen käyneiden osuus on laskenut 36 prosentista 26 prosenttiin.

Koulutusrakenteessa on eroja sukupuolen mukaan, sillä naiset ovat korkeammin koulutettuja kuin miehet. Vuonna 2020 naisissa oli enemmän korkea-asteen suorittaneita (41 prosenttia) kuin toisen asteen suorittaneita (35 prosenttia), kun miehissä oli selvästi enemmän toisen asteen (40 prosenttia) kuin korkea-asteen (32 prosenttia) suorittaneita. Kuten kuviosta 11 voi nähdä, naisilla oli enemmän alimman korkea-asteen ja alemman korkeakouluasteen tutkintoja, mutta ylemmän korkeakouluasteen tutkintoja oli naisilla ja miehillä lähes yhtä paljon.

Kuvio 11: Koulutustasomittain Suomessa ja kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2000–2020

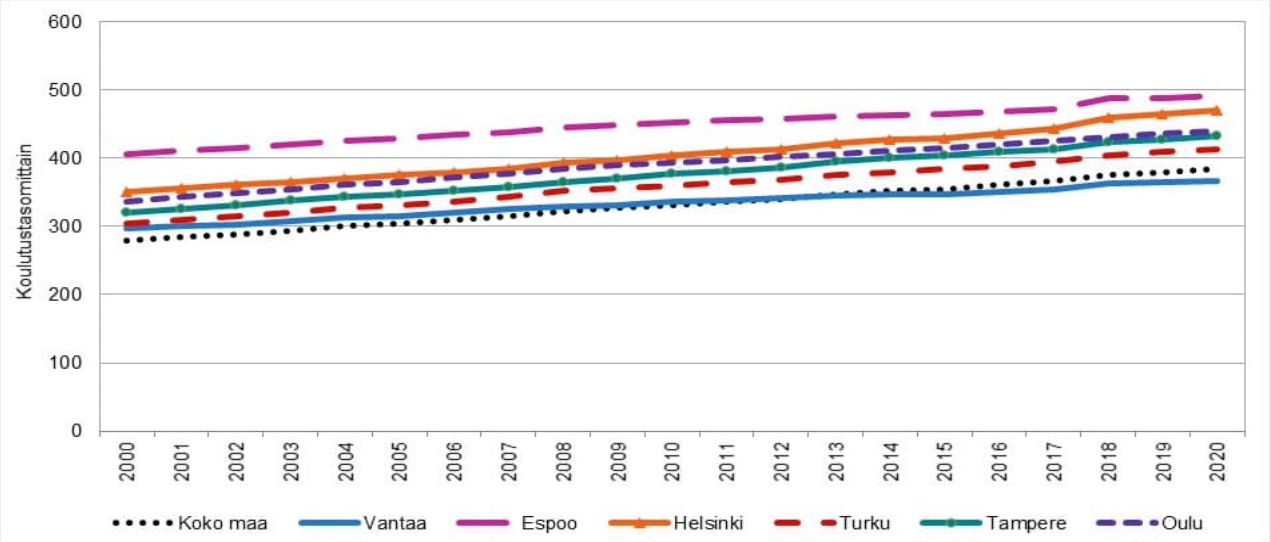

Lähde: Tilastokeskus

Asuntotuotanto jatkuu tasaisena

Vuosi 2019 oli rakentamisen huippuvuosi Vantaalla, jolloin valmistui yli 5 000 asuntoa. Vuonna 2020 määrä laski 2 917 ja vuonna 2021 määrä nousi jälleen 3 108 asuntoon. Vuoden 2022 heinäkuuhun mennessä Vantaalle oli valmistunut 1 188 asuntoa.

Myönnettyjen rakennuslupien välillä on ollut enemmän heiluntaa. Vuonna 2021 Vantaalla myönnettiin rakennuslupa 2 558 asunnolle. Vastaavasti vuonna 2020 rakennuslupia myönnettiin 3 976 kappaletta.

Eniten asuntoja valmistui Tikkurilaan, 1 132, vuonna 2021. Koivukylään ja Myyrmäkeen valmistui molempiin yli 500 asuntoa. Vähiten asuntoja suuralueista valmistui Hakunilaan, vain 93.

Pidemmän ajan tilastosta voidaan todeta, että finanssikriisin aiheuttamasta pudotuksesta (vain 987 asuntoa vuonna 2009) elpyminen käynnistyi tasaisesti 2012, kunnes asuntotuotanto taas laski selvästi vuoden 2019 jälkeen. Rakentamisennuste olettaa asuntotuotannon asettuvan 3 000–4 000 asuntoon tulevina vuosina.

Kuvio 12: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2021

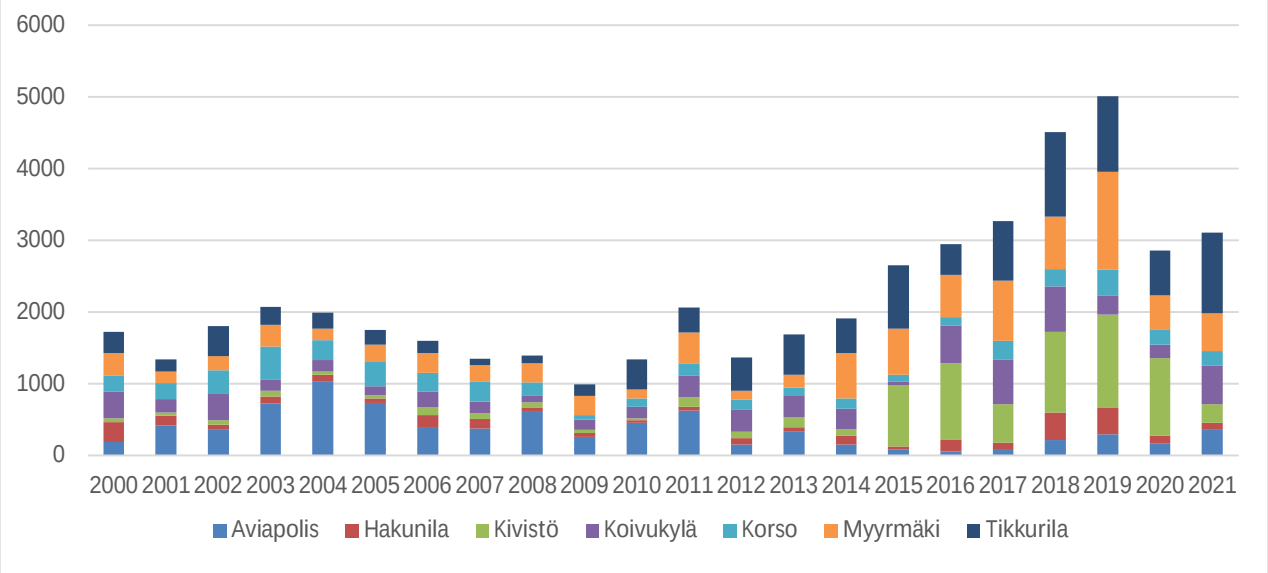

Lähde: Facta-kuntarekisteri, Vantaan Matti-järjestelmä

Työttömyyden lasku tasaantunut

Koronakriisiä seurasi keväällä 2020 erittäin nopea työttömyyden nousu. Erittäin nopeasti nousi etenkin lomautettujen määrä. Tähän vaikutti osaltaan se, että lomauttamista helpotettiin lainsäädännöllisesti, kun koronasulut estivät useiden yritysten liiketoiminnan.

Työllisyyshuippu saavutettiin toukokuussa 2020, kun työttömiä oli Vantaalla 23 314 henkeä. Huipun saavuttamisen jälkeen työllisyys lähti myös nopeasti laskuun. Huomattavaa kuitenkin on, että työttömyyden lasku kohdistui etenkin lomautettuihin, joita on kutsuttu takaisin töihin. Muilta osin työttömyyden lasku on ollut hitaampaa.

Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 14 861 työtöntä. Heistä lomautettuja oli 666. Lomautettujen määrä on jo melkein saavuttanut koronaa edeltävän tason, mutta yleisesti työttömyys on korkeammalla tasolla. Helmikuussa 2020 Vantaalla oli 10 442 työtöntä.

Kuvio 13: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

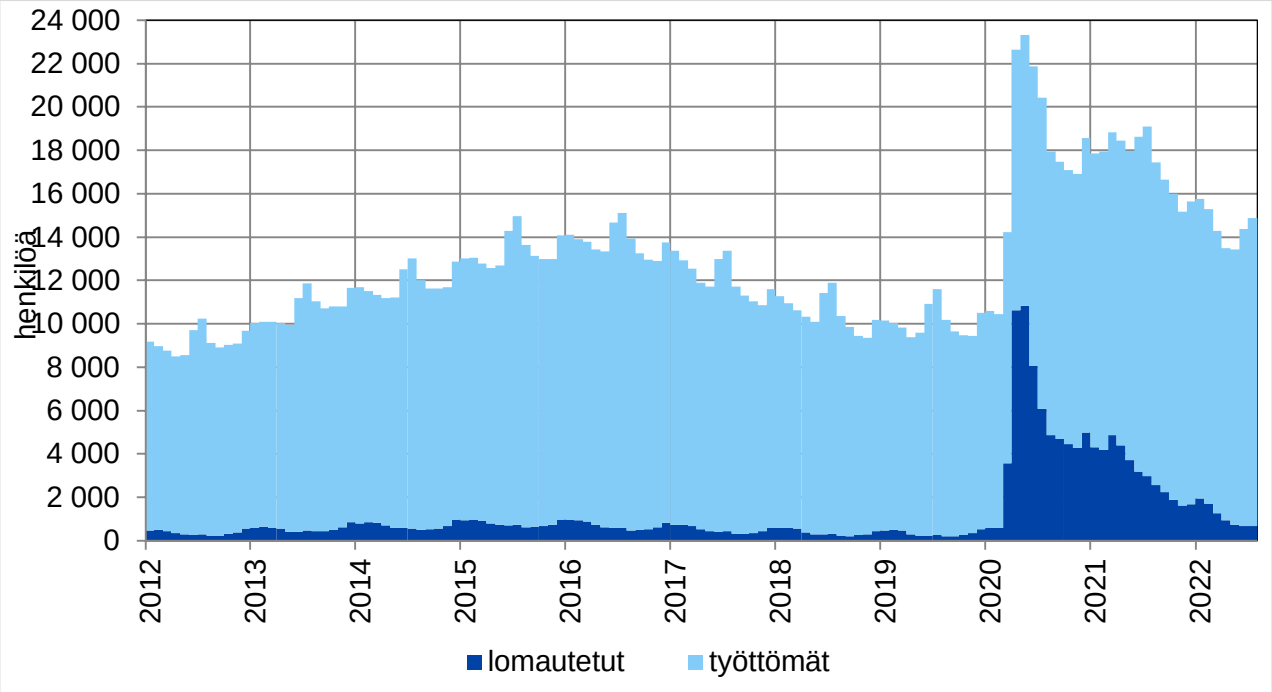

Lähde: TEM, päivitetty 23.8.2022

Huolestuttavaa työttömyyden rakenteesta tekee se, että pitkäaikaistyöttömyys näyttäisi jäävän korkealle tasolle. Pitkäaikaistyöttömyys alkoi kasvaa heti koronakriisin alettua ja sen lasku käynnistyi muuta työttömyyttä myöhemmin. Tällä hetkellä pitkäaikaistyöttömyyden lasku näyttää pysähtyneen käytännössä kokonaan. Juuri ennen koronakriisin puhkeamista helmikuussa 2020 Vantaalla oli 2 451 pitkäaikaistyötöntä. Matalimmillaan pitkäaikaistyöttömiä oli 2 276 marraskuussa 2019. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi käytännössä koko kriisin ajan saavuttaen huippunsa, 6 728 henkeä, tammikuussa 2022. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyys laski, mutta lasku näyttäisi nyt lähes pysähtyneen. Vuoden 2022 heinäkuussa Vantaalla oli 6 043 pitkäaikaistyötöntä. Tämä on yli kaksi kertaa enemmän kuin ennen koronakriisiä.

Nuorisotyöttömyys kasvoi myös voimakkaasti koronaepidemian aikana. Nuorisotyöttömyydessäkin huolestuttavaa on se, että sen taso on jäämässä koronaa edeltävää tasoa korkeammalle. Nuorisotyöttömyyden taso kuitenkin laski pitkäaikaistyöttömyyttä nopeammin koronapandemian jälkeen. Nuoristyöttömyydelle on ominaista selkeä kausivaihtelu. Se kasvaa kesäksi ja laskee syksyllä. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että keväällä oppilaitoksista valmistuvat nuoret tulevat työmarkkinoille. Syksyllä moni työtön nuori taas siirtyy opiskelijaksi. Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 1 644

työtöntä nuorta. Vuoden 2021 heinäkuussa Vantaalla oli 2 557 työtöntä nuorta. Ennen koronaa, heinäkuussa 2019, työttömiä nuoria oli 1 456.

Kuvio 14: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

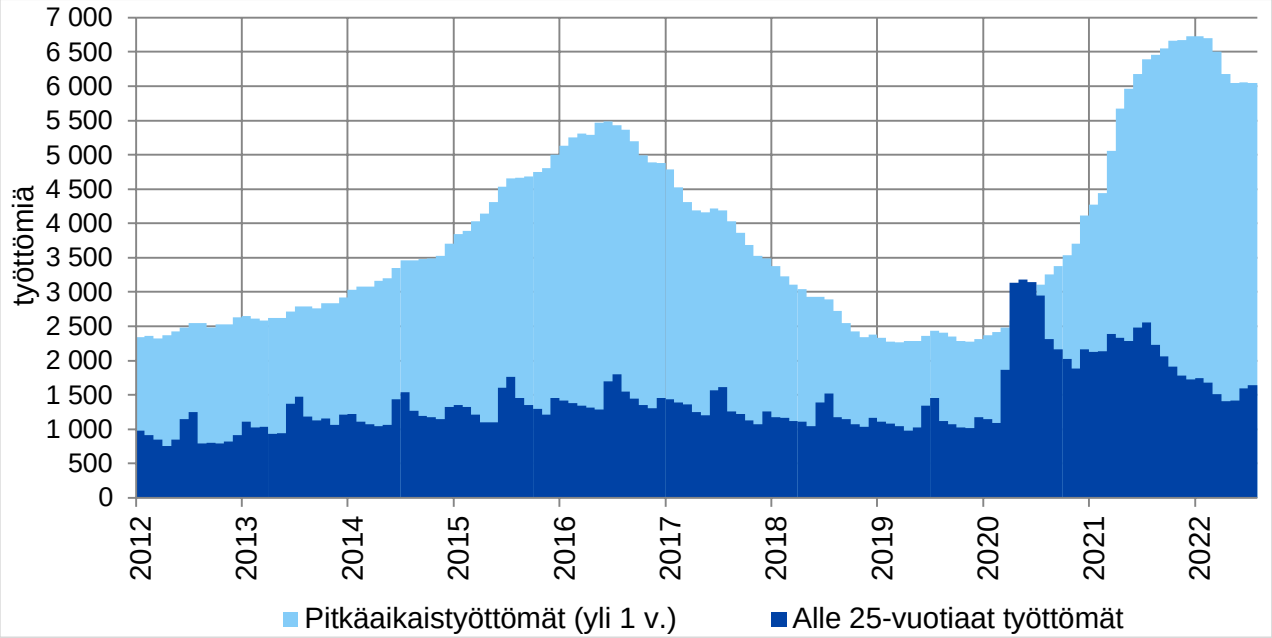

Lähde: TEM, päivitetty 23.8.2022

Pitkittynyt työttömyys on pääkaupunkialueella etenkin Vantaan ongelma. Vertailussa Vantaan pitkäaikaistyöttömyys nousi pitempään kuin Espoossa ja Helsingissä ja on myös laskenut hitaammin.

Kuvio 15: Pitkäaikaistyöttömyys pääkaupunkiseudulla

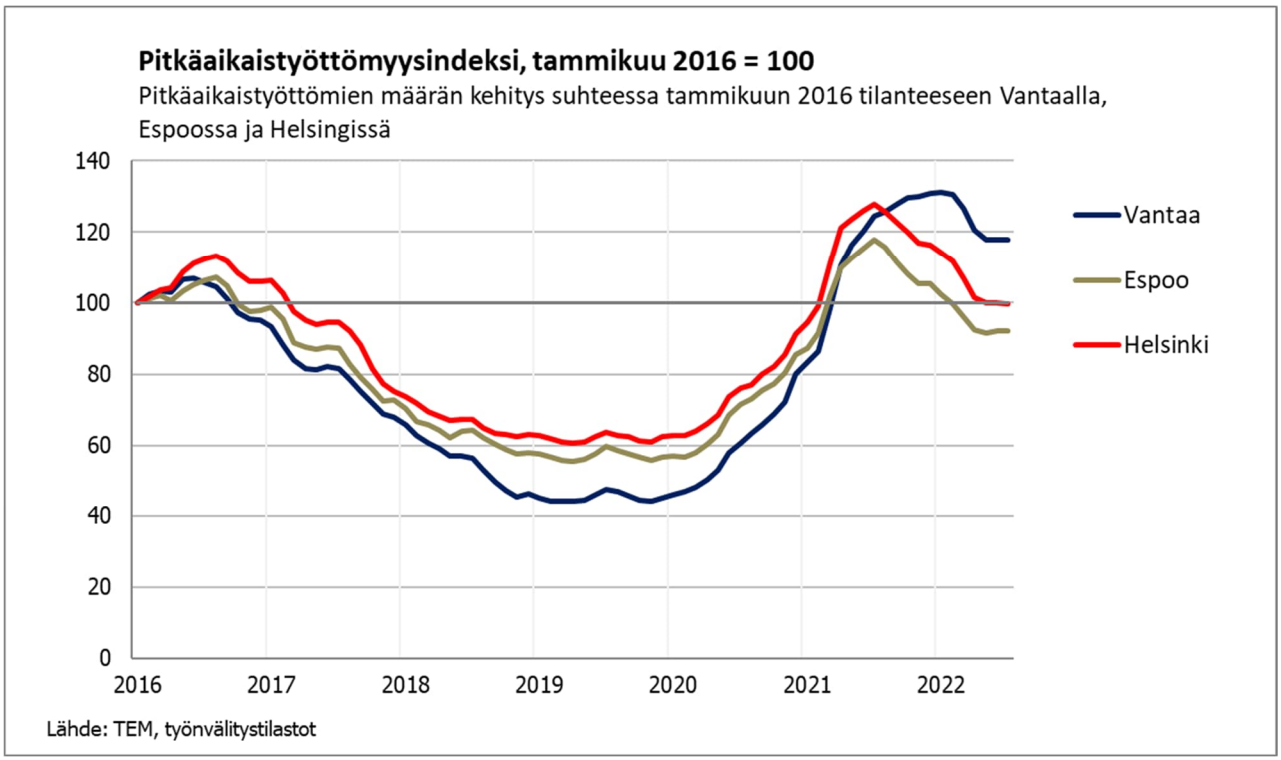

Koronapandemia kohteli kieliryhmiä eri tavalla. Suomenkielisten työttömyys sekä nousi että laski nopeammin kuin vieraskielisten. Suomenkielisiä työttömiä heinäkuussa 2022 oli 8 547. Vieraskielisiä oli työttöminä 6 176 ja ruotsinkielisiä 138.

Kuvio 16: Työttömät kielen mukaan

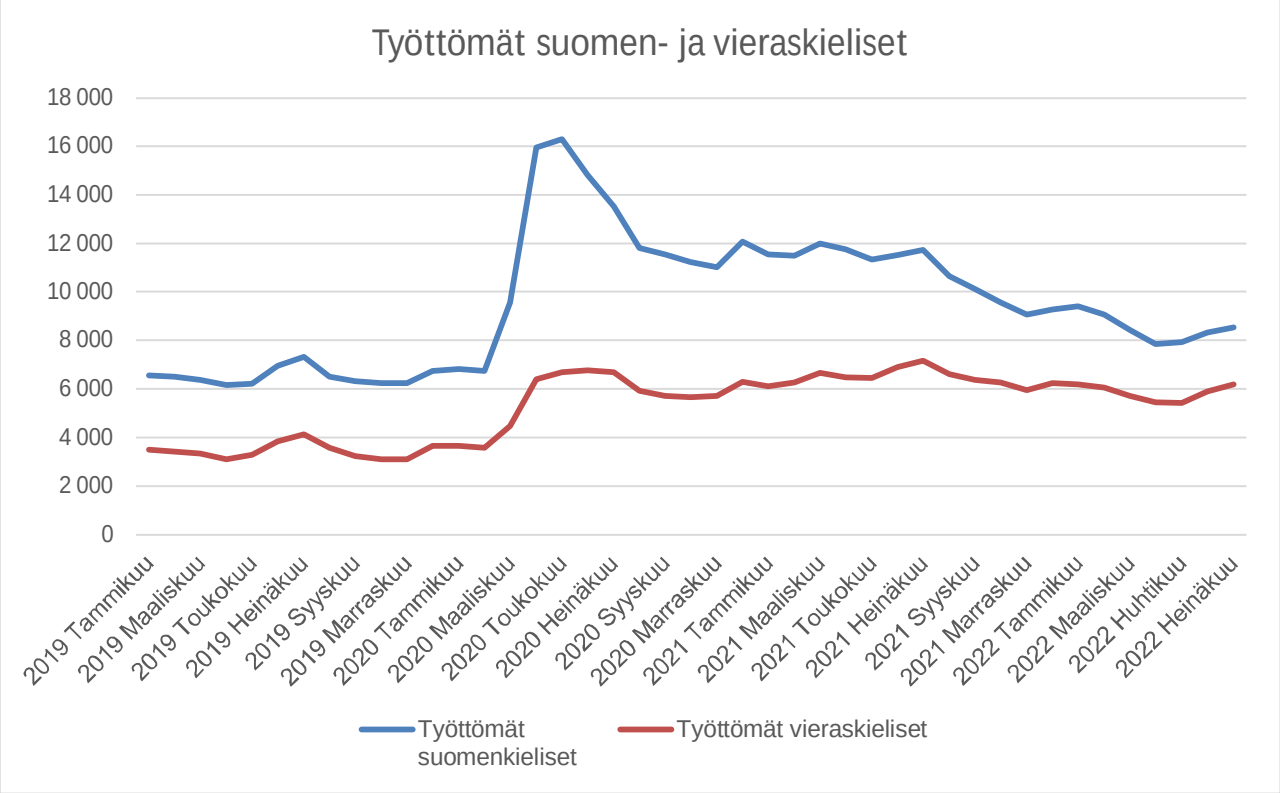

Lähde: TEM

Positiivista työttömyyskehitystä tukee se, että avoimia työpaikkoja Vantaalla on edelleen runsaasti. Vaikka työllisyyden parantuminen on hidastumassa, on vuoden 2022 aikana avoimia työpaikkoja ollut koko ajan enemmän auki kuin koronaa edeltävänä vuonna 2019 tai vuoden 2021 vastaavina kuukausina. Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 3 751 avointa työpaikkaa. Edellisenä vuonna avoimia työpaikkoja oli heinäkuussa 3 120.

Kuvio 17: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2019–2022

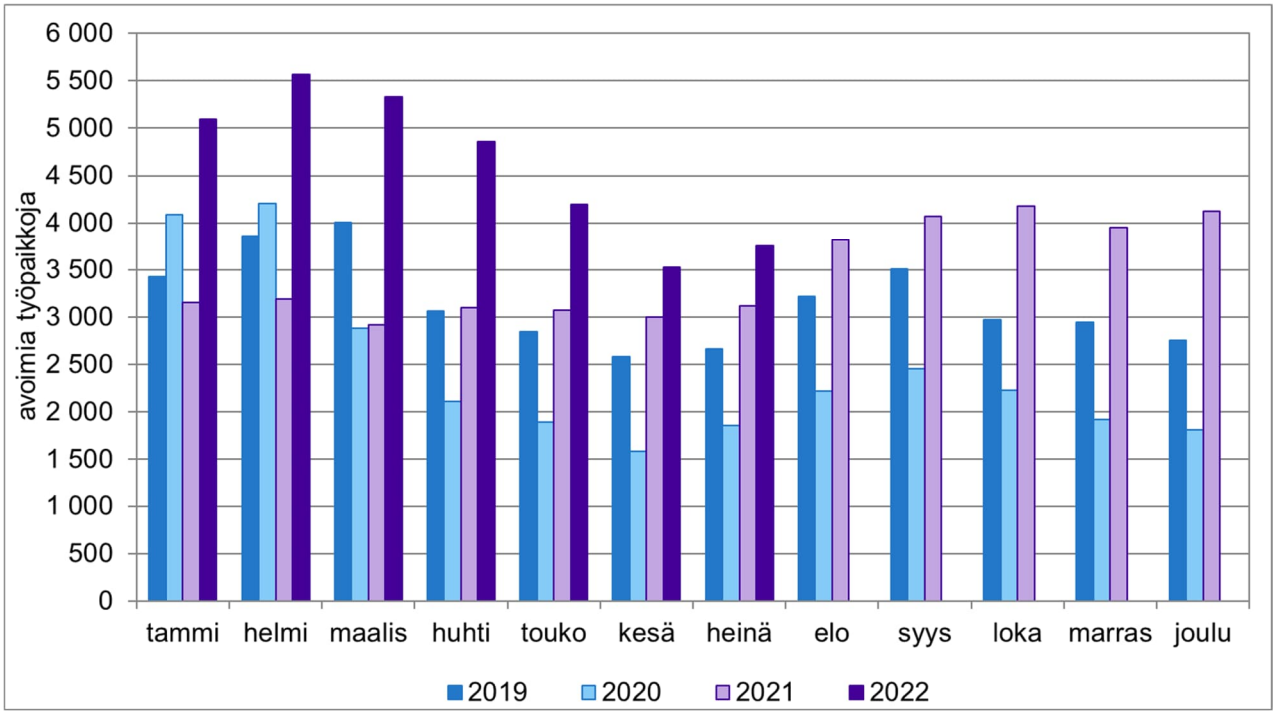

Talouden kehitys

Talouskehitys epävarmaa

Talouden kehittymisen ennakointi on tällä hetkellä todella haasteellista. Vuonna 2021 Suomen BKT oli kasvanut 3,5 prosenttia ja kasvun ennustettiin jatkuvan vuonna 2022. Vielä alkuvuodesta 2022 Suomen ja maailman taloutta leimasi nopea elpyminen koronakriisistä. Talous kasvoi selvästi ja työttömyys pieneni. Ensimmäisen neljänneksen aikana kasvua kertyi 2,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Koko alkuvuosi näyttääkin vielä hidasta talouskasvua. Työpäiväkorjattu BKT kasvoi kesäkuussa 2022 1 prosentilla vuoden takaisesta.

Talouskasvu jatkui edelleen kesällä, mutta vauhti näyttää hidastuvan. Talouskehitykseen on vaikuttanut vahvasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Suomen kannalta merkittävimmät vaikutukset ovat tulleet EU:n Venäjälle asettamista sanktioista ja Venäjän vastasanktioista sekä energiatoimitusten arvaamattomuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy kolme, toisiinsa liittyvää epävarmuustekijää. Inflaatio on noussut nopeasti Suomessa ja EU:ssa. Inflaation taustalla on monia tarjontaan liittyviä häiriöitä, joista osa syntyi jo koronakriisin takia. Venäjän hyökkäyssota laajensi ongelmia. Näistä merkittävin on energian hinta, kun fossiilisten polttoaineiden (kaasu, öljy ja kivihiili) saatavuus Venäjältä on häiriintynyt. Tämä uhkaa Eurooppaa ml. Suomea energiakriisillä tulevana talvena. Inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin aloittamaan historiallisen nopeat koronnostot. Tämä on luonut uhan stagflaatiosta, sillä koronnostoihin on lähdetty, vaikka Eurooppaa uhkaa taantuma.

Yleisen epävakaisuuden takia koko maailman talouteen kohdistuu epävarmuuksia. Haasteet ovat syntyneet jo koronan aikana, jolloin mm. tuotantoketjut ovat häiriintyneet. Tämä on yksi syy kiihtyvälle inflaatiolle. Yhdysvaltojen talouskasvu oli vuonna 2021 erittäin nopeaa ja talous elpyi 5,7 prosentin vauhdilla. Vuodelle 2022 IMF ennustaa kasvua 2,3 prosenttia. Huoli mahdollisesta taantumasta kasvaa Yhdysvalloissakin. Yhdysvalloissa inflaatio on ollut 8,3 prosenttia ja tämän takia myös korot ovat nousseet. Kiinan talouden oletetaan kasvavan tänä vuonna vain 3,3 prosenttia. Tämä on Kiinalle poikkeuksellisen hidas kasvuvauhti. Koko maailmantalouden odotetaan kasvavan 3,3 prosenttia ja hidastuvan ensi vuonna edelleen 2,9 prosenttiin. Hitaan taloudellisen kehityksen ollessa laaja-alaista, ei maailman taloudelle löydy yksittäistä veturia.

Suomen inflaatio oli 7,8 prosenttia heinäkuussa 2022. Eniten inflaatiota kiihdyttivät sähkön, bensiinin ja dieselin hinnat. Euroalueen inflaatio oli samaan aikaan 8,9 prosenttia. Nopeasta inflaatiovauhdista huolimatta on huomattavaa, että Suomen inflaatioaste on euroalueen toiseksi matalin. Hitaampaa inflaatio on ollut vain Maltalla ja Ranskassa. Nopein inflaatio, yli 20 prosenttia, on ollut Baltian maissa. Suomen muuta Eurooppaa matalampi inflaatio saattaa tukea Suomen vientiteollisuuden kilpailukykyä ja näin pehmentää mahdollisen taantuman työllisyysvaikutuksia. Vientiteollisuutta tukee myös heikentyvä euro. Syyskuussa dollarin ja euron kurssi oli käytännössä pariteetissa. Heikon euron ongelmana on kuitenkin se, että se kiihdyttää inflaatiota entisestään, koska mm. energiakauppaa käydään usein dollareissa.

Inflaation takia Euroopan keskuspankki on aloittanut koronnostot. Syyskuun alussa EKP teki merkittävän 0,75 prosentin koronnoston nostaen ohjauskorkonsa 1,25 prosenttiin. Suomalaisten kotitalouksien kannalta keskeiset viitekorot eli euribor-korot ovat nousseet EKP:n ohjauskorkojen myötä. Syyskuun loppupuolella 12 kuukauden euribor oli jo yli 2,4 prosenttia. Nousu on ollut merkittävä, kun vielä huhtikuussa 2022 sama korko oli negatiivinen. Koronnousut syövät nopean inflaation lisäksi kotitalouksien ostovoimaa. Huomattavaa on myös se, että palkankorotukset ovat jääneet inflaatiosta jälkeen, jolloin ostovoima pienenee.

Edellä mainittujen tekijöiden takia Suomen talouskasvun oletetaan hidastuvat tai jopa painuvan taantumaan lähitulevaisuudessa. Useimmat ennusteet olettavan Suomen talouden kasvavan vielä 2023, mutta hitaasti. Valtiovarainministeriö ennustaa syksyn ennusteessaan vuoden 2023 kasvuksi 0,5 prosenttia. Tilanne muuttuu nopeasti ja tämä haastaa ennusteiden tekijät.

Nopeasti nousevien elinkustannusten takia on huomioitava, että esim. kotitaloudet saattavat ajautua vaikeuksiin, vaikka työttömyyden ei ennusteta nopeasti nousevankaan. Talvella 2022–2023 energiasta saattaa tulla aidosti pulaa ja tämä edellyttää uudenlaista varautumista. Energian saatavuushaasteiden takia myös talven säätiloilla on oleellisesti merkitystä.

Keskipitkälläkin aikavälillä talouteen vaikuttaa mm. se kuinka pitkään Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu, miten sanktiot puretaan, kun rauha on saavutettu ja lopulta luonnollisesti se, löydetäänkö venäläiselle energialle korvaavia lähteitä.

Julkisen talouden alijäämä alkaa taas kasvaa

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt koronapandemian julkiseen talouteen synnyttämää mittavaa epätasapainoa. Talouskasvu hidastuu vuonna 2022, mutta työllisyyskasvu pysyy vahvana ja julkinen talous kohenee verotulojen voimakkaan kasvun siivittämänä. Alijäämän pienenemistä edesauttaa myös koronapandemian vuoksi päätettyjen tukitoimien väheneminen. Talouskasvun hidastuessa alijäämä alkaa jälleen kasvaa vuonna 2023. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet heikentävät julkista taloutta myös tulevina vuosina. Nähtävissä oleva vaimea talouskasvu ei riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa ja alijäämä pysyy mittavana lähitulevaisuudessa.

Julkinen velka suhteessa BKT:hen kohosi korkealle tasolle koronapandemian vuoksi eikä se ole palautunut kriisiä edeltäneelle tasolle. Velkasuhteen kasvu kuitenkin taittui vuonna 2021 hetkellisesti. Valtionhallinnon, paikallishallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä pysyy suurena, joten velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen heti vuodesta 2023 lähtien. Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisesti epätasapainossa mm. väestön ikääntymisen johdosta, eikä julkinen talous siksi ole kestävällä pohjalla.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Myös mahdolliset uudet koronapandemian aallot sekä kertynyt hoitovelka voivat rasittaa julkista taloutta. Julkisen talouden ehdolliset vastuut ja erityisesti takausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Takausvastuiden keskittyminen tietyille toimialoille ja yrityksille lisää riskejä. Merkittävää velkaantumisessa on myös se, että yleisen koronnousun myötä myös valtion velkojen korot ovat lähteneet nousuun.

Kuntasektorin talouskehitys

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Vuosikate ja tilikauden tulos säilyivät lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta puolestaan vahvistui edellisvuodesta vajaan 300 milj. euroa. Lainakannan kasvu supistui 0,66 mrd. euroon (2,8 %), kun edellisvuonna kasvua oli 1,5 mrd. euroa (6,7 %). Nettoinvestoinnit laskivat edellisvuodesta noin 0,6 mrd. euroa, mikä osaltaan vähensi kuntatalouden lainanottotarvetta ja vaikutti siihen, että vuosikate ylitti nettoinvestointien määrän lähes 0,5 mrd. eurolla.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Vuoteen 2023 ajoittuu myös hallituskauden päättyminen. Monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Merkittävin veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen siirtyessä kuntien vastuulta hyvinvointialueille kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kunnallisveron tuottoa leikataan noin 13,9 mrd. euroa ja valtion ansio- ja pääomatuloveron tuottoa kasvatetaan noin 13,6 mrd. euroa. Ansiotuloverotusta kevennetään kokonaisuudessaan noin 0,3 mrd. eurolla sen varmistamiseksi, että verovelvollisten verotus ei kiristyisi sote-veromuutoksen seurauksena. Sote-verouudistuksen yhteydessä kunnallisverotuksen invalidivähennys poistetaan.

Hallituksen 19.9.2022 antaman esityksen vuoden 2023 talousarvioksi mukaan ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus. Työtulovähennykseen ehdotetaan tehtäväksi ikään perustuva portaittainen korotus. Perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuuta ehdotetaan huojennettavaksi. Matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta ehdotetaan jatkettavaksi. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti asuntolainan korkovähennysoikeus poistuu kokonaan. Kotitalousvähennyksen yhteydessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön määräaikainen sähkövähennys. Lisäksi kunnallisveron tuottoa pienentää tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kunnallisveron kertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 40 milj. euroa vuodelle 2023. Veroperustemuutosten nettovaikutuksen arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja -30 milj. eurolla vuonna 2023, jotka tullaan kompensoimaan kunnille osana valtionosuuksia.

Vuonna 2023 voimaan tulevan sote-uudistuksen yhteydessä kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennetaan. Tämä pienentää kuntien yhteisöveron kertymää vuonna 2023 noin 763 milj. eurolla ja maksuunpanoa noin 909 milj. eurolla. Lisäksi hallitus antaa eduskunnalle talousarvioon liittyvän esityksen, jossa kompensoitaisiin kunnille yhteisöveron jako-osuuden kautta varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset. Toimenpide kasvattaa kuntien verokertymää noin 90 milj. eurolla vuonna 2023 ja maksuunpanoa noin 100 milj. euroa. Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa. Muutos pienentää yhteisöveron maksuunpanoa noin

76 milj. eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutosten verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensaatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että muutosten verotuottovaikutus kunnille on neutraali. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 5 milj. euroa vuodelle 2023.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusesitystä, joka saattaisi lisätä taloudellista epävarmuutta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2023 noin 2,7 mrd. euroa. Valtionosuus laskee vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 mrd. eurolla. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 voimaan tulevasta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta, jonka takia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siirretään noin 5,4 mrd. euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Valtionosuutta kasvattavat ennen kaikkea indeksikorotus, joka on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys noin 89 milj. euroa. Lisäksi valtionosuutta kasvattavat uudet ja laajenevat tehtävät, joista taloudellisesti merkittävimmät ovat varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet (8,75 milj. euroa) sekä sitouttava kouluyhteisötyö (3,33 milj. euroa). Yhteensä tehtävämuutokset lisäävät valtionosuuksia vuonna 2023 noin 15 milj. euroa. Valtionosuutta kasvattavat myös muun muassa valtionosuuteen aikaisemmin kohdistuneen lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistuminen sote-uudistuksen myötä (22,6 milj. euroa), perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (22,4 milj. euroa) sekä pitkäaikaistyöttömien eläketukeen liittyvän vähennyksen muutos (6,1 milj. euroa).

Valtionosuutta pienentää edellä mainitun hyvinvointialueiden rahoitukseen tehtävän 5,3 mrd. euron siirron lisäksi hallituksen päättämät uudelleenkohdennukset, joiden takia kuntien valtionosuuksien tasoa alennetaan pysyvästi 33 milj. eurolla. Vähennyksestä 9 milj. euroa toteutetaan pienentämällä kuntien yhdistymisavustuksiin valtionosuudesta tehtäviä siirtoja. Kuntien digitalisaation edistämiseen ei osoiteta vuonna 2023 enää rahoitusta siirtona kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Osana uudelleenkohdennuksia valtionosuuteen tehdään kuitenkin aikaisempaa digitalisaation kehittämiseen liittyvää siirtoa vastaava 10 milj. euron määräaikainen vähennys vuonna 2023. Yhteensä uudelleenkohdennukset vähentävät peruspalvelujen valtionosuutta 43 milj. euroa vuonna 2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laskennalliset valtionosuudet kunnille ovat yhteensä noin 1,3 mrd. euroa vuonna 2023. Esi- ja perusopetuksen erillisrahoitettavien osien, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen sekä museoiden, teattereiden ja orkesterien valtionosuuden indeksikorotus on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys yhteensä noin 40,0 milj. euroa vuonna 2023. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 29,2 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus on 3,7 prosenttia lisäten valtion määrärahoja 33,4 milj. euroa, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 24,7 milj. euroa.

Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä on vuonna 2023 yhteensä noin 862 milj. euroa. Valtion vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna korvausten määrä laskee noin 1,8 mrd. eurolla. Muutosta selittää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jonka yhteydessä noin 70 prosenttia (1,94 mrd. euroa) kuntien verotulomenetysten korvauksista siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Perusopetuksen tuntijakoasetukseen valmistellaan muutos siten, että lisätään yksi vuosiviikkotunti B1-kieltä yläkouluun. Muutos tulisi voimaan 1.8.2024 alkaen. Vuonna 2023 opetussuunnitelmatyöhön kohdistetaan 1 milj. euron määräraha opetussuunnitelmatyöstä aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Osa avustuksista kohdistuu kuntatalouteen.

Osana hallituksen kansalaisten ostovoimaa tukevia toimenpiteitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan 1.1.2023 alkaen 70 milj. eurolla. Varhaiskasvatusmaksujen alennus kompensoidaan yhteisöveron kuntien jako-osuutta korottamalla.

Kunnille turvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä koituvat kustannukset. Koska kunnilla ei ole lakiperusteista velvoitetta järjestää varhaiskasvatusta turvapaikanhakijoille, paperittomille tai tilapäistä suojelua saaville, kunnille syntyviä varhaiskasvatuksen kustannuksia on tarkoitus korvata valtionavustuksella toteuman mukaisesti. Syksyksi 2022 valmistellaan budjettilakina hallituksen esitys opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain muuttamisesta, jonka nojalla kunnille maksetaan avustuksia kotikunnattomien lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Toimenpiteeseen on varattu 60 milj. euroa vuodelle 2023.

Vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutuksen määrärahatasoa korotetaan 5 milj. eurolla, ja toisena kielenä opetettavan suomen tai ruotsin sekä oman äidinkielen opetukseen tarkoitetun avustuksen määrärahatasoa nostetaan 2,5 milj. eurolla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaan tehdään 120 milj. euron korotus. Muutokset johtuvat Ukrainan tilanteesta ja lisäykset kohdistuvat lähes kokonaan kuntatalouteen.

Ammatillisen koulutuksen rahoituspohjaa vahvistetaan pysyvästi 50 milj. eurolla vuodesta 2023 lukien, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 37 milj. euroa.

Aiemmin päätetyn mukaisesti hoitajamitoituksen muutokseen vastaamiseksi lähihoitajien koulutukseen varataan vuonna 2023 lisärahoitusta 30 milj. euroa, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 21 milj. euroa. Henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistamiseksi työvoimakoulutuksena järjestettävää hoiva-avustajakoulutusta lisätään tavoitteena 700 uuden hoiva-avustajan kouluttaminen. Tarkoitukseen varataan 7,8 milj. euron lisärahoitus, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 5,5 milj. euroa.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle ehdotetaan 16,25 milj. euron lisäystä, jolla mahdollistetaan hoiva-avustajakoulutusten ja Ukrainasta sotaa paenneille kohdennettavien koulutusten lisääminen. Tästä 11,4 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntatalouteen.

Oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen asteittaista toimeenpanoa jatketaan. Uudistukseen kohdennetaan 102 milj. euroa vuodelle 2023. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 71 milj. euroa.

Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeiluun varataan 5 milj. euroa vuonna 2023, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 3,7 milj. euroa.

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman kautta ohjataan valtion rahoitusta kuntien vaikuttaviin kävely- ja pyöräilyhankkeisiin. Hankkeilla parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja houkuttelevuutta ja siten lisätään kävely- ja pyöräilymatkojen määrää ja kulkutapaosuutta. Investointiohjelman valtionavustuksina jaettavan määrärahan suuruus on 3,5 milj. euroa vuonna 2023. Avustusta voi saada enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisessä vahvistetaan myöntämällä valtionavustuksia kuntien osaamiskeskustoimintaan ja maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluihin, joihin kohdistetaan vuodelle 2023 yhteensä 3,5 milj. euroa.

Vantaan talouskehitys

Vuonna 2020 koronapandemia iski kovaa julkiseen talouteen. Valtio tuki taloudellisesti voimakkaasti kuntia ja siten lievensi pandemian vaikutuksia kuntatalouteen vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 koronakorvausten osalta Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut luonnosta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022. Asetusluonnoksen mukaisesti koronatuki kunnille olisi huomattavasti edellisvuosia pienempi eikä kattaisi kaikkia kunnille koronasta koituvia kuluja.

Vantaalla hyväksyttiin alkuvuodesta 2021 tuottavuus- ja kasvuohjelman vuosille 2021–2025. Ohjelman tavoite on saada kaupungin talous tasapainoon vuonna 2023 ja kasvattaa vuosikatetta siten, että perusinvestoinnit kyetään rahoittamaan vuosikatteella vuonna 2025 ilman lainamäärän kasvua. Koronaepidemian pitkittyminen ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ovat muuttaneet voimakkaasti taloudellista toimintaympäristöä mm. kasvattaen inflaatiota ja nostaen korkotasoa. Vuoden 2023 kuntataloutta tukee kuitenkin se, että vuonna 2023 verotuloja tilitetään kunnille vielä osittain vanhojen kunnallisveron veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuksien mukaisesti, jolloin nämä ns. verohännät nostavat tilapäisesti kuntien verotulojen tasoa.

Vuoden 2022 toisen osavuosikatsauksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2022 ylittävän talousarvion noin 43,3 milj. eurolla. Ylitys aiheutuu arvioitujen koronakorvausten lisäksi työterveysyhtiön myymisestä kirjautuneesta myyntivoitosta, saaduista hankeavustuksista ja lentokentän pandemiavastaanottotoiminnan korvauksista. Koronapandemian korvauksiin myönnettävien valtionapujen tasoon liittyy yhä suurta epävarmuutta valtion asetuspäätöksen ollessa vielä kesken. Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 61,5 milj. eurolla. Koronapandemia on aiheuttanut arviolta noin 25,5 milj. euron menot sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin ja lisäksi 2,7 milj. euron kustannukset lentokenttätoimintaan liittyen. Lentokentän pandemiavastaanoton kulut valtio korvaa täysimääräisesti, mutta lakiluonnoksen mukainen korvaustaso muihin kustannuksiin on vain 13,5 milj. euroa. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon omien menojen arvioidaan ylittyvän noin 28,9 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 3 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Katujen kunnossapidon ja kiinteistöhoidon kustannusten ennakoidaan ylittävän talousarvion 5–6 milj. eurolla. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 18,2 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2022 nousevan 5,8 prosenttia vuoteen 2021 nähden. Yhteisöveron ennakoidaan nousevan 6,1 prosenttia, kiinteistöveron nousevan 8,1 prosenttia ja verotulojen nousevan yhteensä 68,3 milj. euroa eli 6,0 prosenttia. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän vuoden 2022 talousarvion noin 4,7 milj. eurolla. Vaikka korkotaso on lähtenyt jyrkkään nousuun, niin lainasalkun korkean suojausasteen vuoksi tämä ei vielä vuonna 2022 näy kaupungin korkokuluissa. Vuosikatteeksi ennustetaan noin 114,3 milj. euroa, mikä on noin 25,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2022 tilikauden tulokseksi olisi tulossa 2,8 milj. euroa, kun talousarvio 2022 päätyi -23 milj. euron tulokseen. Talousarviota parempi tulosennusten johtuu etenkin positiivisista verotuloennusteista.

Kuntatalouden historian suurin muutos astuu voimaan 1.1.2023, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Tämä vaikuttaa suuresti niin kaupungin menoihin kuin tuloihinkin vuodesta 2023 eteenpäin, jolloin luvut eivät enää ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin verrattuna. Kaupungin nettokustannukset vähenevät vuonna 2023 noin 54 prosenttia. Kunnallisveroja leikataan vuonna 2023 kaikilta kunnilta pysyvästi 12,64 prosenttiyksikköä. Muutoksen vuoksi kunnallisveron tuoton arvioidaan laskevan 57,0 prosenttia vuoden 2022 ennusteeseen nähden. Yhteisöveroista leikataan noin kolmannes, jolloin yhteisöverotuoton ennakoidaan laskevan 33,1 prosenttia vuoden 2022 ennusteeseen verrattuna. Kiinteistöverojen kertymään hyvinvointialueuudistus ei vaikuta ja sen arvioidaan kasvavan 0,6 prosenttia. Kokonaisuudessaan verotulojen arvioidaan laskevan yhteensä 49,2 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Vuonna 2023 verotuloja tilitetään kunnille vielä osittain vanhojen veroprosenttien ja jako-osien mukaisesti, joten tuottojen lasku ei ole niin suuri kuin mitä verotuloprosentin ja yhteisöveron leikkaus laskennallisesti tarkoittaisi. Tuottojen lasku toteutuu täysimääräisesti seuraavina vuosina. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa myös valtionosuuksiin. Valtionosuuksien arvioidaan laskevan vuonna 2023 edellisen vuoden ennusteen nähden lähes 106 milj. euroa eli 36,9 prosenttia.

Vuosikate on vuoden 2023 talousarviossa 158,4 milj. euroa, tilikauden tulos on 47,5 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 48,8 milj. euroa. Vahvaa tulosta selittää vuonna 2023 tilitettävät vuoden 2022 verotuksen ns. verohännät.

Vuonna 2023 kaupunki investoi yli 132 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin, kunnallistekniikan rakentamiseen sekä Vantaan ratikan suunnitteluun. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2023 ovat noin 163,7 milj. euroa ja investointiosan netto -157,7 milj. euroa. Vuonna 2023 vuosikatteella pystytään rahoittamaan investoinnit ja siten kaupungin lainamäärää varaudutaan alentamaan noin 2 milj. euroa jo talousarviovaiheessa.

Hyvinvointialueuudistus

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja Tasavallan presidentti on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Osa säännöksistä tuli voimaan 1.7.2021 ja osa 1.3.2022, kun aluevaltuustot aloittivat toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Lainsäädäntöä täsmennettiin keväällä 2022 vahvistetuilla laeilla, jotka tulevat voimaan osittain 25.5.2022 ja osittain 1.1.2023.

Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät. Lisäksi kunnilta siirtyy mm. opetushuoltoon ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa alueella myös hyvinvointialueen tehtävät. Uudellamaalla on Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Lisäksi Uudellamaalla toimii HUS-yhtymä.

Vuosisadan suurin kunnallishallinnon muutos on edellyttänyt laajaa valmistelua paitsi hyvinvointialueiden käynnistämisessä, myös kunnissa. Kunnilta siirtyy hyvinvointialueille muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa, tiloja ja sopimuksia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta valmisteltiin ns. vapaaehtoisena valmisteluna ennen lainsäädännön voimaantuloa jo vuodesta 2020 alkaen valtion rahoittamissa Tulevaisuuden Sote- sekä Rakenneuudistushankkeissa. Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja työllisyyskokeilun valmisteluun on toiminut kesäkuusta 2020 alkaen. Molempien kaupunkien kaupunginjohtajat perustivat valmisteluun rakenneuudistuksen vastuuryhmän sekä yhteisen projektin kaupunkien toimintojen eriyttämisestä. Projektissa koordinoidaan eri osa-alueiden valmistelua kaupungeissa sekä laaditaan erilaisia selvityksiä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy noin 3 200 henkilöä, pelastustoimesta noin 500 ja oppilashuollosta reilut 100. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä vajaa 100 työntekijää sekä työllisyyspalveluista noin 60 henkeä. Kunnat vuokraavat sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Kaupunki pyrkii kuitenkin myymään omistamansa hyvinvointialueen käyttämät tilat kaupunkikonsernin ulkopuoliselle omistajalle. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2 000 erilaista sopimusta siirtyy Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle.

Vantaan kaupunki toimitti hyvinvointialuelainsäädännön edellyttämät selvitykset siirtyvästä sosiaali- ja terveystoimen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista sekä siirtyvästä henkilöstöstä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Pelastustoimen osalta tiedot toimitettiin myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Aluevaltuustot ovat hyväksyneet omaisuusselvitykset vastaanotetuiksi.

Hyvinvointialuesiirtymän hallinnon järjestämisessä yhdeksi suurimmista haasteista ovat osoittautuneet tietojärjestelmäkysymykset. Lainsäädännössä siirtymään varattu puolentoista vuoden siirtymäaika on hyvin lyhyt. Käytännössä hyvinvointialueilla ei ole ollut mahdollista kilpailuttaa useita omia tietojärjestelmiä, vaan ne joutuvat aluksi tukeutumaan kaupunkeihin tai sidosyksikköihin.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 vaikuttaa voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kunnilla jatkossa rajallisemmin keinoja käytettävissä.

Hyvinvointialueuudistus on huomioitu Vantaan kaupungin talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioissa. Hyvinvointialueelle siirtyvät käyttötaloustulot ja -menot on vähennetty kaupungin luvuista vuodesta 2023 alkaen. Valtakunnallisesti ja kuntatasolla kunnallisverojen leikkaamisesta päätettiin samassa yhteydessä kuin päätettiin uudistuksen toteuttamisesta. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä kaikissa Suomen kunnissa lukuun ottamatta Ahvenanmaan kuntia. Kunnallisveroleikkauksen lisäksi yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen johdosta. Siirtymätasauksen myötä kuntien valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas siirtymäkauden aikana. Lopulliset siirtolaskelmat kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyen tehdään vuonna 2023 ja ne vaikuttavat kuntiin vuodesta 2024 eteenpäin. Rahoituksen jakautumiseen vaikuttavat mm. kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lopulliset tilinpäätöstiedot vuodelta 2022 sekä vuoden 2022 verotulokehitys.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä pienentyy oleellisesti, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyy Sosiaali- ja terveydenhuolto, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sekä Suun terveydenhuollon liikelaitos kokonaisuudessaan. Lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy hallintohenkilökuntaa ja yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta. Tämän muutoksen vuoksi talousarvion 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna.

Kaupungin vastuulle jäävien toimintojen osalta henkilöstömäärä kuitenkin kasvaa voimakkaasti. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen sekä lainsäädännöstä tulevat uudet velvoitteet ja palveluiden tuotantotapa. Koska henkilöstömenot ovat iso osa kaupungin käyttömenoista, on henkilöstö- ja koulutussuunnittelu kytketty osaksi talouden johtamisen prosessia.

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kasvatus ja oppiminen	5 629	5 355	**5 441**
Kaupunkikulttuuri	816	901	**933**
Kaupunkiympäristö	622	688	**707**
Kaupunkistrategia ja johto	505	499	**411**
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 017	2 903	**0**
Suun terveydenhuollon liikelaitos	281	281	**0**
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	513	503	**0**
Koko kaupunki	**11 383**	**11 130**	**7 492**

Suunnittelukauden 2023–2026 aikana Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää ennusteiden mukaan eläkkeelle tai eroaa kaupungin palveluksesta muista syistä noin 2 150 henkilöä. Lähtövaihtuvuus mahdollistaa edelleen henkilöstörakenteen tai osaamisen painotuksen muutoksen rekrytoitaessa uutta henkilöstöä lähteneiden tilalle. Uusien toimintamallien kehittäminen vaatii osaavan henkilöstön varmistamista erityisesti kriittisissä palveluissa.

Taulukko 2. Asukas- ja henkilötyövuosien kehitys

	2019	2020	2021
Asukkaita	233 775	237 231	239 206
Henkilötyövuosi	8 691	8 902	9 186
Asukkaita/henkilötyövuosi	26,9	26,6	26,0

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%) *)
2022–2026	11 %
2022–2030	22 %
2022–2034	35 %

*) Ennusteessa ei ole mukana Sosiaali- ja terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen ja opiskeluhuollon yksikön henkilöstöä.

Vuonna 2021 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,4 vuoden iässä. Laskua vuoteen 2020 verrattuna, jolloin eläkkeelle siirryttiin 63,9 vuoden iässä, oli siten puoli vuotta.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

Kuvio 18: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

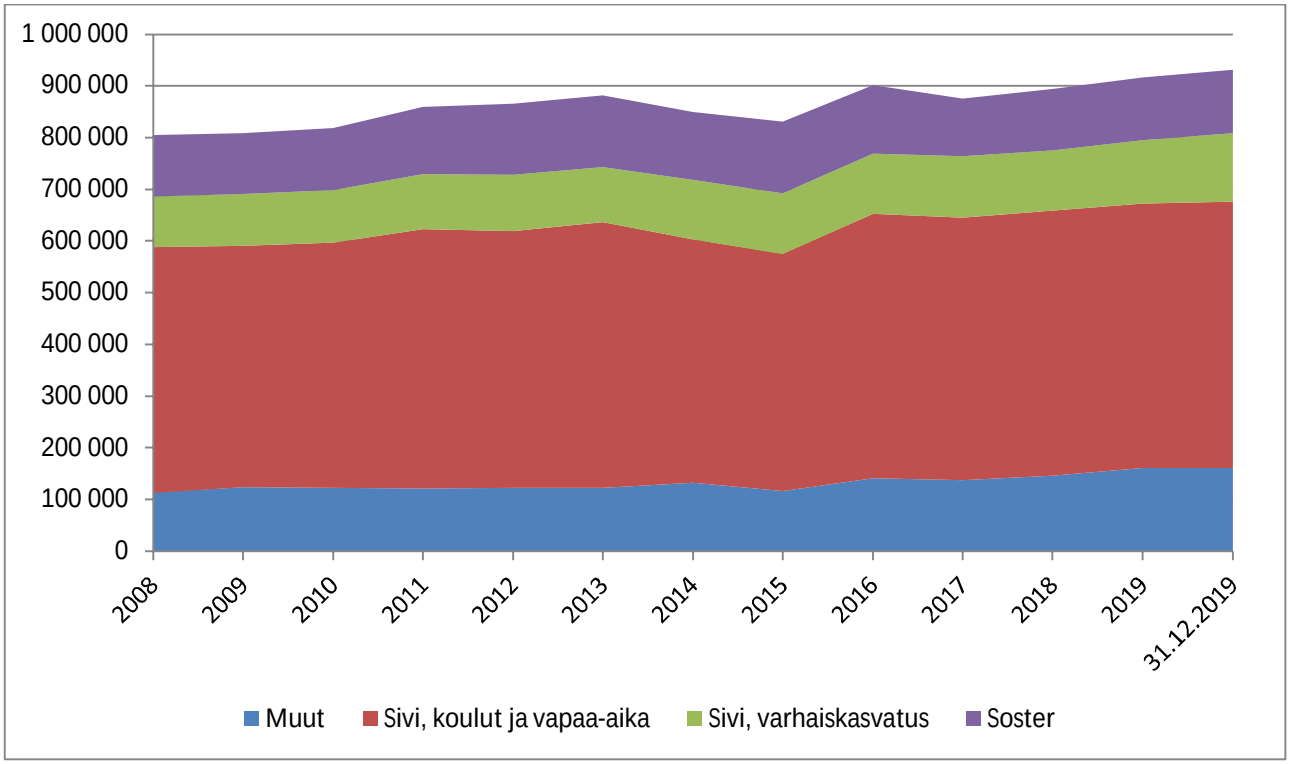

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2032 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamääristä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta.

Kuvio 19: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2032

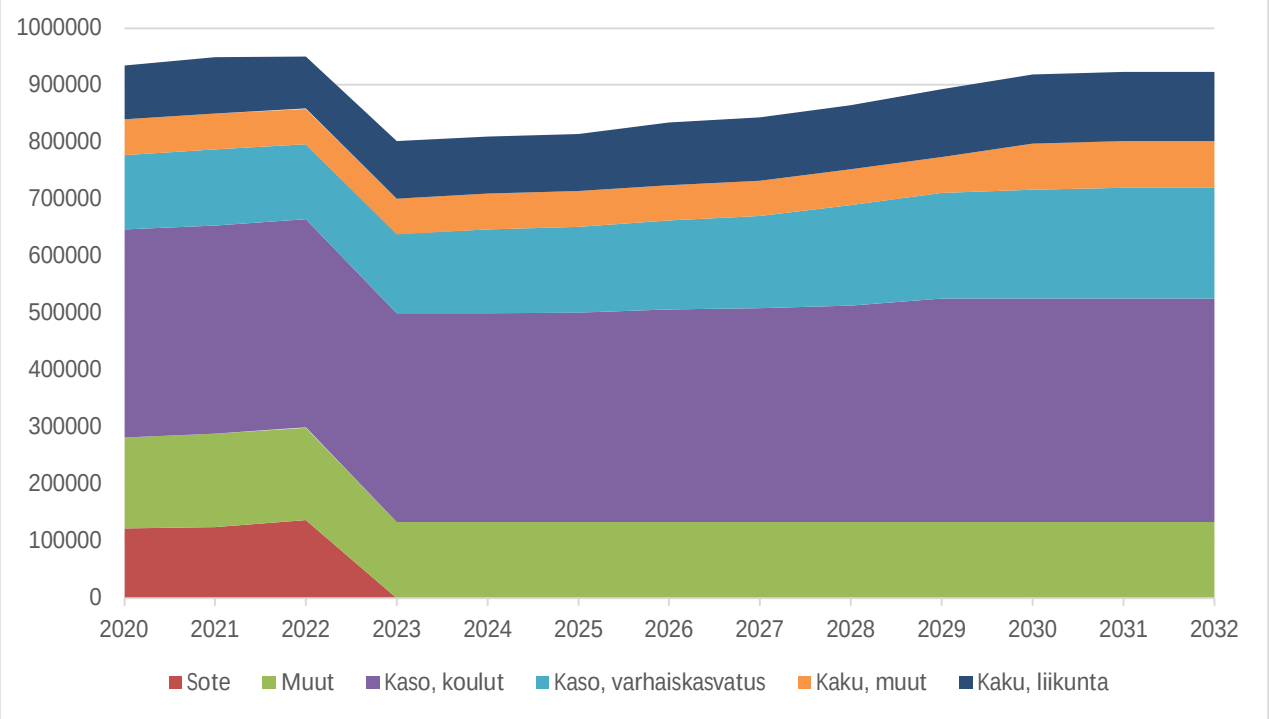

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat.

Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Kuvio 20: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2032

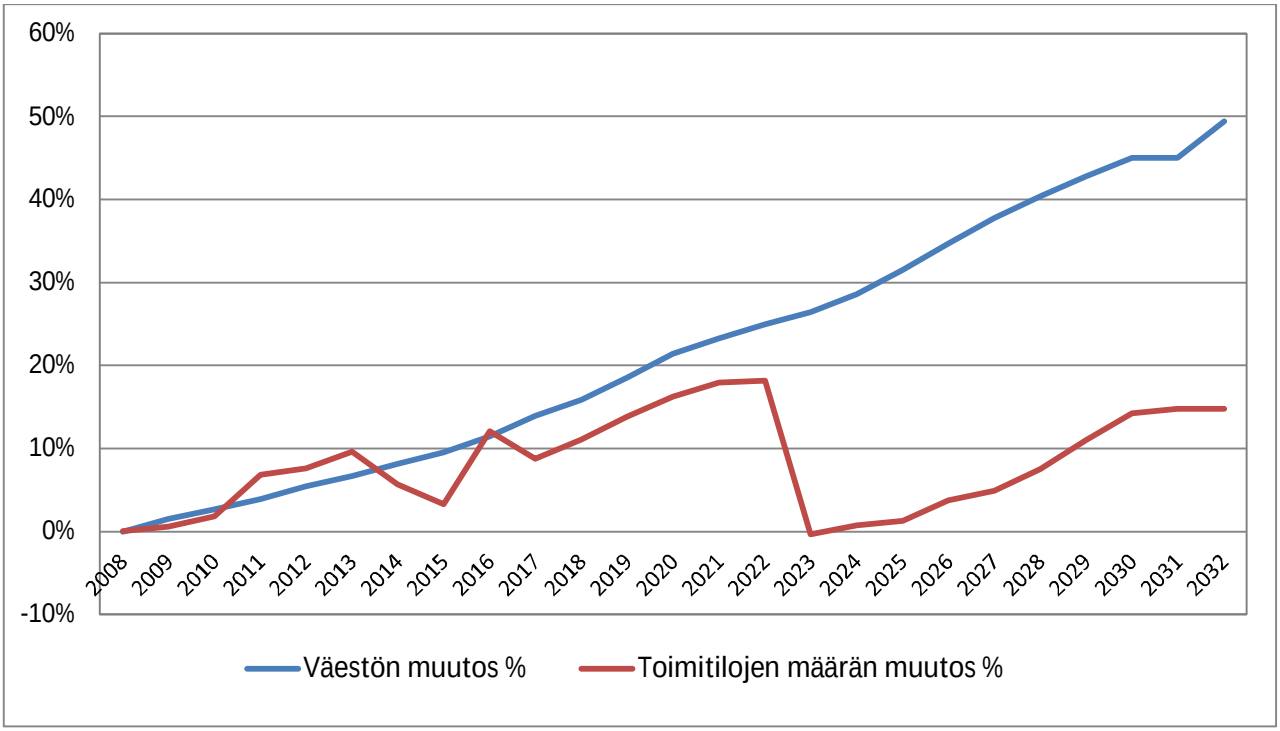

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat.

Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Väestön kehitys ikäryhmittäin

31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2031
Vantaa yhteensä	**239 206**	**243 368**	**247 495**	**253 158**	**259 277**	**287 725**
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 957	16 103	**16 158**	16 427	16 846	19 591
10kk- 2 v	5 449	5 589	**5 836**	6 037	6 252	7 079
0	2 750	2 695	**2 765**	2 861	2 967	3 305
1–2	4 991	5 140	**5 375**	5 560	5 758	6 528
3–5	7 879	7 794	**7 644**	7 741	8 022	9 453
6	2 629	2 720	**2 678**	2 649	2 572	3 058
1–6	15 499	15 653	**15 697**	15 950	16 351	19 040
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 754	16 800	**16 746**	16 744	16 786	17 021
13–15	8 231	8 425	**8 639**	8 740	8 706	8 645
7–15	24 985	25 225	**25 385**	25 483	25 492	25 666
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	13 985	14 134	**14 008**	14 037	14 106	14 025
13–17	13 457	13 905	**14 311**	14 483	14 635	14 679
18–28	34 514	35 074	**35 573**	36 937	38 500	43 025
8–28	61 956	63 113	**63 892**	65 458	67 241	71 729
16–18	7 867	8 257	**8 420**	8 751	8 916	9 231
16–24	25 166	25 958	**26 645**	27 658	28 815	31 151
16–28	39 740	40 554	**41 246**	42 681	44 429	49 059
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	37 571	40 742	**41 614**	42 517	43 478	49 278
75+	16 301	17 447	**18 536**	19 539	20 307	23 916
85+	3 666	3 842	**4 114**	4 380	4 573	7 004
65–74	21 270	21 047	**20 701**	20 586	20 696	22 657
75–85	12 635	13 605	**14 422**	15 159	15 734	16 912

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2023

Kaupunkistrategiaa 2022–2025 toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tuloskorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tuloskorttien kautta.

Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoite-esitykset vuodelle 2023 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 12.–13.5.2022. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki				
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni				
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 1,6 %	Talousarvion 2023 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Ohjelmaa toteutettu vuonna 2021 suunnitelman mukaisesti. Ohjelman tavoitteet otettu huomioon kaupunkistrategiassa 2022–2025.	Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2023 tavoitteet toteutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa edetään tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti.	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	45,6 milj. euroa	37,5 milj. euroa	Asuntotonttien osalta riskit liittyvät erityisesti asuntokysynnän laskuun Ukrainan sodan ja yleisen epävarmuuden sekä rakennuskustannusten ja korkotason nousun takia. Yritystonttien osalta ongelmana on erityisesti kaupungin tonttitarjonnan vähäisyys, kun uusia tontteja ei ole kyetty kaavoittamaan riittävän nopeasti.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Linjausten toimenpiteiden toteutuminen	Linjaukset valmistelussa ja lausuntokierroksella.	Uusien toimenpiteiden valmistelu aloitettu sekä otettu huomioon budjetoinnissa ja henkilöstösuunnittelussa.	Taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen ja omien henkilöresurssien riittämättömyys.
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Salkut on määritelty myyntiä varten ja ensimmäinen niistä on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tuottavuus- ja kasvuohjelma edellyttää kaupungin myyntitulojen kasvattamista vuosina 2021–2023.	Ensimmäinen salkku on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Hyvinvointialueen aloitukseen liittyvät epävarmuudet saattavat heijastua myös kiinteistöjen myynteihin. Erityisesti pitkäaikaisten vuokrasopimusten laatiminen ennen myyntejä edellyttää useita selvityksiä ja neuvotteluita.
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi				
2.1 Työnhakija-asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät	Työttömyysjakson keskimääräinen kesto	63 vkoa	45 vkoa	Ukrainan tilanne ja yleinen taloustilanne, mikäli mennään kohti taantumaa.
2.2 Työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien määrä	5 845 pitkäaikaistyötöntä (8/2022)	4 800	Ukrainan tilanne ja yleinen talouskehitys, mikäli mennään kohti taantumaa.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	3 045 alle 30-vuotiasta työtöntä (8/2022)	2 500	
	Vieraskielisten työttömien määrä	5 762 vieraskielistä työtöntä (8/2022)	4 700	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
2.3 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	118,8	124	Sodan ja Venäjän ilmatilan sulun pidentyminen, joka vaikuttaa suoraan lentoliikenteeseen ja investointeihin ja välillisesti taantumaan tai jopa lamaan. Elinkeinopalvelut voi auttaa yksittäisiä yrityksiä tilanteessa, muttei laajempiin taloustrendeihin.
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	3	8	Sopivien tonttien puute, yleinen taloustilanne.
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet ml. myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Toimintamallia on kehitetty osana palvelualueiden toiminnan kehittämistä.	Uusittu toimintatapa on käytössä.	Rekrytointi viivästyy.
2.6 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Vantaalaisten koulutustaso on tiedossa.	Kehitetään 3–4 mittaria, joilla seurataan tarkemmin koulutustason kehittymistä.	Relevantit mittarit on määritelty saatavilla olevan tiedon varassa.	Toimenpiteet koulutustason nostamisessa ovat pitkäjänteisiä, joten vuoden aikajaksolla muutokset eivät välttämättä näy. Kaupungin toimet aikuisväestön koulutustason nostamiseen ovat epäsuorempia ja väliin tulevia tekijöitä on paljon.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki				
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Uusien palvelurakennusten valmistuminen (savusaunat, vuokratilat, grillikodat)	Yleissuunnitelma hyväksytty, kokemusvisio ja palvelukonsepti valmis	Uudet palvelurakennukset rakenteilla (yrittäjien tilat ja savusaunat)	Teknisen ratkaisun soveltumattomuus Resursointi Investointirahoituksen riittämättömyys
	Pysäköintialueen valmistuminen	Pysäköintialueen laajennus käynnissä	Pysäköintialue valmis kesäkuuhun 2023 mennessä	
	Kävijäseurannan käynnistäminen ja toteutus	Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti päättynyt ja ratkaisu löytynyt	Jatkuva ympärivuotinen kävijäseuranta käynnistetty ulkoalueilla. Mittauspisteet avainpaikoissa	
3.2 Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Suurten tapahtumien lukumäärä	Suuria tapahtumia 55 kappaletta (vuonna 2019), joista kulttuuritapahtumia 28 kappaletta ja liikuntatapahtumia 27 kappaletta	Suuria tapahtumia 57 kappaletta, joista kulttuuritapahtumia 29 kappaletta ja liikuntatapahtumia 28 kappaletta	Covid19-pandemian jatkuminen rajoituksineen, tapahtumatoimijoiden toimintakyvyn epävarmuus pandemian jälkeen, tapahtumakävijöiden käyttäytymisen muutos.
	Ilmoitusten lukumäärä kaupungin uudistetussa tapahtumakalenterissa	Ilmoituksia Tapahtumien Vantaa -sivustolla 969 kappaletta (vuonna 2020)	Ilmoituksia Tapahtumien Vantaa -sivustolla 1 400 kappaletta	
	Matalan kynnyksen tapahtumat mahdollistavien fasiliteettien (tapahtuma-areenat) sisällyttäminen kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmaan (kyllä/ei)	Martinuksen tapahtumapuisto investointisuunnitelmassa	Kaikkien kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelma sisältää tapahtuma-areenan.	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-sopimuksen mukainen kokonaistavoite on 2 640 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 528 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 264 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2021 yhteensä 3 176 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 314 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 198 asuntoa.	Asuntotuotannon osalta MAL-tavoitteet säilyvät samana myös vuonna 2023 (sopimuskausi 2020–2023).	Aloitettujen asuntorakentamiskohteiden määrä voi jäädä alhaiseksi Ukrainan sodan takia. Haasteena on kohonneet rakentamiskustannukset sekä korkotaso. Valtion tukeman tuotannon osalta haasteena on, että kohonnut rakentamisen kustannustaso ei mene valtion lainahakemusmenettelystä läpi.
	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 90 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	
3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vuonna 2021 valmistui 378 pientaloasuntoa.	Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa. (Kaupungin strategian tavoite on päästä 600 valmistuneeseen pientaloasuntoon vuonna 2025.)	Valmistuvien pientaloasuntojen määrään voi vaikuttaa yleinen taloustilanne ja nousseet rakentamiskustannukset Ukrainan sodan myötä.
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee	Kuntien mainetutkimus	Maine: 3,07 Vetovoima: 3,23	Maine: 3,17 (+ 0,1) Vetovoima: 3,33 (+ 0,1)	Maine- tai vastaava kriisi kaupungin toiminnassa.
	Kysely Vantaalle muuttaville ja vantaalaisille Vantaan vetovoimatekijöistä sekä pois muuttaville muuton syistä	Kyselyä ei ole tehty.	Kysely on tehty ja kyselyn johtopäätöksiä aletaan hyödyntää Vantaan maineen ja vetovoiman parantamiseksi.	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Hyvät asukaslähtöiset palvelut				
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut				
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät	Vantaan hyte-kerroin nousee vuoden 2022 tasosta	75/100 (2021)	Hyte-indikaattori >75/100	Hyte-kertoimen parantaminen vaatii toteutuakseen poikkihallinnollista sitoutumista ja yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Vuoden aikajänne voi olla lyhyt tulosten parantamiseksi.
	Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.	Työikäiset 73 ryhmää, seniorit 171 ryhmää, virtuaalijumpat 150 livekertaa, vertaisohjattu toiminta 64 ryhmää.	Kaupungin tarjoamien ohjatun liikunnan ryhmien lukumäärä kasvaa vuoden 2022 määrään verrattuna.	
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle				
5.1 Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet ovat toimivat	Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet käytössä säännöllisesti, suunnitelmien luomisen ja raportointien käytännöistä sovittu.	Kaupungin sisäiset hyte-rakenteet käytössä	Vuosittainen hyte-neuvottelu toteutuu kaupungin ja hyvinvointialueen välillä, toiminnan suunnittelu hyvinvointialueen sisällä on käynnistynyt ja kaupunki on mukana alueellisten hyvinvointisuunnitelmien ja raporttien teossa.	Aikataulu hyvinvointiohjelmien laadintaan ja yhteensovittamiseen osoittautuu liian tiiviiksi. Hyte-rakenteet eivät tue työn tavoitetta. Toimialat eivät sitoudu kaupungin sisäiseen yhteistyöhön tai yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa. Toimialat eivät sitoudu hyvinvointia ja terveyttä edistävien suunnitelmien ja raporttien luomiseen.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Turvallisuussuunnittelun yhteistyörakenteet on sovittu ja vuosiseurantakohteet nimetty	Lähtötasona kaupunkitasoinen turvallisuussuunnittelu	Paikallisen turvallisuussuunnittelun tehtävistä ja vastuista on sovittu hyvinvointialueen kanssa. Turvallisuussuunnitelman vuosiseurantakohteiden toteutus on edennyt sovitusti.	Yhteisymmärryksen saavuttaminen sekä resurssi- ja aikapula suunnitelman laatimisessa hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen turvallisuusorganisaation mahdollinen keskeneräisyys, jolloin liikaa vastuita voi jäädä kaupungille.
5.3 Varmistetaan, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten määrä ja kattavuus	Vuoden 2022 lopulla laaditut yhdyspintasuunnitelmat ja -sopimukset	Kaikista merkittävistä tunnistetuista yhdyspinnoista hyvinvointialueen kanssa on laadittu yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset.	Kaikkia suunnittelua vaativia yhdyspintoja hyvinvointialueen kanssa ei tunnisteta. Yhteisymmärryksen saavuttaminen sekä resurssi- ja aikapula hyvinvointialueen kanssa.
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan				
6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi	Lukuseula-testi 2 lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset ovat parantuneet 3 %-yksikköä.	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.
	Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi	Matematiikan osaamista mittaava lähtötaso mitataan joulukuussa 2022 ja seuraava mittaus marraskuussa 2023.	Matemaattinen osaaminen on parantunut valitun testin nojalla lähtötasomittauksesta.	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan				
7.1 Yhteisöllinen opiskeluhuolto toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa	Yhteistyörakenteita ei ole	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa	Opiskeluhuollon työntekijöiden siirtyessä hyvinvointialueelle työn painopiste siirtyy yhä enemmän yksilökohtaiseen työhön yhteisöllisen opiskeluhuollon kustannuksella.
Eriarvoistumisen estäminen				
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan				
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % lukio: 1 % aol: 1,7 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % lukio ja aol osuus laskee 1 % School day -mittaukset tulokset paranevat 5 %-yksikköä	Hyvinvointiuudistus aiheuttaa opiskeluhuollon yhteistyöhön katkoksia.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
9.2 Neet-nuorten aktivoimiseksi on kehitetty toimenpiteitä, joiden vaikuttavuutta ja NEET-nuorten määrää arvioidaan säännöllisesti	Toimenpiteitä on suunniteltu: kyllä / ei Toimenpiteitä on toteutettu: kyllä / ei	Toimenpiteiden suunnittelu on aloitettu (kyllä/ei)	Toimenpiteitä toteutetaan (kyllä/ei)	Toimivia toimenpiteitä ei keksitä tai niiden toteuttamiseen ei ole riittävää resurssia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta. Vaikuttavuutta ei voida arvioita tai siihen ei sitouduta.
	Vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti: kyllä/ei	Vaikuttavuuden arvioinnin suunnittelu on aloitettu (kyllä/ei)	Toimenpiteiden vaikuttavuutta ja NEET-nuorten määrää arvioidaan säännöllisesti (kyllä/ei)	
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa				
11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee	Sosioekonomisen indeksi	115 (2019)	Hyvinvointierot supistuvat	Talouden hidastuminen ja taantuma saattavat nostaa työttömyyttä ja laskea ihmisten tuloja. Jos nämä vaikutukset kohdistuvat jo valmiiksi heikossa työmarkkina-asemassa oleviin tai matalasti koulutettuihin, pahentaa tämä hyvinvointieroja.
11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia, jolla voidaan paremmin suunnata palveluja sekä kohdistaa resursseja sitä tarvitseville alueille	Selvitetty: kyllä / ei Käytössä: kyllä / ei	Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia	Uusi tiedolla johtamisen malli otetaan tarvittaessa käyttöön	Mallin valmisteluun tai käyttöönottoon ei sitouduta ja varata riittävää resurssia.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa				
12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla edistetään asukasosallisuutta ja kehitetään palveluja sekä ehkäistään asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä	Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut ohjelman toimenpiteet	Vuosien 2023–2025 ohjelmaa valmistellaan.	Vuosien 2023–2025 ohjelmaa toteutetaan suunnitellusti.	Toimivia toimenpiteitä ei keksitä tai niiden toteuttamiseen ei ole riittävää resurssia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta.
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)				
14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet	Kotouttamisohjelmaa 2023–2026 valmistellaan.	Ohjelman vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Toimenpiteiden toteuttamiseen ei ole riittävää resurssia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta.
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa				
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa				
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 872 ja asukaskohtaiset päästöt 3,6 (kt CO2-ekv.)	7,5 %:n vähennys (keskimääräinen vuosittainen päästövähenemä verrattuna vuoden 2020 päästöihin, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki				
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.	Kaupunkiympäristön toimiala hakenut Ekokompassi-sertifikaattia.	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassin sertifikaatin mukaista. Todennetaan vuosiraportilla.	Esihenkilöiden ja henkilöstön sitoutumisen puute ekokompassin askelmerkkien toteuttamisen suhteen.
	Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin toimialalla kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä	Kaupunkikulttuurin toimiala käynnistää Ekokompassin käyttöönoton syksyllä 2022.	Kaupunkikulttuurin toimialalla Ekokompassin käyttöönotto-auditoinnit on toteutettu kaikissa kirjasto- ja asukaspalveluiden ja kulttuuripalveluiden toimipisteissä.	
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä				
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Resurssiviisauden tiekartan "Monimuotoinen luonto" -kaistan toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.	Tavoitteet kirjattu tiekarttaan	Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toimeenpano käynnistetty.	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen.
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa				
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatujen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten	Taustaselvityksiä ja kaavarunkoluonnosta tehty. Ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset esitelty ja seuraavat valmisteilla. Katualueiden asemakaavat edistyneet katusuunnittelun aikataulussa.	Kaikki katu- ja puistosuunnitelmat valmiit, asemakaavoista kaikki käyneet ensimmäisessä lautakuntakäsittelyssä, vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten.	Henkilöresurssit sekä kaupungilla että suunnittelukonsulteilla, yllättävät muutokset lähtötiedoissa tai toimintaympäristössä.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl: 99 600 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 120 000 nousua / arkipäivä	On vielä epäselvää, kuinka nopeasti matkustajat palaavat koronaepidemian jäljiltä joukkoliikenteen käyttöön ja kuinka suuri osa muutoksesta on pysyvää. Tähän vaikuttaa mm. etätyöohjeistukset ja uudet etäkokoustamisen käytännöt. Seudun kasvu, tiivistyminen ja sen mahdollinen taittuminen vaikuttavat paljon kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Vuosittainen toteuma voi vaihdella suuresti. Pyörätiet sisältyvät usein katuhankkeisiin ja esimerkiksi suunnittelun ja rakentamisen resurssiongelmat voivat aiheuttaa viivytystä katuhankkeiden toteutukseen. Erityisesti ratikkahankkeessa on tarkoitus parantaa myös katuverkkoa ja sitä kautta pyöräteiden pääväylästöä, joten jos ko. hanke viivästyy tai kumoutuu, viivästyy myös pääpyörätieverkoston toteutus vastaavasti.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 956	Pyöräilyindeksi: 1265	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 km (2022)	14 km	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kukoistavat kaupunkikeskukset				
Valtuustokauden tavoite 23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa				
23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta	Osallisuuden kokemus selvitetään hyödyntäen osallisuusindikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.	Osallistuva budjetointi pienimutoista ja määräaikaista. Osallistuneiden osallisuuden kokemusta ei ole tutkittu.	Osallistuva budjetointi vakiintunut toimintamuoto, otetaan käyttöön kaikilla suuralueilla. Osallistuneiden osallisuuden kokemus kasvaa prosessin aikana.	Prosessi on resurssi-intensiivinen ja vaatii toteutuakseen priorisointia asiantuntijoilta.
23.2 Kaupunkikeskustat ovat houkuttelevat tapahtumineen ja palveluineen	Kaupunkikeskustojen aktiivisuuden seuranta käynnistetään.	Seurantamittaria on pilotoitu Kuusijärvellä.	Soveltuva teknologia kaupunkikeskustojen aktiivisuuden seurantaan on hankittu vähintään yhteen kaupunkikeskustaan ja kuntalaisten aktiivisuutta seurataan.	Mikään testatuista teknologioista ei sovellu käyttötarkoitukseen tai soveltuva järjestelmä todetaan liian kalliiksi.
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille				
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Jokaisen suuralueen keskustaan on laadittu kehittämissuunnitelma.	Kehittämissuunnitelmia ei ole.	Kehittämissuunnitelmat on laadittu.	Resursointi.
	Jokaisella keskustalla on oma tarinakartta.	Tarinakarttoja ei ole.	Tarinakartat ovat verkossa myös kuntalaisten katsottavissa.	

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Pysäköintiyhtiön perustamisen edellytykset selvitetty	Selvitystyö aloitettu	Selvitys valmis	Riskinä monen osapuolen erilaiset tarpeet ja rakennushankkeiden monimutkainen lupa- ja sopimusyhtälö. Sopivien aloituskohteiden ja kiinnostuneiden rakennusyhtiöiden löytyminen. On mahdollista, että kaikille osapuolille mielekästä taloudellisen toimintamallia ja sopimusmallia ei löydetä.
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltyinä.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltyinä.	Poikkihallinnollisen yhteistyön epäonnistuminen, sitoutumisen puute.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella				
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen				
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Kunta 10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu	Valmentavaa johtamista on mitattu Kunta10 vuonna 2020 sekä mitataan vuonna 2022.	Esihenkilöt on ohjattu Valmentavan johtamisen esihenkilövalmennukseen (tai muihin tukitoimien pariin), jos taidoissa on ollut Kunta10 2022 puutteita. Seurantakyselyssä 2023 syksyllä näiden yksiköiden valmentavan johtamisen toimintatapa on edennyt merkittävästi. V. 2023 raportoinnin yhteydessä ilmoitetaan v. 2022 lähtötason luvut.	Linjajohdossa ei tarkastella riittävällä tasolla Kunta10-tutkimuksen tuloksia v. 2022 lopussa ja ohjata ns. punaisten yksiköiden esihenkilöitä kehittämään taitojaan valmentavassa johtamisessa. Uusia esihenkilöitä ei ohjata esihenkilövalmennuksiin. Esihenkilöt eivät sitoudu valmentavan johtamisen toimintatapaan.

Sitova tavoite 2023	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2021 loppu	Mittarin tavoitetaso 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen				
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Systemaattista työtä on ollut vain varhaiskasvatuksessa.	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta.	Työtä on paljon eikä sen tekemiseen oteta aikaa kaiken muun tekemisen keskellä.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen				
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Koko Vantaa ilman sotea ja pelaa 4,7 % (6/22) ja mielenterveysperusteiset 1,4 %	Koko Vantaa 4,3 % ja mielenterveysperusteiset 1,3 %	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapaa ei toteuteta toimialoilla. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa lähijohtamiselle, vaikka se on tärkein työtehtävä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015.

Sisäinen valvonta on kiinteä osa normaalia johtamisprosessia ja eri toimintojen ohjauskäytäntöjä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualuetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä sekä toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö yhteistyössä kaupunginjohtajan nimeämän riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäisen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta, liikelaitoksilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitelman laadintaohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2023 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahajaon tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Lautakunnan tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2023, lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 10, 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat. Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti.

Kaupungin merkittäville tytäryhteisöille asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategiajohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien ja jaostojen on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsaus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2023 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja marraskuussa sekä vuoden 2024 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain toimialatasolla SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunkistrategia ja johto	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri	tulot ja menot
16332	Musiikkiopisto	toimintakate
16333	Kuvataidekoulu	toimintakate
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5	Kaupunkitilalautakunta	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate

Tuloslaskelmaosa		
	Verotulot	tulot
	Valtionosuudet	tulot
	Korkotulot	tulot
	Muut rahoitustulot	tulot
	Korkomenot	menot
	Muut rahoitusmenot	menot
Investointiosa		
91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala)/ tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot
Rahoitusosa		
	Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
	Nettolainanotto	nettolainanotto

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	22 345	407
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	118 688	8 002
13 Kasvatus ja oppiminen	B	452 211	35 704
13 7 Toinen aste	N	73 502	1 926
16 Kaupunkikulttuuri	B	74 740	10 499
16332 Musiikkiopisto	N	4 501	1 047
16333 Kuvataidekoulu	N	1 098	322
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	15 237	5 924
14 5 Kaupunkitilalautakunta	B	68 422	70 230
14 51 Joukkoliikenne	B	62 300	12 117
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	89 088	192 370
14 52 Varikko	N	4 987	5 447
Rahastot	N	1 977	421
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		610 000
Valtionosuudet	B		181 000
Korkotulot	B		11 340
Muut rahoitustulot	B		13 256
Korkomenot	B	12 300	
Muut rahoitusmenot	B	262	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	46 830	
91 2 Korjausrakentaminen	B	44 570	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 790	
92 Aineeton omaisuus	B	7 950	713
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	39 000	1 800
94 Irtain omaisuus	B	9 805	
95 Kiinteä omaisuus	B	10 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	3 800	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	8 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		8 770
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	106 700	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos			309
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		**1 280 104**	**1 280 104**

Toimialoittain vertailu 2021–2026 ja kehys

1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Yleishallinto								
Tulot	3 963	4 665	407	407	**407**	1 098	420	60
Menot	-28 861	-34 538	-22 983	-22 335	**-22 345**	-24 348	-23 641	-23 334
Toimintakate	-24 898	-29 873	-22 575	-21 927	**-21 938**	-23 250	-23 221	-23 274
Kaupunkistrategia ja johto								
Tulot	10 312	12 265	8 149	8 002	**8 002**	8 122	8 244	8 368
Menot	-123 074	-150 668	-124 927	-127 195	**-118 688**	-120 538	-123 552	-126 640
Toimintakate	-112 761	-138 403	-116 778	-119 193	**-110 686**	-112 416	-115 308	-118 273
Sosiaali- ja terveydenhuolto, ilman ESH								
Tulot	112 676	45 203	0	0	0	0	0	0
Menot	-527 829	-489 240	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-415 153	-444 038	0	0	0	0	0	0
Erikoissairaanhoito								
Tulot	5 048	1 300	0	0	0	0	0	0
Menot	-261 222	-281 782	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-256 174	-280 482	0	0	0	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	38 282	33 702	28 459	37 630	**37 630**	38 213	38 806	39 407
Menot	-483 465	-495 957	-505 108	-516 592	**-525 714**	-537 822	-551 257	-565 029
Toimintakate	-445 182	-462 255	-476 649	-478 962	**-488 084**	-499 608	-512 452	-525 622
Kaupunkikulttuuri								
Tulot	8 963	11 383	11 296	11 868	**11 868**	12 047	12 229	12 414
Menot	-70 858	-73 860	-78 267	-79 340	**-80 339**	-82 121	-84 174	-86 278
Toimintakate	-61 895	-62 477	-66 972	-67 473	**-68 471**	-70 074	-71 945	-73 864

1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kaupunkiympäristö								
Tulot	309 086	298 584	301 341	286 088	**286 088**	292 106	298 257	304 545
Menot	-242 541	-259 364	-241 732	-239 031	**-240 034**	-245 974	-252 123	-258 426
Toimintakate	66 545	39 220	59 608	47 057	**46 054**	46 132	46 135	46 119
Rahastot yhteensä								
Tulot	493	451	451	421	**421**	432	442	453
Menot	-607	-1 996	-1 996	-1 980	**-1 977**	-2 016	-2 057	-2 098
Toimintakate	-114	-1 545	-1 545	-1 559	**-1 556**	-1 585	-1 615	-1 645
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	488 823	407 553	350 103	344 417	**344 417**	352 018	358 398	365 247
Menot	-1 738 457	-1 787 405	-975 013	-986 474	**-989 098**	-1 012 819	-1 036 803	-1 061 805
Toimintakate	-1 249 634	-1 379 853	-624 910	-642 057	**-644 681**	-660 801	-678 405	-696 558
Rahoitus								
Tulot	1 414 843	1 469 292	797 731	815 352	**815 596**	798 536	827 536	852 536
Menot	-2 121	-3 073	-7 463	-12 562	**-12 562**	-17 163	-19 063	-20 663
Toimintakate	1 412 722	1 466 219	790 268	803	**803**	781	808	832
Investointiosa								
Tulot	23 799	6 875	6 126	6 013	**6 013**	3 500	3 500	3 500
Menot	-116 391	-154 440	-158 320	-163 133	**-163 745**	-161 141	-166 955	-184 345
Netto	-92 591	-147 565	-152 194	-157 120	**-157 732**	-157 641	-163 455	-180 845
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 927 465	1 883 720	1 153 960	1 165 782	**1 166 025**	1 154 054	1 189 434	1 221 283
Menot	-1 856 968	-1 944 918	-1 140 796	-1 162 168	**-1 165 404**	-1 191 123	-1 222 821	-1 266 813
Toimintakate	70 497	-61 198	13 164	3 613	**621**	-37 069	-33 387	-45 530

1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Keski-Uudenmaan pelastustoimen								
Tulot	42 354	41 893	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-39 372	-40 188	0	0	**0**	0	0	0
Toimintakate	2 982	1 705	0	0	**0**	0	0	0
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	24 681	25 593	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-23 999	-25 112	0	0	**0**	0	0	0
Toimintakate	682	481	0	0	**0**	0	0	0
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	67 035	67 486	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-63 371	-65 300	0	0	**0**	0	0	0
Toimintakate	3 664	2 186	0	0	**0**	0	0	0

Toimintamenot toimialoittain
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

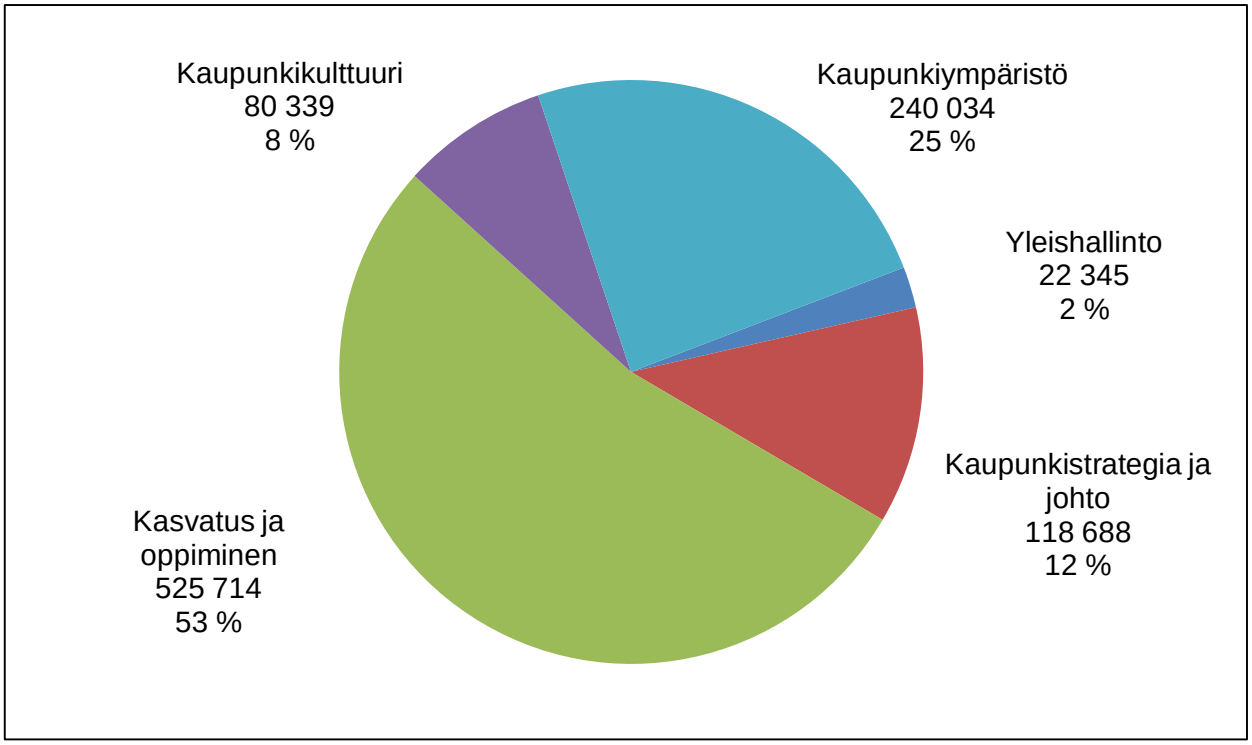

Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

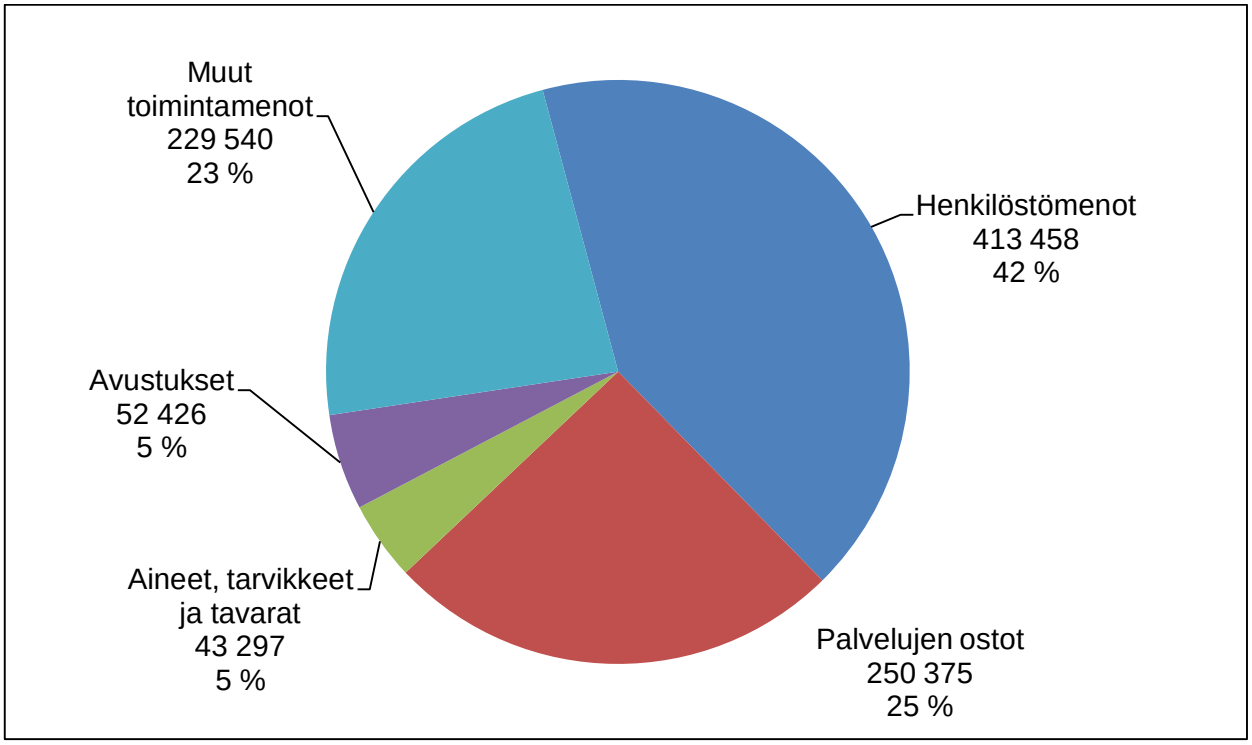

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

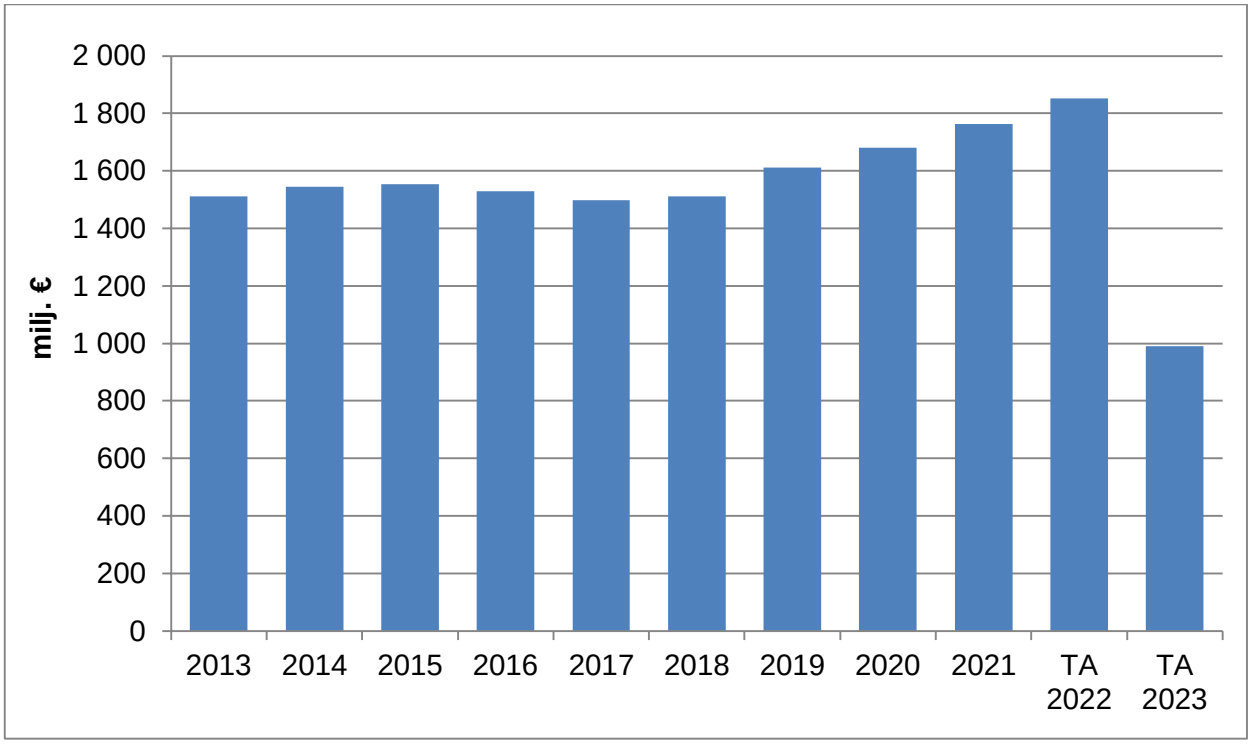

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

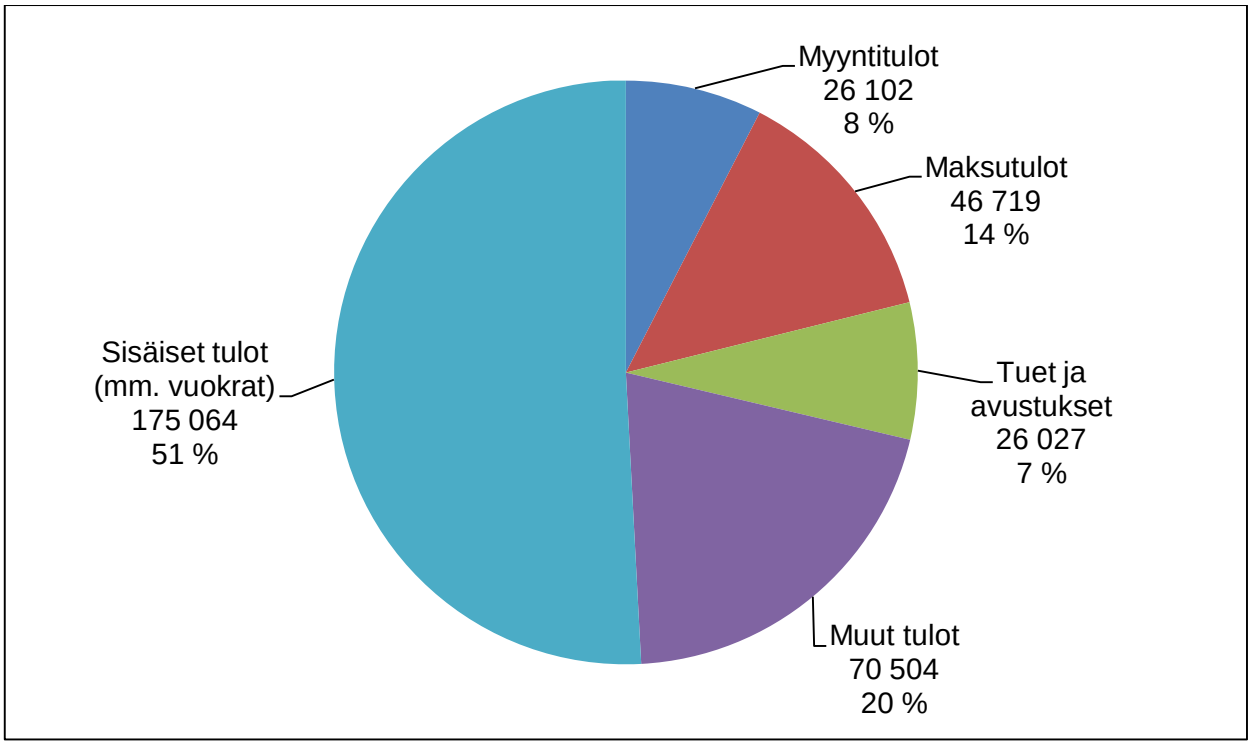

Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

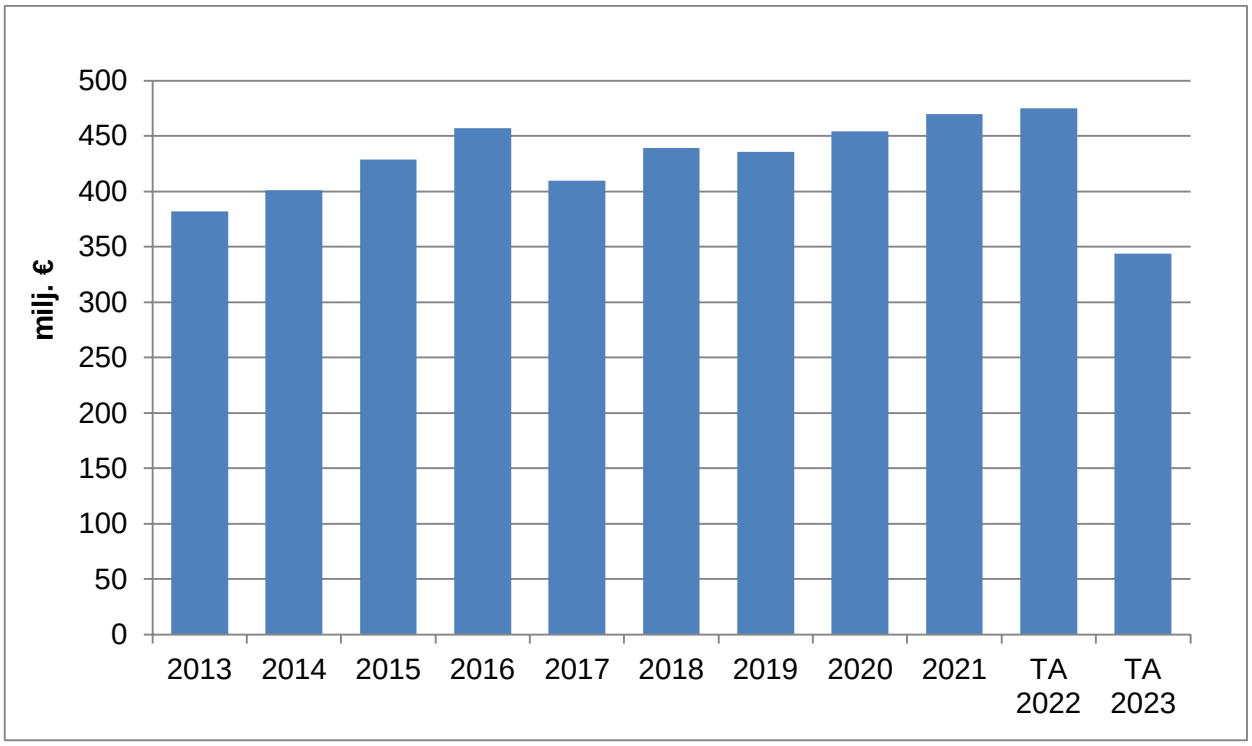

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

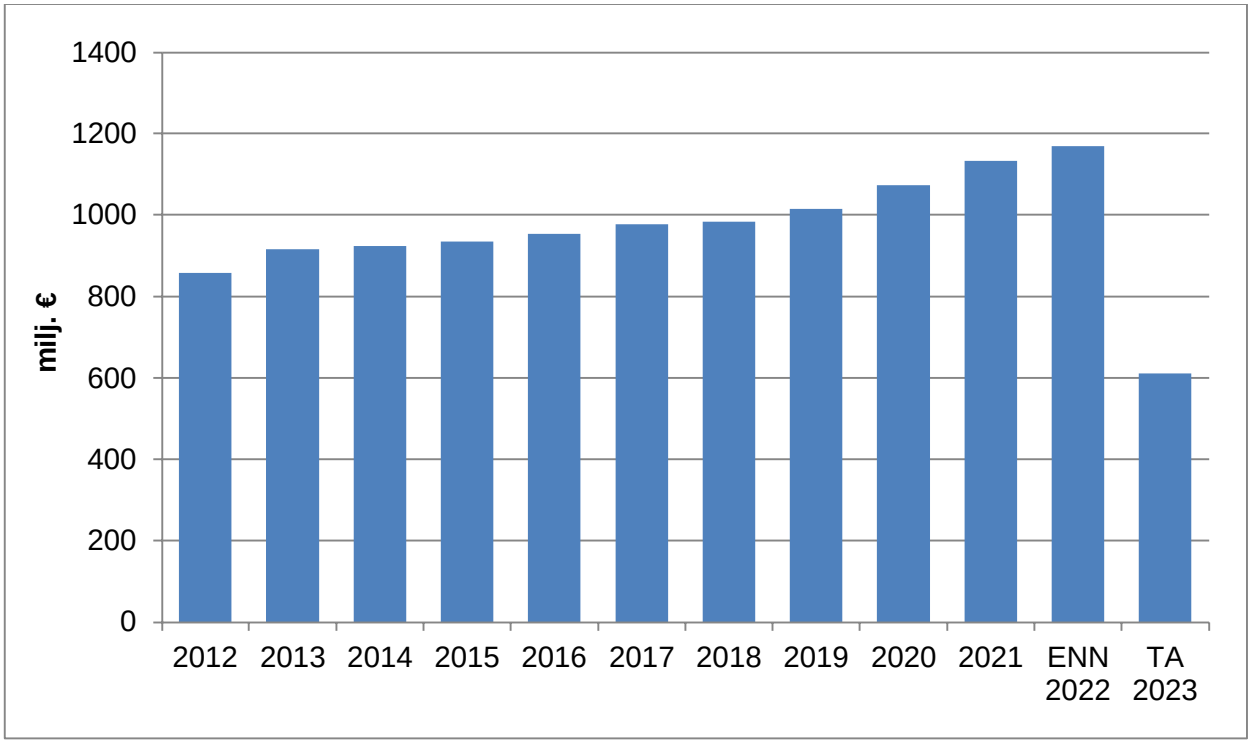

Väestökehitys

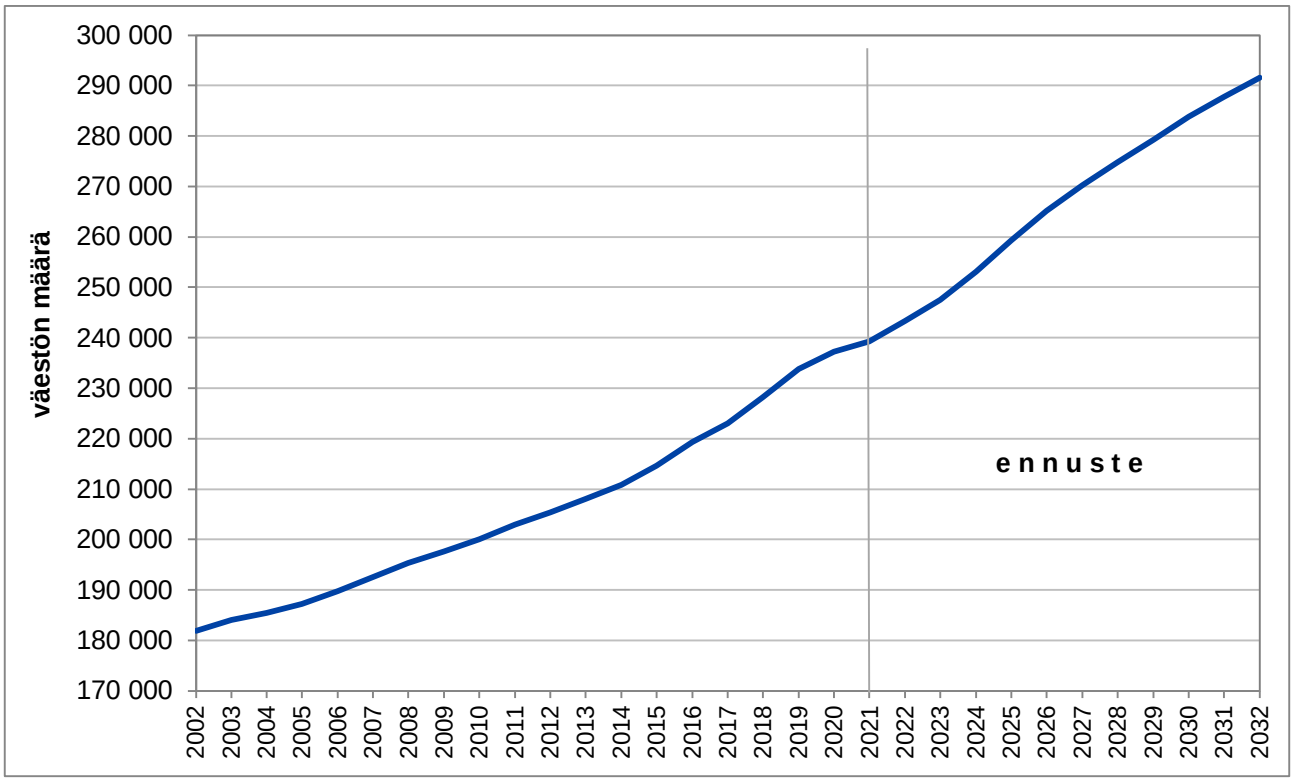

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

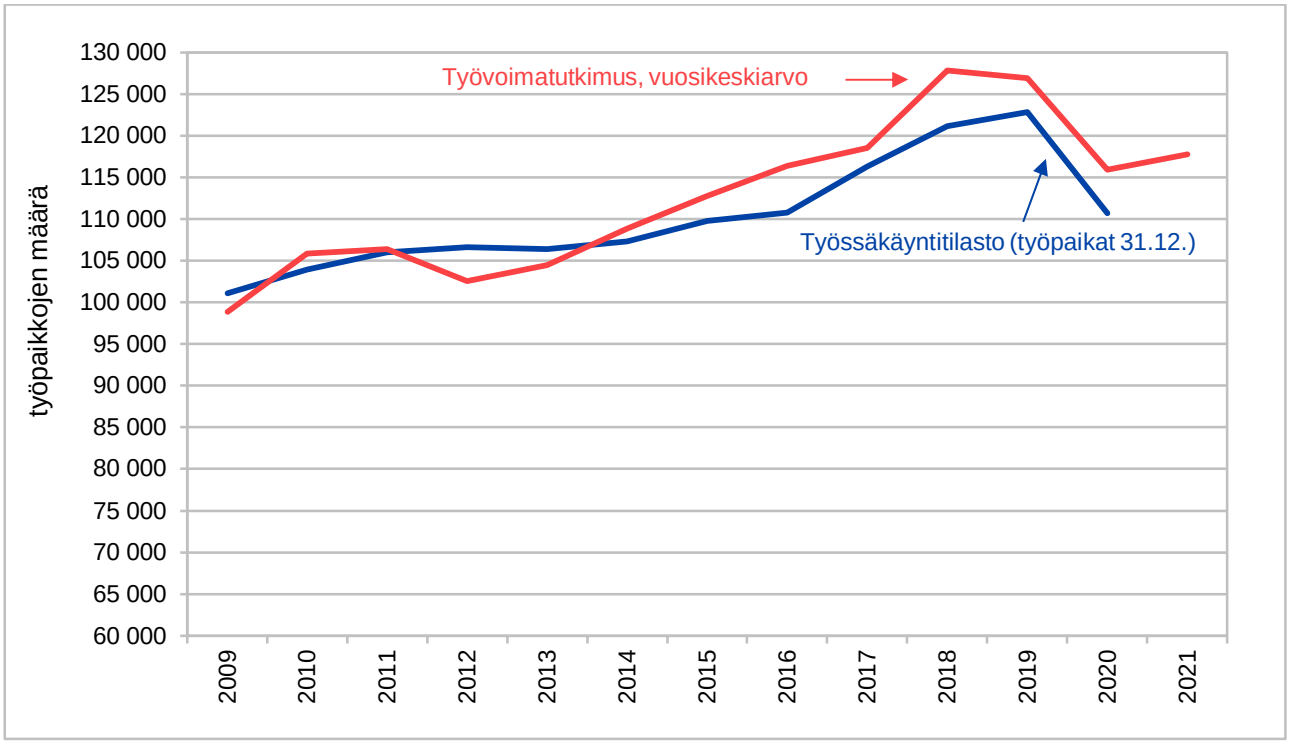

Lähde: Tilastokeskus

10 YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 963	4 165	407	**407**	1 798	1 120	60
Menot	-28 861	-34 018	-22 335	**-22 345**	-26 541	-25 103	-23 392
Toimintakate	-24 898	-29 853	-21 927	**-21 938**	-24 744	-23 983	-23 332

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	51	66	57	**57**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	267	350	350	**350**
Muut tulot	1 896	2 000	0	**0**
Sisäiset tulot	1 749	1 749	0	**0**
Tulot yhteensä	**3 963**	**4 165**	**407**	**407**
Henkilöstömenot	-2 204	-4 059	-3 974	**-3 984**
Asiakaspalvelujen ostot	-267	-310	-330	**-330**
Muiden palvelujen ostot	-8 898	-9 588	-9 472	**-9 472**
Sisäisten palvelujen ostot	-11 367	-11 461	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-242	-411	-348	**-348**
Avustukset	-4 368	-4 327	-4 604	**-4 604**
Vuokramenot	-131	-4	-34	**-34**
Sisäiset tilavuokrat	-354	-351	-373	**-373**
Muut menot	-1 029	-3 506	-3 200	**-3 200**
Menot yhteensä	**-28 861**	**-34 018**	**-22 335**	**-22 345**
Toimintakate	**-24 898**	**-29 853**	**-21 927**	**-21 938**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-24 898**	**-29 853**	**-21 927**	**-21 938**

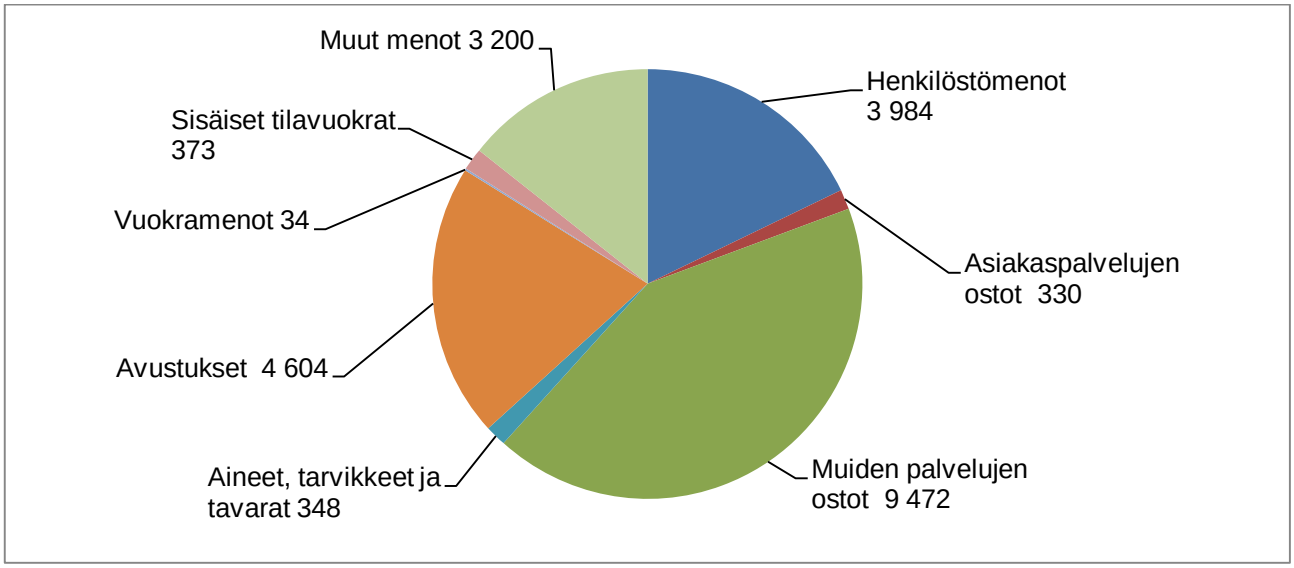

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	**4**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	**4**

10 10
Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen **Puheenjohtaja: Niilo Kärki**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	267	350	350	**350**	1 739	1 061	0
Menot	-808	-678	-731	**-731**	-4 387	-2 394	-116
Toimintakate	-541	-328	-381	**-381**	-2 647	-1 334	-116

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	267	350	350	**350**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**267**	**350**	**350**	**350**
Henkilöstömenot	-675	-554	-599	**-599**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-48	-75	-75	**-75**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50	-47	-47	**-47**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-34	-2	-10	**-10**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-808**	**-678**	**-731**	**-731**
Toimintakate	**-541**	**-328**	**-381**	**-381**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-541**	**-328**	**-381**	**-381**

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit 2.4.2023. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 22.-28.3.2023. Aiemmat eduskuntavaalit ovat olleet presidentinvaalin kanssa äänestysaktiivisuudeltaan vilkkaimmat vaalit. Edellisissä eduskuntavaaleissa vuonna 2019 äänesti 70,4 prosenttia vantaalaisista äänioikeutetuista.

Keskusvaalilautakunnan menot koostuvat sekä ennakkoäänestämisen että vaalipäivän äänestämisen aiheutuvista kustannuksista. Vuonna 2023 valmistellaan myös tammikuussa 2024 pidettävää presidentinvaalia, mistä aiheutuu myös kustannuksia vuoden 2023 puolella.

Valtio suorittaa kunnille kertakorvauksen eduskuntavaaleista. Korvaus on vähintään 2,20 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas.

Eduskuntavaalien jälkeen seuraavat vaalit ovat presidentinvaali ja europarlamenttivaalit vuonna 2024 sekä kuntavaalit ja aluevaalit vuonna 2025.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman sujuvaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminnassa ja vaalien järjestämisessä ei ole suuria muutoksia.

10 20
Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Puheenjohtaja: Antti Lindtman**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 166	-1 609	-1 508	**-1 508**	-1 546	-1 584	-1 624
Toimintakate	-1 166	-1 609	-1 508	**-1 508**	-1 546	-1 584	-1 624

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-718	-824	-854	**-854**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-162	-356	-270	**-270**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	-167	-107	**-107**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-265	-262	-277	**-277**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 166**	**-1 609**	**-1 508**	**-1 508**
Toimintakate	**-1 166**	**-1 609**	**-1 508**	**-1 508**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 166**	**-1 609**	**-1 508**	**-1 508**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

1) kuntastrategiasta;
2) hallintosäännöstä;
3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;

11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
12) tilintarkastajien valitsemisesta;
13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston kymmeneen kokouksen, kymmenen selostustilaisuuden ja neljän seminaaripäivän järjestämiseen vuonna 2023.

10 30
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen **Puheenjohtaja: Tuire Kaimio**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-604	-641	-641	**-651**	-667	-684	-701
Toimintakate	-604	-641	-641	**-651**	-667	-684	-701

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-367	-371	-371	**-381**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-207	-232	-232	**-232**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-7	-7	**-7**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	-3	-2	**-2**
Sisäiset tilavuokrat	-28	-28	-29	**-29**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-604**	**-641**	**-641**	**-651**
Toimintakate	**-604**	**-641**	**-641**	**-651**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-604**	**-641**	**-641**	**-651**

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kuntalaisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40
Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Puheenjohtaja: Sari Multala**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 645	3 757	0	**0**	0	0	0
Menot	-10 575	-15 154	-14 703	**-14 703**	-15 071	-15 448	-15 834
Toimintakate	-6 930	-11 397	-14 703	**-14 703**	-15 071	-15 448	-15 834

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	9	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1 896	2 000	0	**0**
Sisäiset tulot	1 749	1 749	0	**0**
Tulot yhteensä	**3 645**	**3 757**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-406	-2 262	-2 102	**-2 102**
Asiakaspalvelujen ostot	-267	-310	-330	**-330**
Muiden palvelujen ostot	-8 327	-8 775	-8 745	**-8 745**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168	-191	-188	**-188**
Avustukset	-220	-60	-60	**-60**
Vuokramenot	-97	0	-22	**-22**
Sisäiset tilavuokrat	-61	-61	-67	**-67**
Muut menot	-1 029	-3 496	-3 191	**-3 191**
Menot yhteensä	**-10 575**	**-15 154**	**-14 703**	**-14 703**
Toimintakate	**-6 930**	**-11 397**	**-14 703**	**-14 703**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-6 930**	**-11 397**	**-14 703**	**-14 703**

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on tarkemmin määritelty kaupunginhallituksen tehtäviä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, konsernijaoston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 20 kokousta ja kahta seminaaripäivää sekä konsernijaoston 11 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän 10 vuoden 2023 aikana.

Toimikunnat

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi varataan 13 000 euroa keskitettyyn koulutustoimintaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käyttöön sekä käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan 5 500 euroa.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun.

Lisäksi varataan kaupunginhallituksen menokohdalle raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 788 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuutta jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 350 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 60 000 euroa mahdollistaa terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 20 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 330 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Loppiaisvastaanotolle on varattu 150 000 euroa.

Vantaan kaupunki toimii kaksipäiväisen Nordic Safe Cities Camp -tilaisuuden järjestäjäkaupunkina yhteistyössä Nordic Safe Cities -verkoston kanssa lokakuussa 2023. Tilaisuuteen on varattu 40 000 euroa.

Vantaan Veden Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) siirtyneen henkilöstön eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 230 624,45 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuviin eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 135 133,89 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 5 750 000 euroa.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksista voidaan kohdentaa 60 000 euroa Ukrainaa ja ukrainalaisia auttaviin toimiin.

Historiatoimikunta

Historiatoimikunta edistää Vantaan alueen historiantutkimusta ja julkaisutoimintaa. Käynnissä on laaja tutkimushanke Vantaan kaupungin nopeasta kehityksestä 1970-luvun alusta 2020-luvulle. Tutkimus huipentuu juhlavuonna 2024 julkaistavaan historiateokseen. Vuonna 2023 hankkeessa työskentelee historiantutkija kaupunkisuunnittelua käsittelevän osa-alueen äärellä. Lisäksi toinen henkilö työskentelee kuvatoimituksen, hanketta juhlistavan näyttelyn käsikirjoituksen ja kirjan toimituksen parissa. Historiatoimikunta on asettanut hankkeelle toimituskunnan. Ryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan historian professori Laura Kolbe Helsingin yliopistosta ja muita jäseniä ovat FM Jukka Hako, arkeologi Andreas Koivisto Vantaan kaupunginmuseosta, kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine Vantaan kaupungilta ja museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen sekä tutkija FT Sari Aalto.

Vantaa-Seura ja Historiatoimikunta julkaisevat myös vuonna 2023 yhteistyössä Helsingin pitäjä – Vantaa -vuosikirjaa. Vuosikirjan tavoitteena on tuottaa laadukasta ja tutkittua historiatietoa alueen menneisyydestä kiinnostuneille sekä tallentaa tutkimuksillaan ja kirjoituksillaan Vantaan kaupungin historiaa, tapahtumia ja perinteitä menneiltä ajoilta aina nykypäivään asti. Helsingin pitäjä on ilmestynyt vuodesta 1963 alkaen ja vuosikirjana vuodesta 1980 lähtien.

Myönteinen erityiskohtelu

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaan on suunniteltu käytettävän 2 milj. euroa vuosittain myös tulevalla ohjelmakaudella (2023–2025). Alueellinen ja väestöryhmien välinen eriytyminen ovat kasvaneet pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla viime vuosina. Kunnan keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, minkä oleellinen osa on hyvinvointierojen vähentäminen. Toimintaohjelman tarkoitus on suunnata resursseja ja tukitoimia niille alueille sekä väestöryhmille, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja kaikkien toimialojen yhteinen. Toimenpiteiden vaikutuksia asukkaiden hyvinvointiin seurataan ja arvioidaan. Sen ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Määräraha siirretään kunkin vuoden lopussa toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin käyttöön perustuen. Kaupunginhallitus seuraa ohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa tulevan ohjelman päälinjaukset. Toimintaohjelman tarkempi rakenne, tavoitteet sekä siihen lukeutuvat toimenpiteet tarkentuvat syksyn 2022 aikana. Myönteisen erityiskohtelun ohjelma toimii pohjana Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateemalle vuosille 2023–2025.

10 50
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	51	57	57	**57**	58	59	60
Menot	-15 707	-15 936	-4 752	**-4 752**	-4 871	-4 992	-5 117
Toimintakate	-15 656	-15 879	-4 694	**-4 694**	-4 812	-4 933	-5 057

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	51	57	57	**57**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**51**	**57**	**57**	**57**
Henkilöstömenot	-38	-48	-48	**-48**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-154	-150	-150	**-150**
Sisäisten palvelujen ostot	-11 366	-11 461	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	-4 148	-4 267	-4 544	**-4 544**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	-10	-10	**-10**
Menot yhteensä	**-15 707**	**-15 936**	**-4 752**	**-4 752**
Toimintakate	**-15 656**	**-15 879**	**-4 694**	**-4 694**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-15 656**	**-15 879**	**-4 694**	**-4 694**

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 000 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuiseen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön sekä esiintymiset Vantaalla.

Helsingin yliopiston osana toimivan Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa jatketaan yhteistyötä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kaupungin kehittämisen tietopohjaa yhteistyöllä Kaupunkitutkimusinstituutin toimintaan osallistuvien Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston tutkijoiden kanssa. Keskeisiä tutkimuksen painopisteitä on epätasa-arvo kaupungeissa, kaupunkialueiden kilpailukyky, hiilineutraalius ja digitalisaation vaikutukset kaupunkeihin. Vuoden 2023 kokonaismenot ovat 480 000 euroa, josta Vantaan osuus on 120 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit, Kuntaliitto, Kuntarahoitus ja Keva lahjoittivat Aalto-yliopistolle 2,5 milj. euroa kaupunkitalouden professuurin perustamista varten. Vantaan osuus lahjoituksesta on yhteensä 363 000 euroa, jaksottuen viidelle vuodelle. Viides maksuerä, 72 600 euroa, maksetaan vuonna 2023. Maamme ainoaa kaupunkitalouden professuurin kautta nostetaan esiin taloustieteellisiä näkökulmia kaupunkikehittämiseen.

Vantaan kaupunki on mukana Kaupunkiakatemian toiminnassa. Kaupunkiakatemia on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteistyömuoto, jolla edistetään kaupunkitutkimusta. Vantaan kaupunki tiivistää yliopisto- ja tutkijayhteistyötä uuden maa- ja asuntopolitiikan päivityksessä ja segregaation torjunnassa mm. Aalto-yliopiston ja kaupunkiakatemian kanssa. Kaupunkiakatemian toiminnassa ovat keskeisessä roolissa koordinaattori ja suunnittelija. Näistä suunnittelijan kotipesä on Vantaan kaupungin organisaatiossa ja koordinaattorin Helsingin kaupungin organisaatiossa. Kaupunkiakatemian rahoitus perustuu yhteistyöhön osallistuvien tahojen maksamaan vuosimaksuun, joka on 30 000 euroa per taho. Näin kertyvistä varoista kustannetaan mm. koordinaattorin ja suunnittelijan palkka- ja toiminnan muut kustannukset. Kaupunkiakatemian toiminta on päättymässä vuoden 2023 loppuun, joten sen jatkosta on tehtävä päätöksiä tulevana vuonna.

Vantaalla pyritään torjumaan segregaatiota aiempaa vaikuttavammin. Kuutoskaupunkien ja valtion kanssa yhteistyössä selvitetään kansainvälisten esimerkkien pohjalta, miten valtion ja kaupunkien toimin voidaan lisätä työkaluja ja mahdollisuuksia segregaation torjuntaan.

11
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen **Toimielin: Kaupunginhallitus**

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	10 312	12 265	8 002	**8 002**	8 122	8 244	8 368
Menot	-123 074	-150 668	-127 195	**-118 688**	-120 538	-123 552	-126 640
Toimintakate	-112 761	-138 403	-119 193	**-110 686**	-112 416	-115 308	-118 273

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	2 486	3 185	1 903	**1 903**
Maksutulot	1	15	15	**15**
Tuet ja avustukset	6 589	8 358	5 034	**5 034**
Muut tulot	444	186	1 051	**1 051**
Sisäiset tulot	793	522	0	**0**
Tulot yhteensä	**10 312**	**12 265**	**8 002**	**8 002**
Henkilöstömenot	-29 464	-49 116	-49 924	**-41 417**
Asiakaspalvelujen ostot	-30	-143	-143	**-143**
Muiden palvelujen ostot	-52 380	-62 272	-38 164	**-38 164**
Sisäisten palvelujen ostot	-467	-124	-76	**-76**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 620	-3 505	-3 032	**-3 032**
Avustukset	-29 525	-25 237	-25 527	**-25 527**
Vuokramenot	-3 174	-3 693	-3 627	**-3 627**
Sisäiset tilavuokrat	-4 496	-4 448	-3 136	**-3 136**
Muut menot	-918	-2 131	-3 567	**-3 567**
Menot yhteensä	**-123 074**	**-150 668**	**-127 195**	**-118 688**
Toimintakate	**-112 761**	**-138 403**	**-119 193**	**-110 686**
Poistot	-6 319	-9 813	-10 341	**-4 393**
Vyörytykset	68 263	0	0	**57 038**
Tilikauden tulos	**-50 818**	**-148 215**	**-129 534**	**-64 142**

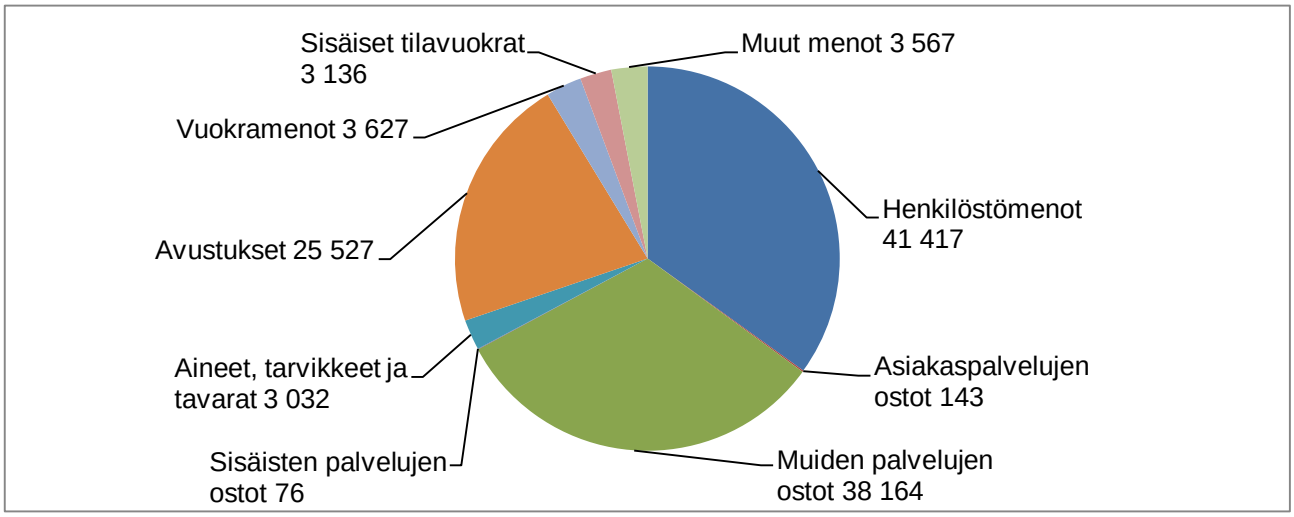

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuului aiemmin myös Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, jonka toiminta siirtyy 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	381	392	**367**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	92	107	**40**
Henkilöstön kokonaismäärä	473	499	**407**

Taulukko ei sisällä hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta siirtyvää Pelastustoimen liikelaitoksen henkilöstöä.

11 10
Yleisjohto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	71	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-1 262	-17 787	-25 082	**-14 600**	-14 965	-15 339	-15 722
Toimintakate	-1 190	-17 787	-25 082	**-14 600**	-14 965	-15 339	-15 722

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	71	0	0	**0**
Sisäiset tulot		0	0	**0**
Tulot yhteensä	**71**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-199	-16 426	-23 596	**-13 114**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-495	-514	-514	**-514**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-322	-322	**-322**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-37	-40	-166	**-166**
Sisäiset tilavuokrat	-504	-486	-485	**-485**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-1 262**	**-17 787**	**-25 082**	**-14 600**
Toimintakate	**-1 190**	**-17 787**	**-25 082**	**-14 600**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-1 190**	**-17 787**	**-25 082**	**-14 600**

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit.

Kehysvaiheessa kunnallisen palkkaratkaisun vaikutuksia arvioitiin ja niihin varattiin määrärahaa vuodelle 2023 kaupungin keskitettyihin varoihin. Kaupunginjohtajan talousarvioesitysvaiheessa tiedossa olevien päätösten vaikutukset kohdennetaan toimialoille. Keskitetyksi varaukseksi jää vielä paikallinen järjestelyvaraerä ja kehittämisohjelmaerä, joista päätökset saadaan myöhemmin.

11 40
Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	784	584	345	**345**	350	355	360
Menot	-6 354	-6 723	-5 885	**-6 028**	-6 179	-6 333	-6 492
Toimintakate	-5 570	-6 139	-5 541	**-5 684**	-5 829	-5 978	-6 132

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	570	552	345	**345**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	71	0	0	**0**
Muut tulot	88	0	0	**0**
Sisäiset tulot	55	32	0	**0**
Tulot yhteensä	**784**	**584**	**345**	**345**
Henkilöstömenot	-5 135	-5 134	-4 550	**-4 693**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-767	-1 087	-812	**-812**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9	-36	-36	**-36**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-11	-13	-13	**-13**
Sisäiset tilavuokrat	-388	-392	-418	**-418**
Muut menot	-44	-61	-57	**-57**
Menot yhteensä	**-6 354**	**-6 723**	**-5 885**	**-6 028**
Toimintakate	**-5 570**	**-6 139**	**-5 541**	**-5 684**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	4 259	0	0	**3 901**
Tilikauden tulos	**-1 311**	**-6 139**	**-5 541**	**-1 783**

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus ja riskienhallinta sekä strategia ja tutkimus.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös raportoinnista mukaan lukien osavuosikatsauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan koordinoinnista, ohjauksesta ja kehittämisestä, kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Tulosyksikkö hallinnoi myös asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahastoa.

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitasolla kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja –reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukyvystä ja tuloksellisuudesta.

Strategia ja tutkimus koostuu kolmesta eri tiimistä. Strategiatiimi vastaa strategian laadinnasta, seurannasta ja arvioinnista. Strategiatiimin vastuulla on strategian kokonaiskoordinointi kaupungissa ja esimerkiksi vuositavoitteiden laadinnan ohjeistaminen osana.

Tutkimustiimi vastaa kaupungin tiedontuottamisesta tilasto- ja rekisteriaineistojen pohjalta. Tiimi tuottaa toimintaympäristötietoa Vantaan kaupungista sekä mm. vertailutietoa muihin kaupunkeihin. Tutkimustiimi vastaa myös Vantaan kaupungin väestöennusteesta.

Edunvalvontatiimi vastaa kaupungin edunvalvonnasta ja toimii eri yhteistyöverkostoissa. Tiimin vastuulla on mm. edistää Vantaan kv-suhteita sekä osallistua Avia-verkostoon.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2023 on kaupunkistrategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen. Vuonna 2021 käyttöönotettiin SAP BW -järjestelmä taloussuunnitelman ja -raportoinnin uudeksi järjestelmäksi. Järjestelmän kehittämistä jatketaan samoin kuin Power BI -raportoinnin kehittämistä. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistuu vuonna 2022 ja se luo pohjan tulevien vuosien toimitilainvestoinneille.

Rahoituksen ja riskienhallinnan keskeinen tavoite on turvata kaupunkikonsernille riittävä ja kohtuuhintainen varainhankinta rajusti muuttuneessa korkoympäristössä. Riskienhallinta on jatkuva prosessi ja riskienhallinnan periaatteet pidetään koko ajan ajantasalla. Lisäksi jatketaan sisäisen valvonnan ohjeistusta ja kehittämistä sisäistä valvontaa koskevaan kyselyyn saatujen vastusten perusteella.

Talouspalveluiden keskeisenä tavoitteena on toiminnan ja prosessien osittainen uudelleenorganisointi vuodenvaihteen jälkeen, kun henkilöstöä ja asiakkuuksia on siirtynyt hyvinvointialueelle. Palveluyksikössä pyritään panostamaan asiakastyytyväisyyteen niin kaupunki- kuin tytäryhtiöasiakkaiden osalta huolehtimalla palvelun ja ohjeistuksen laadusta, tapaamalla säännöllisesti asiakkaiden edustajia sekä seuraamalla asiakastyytyväisyyskyselystä nousseiden toimenpiteiden toteutumista. Henkilöstön hyvinvoinnista ja pysyvyydestä huolehtiminen on keskeinen tavoite. Prosessien automatisaation kasvaessa henkilöstön asiantuntijarooli korostuu ja tarvitaan uudenlaista osaamista. Toiminnan tehokkuuden parantaminen ja automaatioasteen jatkuva kehittäminen sisältäen tekoälypohjaiset ratkaisut ohjaavat toimintaa vuonna 2023.

Strategiatiimin keskeinen tavoite vuodelle 2023 on varmistaa strategian toteutuminen ja aloittaa strategian väliarviointi hyvinvointialueuudistuksen vaikutusten huomioimiseksi. Edunvalvonnassa tärkeintä on varmistaa Vantaan etujen toteutuminen. Tämä kattaa mm. Hyvinvointialueuudistuksen seurannan, hallitusohjelmatavoitteisiin vaikuttamisen sekä TE24- uudistukseen liittyvän edunvalvonnan.

Tutkimustiimi kehittää toimintaansa tiedolla johtamisen suuntaan. Merkittävimpinä tuotteina jatkavat toimintaympäristökatsaukset sekä väestöennuste.

Vantaan kaupunki etsii Ukrainasta ystävyyskaupunkia, jonka jälleenrakentamista kaupunki tukee yhdessä kiinnostuneiden vantaalaisten kumppanien kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouspalveluiden toimintaan vaikuttaa hyvinvointialueen aloittaminen. Alkuvuoden toiminnassa painottuu hyvinvointialueen avustaminen taloushallinnon tietojärjestelmien rakentamisessa sekä eriy-

tymisen vaikutukset kaupungin taloushallinnon prosesseissa sekä kirjanpidossa. Yksikössä valmistaudutaan myös TE24-hankkeen myötä tapahtuvaan työllisyyden hoidon vastuun siirtoon valtiolta kunnille ja tämän uuden palvelukokonaisuuden vaikutuksiin kunnan taloushallinnon prosesseihin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	101	102	**91**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	6	**2**
Henkilöstön kokonaismäärä	103	108	**93**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	38 758	44 888	38 672	**45 600**
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	6 986	8 441	7 125	**8 600**
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	47 993	37 415	52 018	**37 700**
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	19 500	25 673	28 812	**25 900**
Kirjanpitotehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	11,9	10,1	11,5	**8**

11 50
Henkilöstö ja konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 986	4 331	3 872	**3 872**	3 930	3 989	4 049
Menot	-62 912	-71 038	-48 190	**-49 433**	-49 644	-50 885	-52 157
Toimintakate	-58 926	-66 707	-44 318	**-45 561**	-45 713	-46 896	-48 108

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	1 767	2 142	1 503	**1 503**
Maksutulot	1	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	2 020	2 083	1 393	**1 393**
Muut tulot	199	106	976	**976**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**3 986**	**4 331**	**3 872**	**3 872**
Henkilöstömenot	-8 003	-8 519	-7 669	**-8 912**
Asiakaspalvelujen ostot	-8	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-48 022	-54 079	-30 982	**-30 982**
Sisäisten palvelujen ostot	-177	-51	-74	**-74**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 229	-2 503	-2 326	**-2 326**
Avustukset	0	-10	-10	**-10**
Vuokramenot	-2 897	-3 428	-3 241	**-3 241**
Sisäiset tilavuokrat	-705	-687	-705	**-705**
Muut menot	-871	-1 761	-3 182	**-3 182**
Menot yhteensä	**-62 912**	**-71 038**	**-48 190**	**-49 433**
Toimintakate	**-58 926**	**-66 707**	**-44 318**	**-45 561**
Poistot	-6 196	-9 764	-10 304	**-4 367**
Vyörytykset	63 130	0	0	**52 250**
Tilikauden tulos	**-1 991**	**-76 471**	**-54 622**	**-3 767**

Toiminnan kuvaus

Henkilöstö ja konsernipalvelut muodostuu kuudesta palveluyksiköstä: kolme hr-yksikköä, hankinnat, tietohallinto sekä konserniohjaus- ja valvonta.

Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä, sekä huolehtia kaupungin henkilöstön palkanmaksupalveluista. Hr-palvelupyyntöjen määrä on noussut asiakkaiden lisääntymisen myötä ja alkuvuoden 2022 aikana keskimääräinen tikettien määrä oli 10 330 kuukaudessa. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa.

Kehittämisyksikkö tukee eri tavoin esihenkilöitä ja työyhteisöjä johtamisen, hyvinvoinnin ja työsuojelun kehittämisessä. Henkilöstön osallisuutta lisätään kaikessa toiminnassa. Kaupungin työntekijöiden työterveyshuoltoa kehitetään osana kaupungin veto- ja pitovoimaa.

Vantaan kaupungin henkilöstön työhyvinvointia, työntekijöiden saatavuusongelmaa ja Vantaan pitovoimaa työnantajana kehitetään henkilöstön saatavuusohjelman mukaisesti. Laaditaan olemassa olevan saatavuusohjelman tavoitteita tukevia toimenpiteitä työvoiman palkkauksen ja saatavuuden

parantamiseksi, työhyvinvoinnin, työssäjaksamisen ja palkitsemisen sekä luontoisetujen kehittämiseksi yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Toimenpiteissä kiinnitetään huomiota erityisesti kriittisten alojen työntekijöiden tilanteeseen.

Työnantajapalvelut tukee kaupungin esihenkilöitä ja linjajohtoa rekrytointiprosesseissa ja osaavan henkilöstön saamisessa. Palveluyksikkö vastaa myös työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta, palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämisestä sekä virka- ja työehtosopimustulkintojen ohjeistamisesta. Yksikkö konsultoi esihenkilöitä ja linjajohtoa laajasti työlainsäädäntöön liittyvissä kysymyksissä.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, hankintojen vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta, kansallisen kynnysarvon mukaisista materiaalihankinnoista sekä kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista. Lisäksi hankinta vastaa kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta sekä palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä ohjaa hyväksyttyjen yhtiöiden omistajapoliittisten linjausten toteutumista.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toimialojen hr-palveluissa saatetaan loppuun kaupungin hr-järjestelmän muutos ja lähdetään kehittämään hr-prosesseja edelleen käyttäjäpalautteen perusteella.

Hr varmistaa monin erilaisin tavoin työvoimapula-alojen saatavuutta yhteistyössä toimialojen kanssa mm. rekrytoinnin, palkkausjärjestelmien sekä johtamisen ja työyhteisöjen ja kaupungin työnantajakuvan kehittämisen kautta. Työtä ohjaa kaupunginhallituksen hyväksymä saatavuusohjelma ja sen toimenpiteet vuodelle 2023.

Vuoden 2022 Kunta 10 tulokset käydään kaikissa yksiköissä lävitse heti alkuvuodesta ja työpajassa tehdään kehittämisnostot, jotka dokumentoidaan Kunta 10 -portaalissa. Portaalissa kehittämistoimien etenemistä myös seurataan. Henkilöstöltä kysytään vuosittain työhyvinvoinnista.

Kaupunki tarjoaa monipuolisia harjoittelupaikkoja luoden houkuttelevia tehtäviä uusille tekijöille.

Tietohallinnon tavoitteet toteuttavat kaupungin strategiaa ja painopisteitä etenkin hyvissä palveluissa ja taloudellisesti vahvan kaupungin tukemisessa. Keskeisimpinä tavoitteina on toteuttaa tietoturvallisesti digitaalista siirtymää, jossa siirrämme kuntalaisten ja Vantaan oman henkilöstön asiointia sähköiseen muotoon ja mahdollistamme tarkoituksenmukaisen hyvinvointialuemuutoksen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan vuodelle 2023 IT-palveluiden siirron ja yhteiskäytön osalta. Uudistuksen seurauksena Vantaan kaupungin IT-palveluita tullaan arvioimaan ja suunnittelemaan pienentyneet toimintavolyymit huomioiden. Yhteisistä palveluista tietoliikenneverkkoa kehitetään vastaamaan paremmin toimialojen tarvetta ja käyttövaltuushallintaa etenkin tietoturvan parantamiseksi. Digione-hankkeessa tulee Vantaalle eteen pilottikoulujen käyttöönotot.

Hyvinvointialueuudistuksella on vaikutuksia konserniomistusten kokonaisuuteen. Konsernirakenteen kehittämistä toteutetaan konsernijaoston vuonna 2022 hyväksymän konserniomistusten kokonaissuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyitä suunnitelman toteuttamiseksi.

Hankintojen osalta parannetaan toimialojen palvelua uudella asiakkuusmallilla ja hankintojen digitalisella ohjausjärjestelmällä.

Osana henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteiden onnistumista selvitetään, kohteleeko kaupunki tasa-arvoisesti eri henkilöstöryhmiä esimerkiksi työssä tarvittavan vaatetuksen suhteen.

Täyttölupamenettelyä kevennetään henkilöstösuunnitelmissa olevien vakanssien osalta ja kaupunginhallitukselle tuodaan selvitys rekrytointiprosesseista asiantuntijatyössä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	133	141	**125**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	9	6	**6**
Henkilöstön kokonaismäärä	142	147	**131**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Henkilöstöhallinto				
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,3 %	3,5 %	3,5 %	**4,8 %**
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	340	326	345	**374**
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	11,8	11,7	12,9	**15,7** **)
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	17,8	17,4	18,8	
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	2 651	5 913 *)	6 568	**5 633**

*) Sote tullut mukaan vuonna 2021. Vuoden 2021 toteuma ilman sotea 3 333kpl.
**) Kaikki sopimusalat yhdessä. Järjestelmämuutoksen myötä ei enää mahdollista eritellä.

Tietohallinto				
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	8 290	7 189	8 200	**5 900**
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl (*Chromebookit laskettu mukaan)	23 663 ***	27 009	26 300 *	**38 400**
Asiakastyytyväisyys				
- ServiceDesk (1–5)	4,5	7,9 *)	8,7	**8,8**
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 635	6 144 *)	7 000	**5 800**
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	88 %	64 % **)	100 %	**100 %**

*) Tiedonlähde ja määrittely vaihtuneet Vantaa ITSM järjestelmään.
**) Investointimenoja alensi DigiOne-hankkeen vuosien 2019–2021 kulujen (noin 2 milj. euroa) siirto kes-keneräisestä käyttöomaisuudesta vaihto-omaisuuteen.
(***Chromebookit laskettu mukaan)

11 60
Kasvupalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 329	7 206	3 711	**3 711**	3 766	3 823	3 880
Menot	-47 014	-49 110	-41 869	**-42 336**	-43 302	-44 385	-45 495
Toimintakate	-41 685	-41 904	-38 158	**-38 626**	-39 536	-40 562	-41 615

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	149	491	55	**55**
Maksutulot	-1	15	15	**15**
Tuet ja avustukset	4 438	6 210	3 641	**3 641**
Muut tulot	5	0	0	**0**
Sisäiset tulot	737	490	0	**0**
Tulot yhteensä	**5 329**	**7 206**	**3 711**	**3 711**
Henkilöstömenot	-12 076	-14 973	-9 994	**-10 462**
Asiakaspalvelujen ostot	-22	-143	-143	**-143**
Muiden palvelujen ostot	-2 306	-5 352	-4 587	**-4 587**
Sisäisten palvelujen ostot	-290	-74	-2	**-2**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281	-578	-276	**-276**
Avustukset	-29 525	-25 227	-25 517	**-25 517**
Vuokramenot	-222	-210	-203	**-203**
Sisäiset tilavuokrat	-2 290	-2 283	-857	**-857**
Muut menot	-3	-271	-290	**-290**
Menot yhteensä	**-47 014**	**-49 110**	**-41 869**	**-42 336**
Toimintakate	**-41 685**	**-41 904**	**-38 158**	**-38 626**
Poistot	-109	-42	-37	**-26**
Vyörytykset	-1 343	0	0	**-1 594**
Tilikauden tulos	**-43 137**	**-41 946**	**-38 195**	**-40 257**

Toiminnan kuvaus

Kasvupalvelut toimii vantaalaisen elinkeinoelämän, työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäjänä, mahdollistaen osaltaan kaupungin hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden kasvua. Palvelualueelle kuuluvat elinkeinopalveluiden sekä työllisyyspalveluiden palveluyksiköt, minkä lisäksi palvelualue vastaa kaupunkitasoisesti maahanmuuttopalvelujen koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälinen Vantaa sekä elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemojen poikkihallinnollisesta johtamisesta. Palvelualueen tehtäväkenttä luo mahdollisuuksia tehokkaalle poikkihallinnolliselle yhteistyölle ja kehittämiselle. Hanke- ja projektimuotoinen toiminta on vahva osa kasvupalveluiden kokonaisuutta, jolla haetaan uusia toimintatapoja, -kulttuuria, työllistymisen väyliä ja innovaatioita. Projektien tueksi palvelualueelle perustettiin vuonna 2021 kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto tukemaan toimialoja mm. hankehauissa, hankkeiden hallinnoinnissa ja raportoinnissa.

Toimintaympäristön raju muutos koronakriisin myötä on haastanut palvelualueen toimintatavat, prosessit ja resurssit. Ukrainan sota vaikuttaa myös taloudelliseen toimintaympäristöön vuonna 2023 ja mahdollisesti pidempään. Kasvupalveluilla on merkittävä elvyttävä rooli kaupungin työllisyyden ja elinvoiman hoidossa koronakriisin jälkihoidossa tai epidemian mahdollisesti pitkittyessä. Koronakriisi näkyy palvelualueella merkittävästi sekä henkilö- ja yritysasiakkaiden määrässä että asiakaskunnan rakenteessa.

Elinkeinopalvelut vastaa kaupungin elinvoimaisuuden edistämisen ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota erityisesti Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen ja kilpailukykyyn sekä yrittäjyyden edistämiseen. Yksikkö tukee vantaalaista ja Vantaalle sijoittuvaa yritystoimintaa tarjoten mm tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita sekä kehittämällä yritysten toimintaympäristöä.

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja työttömyyden hoitamisesta kuntakokeilulain perusteella sekä palveluiden kehittämisestä tehtäväalueellaan yhteistyössä valtion hallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Työllisyyspalveluihin on keskitetty kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille ja järjestöille. Vantaan kaupunki käyttää anonyymia rekrytointia kaikissa rekrytoinneissa, joissa se on tarkoituksenmukaista.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen aloitettua 1.3.2021 työllisyyden palvelut Vantaalla on organisoitu uudelleen. Koronakriisin aiheuttaman työttömyyslukujen nousun myötä asiakasmäärät kasvoivat voimakkaasti. Kevään 2022 aikana koronarajoitusten poistuttua asiakasmäärät olivat laskussa, mutta kesän myötä taas hienoisessa nousussa. Tämä edellyttää työllisyyden osalta uudelleenorganisoinnin jatkumista ja asiakaspalveluresurssin vahvistamista. Toukokuussa 2.5.2022 tuli voimaan laki uudesta työvoiman asiakaspalvelumallista. Uuden lainsäädännön myötä asiakkaiden lakisääteisten tapaamiskertojen määrät lisääntyivät. Tavoitteena asiakkaiden vahvempi tukeminen erityisesti työttömyyden alkuvaiheessa. Työllisyyspalvelujen siirron valmistelu valtiolta kunnalle on aloitettu Kasvupalveluissa keväällä 2022. Tämä edellyttää laajamittaista kaupunkitasoista yhteisvalmistelua.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinkeinopalvelut koordinoi kaupunkitasoista elinvoimainen ja osaava Vantaa- strategiateemaa sekä siihen kytkeytyvää kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Vantaan tulevan kasvu- ja elinvoimaohjelman toimeenpano huomioidaan rekrytoinneissa. Uutta työpanosta kohdennetaan muun muassa nuorten yrittäjyyden edistämiseen. Lisäksi elinkeinopalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja erityisesti uusien yrittäjien yrittäjyyttä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojektien kautta. Kärkiklusterityön ohella elinkeinopalvelut koordinoi pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen Vantaan hankekokokonaisuutta sekä toteuttaa invest-in ja Talent-hankkeita kansainvälisen kaupungin kilpailukyvyn kehittämiseksi.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on vähentää työttömyyttä yhteistyössä eri viranomaisten kuten TE-hallinnon sekä yritysten kanssa. Toiminta edistää paitsi Vantaalla myös lähialueilla toimivien työnantajien työvoiman saantia. Uuden lainsäädännön myötä tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen kohtaaminen ja yksilölliset polut kohti työtä tai koulutusta.

Kaupunki vakinaistaa osaamiskeskustoiminnan ja selvittää toiminnan kehittämistarpeet. Selvitystyön yhteydessä tutkitaan erityisesti asiakkaiden tukipalveluiden resurssoinnin lisätarpeet.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi työvoiman palvelumalli tuli voimaan 2.5.2022. Uuden lainsäädännön myötä asiakkaat kohdataan ja kontaktoidaan työttömyyden alkuvaiheessa kahden viikon välein. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että työllisyyden hoidon resurssit kohdennetaan tähän lakisääteiseen palveluun. Tämän lisäksi on aloitettu valmistautumien TE-palvelut 2024-malliin. Tämä tarkoittaa varautumista pysyvään työllisyys- ja yrityspalveluiden siirtoon kuntiin.

Palvelutuotantoa kehitetään nojaamaan entistä tiiviimmin monialaiseen yhteistyöhön, poikkihallinnolliseen- ja viranomaisyhteistyöhön sekä yritysten ja oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Palvelualueen resurssien joustava käyttö, laajan osaamispohjan hyödyntäminen ja toimintatapojen kehittäminen säilyvät keskeisinä. Hanke- ja projektitoiminnan edellytyksiä ja osaamista vahvistetaan. Nuorten pitkäaikaistyöttömien palveluita vahvistetaan siten, että kaikki kriteerit täyttävät nuoret mahtuvat monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkuuteen.

Kuntakokeilussa kehitetään voimakkaasti monialaista palvelua asiakkaille. Osana kuntakokeilua työllisyyspalvelut on mukana monissa yhteistyöhankkeissa. Kuntakokeilun keskeisenä asiana on verkostomainen toiminta yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Lisäksi vuoden 2022 aikana on rakennettu yhteistyöpinnat hyvinvointialueen kanssa. Lakisääteisenä sosiaalipalveluna kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen järjestettäväksi on tässä yhteistyössä merkittävässä roolissa.

Kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto toimii Elinkeinopalveluiden alaisuudessa ja sen avulla vahvistetaan hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä. Hanketoimisto vahvistaa toimialojen välisiä sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Vieraskielisten kaupunkitasoisten palveluiden kokonaisuuden koordinaatiota kehitetään edelleen toimintaympäristön muutosten myötä (hyvinvointialue 2023 ja työllisyyden kuntakokeilu 2024). Hankkeissa kehitettyjä toimintatapoja juurrutetaan osaksi kaupungin pysyvää, vakituista toimintaa. Uusia kehittämishankkeita valmistellaan jatkaen Vantaan hyvää mainetta eurooppalaisessa yhteistyössä (esim. Eurocities). Vieraskielisten neuvontaa on vahvistettu Vantaa Infossa ja taloussuunnitelmassa tätä työtä jatketaan. Vieraskielisten neuvonnassa hyödynnetään Selkovantaalainen -pilotista saatuja kokemuksia. Kaupungin kotouttamisohjelmaa päivitetään 2022 tavoitteena samalla vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Uuden kotouttamisohjelman toimeenpano aloitetaan seuraavana vuonna. On odotettavissa, että iso osa Ukrainan sotaa paenneista tulee saamaan kotikuntaoikeuden vuoden 2023 aikana. Kaupunki varautuu vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	72	74	**75**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	79	92	**31**
Henkilöstön kokonaismäärä	151	166	**106**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Elinkeinopalvelut				
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	542	565	550	**580**
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 416	2 161	2 000	**2 200**
Työllisyyspalvelut				
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	745	653	1 700	**1 700**
Työttömien aktivointiaste			27 %	**45 %**
Työttömien nuorten 15–24-vuotiaiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (%)	47 %	1	0	**0**
Pitkäaikaistyöttömyys	4 115	6 724	4 115	**4 800**
Vieraskielisten työttömyys	6 294	5 917	6 000	**4 700**

11 80
Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	62	69	0	**0**	0	0	0
Menot	-3 279	-3 206	-3 282	**-3 358**	-3 442	-3 528	-3 616
Toimintakate	-3 217	-3 137	-3 282	**-3 358**	-3 442	-3 528	-3 616

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	60	64	0	**0**
Muut tulot	0	5	0	**0**
Sisäiset tulot	1	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**62**	**69**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-2 509	-2 487	-2 512	**-2 588**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-246	-191	-183	**-183**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-40	-45	**-45**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-496	-488	-542	**-542**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-3 279**	**-3 206**	**-3 282**	**-3 358**
Toimintakate	**-3 217**	**-3 137**	**-3 282**	**-3 358**
Poistot	-15	-6	0	**0**
Vyörytykset	1 416	0	0	**1 659**
Tilikauden tulos	**-1 815**	**-3 143**	**-3 282**	**-1 699**

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kaksi palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Hallintopalveluiden tiimit ovat tiedonhallinta, kaupunginarkisto, PR- ja assistenttipalvelut sekä virastomestaripalvelut. Lisäksi palvelualueella toimivat vaalitoimisto sekä kaupunkiturvallisuuden tiimi.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, kaupungin asiakirjahallinnosta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toimielinten päätösvalmistelussa otetaan käyttöön asiakirjahallintajärjestelmän uusi helppokäyttöliittymä Valmu kokoushallinta. Valmua käytetään jo nyt viranhaltijapäätösten valmistelussa. Myös toimielinten kokouskäytänteitä ja -tekniikkaa kehitetään mahdollistamaan hybridikokoukset. Lisäksi

luottamustehtävästä maksettavan palkkion syöttöön otetaan käyttöön HR-järjestelmän uusi moduuli heti, kun sen toimittaminen tietojärjestelmätoimittaja Sarastialta on mahdollista.

Huhtikuussa 2023 järjestetään eduskuntavaalit, jolloin palvelualueen tavoitteena on sujuvat ja virheettömät vaalit. Palvelualueella toimivassa vaalitoimistossa pyritään toimimaan niin, että äänestyspaikkojen sijoittelulla ja äänestyksen sujuvuudella voidaan parantaa äänestysvilkkautta. Viestintä sekä varhaiskasvatuksessa ja koulussa tehtävä pitkäjänteinen työ ovat tärkeitä. Talouden ja strategian palvelualue on teettänyt tutkimuksen Vantaan matalasta äänestysprosentista. Vantaa tekee aina vaalien yhteydessä yleisen viestintäkampanjan.

Sähköisen arkiston toiminta vakiinnutetaan ja analogisen aineiston digitointia jatketaan. Kirjaamon toiminnan tehostamista digitalisaation avulla selvitetään.

Turvallisuuden tilannekuvan kehittäminen jatkuu vuonna 2023 viranomaisyhteistyön ja tietojärjestelmän avulla. Turvallisuus- ja valmiussuunnittelun rakenteita ja prosesseja kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueelle siirretään vuoden 2023 alussa muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa ja sopimuksia sekä vuokrataan tiloja. Hyvinvointialueen kanssa on edelleen kehitettävä ja ylläpidettävä tarvittavia yhteistyörakenteita, joilla esimerkiksi varmistetaan toimintojen sujuva jatkuminen yhdyspinnoilla.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupunkiturvallisuutta edistetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, sillä uudistus jakaa turvallisuustyön kahteen eri organisaatioon. Myös kriisivarautuminen ja valmiussuunnittelu tehdään jatkossa verkostomaisesti, mikä edellyttää uusien toimintamallien ja käytänteiden sopimista.

Suomen turvallisuusympäristössä on tapahtunut muutos Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Vantaalle on tilanteesta useita mahdollisia vaikutuksia paitsi suoraan talouteen, myös kohonneita riskejä esimerkiksi kyberturvallisuuden, sisäisen turvallisuuden, hybridivaikuttamisen tai pakolaistilanteen kannalta. Energia- ja sähkökatkoihin varautuminen on tärkeämpää kuin pitkään aikaan. Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2025 hyväksyttiin vuoden 2021 lopulla, mutta tilanne on sen jälkeen elänyt. Myös hyvinvointialueuudistus osaltaan aiheuttaa tarpeen rakentaa turvallisuussuunnittelun rakenteita ja prosesseja uusiksi.

Muuttunut turvallisuustilanne ja kansainvälinen epävarmuus vaikuttaa kaupunginturvallisuuden tiimin työhön. Häiriötilanteiden kehittymistä seuraava johtokeskus toimii kaupunkiturvallisuuden tiimin yhteydessä. Koronapandemian pitkittyminen ja Ukrainan kriisin vaikutukset Vantaan kaupunkiin ovat vaikeasti ennustettavissa.

Kuntademokratian palvelualue tukee kaikkia toimialoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehittämistoimenpiteiden edistämisessä sekä sukupuolitietoisen budjetoinnin toimintatavan vakiinnuttamisessa. Määrällistä ja laadullista tietoa hankitaan tietoa sukupuolittain ja kerrotaan sukupuolen merkityksestä kyseisessä asiassa sekä pyritään arvioimaan resurssien käytön oikeudenmukaista jakautumista sukupuolten välillä.

Tiedonhallintalain myötä hankittu sähköinen arkisto mahdollistaa pitkäaikaisesti tai pysyvästi säilytettävän aineiston sähköisen säilyttämisen. Kaupunginarkiston paperisen aineiston digitointia jatketaan vuoden 2023 aikana. Sähköisen arkiston toiminta vakiinnutetaan ja siihen pyritään mahdollistamaan pääsy myös kuntalaisille. Kirjaamossa selvitetään toiminnan tehostamista digitaalisilla välineillä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	49	48	**49**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	2	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	50	50	**49**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	14	32	16	**44**
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	90	-	300	**1 300**
Käännöstyöt	2 981	3 490	3 100	**3 200**

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70
Viestintä

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	80	75	75	**75**	76	77	78
Menot	-1 883	-2 397	-2 479	**-2 516**	-2 579	-2 643	-2 709
Toimintakate	-1 803	-2 322	-2 404	**-2 441**	-2 502	-2 566	-2 631

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	80	75	75	**75**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**80**	**75**	**75**	**75**
Henkilöstömenot	-1 199	-1 212	-1 239	**-1 276**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-541	-1 035	-1 071	**-1 071**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47	-23	-23	**-23**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-6	-2	-4	**-4**
Sisäiset tilavuokrat	-89	-88	-104	**-104**
Muut menot	0	-38	-38	**-38**
Menot yhteensä	**-1 883**	**-2 397**	**-2 479**	**-2 516**
Toimintakate	**-1 803**	**-2 322**	**-2 404**	**-2 441**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	822	0	0	**875**
Tilikauden tulos	**-981**	**-2 322**	**-2 404**	**-1 566**

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää sekä markkinointia ja matkailua. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Jatkamme viestinnän toimintatapojen uudistamista sekä saavutettavuuden parantamista. Kehitämme erityisesti monikielistä, monikanavaista sekä digitaalista viestintää mm. uudistamalla kaupungin Asukaslehden sekä jatkamalla vantaa.fi-sivuston kehittämistä parantamalla sisältöjen saavutettavuutta sekä kuntalaisten osallistamista. Sisäisessä viestinnässä kehitämme edelleen koronapandemian jälkeistä työyhteisöviestintää sekä strategiakauden viestintää.

Markkinoinnissa siirrymme aluemarkkinoinnista kokonaisvaltaisempaan kaupunkitasoiseen markkinointiin kaupungin maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Aluemarkkinoinnissa keskitymme kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Lisäksi rakennamme kansainväliseen markkinointiin uuden toimintamallin ja tehostamme elinkeinomarkkinointia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	22	22	**22**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	**1**
Henkilöstön kokonaismäärä	23	23	**23**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	6,8	7,5	9,5 *)	**10 *)**

*) Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun tulot ja menot.

11 30
Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-370	-406	-409	**-417**	-428	-438	-449
Toimintakate	-370	-406	-409	**-417**	-428	-438	-449

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-342	-364	-364	**-372**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-4	-14	-15	**-15**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4	-4	**-4**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-24	-24	-26	**-26**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-370**	**-406**	**-409**	**-417**
Toimintakate	**-370**	**-406**	**-409**	**-417**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-22	0	0	**-54**
Tilikauden tulos	**-392**	**-406**	**-409**	**-471**

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2023 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4	5	**5**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	**0**
Henkilöstön kokonaismäärä	4	5	**5**

13
KASVATUS JA OPPIMINEN

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	38 282	33 702	37 630	**37 630**	38 213	38 806	39 407
Menot	-483 465	-495 957	-516 592	**-525 714**	-537 822	-551 257	-565 029
Toimintakate	-445 182	-462 255	-478 962	**-488 084**	-499 608	-512 452	-525 622
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	35 169	30 475	35 704	**35 704**	36 258	36 820	37 391
Menot	-418 413	-426 745	-444 288	**-452 211**	-462 482	-474 034	-485 875
Toimintakate	-383 244	-396 270	-408 584	**-416 507**	-426 224	-437 214	-448 484

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	4 412	5 531	5 357	**5 357**
Maksutulot	13 521	11 896	11 579	**11 579**
Tuet ja avustukset	15 299	11 055	16 805	**16 805**
Muut tulot	167	187	187	**187**
Sisäiset tulot	1 770	1 806	1 776	**1 776**
Tulot yhteensä	**35 169**	**30 475**	**35 704**	**35 704**
Henkilöstömenot	-221 195	-240 206	-246 697	**-254 220**
Asiakaspalvelujen ostot	-26 422	-28 659	-29 336	**-29 336**
Muiden palvelujen ostot	-58 976	-44 308	-47 246	**-47 646**
Sisäisten palvelujen ostot	-576	-510	-496	**-496**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 975	-7 995	-7 402	**-7 402**
Avustukset	-18 836	-18 463	-17 104	**-17 104**
Vuokramenot	-254	-226	-220	**-220**
Sisäiset tilavuokrat	-84 067	-85 209	-94 639	**-94 639**
Muut menot	-110	-1 169	-1 149	**-1 149**
Menot yhteensä	**-418 413**	**-426 745**	**-444 288**	**-452 211**
Toimintakate	**-383 244**	**-396 270**	**-408 584**	**-416 507**
Poistot	-1 997	-1 579	-2 584	**-2 584**
Vyörytykset	-17 584	0	0	**-33 193**
Tilikauden tulos	**-402 824**	**-397 850**	**-411 168**	**-452 284**

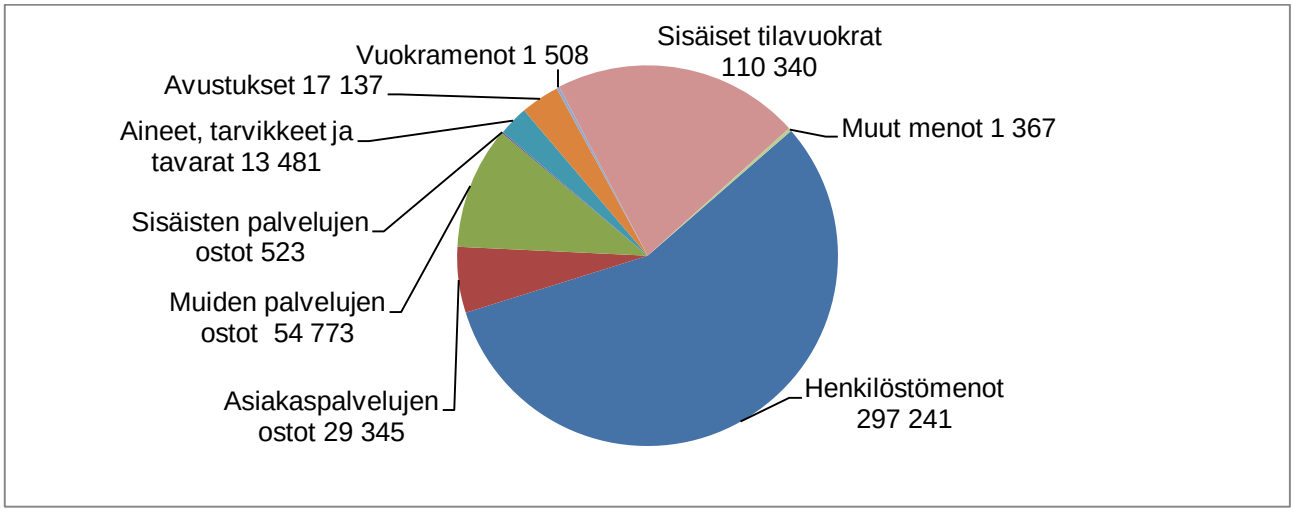

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä 2022 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja perustaitojen heikkeneminen, sukupuolten erot mielenterveysongelmissa, vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvu, henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöiden huomioiminen ja hyvinvointialueen vaikutukset kaupungin talouteen.

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti, vaikka edellisten vuosien ennätyksellisen suuren väestönkasvun arvioidaan hieman hidastuvan lähivuosina. Viime vuonna väestö kasvoi 1 975 asukkaalla (0,8 %), mikä oli lähes 1 500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,8 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa noin 4 600 uutta vantaalaista vuodessa. Kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2024–2027.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 1 466 lapsella ja vuoteen 2031 mennessä 3 322 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2 658 paikkaa laskettuna 80 prosenttia peittävyyden mukaan. Tämä vastaa noin 16 uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (1 119), Myyrmäen (627), Tikkurilan (592) ja Aviapoliksen (520) suuralueilla. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuonna 2022 on 32 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan perusopetusikäisten 6–14-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 115 oppilaalla, joista alakouluikäisten 6–11-vuotiaiden määrä vähenee 120 oppilaalla ja yläkouluikäisten 12–14-vuotiaiden määrä kasvaa 235 oppilaalla. Palveluverkon näkökulmasta tämä tuottaa hieman lisätila tarvetta. Kasvualueet ovat Kivistö (220), Tikkurila (177) ja Myyrmäki (145). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän muissa

suuralueilla. Eniten vähenee Korson (-201) ja Aviapoliksen (-119) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä 7–15-vuotiaista on 30 prosenttia.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 558 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Myyrmäki (133), Kivistö (118) ja Tikkurilan (97) suuralueilla. Vieraskielisiä 16–18-vuotiaista on 25 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vieraskielisen väestöennusteen mukaan.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tuloskortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tavoitteena on lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunnetaitojen parantaminen, kiusaamisen vähentäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantuminen, jolloin myös kouluterveyskyselyn tulokset parantuvat. Lisäksi toimialan keskeisenä tavoitteena on lukutaidon kasvattaminen. Yhteistyötä hyvinvointialueen sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa vahvistetaan. Kaupunki varmistaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa, että opiskeluhuollon tuen siirtyminen (mm. kuraattorit, psykologit, terveydenhoitajat ja sosiaaliohjaajat) sujuu saumattomasti. Lapsiystävällinen kunta -työtä edistetään ja arvioidaan. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään muun muassa vahvistamalla edelleen oppilas- ja opiskelijakuntien ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä. Toimialan tavoitteena on myös keinojen etsiminen lasten ja nuorten yksinäisyyden vähentämiseksi.

Hyviin asukaslähtöisiin palveluihin panostetaan parantamalla 5–8-vuotiaiden luku- ja matemaattisia taitoja. Yhteisöllinen opiskeluhuolto toteutetaan kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa. Jokaisen kasvu omaan potentiaaliinsa mahdollistetaan. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tiivistetään palvelulupauksen toimenpiteitä edistämällä. Palvelulupauksessa varmistamme lapselle, että siirtymä esiopetuksesta alkuopetukseen on sujuva sekä fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen. Lisäksi lupauksen mukaisesti vahvistamme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja esi- ja alkuopetuksen yhteisössä ja painotamme yhteisissä oppimistilanteissa matemaattisia ja kielellisiä taitoja sekä huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua kehitetään aloittamalla iltapäiväcoach-toiminta. Perusopetukseen palkataan 5 iltapäivätoiminnan coachia, jotka ohjaavat ja tukevat iltapäiväkerhojen toimintaa palveluntuottajien apuna. Iltapäiväkerhon coach-toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan kauden aikana. Lisäksi kieli- ja kulttuuritietoisuutta edistetään inklusiivisessa toimintakulttuurissa missä jokaisessa oppilaitoksessa ja toimipisteessä kokeillaan vähintään yhtä uutta toimintamallia, joilla edistetään kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

Eriarvoistumisen kasvun estämistä tavoitellaan parantamalla kouluterveyskyselyn tuloksia ja kokemusta turvallisuudesta ja kiusaamattomuudesta. Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVA) tarkoituksenmukaisuutta kehitetään ja kaikki TUVA-koulutuksen suorittaneet sijoittuvat toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Hyvää johtamista ja henkilöstön työhyvinvointia vahvistetaan. Koko toimialalle luodaan henkilöstön pito- ja vetovoimaohjelma. Ohjelma tehdään varhaiskasvatuksen lisäksi myös muille toimialan palvelualueille. Ohjelman toteuttamisessa kuullaan henkilöstöä, toteutumista seurataan ja arvioidaan. Kartoitetaan Kunta10:ä ketterämpiä työkaluja työhyvinvoinnin jatkuvaan seuraamiseen ja oikea-aikaisten ja vaikuttavien toimenpiteiden löytämiseksi. Työn merkityksellisyyden lisäämiseksi ja urapolkujen mahdollistamiseksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kilpailutetaan kaupungin ostopalveluna yliopiston järjestämä opettajien pätevöittämiskoulutus erityisopettajaksi. Lisäksi vahvistetaan digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää johtamisosaamista. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa panostetaan opetushenkilöstön pedagogisiin kehittymissuunnitelmiin.

Sukupuolitietoisen budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolen välisiä eroja on todettu olevan mielenterveyteen, seksuaaliseen häirintään ja kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehit-

tämiseen. Varhaiskasvatuksessa lapsen tukeen liittyvässä osaamisen ja toimintakulttuurin kehittämisessä on huomioitu sukupuolitietoisuus. Lukiokoulutuksessa opintojaksojen määrien lisäyksiä tarkastellaan sukupuolitietoisuus huomioiden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4 678	4 684	**4 837**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	572	610	**604**
Henkilöstön kokonaismäärä	5 250	5 294	**5 441**

13 10
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-85	-90	-90	**-90**	-92	-94	-97
Toimintakate	-85	-90	-90	**-90**	-92	-94	-97

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-73	-73	-73	**-73**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-15	**-15**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-85**	**-90**	**-90**	**-90**
Toimintakate	**-85**	**-90**	**-90**	**-90**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**90**
Tilikauden tulos	**-85**	**-90**	**-90**	**0**

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	436	667	400	**400**	406	412	418
Menot	-9 082	-10 959	-5 226	**-5 873**	-6 010	-6 150	-6 294
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826	**-5 473**	-5 604	-5 738	-5 876

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	41	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	366	637	400	**400**
Muut tulot	29	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	30	0	**0**
Tulot yhteensä	**436**	**667**	**400**	**400**
Henkilöstömenot	-7 941	-9 335	-3 458	**-3 704**
Asiakaspalvelujen ostot	-74	-69	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-528	-553	-883	**-1 283**
Sisäisten palvelujen ostot	-38	-2	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	-158	-103	**-103**
Avustukset	-173	-158	-160	**-160**
Vuokramenot	-66	-75	-75	**-75**
Sisäiset tilavuokrat	-414	-400	-357	**-357**
Muut menot	-16	-210	-191	**-191**
Menot yhteensä	**-9 082**	**-10 959**	**-5 226**	**-5 873**
Toimintakate	**-8 647**	**-10 293**	**-4 826**	**-5 473**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	3 303	0	0	**4 346**
Tilikauden tulos	**-5 343**	**-10 293**	**-4 826**	**-1 127**

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja laki- ja valmistelupalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kehitetään yhteisiä prosesseja palvelualueiden kanssa. Jatketaan tiedolla johtamisen kehittämistä datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti. Datavisio ohjaa toimialan tietojohtamisen kehittämistä asetettujen tavoitteiden suuntaan. Digivisio puolestaan ohjaa toimialan tieto- ja viestintäteknologista kehittämistä. Digivisiota on konkretisoitu digiohjelmassa, jossa määritellään toimialan tvt-kehittäminen.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa pilottikouluissa ja valmistella varsinainen käyttöönotto suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa ja lukioissa sekä hallinnossa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) käyttöönotto sähköistää ja siten sujuvoittaa varhaiskasvatuksen prosesseja.

Tarjotaan erityisesti lapsille ja nuorille tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lisätään dialogia ja vuoropuhelua lasten ja nuorten päättäjien välillä. Oppilaskuntatoimintaa kehitetään niin, että niiden toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat.

Turvataan sujuvan yhteistyön jatkuminen opiskeluhuollon palveluissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit siirtyvät yhteisistä palveluista hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen. Varmistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutuminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon erityisasiantuntijan panoksella. Yhteisiin palveluihin lisätään resurssia kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen toimenpideohjelman mukaisesti vaativimpien kiusaamistapausten selvittelyyn. Digione-hanke etenee käyttöönottovaiheeseen ja tähän palkataan määräaikainen projektipäällikkö ja pääkäyttäjä tukemaan toimialan sisällä käyttöönottoa (0,122 milj. euroa). Oppimiskampus -kärkihankkeen toteuttamista vahvistetaan lisäresurssilla ja projektipäällikön siirtymisellä toimialalle (0,339 milj. euroa). Strategiapanostuksena on varattu 0,274 milj. euroa ruokailun ilmastovastuullisuuden kehittämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	135	148	**55**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	13	15	**18**
Henkilöstön kokonaismäärä	148	163	**73**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,5 %	0,6 %	**0,6 %**

13 30
Perusopetus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	17 707	13 319	18 143	**18 143**	18 433	18 727	19 027
Menot	-214 180	-215 002	-227 996	**-232 403**	-237 323	-243 256	-249 338
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853	**-214 260**	-218 890	-224 529	-230 311

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	3 361	4 105	3 931	**3 931**
Maksutulot	1	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	12 487	7 300	12 298	**12 298**
Muut tulot	106	138	138	**138**
Sisäiset tulot	1 752	1 776	1 776	**1 776**
Tulot yhteensä	**17 707**	**13 319**	**18 143**	**18 143**
Henkilöstömenot	-118 663	-123 018	-130 839	**-135 246**
Asiakaspalvelujen ostot	-11 162	-12 040	-12 681	**-12 681**
Muiden palvelujen ostot	-24 888	-21 363	-21 925	**-21 925**
Sisäisten palvelujen ostot	-33	-21	-3	**-3**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 882	-6 276	-5 634	**-5 634**
Avustukset	-2 148	-2 341	-2 092	**-2 092**
Vuokramenot	-177	-148	-141	**-141**
Sisäiset tilavuokrat	-50 189	-49 791	-54 674	**-54 674**
Muut menot	-38	-4	-7	**-7**
Menot yhteensä	**-214 180**	**-215 002**	**-227 996**	**-232 403**
Toimintakate	**-196 474**	**-201 683**	**-209 853**	**-214 260**
Poistot	-1 282	-1 019	-2 146	**-2 146**
Vyörytykset	-10 821	0	0	**-19 682**
Tilikauden tulos	**-208 577**	**-202 702**	**-212 000**	**-236 088**

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 prosenttia. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina vuonna 2023 on kaupunkistrategian mukaisesti oppilaiden oppimisen parantaminen erityisesti lukutaidon ja matematiikan osalta. Lisäksi tavoitteena on oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen.

Toimiala valmistelee selvityksen nykyisistä Myönteisen erityiskohtelun ohjelman mukaisesta ja muusta positiivisen diskriminaation periaatteen mukaisesta rahoituksesta koulutukseen. Selvityksen pohjalta jatketaan keskustelua sekä laaditaan tulevaisuuden linjauksia segregaatiokehityksen estämiseksi ja koulutuksen tasa-arvon turvaamiseksi.

Kiusaamisen vähentämiseksi kaupunki on lisännyt vakanssin, johon liittyy tiivis yhteistyö Aseman Lapset ry:n kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun (99 oppilasta) ja rakenteen muutoksien vaatimat määrärahalisäykset (1,7 milj. euroa). Lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti kasvatetaan panostuksia äidinkielen ja matematiikan oppitunteihin 1 vuosiviikkotunnilla (vuositasolla 0,72 milj. euroa ja syksy 2023 0,228 milj. euroa) ja lisätään laaja-alaisia erityisopettajia 1–2. ja 7–9. vuosiluokille yhteensä 33 htv (vuositasolla 2,2 milj. euroa, syksy 2023 0,877 milj. euroa). Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua parannetaan 0,4 milj. eurolla vuositasolla.

Valmistavan opetuksia ryhmiä on perustettu 13 Ukrainasta tulevia pakolaisia varten keväällä 2022. Talousarvio sisältää näiden määrärahat vuodelle 2023. Vammaisopetukseen on perustettu 6 uutta ryhmää vuoden 2022 aikana.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 1 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 2,32 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi valtion koulutuksellisen tasa-arvon avustuksen arvioidaan laskevan nykytasosta, ja vuoden 2023 syksyn osuudeksi arvioidaan 1,2 milj. euroa (2,5 milj. euroa syksyllä 2022). Kohdentamalla jo myönnettyjä koronatukia, käyttämällä mahdollisesti saatavaa lisätukea valtiolta sekä kaupungin omalla lisäpanostuksella pyritään turvaamaan kaupungin koulujen ja esiopetuksen tukitoimien jatkuvuus koulutuksen tasa-arvorahan (KOTA) valtion rahoituksen pienentyessä. Kaupungin lisäpanostus määräytyy valtion myöntämän tuen mukaan.

Vantaa käynnistää kouluruoan arvostus -hankkeen. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kouluruokailun merkitystä osana ruokakulttuuria, nostaa kiinnostusta nauttia kouluruoka, kehittää reseptiikkaa ja palautejärjestelmiä yhdessä käyttäjien kanssa ja, että päivittäisen aterian raaka-aineen ostomäärärahaa nostetaan. Lisäksi huomioidaan monikulttuuristuva ruokaperintö myönteisenä voimavarana kouluruoan kehittämisessä. Hankkeessa kartoitetaan koulukohtaiset syyt miksi kouluruoka jää nauttimatta sekä seurataan ruokailuasteen kehittymistä. Hankkeen tavoitteet ja tulokset raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain.

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,4 milj. euroa).

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	1 827	1 812	**1 943**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	347	359	**352**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 174	2 171	**2 295**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 068	23 400	23 855	**23 771**
Käyttömenot euroa/oppilas	8 841	9 172	9 003	*)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	52 %	54 %	*)

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Huoneistoneliöt/oppilas **)	10,3	10,2	10,1	**10,1**
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	15,9	15,9	15,9	**15,9**
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99, 5 %	**100 %**
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 229	2 615	2 432	**2 550**
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	42 %	39 %	38 %	**37 %**
Oppilaita/oppilaanohjaaja	220	200	210	**210**

*) Luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa.
**) Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

13 50
Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	16 483	15 884	16 573	**16 573**	16 822	17 074	17 330
Menot	-181 723	-187 069	-196 615	**-199 220**	-204 098	-209 200	-214 430
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042	**-182 646**	-187 276	-192 126	-197 100

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	1 051	1 401	1 401	**1 401**
Maksutulot	13 026	11 400	11 083	**11 083**
Tuet ja avustukset	2 374	3 034	4 041	**4 041**
Muut tulot	15	48	48	**48**
Sisäiset tulot	18	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**16 483**	**15 884**	**16 573**	**16 573**
Henkilöstömenot	-86 574	-99 638	-104 028	**-106 632**
Asiakaspalvelujen ostot	-15 026	-16 442	-16 526	**-16 526**
Muiden palvelujen ostot	-31 851	-20 690	-22 595	**-22 595**
Sisäisten palvelujen ostot	-503	-486	-492	**-492**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007	-1 193	-1 253	**-1 253**
Avustukset	-16 507	-15 952	-14 852	**-14 852**
Vuokramenot	-8	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-30 191	-31 716	-35 920	**-35 920**
Muut menot	-56	-953	-950	**-950**
Menot yhteensä	**-181 723**	**-187 069**	**-196 615**	**-199 220**
Toimintakate	**-165 240**	**-171 186**	**-180 042**	**-182 646**
Poistot	-693	-556	-417	**-417**
Vyörytykset	-9 366	0	0	**-16 704**
Tilikauden tulos	**-175 299**	**-171 742**	**-180 459**	**-199 768**

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympärivuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla (-22 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 208. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2022 alussa 31,8 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön lisäystä. Talousarvion toimintakuluihin on lisätty 0,75 milj. euroa.

Vantaa on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jonka tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 prosenttia viisivuotiaiden ja kuusivuotiaiden ikäluokista (noin 500 lasta/ikäluokka).

Varaudutaan edelleen järjestämään Ukrainasta tulleille lapsille esiopetusta, valmistavaa opetusta ja varhaiskasvatusta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstön saatavuus- ja pitovoiman toimenpideohjelman 2022–2025 mukaisia toimenpiteitä edistetään.

Edelleen yhteistyössä kumppaneiden kanssa etsitään ja kokeillaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia keinoja työntekijöiden saatavuuteen ja pysyvyyteen. Kevään 2023 aikana selvitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön työvaatetustarve ja vaihtoehdot työvaatetuksen tarjoamiseen työnantajan toimesta.

Jatketaan lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa lisäämällä lain edellyttämää henkilöstöä.

Hyödynnetään monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi. Vahvistetaan erilaisia varhaiskasvatuksen muotoja ja - paikkoja.

Tunne- ja kaveritaitoja sekä ryhmän positiivista vuorovaikutusta vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Varhaiskasvatuksen johtamismallien kehittämistä ja arviointia jatketaan. Selvitetään, voiko osaa hallinnollisista tehtävistä siirtää pois päiväkotien johtajilta ja vapauttaa heidän aikaansa läsnäoloon työyhteisössä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2023 valmistuu viisi uutta kunnallista päiväkotia: Patotien, Jokiuoman ja Kelokuusen päiväkodit Myyrmäkeen, Korson päiväkoti Korsoon sekä Latupuiston päiväkoti Hakunilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkoti- ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 666, joista uusia 213. Lisäksi yksityinen Pilke päiväkoti avautuu Martinlaaksoon, 54 paikkaa. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin on 2,17 milj. euroa.

Varhaiskasvatukseen lisätään 40 kunnallista varahenkilöä helpottamaan sijaisten saatavuutta.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (2,8 milj. euroa). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisen tukea ja inklusiivista toimintakulttuuria, laadun arviointia, pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen sekä digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista digitsempparitoiminnalla.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,284 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,58 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,86 milj. euroa).

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	2 058	2 052	**2 147**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	68	72	**72**
Henkilöstön kokonaismäärä	2 126	2 124	**2 219**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 247	10 522	10 630	**10 719**
Yksityinen varhaiskasvatus	2 016	2 047	2 281	**2 280**
Kerhotoiminta	280	206	260	**226**
Kotihoidon tuki	3 446	3 021	3 200	**3 082**
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	76,8 %	79,7 %	83,5 %	**83,7 %**
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,0 %	16,3 %	17,7 %	**17,5 %**
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,4 %	10,3 %	9,4 %	**10,3 %**
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 862	11 524	11 442	**12 057**

*) Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90
Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	544	606	589	**589**	597	606	615
Menot	-13 343	-13 625	-14 361	**-14 626**	-14 959	-15 333	-15 716
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773	**-14 038**	-14 362	-14 727	-15 101

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	**25**
Maksutulot	454	496	496	**496**
Tuet ja avustukset	73	84	67	**67**
Muut tulot	17	1	1	**1**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**544**	**606**	**589**	**589**
Henkilöstömenot	-7 944	-8 142	-8 299	**-8 564**
Asiakaspalvelujen ostot	-161	-108	-129	**-129**
Muiden palvelujen ostot	-1 698	-1 687	-1 829	**-1 829**
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252	-368	-411	**-411**
Avustukset	-8	-13	0	**0**
Vuokramenot	-4	-4	-4	**-4**
Sisäiset tilavuokrat	-3 273	-3 303	-3 687	**-3 687**
Muut menot	0	-1	-1	**-1**
Menot yhteensä	**-13 343**	**-13 625**	**-14 361**	**-14 626**
Toimintakate	**-12 800**	**-13 019**	**-13 773**	**-14 038**
Poistot	-21	-4	-21	**-21**
Vyörytykset	-699	0	0	**-1 242**
Tilikauden tulos	**-13 521**	**-13 023**	**-13 793**	**-15 301**

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseteleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Tavoitteet ja panostukset ruotsinkielisen strategian yhteensovittamiseksi toimialojen välillä tehdään Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman kautta, jonka toteuttamista ruotsinkielinen palvelualue seuraa ja koordinoi.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä. Toimimalla aktiivisesti Prakticumin hallituksessa pyritään parantamaan opiston toimintaedellytyksiä ja koulutustarjontaa, jotta myös yhä useampi vantaalainen ruotsinkielinen nuori löytäisi opiskelupaikan sieltä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammattioppilaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä myös opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Kaupungin omistajastrategiaa kuntayhtymässä arvioidaan koulutuspoliittisesta näkökulmasta vuoden 2023 aikana.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet.

Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet vuosille 2022–2025, otettiin asiakkaiden toiveet huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategisiksi painopisteiksi päätettiin seuraavat; toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä. Kielellistä kehitystä varten on suunnitteilla luoda ohjelma, jolla vahvistetaan kielellisiä valmiuksia ja oppimista varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Päätettiin, että painopiste vaihtelee lukuvuosittain, jolloin lukuvuoden 2022–2023 painopiste on hyvinvoinnin edistäminen, sillä se luo perustan muille painopisteille. Lukuvuonna 2023–2024 painopiste tulee olemaan kielellisessä kehityksessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualustan DigiOnen pilottivaihe alkaa syksyllä 2023. Ruotsinkielisen palvelualueen yksiköistä Helsinge skola ja Helsinge gymnasium ovat mukana pilotissa. Kaikki Vantaan peruskoulut ja lukiot ottavat DigiOnen käyttöön syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Hankkeen puitteissa lisättiin 0,67 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen ruotsinkielisen yläkoulun Helsinge skolanin 8. luokkalaisille.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaitten oppimistulosten parantaminen, erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostusesitys perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon vuosiluokille yksi ja kaksi lukuvuodesta 2023–2024 lähtien.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain. Palvelualue koordinoi, että kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutuvat.

Varmistetaan, että ruotsinkielinen kotoutumispolku on sisälletty Vantaan kotoutumisohjelmaan ja että edellytykset sen toteuttamiseen on valmisteltu.

Svenskspråkiga servicen osallistuu Mårtensdals bildningsrum -rakennushankkeen seurantaan ja suunnitteluun.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	140	142	**150**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	21	**21**
Henkilöstön kokonaismäärä	159	163	**171**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	297	301	300	**300**
Lapsia esiopetuksessa	78	80	75	**75**
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	722	731	**722**
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 050	10 799	10 869	**)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	0,5	53 %	58 %	**)
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,6	13,7	13,5	**13,7**
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	16,3	15,7	16,3	**15,7**
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	100 %	100 %	**100 %**
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	124	125	122	**145**
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	150	155	150	**160**
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 977	8 410	8 796	**)
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,6	8,4	8,6	**8,1**

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.
**) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

137
Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 113	3 227	1 926	**1 926**	1 956	1 986	2 017
Menot	-65 051	-69 212	-72 304	**-73 502**	-75 340	-77 224	-79 154
Toimintakate	-61 938	-65 985	-70 378	**-71 576**	-73 384	-75 238	-77 138

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	609	450	450	**450**
Maksutulot	39	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	2 272	2 603	1 302	**1 302**
Muut tulot	95	94	94	**94**
Sisäiset tulot	97	80	80	**80**
Tulot yhteensä	**3 113**	**3 227**	**1 926**	**1 926**
Henkilöstömenot	-40 809	-42 269	-41 822	**-43 021**
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	**-9**
Muiden palvelujen ostot	-5 426	-6 396	-7 127	**-7 127**
Sisäisten palvelujen ostot	-129	-27	-27	**-27**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 156	-5 029	-6 079	**-6 079**
Avustukset	-42	-42	-33	**-33**
Vuokramenot	-1 314	-1 054	-1 288	**-1 288**
Sisäiset tilavuokrat	-13 857	-14 055	-15 701	**-15 701**
Muut menot	-301	-329	-218	**-218**
Menot yhteensä	**-65 051**	**-69 212**	**-72 304**	**-73 502**
Toimintakate	**-61 938**	**-65 985**	**-70 378**	**-71 576**
Poistot	-420	-280	-253	**-253**
Vyörytykset	-4 753	0	0	**-7 207**
Tilikauden tulos	**-67 112**	**-66 265**	**-70 631**	**-79 036**

Vuoden 2023 talousarviosta alkaen esitetään, että toisen asteen palvelualueesta muodostetaan yksi yhtenäinen nettoyksikkö, joka sisältää suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen (Varia). Määrärahojen ja tuloarvioiden summa, toimintakate, muodostaa valtuustoon nähden sitovan tason. Sekä lukiokoulutus että ammatillinen koulutus esitetään talousarviokirjassa myös erikseen perustelutietoina ja informaationa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	518	530	**542**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	125	143	**141**
Henkilöstön kokonaismäärä	643	673	**683**

13 40
Lukiot

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 489	1 323	1 301	**1 301**	1 321	1 342	1 363
Menot	-27 394	-28 800	-31 079	**-31 629**	-32 420	-33 231	-34 061
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778	**-30 328**	-31 099	-31 888	-32 698

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	283	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 044	1 179	1 157	**1 157**
Muut tulot	72	64	64	**64**
Sisäiset tulot	89	80	80	**80**
Tulot yhteensä	**1 489**	**1 323**	**1 301**	**1 301**
Henkilöstömenot	-18 274	-19 242	-19 793	**-20 343**
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	**-9**
Muiden palvelujen ostot	-1 922	-1 898	-2 042	**-2 042**
Sisäisten palvelujen ostot	-51	-27	-27	**-27**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-972	-1 788	-2 633	**-2 633**
Avustukset	-18	-7	-7	**-7**
Vuokramenot	-28	-42	-42	**-42**
Sisäiset tilavuokrat	-5 919	-5 777	-6 517	**-6 517**
Muut menot	-191	-10	-10	**-10**
Menot yhteensä	**-27 394**	**-28 800**	**-31 079**	**-31 629**
Toimintakate	**-25 905**	**-27 477**	**-29 778**	**-30 328**
Poistot	-98	-55	-28	**-28**
Vyörytykset	-1 959	0	0	**-2 996**
Tilikauden tulos	**-27 963**	**-27 533**	**-29 806**	**-33 352**

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukioiden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2023 aikana. Kehittämisen tavoitteena on vahvistaa laaja-alaista osaamista, monipuolistaa arviointikäytänteitä sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Opetussuunnitelmauudistuksen aikana kehitettyjä toimintatapoja arvioidaan kevään 2023 aikana.

Vuonna 2023 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2007 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Vuonna 2023 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on kieli- ja kulttuuritietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen sekä toisen asteen koulutuksen vision mukaisen joustavien opintopolkujen tarjoaminen.

Lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitetään uusia joustavia opintopolkuja strategialähtöisen palvelumuotoilun eli ihmislähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämään sekä jatko-opintoihin. Palvelualueen ja Mercurian kauppaoppilaitoksen yhteistyötä kehitetään.

Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen. Resurssien jakamisessa tullaan ottamaan huomioon monikielisten opiskelijoiden määrä. Erityisopetuksen resurssia lisätään.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Koulutuksen tavoitteena on lukioiden näkökulmasta vahvistaa opiskelijan edellytyksiä lukio-opintojen suorittamiseen. Vuoden 2023 aikana TUVA-koulutuksen toteuttamista arvioidaan ja kehitetään.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen (0,1 milj. euroa).

Oppivelvollisuuden laajenemiseen on varattu 0,8 milj. euroa pääasiassa materiaalikuluihin.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,176 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,7 milj. euroa vuonna 2023.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	214	214	**222**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	61	69	**69**
Henkilöstön kokonaismäärä	275	283	**291**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 673	3 658	3 662	**3 691**
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	735	732	732	**738**
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	257	242	290	**250**
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot) **)	1,88 %	2,18 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,2 %	83,1 %	85,0 %	**88,0 %**
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,35	1,36	**1,36**
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 623	7 086	6 918	*)
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,5	7,5	**7,4**

*) Luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa.
**) Laskentatapa muuttunut KS 2022 lähtien.

13 70
Ammatillinen koulutus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 624	1 904	625	**625**	634	644	654
Menot	-37 657	-40 412	-41 225	**-41 873**	-42 920	-43 993	-45 093
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600	**-41 248**	-42 286	-43 349	-44 439

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	326	450	450	**450**
Maksutulot	39	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	1 228	1 424	145	**145**
Muut tulot	23	30	30	**30**
Sisäiset tulot	8	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 624**	**1 904**	**625**	**625**
Henkilöstömenot	-22 535	-23 027	-22 029	**-22 678**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-3 503	-4 498	-5 085	**-5 085**
Sisäisten palvelujen ostot	-78	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 184	-3 241	-3 446	**-3 446**
Avustukset	-23	-35	-26	**-26**
Vuokramenot	-1 286	-1 013	-1 247	**-1 247**
Sisäiset tilavuokrat	-7 938	-8 278	-9 184	**-9 184**
Muut menot	-110	-319	-208	**-208**
Menot yhteensä	**-37 657**	**-40 412**	**-41 225**	**-41 873**
Toimintakate	**-36 033**	**-38 507**	**-40 600**	**-41 248**
Poistot	-322	-225	-225	**-225**
Vyörytykset	-2 794	0	0	**-4 211**
Tilikauden tulos	**-39 149**	**-38 732**	**-40 825**	**-45 684**

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Varian strategiassa 2022–2025 painottuvat toimintatapojen uudistaminen, asiakaslähtöisten palvelujen tarjoaminen ja kestävän ammattiosaamisen luominen yhdessä asiakkaiden kanssa. Toimintavuoden 2023 aikana kaikkia kokonaisuuksia viedään eteenpäin useilla toimenpiteillä, mutta eniten

painottuvat toimintatapojen uudistamiseen liittyvä tiimimäisen toimintamallin kehittäminen ja asiakaslähtöisiin palveluihin liittyvä prosessien selkeyttäminen. Näiden tueksi kehitetään tiedolla johtamista ja sen välineitä.

Vuonna 2023 kehitetään oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioiden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen. Variassa jatketaan edelleen työtä opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi.

Varian tavoitteena on käydä opetuksen toteutussuunnitelmat läpi ja sisällyttää niihin konkreettisesti alalle soveltuvat kestävän kehityksen elementit, joiden mukaan opetus toteutetaan. Lisäksi tavoitteena on sisällyttää myös muuhun toimintaa ohjaaviin prosesseihin kestävyyden ja vastuullisuuden näkökulmat.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviovuonna 2023 valmistaudutaan vuonna 2024 voimaan tuleviin toisen asteen koulutuksen lainsäädännön muutoksiin sekä toiminnan että rahoituksen näkökulmasta. Muutoksia tulee myös jatkuvan oppimisen palveluihin. Lisäksi Varian toiminnassa ja kehittämisessä näkyy oppivelvollisuuden laajeneminen sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen ensimmäinen toteuttamisvuosi uuden rakenteen mukaisesti (0,57 milj. euroa).

Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa ja henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

Varian yhteistyötä yritysten kanssa vahvistetaan, jotta oppi- sekä koulutussopimuspaikkoja saadaan lisättyä. Kasvu- ja elinvoimaohjelmaan varattuja resursseja voidaan kohdentaa tämän edistämiseen.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Variassa valmistaudutaan siihen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa vuoden 2023 aikana.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	300	312	**315**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	60	70	**70**
Henkilöstön kokonaismäärä	360	382	**385**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	38 %	37 %	38 %	**41 %**
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	98,3 %	100 %	100 %	**100 %**
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 250	10 425	10 721	**11 573**
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,9	13,5	13,5	**13,8**
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa *)	10,0 %		8 %	**8 %**

*) Uusi tunnusluku KS 2022 alkaen.

16
KAUPUNKIKULTTUURI

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kaupunkikulttuuri							
Tulot	8 963	11 383	11 868	**11 868**	12 047	12 229	12 414
Menot	-70 858	-73 860	-79 340	**-80 339**	-82 121	-84 174	-86 278
Toimintakate	-61 895	-62 477	-67 473	**-68 471**	-70 074	-71 945	-73 864
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt							
Tulot	7 579	10 015	10 500	**10 500**	10 658	10 819	10 983
Menot	-65 564	-68 562	-73 857	**-74 740**	-76 381	-78 291	-80 248
Toimintakate	-57 985	-58 547	-63 357	**-64 240**	-65 723	-67 472	-69 265

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	97	389	984	**984**
Maksutulot	3 599	6 289	6 240	**6 240**
Tuet ja avustukset	2 871	2 375	2 434	**2 434**
Muut tulot	607	841	720	**720**
Sisäiset tulot	406	121	121	**121**
Tulot yhteensä	**7 579**	**10 015**	**10 500**	**10 500**
Henkilöstömenot	-26 105	-27 295	-29 777	**-30 658**
Asiakaspalvelujen ostot	-8	-1	-1	**-1**
Muiden palvelujen ostot	-6 713	-8 091	-7 805	**-7 805**
Sisäisten palvelujen ostot	-43	-12	-20	**-20**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 172	-3 208	-3 731	**-3 731**
Avustukset	-4 338	-4 498	-4 540	**-4 542**
Vuokramenot	-759	-731	-744	**-744**
Sisäiset tilavuokrat	-24 382	-24 569	-27 135	**-27 135**
Muut menot	-45	-159	-104	**-104**
Menot yhteensä	**-65 564**	**-68 562**	**-73 857**	**-74 740**
Toimintakate	**-57 985**	**-58 547**	**-63 357**	**-64 240**
Poistot	-4 534	-4 357	-4 817	**-4 817**
Vyörytykset	-989	0	0	**-3 425**
Tilikauden tulos	**-63 507**	**-62 904**	**-68 175**	**-72 482**

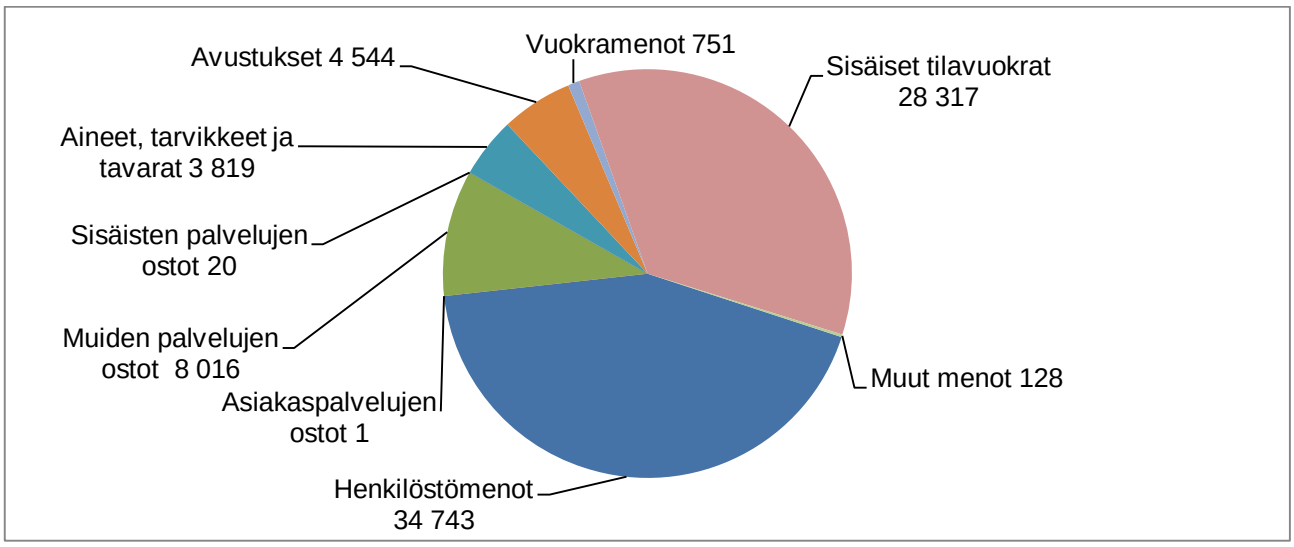

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurilautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2022 tehdyssä kaupunkikulttuurin toimintaympäristöanalyysissä nousivat esille väestönkasvu, väestörakenteen muutos, eriarvoistumiskehitys, teknologinen kehitys, ilmastonmuutos, taloudellisen tilanteen kehitys sekä medialisaatio. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden kehittämisessä, segregaation torjumisessa ja osallisuuden kokemuksen lisäämisessä.

Koronapandemian aika on rajoittanut voimakkaasti vapaa-ajanviettoa. Vapaa-ajan palveluiden merkityksellisyys on korostunut, mutta on viitteitä, että pitkä poikkeusaika on voinut vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. Muutosten pysyvyys ja digitaalisten palveluiden tarve voivat vaikuttaa palveluiden tuotantotapoihin. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemman kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön ja väestön ikääntymisen myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoituspohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Valtuustokauden strategian tueksi on rakennettu toimialan oma strategia, johon valitut vaikuttavuustavoitteet tähtäävät vuoteen 2030. Toimiala vastaa kahdesta valtuustokauden strategiateemasta: sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä hyvinvointia rakentava Vantaa.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään ennen kaikkea asukkaiden ja kumppanitoimijoiden toimintamahdollisuuksia edistämällä kuten tapahtuma-areenoita rakentamalla. Tarkoitus on lisätä niin tapahtumien lukumäärän lisäksi tapahtumiin osallistuvien ihmisten määrää. Vantaan erityisenä tavoitteena on olla lapsiystävällinen kaupunki ja toimiala sitoutuu edistämään kansallisen lapsistrategian keskeisiä tavoitteita, kuten lasten ja nuorten osallisuutta ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Selvitetään lapsiparlamentin tarvetta nuorisovaltuuston ja vaikuttajapäivän lisänä. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään etenkin haavoittuvassa asemassa oleville kuntalaisille tarkoitettuja matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja parannetaan niiden saavutettavuutta sekä esteettömyyttä muun muassa Harrastusten Vantaa -hankkeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta pyritään edistämään tavoitteena yksinäiseksi itsensä kokevien osuuden väheneminen.

Haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset huomioidaan erityisesti yksinäisyyden vähentämistyössä. Edistetään haavoittuvassa asemassa olevien ihmisryhmien terveyttä ja hyvinvointia muun muassa lisäämällä matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja elintapaneuvontaa sekä tukemalla järjestötoimintaa. Kehitetään kaupungin esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Kehittämistyötä tehdään yhdessä paikallisten vammais- ja eläkeläisjärjestöjen sekä vammais- ja vanhusneuvoston kanssa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman paraneminen.

Keskeisimmät investointihankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Kivistön palvelukeskittymä, Elmon uimahalli sekä Vernissan peruskorjaus. Toimiala osallistuu aktiivisesti keskustojen kehittämissuunnitelmien laadintaan.

Toimiala valitsee vuosittain hyvinvointia tukevan teemapalvelualueen. Teemapalvelualuetta tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille painotetusti viestinnän ja markkinoinnin keinoin ja sen toimintoja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. Esimerkiksi vuonna 2023 tuodaan liikkumisohjelman tavoitteet tutuksi kaupunkilaisille ja sitoutetaan kaikki toimialat osaltaan toimenpiteiden edistämiseen.

Kaupunkikulttuurin toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteen on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille huomioidaan edistämällä luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Jatketaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa. Tämä näkyy esim. luontoliikunnan tarjonnan kehittämistä osana Liikkuva päiväkoti, -koulu ja -opiskelutoimintaa sekä Harrastusten Vantaa kerhovalikoimassa. Asukastiloilla ja kirjastoilla voidaan järjestää luonto- ja lemmikkiaiheisia teemakeskusteluita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	565	574	**615**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	254	327	**318**
Henkilöstön kokonaismäärä	819	901	**933**

16 10
Kaupunkikulttuurilautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-85	-69	-80	**-80**	-82	-84	-86
Toimintakate	-85	-69	-80	**-80**	-82	-84	-86

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-74	-53	-65	**-65**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-8	-16	-15	**-15**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-3	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-85**	**-69**	**-80**	**-80**
Toimintakate	**-85**	**-69**	**-80**	**-80**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	85	0	0	**80**
Tilikauden tulos	**0**	**-69**	**-80**	**0**

Kaupunkikulttuurilautakunta huolehtii kirjasto- ja asukaspalveluista sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä. Kaupunkikulttuurilautakunta myös päättää kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat kaupunkikulttuurilautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia.

Lautakunnan kokouksissa, tapahtumissa ja matkoilla oman agendansa lisäksi lautakunta tutustuu kaupungin sisäiseen toimintaan sekä sidosryhmien esittelyihin, ja tutustuu mahdollisuuksien mukaan muiden kuntien hallintoon, toimintamalleihin ja lautakuntien toimintaan.

16 21
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	439	745	745	**745**	756	767	779
Menot	-2 913	-3 722	-3 871	**-3 948**	-3 986	-4 085	-4 187
Toimintakate	-2 474	-2 977	-3 126	**-3 204**	-3 230	-3 318	-3 409

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	439	700	700	**700**
Muut tulot	0	45	45	**45**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**439**	**745**	**745**	**745**
Henkilöstömenot	-2 013	-1 451	-1 988	**-2 066**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-475	-1 231	-725	**-725**
Sisäisten palvelujen ostot	-7	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69	-30	-221	**-221**
Avustukset	-30	-100	0	**0**
Vuokramenot	-16	-18	-18	**-18**
Sisäiset tilavuokrat	-303	-892	-919	**-919**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-2 913**	**-3 722**	**-3 871**	**-3 948**
Toimintakate	**-2 474**	**-2 977**	**-3 126**	**-3 204**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 577	0	0	**1 931**
Tilikauden tulos	**-898**	**-2 977**	**-3 126**	**-1 272**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin yhteisiin palveluihin sijoittuu mm. toimialan vastuulla olevien strategiateemojen “Sosiaalisesti kestävä Vantaa” ja “Hyvinvointia rakentava Vantaa”, Harrastusten Vantaa –hankkeen ja Kuusijärven toimintojen koordinaatio ja kehittäminen.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Vuoden 2023 alusta käynnistyy myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja hyvinvointiohjelman uudet ohjelmakaudet. Tärkeänä tehtävänä on varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet sekä sujuva rajapintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Kaupunki jatkaa ennaltaehkäisevää työtä asunnottomuuden poistamiseksi.

Yksikkö koordinoi ja edistää toimialan kärkihankkeita. Kivistön palvelukeskittymä avautuu syksyllä 2023. Kuusijärven kävijäseurannan pilotin kokemuksia hyödynnetään keskustojen aktiivisuuden seurannan käynnistämiseksi.

Vuoden 2023 aikana pilotoidaan koulujen syys- ja talviloma-ajoksi kaupungin koordinoimaa ohjattua toimintaa. Toiminnan tavoitteena on vähentää pienten koululaisten yksinäisyyttä loma-aikoina.

Selvitetään soveltuva sijoituspaikka uudelle graffitiseinälle ja otetaan se käyttöön vuoden 2023 aikana.

Järjestöyhteistyön ohjelma päivitetään ja vuoropuhelua kaupungin ja järjestötoimijoiden välillä lisätään mm. alueellisia tapaamisia lisäämällä.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään vahvistamalla osallisuuden koordinaatiota koko kaupunkiorganisaatiossa. Tavoitteena on vakiinnuttaa osallisuudelle toimiva johtamis- ja koordinaatiojärjestelmä ja edistää määrätietoisesti Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä.

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista. Huomioidaan myös ne asukkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Kaupungin toteuttamissa kyselyissä huomioidaan saavutettavuus.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukuvuonna 2022–2023 Harrastusten Vantaa –hanke jatkaa toimintaa Vantaan peruskouluissa mahdollistaen noin 5 000 lapselle ja nuorelle lähes 300 ilmaista ja mieluista harrastusta osana koulupäivää lasten ja nuorten toiveita kuullen. Hanke edistää myös etsivää harrastekaveritoimintaa kouluissa, pienryhmissä ja yksilöohjauksien kautta ja harrastevälinelainaamon toiminnan kautta. Hanke on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja toimii aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa.

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kivistön palvelukeskittymän avaaminen, Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo.

Kuusijärven kasvussa pitää ottaa huomioon luontoarvojen säilyttäminen ja ympäristön kestävyys. Kuusijärven kärkihanketta kehitetään kohti palvelukonseptin visiota “saavutettavasta koko kansan Kuusijärvestä”. Kuusijärven uusien palvelurakennusten (savusaunat, grillikodat, vuokratilat) hankesuunnitelma valmistuu ja rakentaminen käynnistyy loppuvuodesta 2023. Vuonna 2022 toteutetun kävijäseurannan pilotin perusteella päätetään ulkoalueiden kävijäseurannan hankinnasta. Kuusijärven palveluntuottajana jatkaa Café Kuusijärvi vuosina 2023–2025. Samalla kehitetään keinoja mitata ja arvioida systemaattisesti sitä, etteivät Kuusijärven luontoarvot vaarannu. Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on käynnissä ja kaupunkikulttuurin tilat luovutetaan vuokralaiselle tämän hetken tiedon mukaan syyskuussa 2023. Resurssien mahdollistaessa kaupungin toiminta käynnistyy samaan aikaan kiinteistössä sijaitsevan kauppakeskuksen avajaisten kanssa syksyllä 2023. Nimikilpailussa Kivis-nimen saaneen palvelukeskuksen toiminta rakentuu monipuolisten tapahtuma- ja kokoontumistilojen, kirjaston ja nuorisotilojen ympärille. Tilat ja palvelusisällöt on suunniteltu yhdessä asukkaiden kanssa.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua edistetään kaupungin sisäisenä työryhmätyöskentelynä sekä Myyrmäen alueen toimijoiden osallistamisella. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja tehostetaan viestintää. Uusi sähköinen avustustenhakujärjestelmä otetaan käyttöön. Edistetään järjestöjen toimitilojen tukimalli yhtenäistämällä tukimuotoja ja lisäämällä tuen läpinäkyvyyttä.

Osallistuva Vantaa -ohjelman pohjalta laajennetaan osallistuvaa budjetointia kunnianhimoisesti. Asukkaat tuodaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun kehittämällä sähköistä osallisuusympäristöä, osallisuuspuhelinta ja asukasraatitoimintaa. Lisäksi panostetaan dialogisten menetelmien käyttöön.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaatioroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin. Parannetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ruotsinkielisten palvelujen kokonaisuuden huomioimiseen molemmilla toimialoilla.

Viestintää suunnitellaan tukemaan toimialan strategiaa, ja vahvistetaan samalla toimialan brändiä sekä sitä kautta sitoutetaan kuntalaisia seuraamaan viestinnän sisältöjä. Palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan koordinaatiota ja työn tueksi laaditaan toimialan markkinointisuunnitelma.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	22	24	**25**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	7	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	27	31	**32**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	2,9	3,4	3,4	**3,2**
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1–5) *)	3,2	3,2		
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus **)	-	-	35	**37**

*) Tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka.
**) Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku 1.1.2022 (korvaa edellisen).

16 37
Kirjasto- ja asukaspalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	2 150	2 256	2 860	**2 860**	2 903	2 947	2 992
Menot	-19 406	-20 701	-22 722	**-23 058**	-23 573	-24 163	-24 767
Toimintakate	-17 256	-18 445	-19 863	**-20 199**	-20 670	-21 216	-21 775

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	78	348	943	**943**
Maksutulot	872	1 317	1 268	**1 268**
Tuet ja avustukset	593	111	289	**289**
Muut tulot	250	438	317	**317**
Sisäiset tulot	357	42	42	**42**
Tulot yhteensä	**2 150**	**2 256**	**2 860**	**2 860**
Henkilöstömenot	-10 442	-11 465	-12 682	**-13 018**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 660	-2 257	-2 227	**-2 227**
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	-4	**-4**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 396	-1 572	-1 696	**-1 696**
Avustukset	-1 090	-1 230	-1 137	**-1 137**
Vuokramenot	-180	-177	-165	**-165**
Sisäiset tilavuokrat	-4 594	-3 933	-4 728	**-4 728**
Muut menot	-40	-69	-84	**-84**
Menot yhteensä	**-19 406**	**-20 701**	**-22 722**	**-23 058**
Toimintakate	**-17 256**	**-18 445**	**-19 863**	**-20 199**
Poistot	-378	-398	-426	**-426**
Vyörytykset	248	0	0	**-506**
Tilikauden tulos	**-17 385**	**-18 843**	**-20 289**	**-21 131**

Toiminnan kuvaus

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtäväkenttä on hyvin monipuolinen. Kaupunginkirjaston, Vantaan aikuisopiston ja kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa, elinikäistä osaamista ja oppimista sekä itsensä monipuolista kehittämistä. Pyrkimyksenä on edistää myös aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisuutta, demokratiaa, sananvapautta, maahanmuuttajien kotoutumista, yhteisöllisyyttä ja moniarvoisuutta. Kehitetään kirjastojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Hankitaan kirjastoihin selkokielistä materiaalia sekä muulla kuin suomen kielellä kirjoitettuja materiaaleja.

Kirjasto- ja asukaspalvelut vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä, kansalaisopisto-opetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen sekä avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä, kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta ja sähköisen asioinnin tuen kehittämisestä. Palvelualue ylläpitää kau-

pungin asukastiloja, tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa.

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi palvelualueen toimintaympäristöön. Vuonna 2023 voimaan astuva uudistus edellyttää palvelujen uusien rajapintojen ja kuntaan jäävän hyvinvointityön määrittelyä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kirjasto- ja asukaspalvelut tarjoaa apua, välineitä ja sisältöjä monilukutaidon tueksi, edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolinen palveluvalikoima ja laadukkaita asiointikokemuksia.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinointia ja kaupungin monikanavaista ja -paikkaista asiointipalvelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden kunnan ja hyvinvointialueiden tarpeita. Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteutetaan kaupunkitasoisilla uusilla palveluavauksilla, minkä lisäksi kukin kirjasto tuottaa alueensa asiakaskunnalle suunnattua toimintaa. Vuoden 2023 kohderyhmänä kirjastossa jatketaan toimintaa nuorten kanssa toimialan teemapalvelualueen mukaisesti. Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyö jatkuu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa sovittujen yhteisten linjausten mukaisesti. Kirjastot tarjoavat vantaalaisille monipuolisen ja uudistuvan kokoelman, myös e-aineisto kokoelman.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien projektien avulla.

Kaupunki huolehtii, että pääsy suomen kielen kielikoulutukseen on helppoa, nopeaa ja opetuksen laatu tukee opiskelijan sekä kaupungin tavoitteita. Lisäksi kaupunki tarjoaa nykyistä enemmän aikuisten alkeistason sekä B- ja C- tason suomen kielen opetusta.

Kirjaston sisälogistiikan automaation parantamista jatketaan laiteinvestointien turvin. Helmet-sivustouudistus on käynnissä. Helmet-yhteistyön kehittämisen yhteydessä selvitetään mahdollisen yhteisen digiperustan ja keskittämisen hyötyjä.

Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Palvelualueen tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palveluissa huomioidaan pandemia-ajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus. Palveluita tuotetaan myös etänä ja digitukea kehitetään. Huomioidaan erityisesti senioriväestön tarpeet sekä kriisitilanteisiin valmistautuminen. Vantaan kaupungin asiakaspalvelu tuottaa hyvinvointialueen yleisneuvontapalvelut yhteispalvelusopimuksen mukaisesti.

Kirjasto 2030 -ohjelman verkkosivuston kautta on mahdollista tarkastella kirjaston palveluiden ja toiminnan kehittämistä. Ohjelman toimenpiteitä täydennetään ja arvioidaan vuosittain. Asiakkaat osallistetaan palveluiden muotoiluun. Palautejärjestelmän toimivuutta kehitetään ja selvitetään vaikuttavuutta. Vuonna 2023 valmistuvan Kivistön kirjaston tilojen ja toiminnan suunnitteluun panostetaan,

tilojen ja palveluiden tarjonnassa huomioidaan asiakkaiden esiintuomat tarpeet ja asiakaskohtaamisia kehitetään. Kirjaston automaatiota kehitetään edelleen teknologian kehitys huomioiden ja kehitystyöhön haetaan ulkopuolista rahoitusta. Kirjastopalvelujen automatisointi ei vähennä resursseja vaan antaa mahdollisuuden suunnata resursseja muihin toimintoihin. Kirjastojen aukioloaikoja kehitetään ns. omatoimikirjastoja kehittämällä ja tarjoamalla aukioloaikoja myös sunnuntaisin.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyö ohjaa asiakaspalvelun kehittämistä. Tavoitteena on, että Vantaasta tulee monikanavaisen asiakaspalvelun edelläkävijä. Vision ja kehittämissuunnitelman myötä kaupungin asiakaspalvelumalli on ajantasainen, dynaaminen, eteenpäin katsova, kaupunkitasoinen ja tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiva. Tavoitteena on odotukset ylittävä asiakaskokemus, johon kaikki kaupungin toimijat ja päättäjät ovat sitoutuneita.

Asukastilat ovat aidosti kohtaamispaikkoja, joissa eri ikäiset vantaalaiset voivat kohdata vuorovaikutteisesti. Asukastilat ovat matalankynnyksen paikkoja, jotka mahdollistavat eri ryhmien osallistumisen, kohtaamisen, tekemisen ja mukanaolon. Tilojen tarkoitus on edistää asukkaiden ja yhteisöjen oma-aloitteisuutta sekä yhteistoimintaa. Asukastilojen toimintaa kehitetään monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	210	204	**221**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	168	231	**232**
Henkilöstön kokonaismäärä	378	435	**453**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kirjastopalvelut				
kävijät	1 300 232	898 882	1 900 000	**1 900 000**
aineistolainojen määrä	2 384 631	2 101 997	2 400 000	**2 400 000**
aineistolainaus/asukas	10	9	10	**10**
aineistomääräraha euroa/asukas	4,84	5	5	**5**
toimintamenot/ asukas	30,31	37,6	36,8	**40,5**
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	27 355	23 759	30 000	**30 000**
opetustuntien kokonaismäärä	47 693	41 768	40 000	**40 000**
kurssien määrä	1 810	1 727	1 800	**1 800**
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	906	649	1 000	**1 000**
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	131	126	140	**140**
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	86	93	200	**200**
oman maksutulon osuus budjetista %	34 %	33 %	31 %	**30 %**
Kuntalaispalvelut				
Palvelualueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	119	90	140	**140**
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%) *)	6 %	12 %	7 %	**7 %**
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä *)	241 000	199 200	420 000	**420 000**
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	5 500	6 000	**6 000**

*) Vuodesta 2022 lähtien mukana koko kuntalaispalveluiden asiakasmäärä.

16 33
Kulttuuri

16331
Kulttuuripalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	246	365	310	**310**	315	320	325
Menot	-7 340	-7 714	-8 805	**-8 786**	-9 005	-9 230	-9 461
Toimintakate	-7 094	-7 349	-8 495	**-8 475**	-8 690	-8 911	-9 136

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	14	11	11	**11**
Maksutulot	14	174	174	**174**
Tuet ja avustukset	152	140	85	**85**
Muut tulot	56	40	40	**40**
Sisäiset tulot	10	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**246**	**365**	**310**	**310**
Henkilöstömenot	-2 341	-2 431	-2 668	**-2 687**
Asiakaspalvelujen ostot	-8	-1	-1	**-1**
Muiden palvelujen ostot	-1 347	-1 382	-1 494	**-1 494**
Sisäisten palvelujen ostot	-5	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145	-259	-442	**-442**
Avustukset	-1 275	-1 394	-1 595	**-1 557**
Vuokramenot	-26	-14	-44	**-44**
Sisäiset tilavuokrat	-2 191	-2 192	-2 560	**-2 560**
Muut menot	-1	-40	0	**0**
Menot yhteensä	**-7 340**	**-7 714**	**-8 805**	**-8 786**
Toimintakate	**-7 094**	**-7 349**	**-8 495**	**-8 475**
Poistot	-325	-448	-641	**-641**
Vyörytykset	-483	0	0	**-827**
Tilikauden tulos	**-7 902**	**-7 796**	**-9 136**	**-9 943**

Toiminnan kuvaus

Vantaan kulttuuripalvelut on taiteen, kulttuurin ja historian asiantuntijaorganisaatio. Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuripalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti myös kulttuurin keinoin.

Keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa tavoitteellisesti yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri ja kukoistavat kaupunkikeskukset ovat osa kotikaupunkiidentiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Kaupallisten ja isojen tapahtumien rinnalla järjestetään monipuolisesti matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia kaupunkilaiset osallistaen.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Suurten tapahtumien hankkimisessa, suunnittelussa ja niiden elinvoimavaikutusten arvioinnissa hyödynnetään Tikkurila Festivaalista 2022 tehtyjä elinvoimaselvityksiä.

Kulttuuripalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaikenikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin, erityisenä kohderyhmänä kuitenkin lapset, nuoret ja senioriväestö. Kulttuuripalveluiden toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvotyötä.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut käynnistää vuoden 2023 alusta Vantaan kulttuurilapset –toiminnan, jonka kautta saatetaan jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen kulttuuripalveluiden piiriin. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin sekä lapsiperheiden/kaupunkilaisten kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen.

Vuonna 2023 vietetään taidemuseo Artsin 20-vuotisjuhlavuotta, jonka kunniaksi järjestetään juhlanäyttely ja täydennetään museon kokoelmaa.

Håkansbölen historiallista kartanoaluetta kehitetään kestäväksi toiminnalliseksi kulttuurimatkailukohteeksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 vuosittain päivitettävä ja arvioitava toimenpideohjelma laaditaan ja toteutetaan laajassa yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden ja asukkaiden kanssa.

Syksyllä 2023 avattavan Kivistön kulttuurikeskuksen kulttuurituotanto käynnistyy. Toimintaa ja tapahtumia varten rekrytoidaan kulttuurituottaja, jonka työaika jakautuu puoliksi Kulttuurikeskus Orvokin avoimen toiminnan kehittämisen kanssa. Kulttuuritalo Martinuksen ja Lumosalin ohjelmistojen ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhä avoimempaan suuntaan yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. Kukoistavien kaupunkikeskusten saavuttamiseksi monipuolista yhteistyötä kulttuurikeskittymien kanssa lisätään. Suurten tapahtumien hankkimista jatketaan ja Vantaan 50-vuotis juhlavuoden suunnittelu aloitetaan. Juhlavuoden kulttuuritapahtumat suunnitellaan näkyväksi kaupungin jokaisella alueella.

Vantaalla on pitkä historia, joka rakentuu keskiaikaisen Kuninkaantien ympärille. Toimiala pohtii, miten Kuninkaantietä voidaan tuoda paremmin esille ja miten se saataisiin aktiiviseen virkistys-, tapahtuma ja matkailukäyttöön ja olisi osa Vantaan 50-vuotisjuhlavuotta.

Lastenkulttuurikeskukset Pessi, Toteemi ja Pyykkitupa kehittävät toimintaansa omien alueidensa saavutettavina ja monitaiteisina tapahtuma- ja kohtaamispaikkoina Tikkurilassa, Myyrmäessä ja Hakunilassa. Lastenkulttuuripalvelut tuottaa omien toimipisteittensä lisäksi ohjelmistoa myös varhaiskasvatuksen ja koulujen tarpeisiin sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. 4-luokkalaisten itsenäisyysjuhlan tuottamista koko sukupolven tavoittavana kokemuksena jatketaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Tikkurilassa sijaitsevan taiteen perusopetuksen opetuspisteenä toimivan Kulttuurikeskus Orvokin käyttöä avataan erityisesti aamupäivisin ja viikonloppuisin, jolloin tiloja voivat hyödyntää myös peruskoululaiset, lastenkulttuuri ja muut toimijat.

Perusopetuksen yhteydessä toteutettavan harrastustoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä Harrastusten Vantaa -hankkeen kanssa.

Tempo-orkesterien toimintaa kehitetään siten, että se saavuttaisi yhä enemmän sellaisia lapsia, nuoria ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Tempo-orkesteritoiminnan koordinaattori huolehtii yhteistyöstä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kumppaneiden kanssa sekä toiminnan kehittämisestä. Kouluissa toimivien orkesterien rinnalle tuodaan muita Tempo-pedagogiikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja, kuten Tempo-kuorot.

Vuonna 2021 tehdyn Musiikkiopiston selvitystyön tulokset toteutetaan tai käynnistetään myöhemmin sovitussa aikataulussa.

Kulttuuritoiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostetaan ja avustusperusteita ja avustuslajeja uudistetaan. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta. Suomen kansallisoopperan kanssa tehtävää yhteistyötä uudistetaan ja monipuolistetaan.

Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksyttyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	122	120	**122**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	21	25	**27**
Henkilöstön kokonaismäärä	143	145	**149**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	142 710	216 782	260 000	**280 000**
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	2 392	2 465	2 465	**2 465**
Taiteen perusopetus euroa/oppilas	2 153	2 153	2 149	**2 166**
Taiteen perusopetus euroa/asukas	21,82	22	21,88	**21,94**
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,36	1,04	1,51	**1,28**
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas	5,96	5,86	5,65	**5,62**
Avustukset, euroa/asukas	5,2	5,4	5,9	**6,4**
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *)	23 018	15 686	15 000	**15 000**
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 255	6 033	20 000	**20 000**
Käyttömenot euroa/asukas **)	52,21	53,62	53,87	**58,35**

*) Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.
**) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä.

16332
Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 035	1 047	1 047	**1 047**	1 062	1 078	1 094
Menot	-4 245	-4 281	-4 405	**-4 501**	-4 614	-4 729	-4 847
Toimintakate	-3 210	-3 235	-3 359	**-3 455**	-3 552	-3 651	-3 753

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1	1	**1**
Maksutulot	952	1 017	1 015	**1 015**
Tuet ja avustukset	67	23	23	**23**
Muut tulot	12	6	8	**8**
Sisäiset tulot	3	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**1 035**	**1 047**	**1 047**	**1 047**
Henkilöstömenot	-3 344	-3 306	-3 306	**-3 402**
Asiakaspalvelujen ostot	-2	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-141	-167	-167	**-167**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	-45	-45	**-45**
Avustukset	0	-2	-2	**-2**
Vuokramenot	-4	-7	-7	**-7**
Sisäiset tilavuokrat	-707	-736	-859	**-859**
Muut menot	-4	-19	-19	**-19**
Menot yhteensä	**-4 245**	**-4 281**	**-4 405**	**-4 501**
Toimintakate	**-3 210**	**-3 235**	**-3 359**	**-3 455**
Poistot	-52	-86	-66	**-66**
Vyörytykset	-275	0	0	**-475**
Tilikauden tulos	**-3 537**	**-3 321**	**-3 424**	**-3 995**

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2023 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsäätöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1 100 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 600 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, vapaa-ajan lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Monikulttuurisen lastenorkesteri Tempon toiminnassa on mukana reilut 100 lasta.

Musiikkiopisto toimii 20 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut -yksikössä ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa. Päätavoitteena on tarjota jatkossa oppilaspaikka kaikille toimintaan hakeneille. Keinoja tähän on valmennusopetuksen tarjonnan laajentaminen muun muassa hankerahoituksen avulla, yleisen oppimäärän opetussuunnitelman valmistelutyön aloittaminen sekä Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan tarjonnan kasvattaminen. Tavoitteena on myös jatkaa maksuttoman päiväkotimuskaritoiminnan valmistelua vantaalaisiin päiväkoteihin. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman valmistelutyö aloitetaan lukuvuoden 2022–2023 alussa. Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan järjestämisen laajentamiseksi on valmisteilla uuden Tempo-orkesterin perustaminen jollekin Vantaan alakouluista vuoden 2023 aikana. Haettavilla hankerahoituksilla pyritään kehittämään valmentavaa opetusta sekä päiväkotien maksutonta muskariopetusta. Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin.

Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

16333
Kuvataidekoulu

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	348	322	322	**322**	326	331	336
Menot	-1 049	-1 016	-1 078	**-1 098**	-1 125	-1 153	-1 182
Toimintakate	-700	-695	-757	**-776**	-799	-822	-846

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	318	321	321	**321**
Tuet ja avustukset	30	0	0	**0**
Muut tulot	0	1	1	**1**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**348**	**322**	**322**	**322**
Henkilöstömenot	-668	-663	-663	**-683**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-49	-41	-44	**-44**
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59	-43	-43	**-43**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-6	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	-264	-264	-323	**-323**
Muut menot	-2	-6	-5	**-5**
Menot yhteensä	**-1 049**	**-1 016**	**-1 078**	**-1 098**
Toimintakate	**-700**	**-695**	**-757**	**-776**
Poistot	-6	-42	-41	**-41**
Vyörytykset	-62	0	0	**-111**
Tilikauden tulos	**-769**	**-736**	**-798**	**-928**

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja sekä harrastustoimintaa yhteistyössä Harrastusten Vantaa –hankkeen kanssa.

Opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Kuvataidekoulun oppilasmäärä on edellisten pandemia-ajan lukuvuosien aikana pudonnut hieman, mikä pyritään lukuvuoden 2022–2023 aikana korjaamaan entiselleen noin 900 oppilaaseen.

Vantaan kuvataidekoulu järjestää myös oppilastöitten näyttelyitä sekä osallistuu kulttuuripalveluiden yhteiseen toimintaan ja hankkeisiin. Uuden teknologian ja mediataiteen toimintaympäristöjä pyritään hyödyntämään myös opetuksessa ja muussa toiminnassa entistä paremmin.

Vantaan kuvataidekoulu on aloittanut toimintansa vuonna 1982 ja lukuvuonna 2022–2023 juhlimme 40 vuotista taivaltamme vantaalaisena kuvataiteen opinahjona.

16 34
Liikunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 638	5 368	5 538	**5 538**	5 622	5 707	5 793
Menot	-26 274	-26 270	-28 257	**-28 489**	-29 200	-29 930	-30 678
Toimintakate	-22 636	-20 902	-22 719	**-22 951**	-23 578	-24 223	-24 885

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	2 707	4 781	4 781	**4 781**
Tuet ja avustukset	614	231	400	**400**
Muut tulot	282	285	285	**285**
Sisäiset tulot	35	72	72	**72**
Tulot yhteensä	**3 638**	**5 368**	**5 538**	**5 538**
Henkilöstömenot	-6 557	-6 440	-7 010	**-7 202**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-2 409	-2 503	-2 564	**-2 564**
Sisäisten palvelujen ostot	-12	-8	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 232	-1 060	-1 097	**-1 097**
Avustukset	-1 507	-1 336	-1 336	**-1 376**
Vuokramenot	-492	-485	-485	**-485**
Sisäiset tilavuokrat	-14 064	-14 389	-15 737	**-15 737**
Muut menot	0	-50	-20	**-20**
Menot yhteensä	**-26 274**	**-26 270**	**-28 257**	**-28 489**
Toimintakate	**-22 636**	**-20 902**	**-22 719**	**-22 951**
Poistot	-3 526	-3 253	-3 558	**-3 558**
Vyörytykset	-1 792	0	0	**-3 033**
Tilikauden tulos	**-27 954**	**-24 156**	**-26 277**	**-29 541**

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvonta sekä moninaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin elämänkaariajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavarausyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Toimialan tilavarauspalveluita keskitetään

tilavarausyksikköön. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on tarjota edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan painopisteenä ovat ikääntyvän väestön tarpeet kehittämällä erityisesti virtuaalijumppia sekä elintapaneuvontaa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä varmistetaan yhteistyön jatkuvuus myös tulevaisuudessa. Vantaa osaltaan huolehtii, että hyviä tuloksia tuottanutta terveysasemien liikuntaneuvontaa tarjotaan jatkossakin.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavia Sporttikaveri -toiminta ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin ja nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan alueellinen yhdenvertaisuus huomioiden. Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyy ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen jatkuu. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Uudistetut liikuntatilojen käyttö- ja maksuperusteet ovat käytössä. Käyttöön otetun liikuntatilojen maksuperusteuudistuksen vaikutuksia lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksiin seurataan ja niistä raportoidaan lautakunnalle. Uudistuksen yhteydessä käyttöön otettava matalan kynnyksen toiminnan maksuttomuus kannustaa liikuntaseuroja kaikille saavutettavan harrastustoiminnan järjestämiseen lapsille ja nuorille. Toimiala selvittää uudistettujen maksuperusteiden vaikutukset seuroihin, jotka jäävät muutoksessa kaupungin avustusten ja tilojen käyttömaksuhuojennusten ulkopuolelle.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle.

Liikkuva opiskelu -toimintamalli vakiinnutetaan toisen asteen opetuksen kanssa. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen, kuraattoripalveluiden sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Koululaisten pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Korttelilliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi liikunnan avulla kehitetään toimintamalli, jota pilotoidaan perusopetuksen henkilöstöllä. Hyvinvointikertomus tutuksi ja terveellinen ravitsemus tavaksi -hanke kehittää

ylipainoa ehkäiseviä toimintamalleja Vantaalla, ja vahvistaa tiedolla johtamista kaupungin hyvinvointityössä erityisesti tuomalla hyvinvointikertomuksen tutuksi.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia huomioiden myös senioriliikunnan tarve sekä jatkamalla ohjatussa liikunnassa käyttöön otettujen digitaalisten palveluiden tarjoamista. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan yhdellä uudella liikunnanohjaajalla sekä käynnistämällä uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän kehittämisen yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan käynnistämällä uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän kehittämisen yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Saatavuutta lisätään yhdellä uudella liikunnanohjaajalla vastaamaan ruotsinkielisestä uimaopetuksesta sekä lasten ja nuorten liikunnan järjestämisestä.

Vantaan moottorirata-alue on siirretty kaupungin hallinnointiin.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset sekä kehittämällä korttelilliigan verkkopalvelua.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumisohjelman laadinnasta, jossa määritetään kaupunkitasoisesti liikuntaan liittyviä kehittämiskohteita ja tavoitteita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	123	128	**134**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	17	**17**
Henkilöstön kokonaismäärä	142	145	**151**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kokonaiskulut, euroa/as.	108,04	111,38	108,49	**116,11**
Toimintatuotot, euroa/as.	16,67	15,41	22,17	**22,75**
Avustukset, euroa/as.	5,87	5,62	5,52	**5,49**
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	23	21	23	**23**
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	15,04	16,1	8	**8**
– uimahallien verorahoitusosuus, %	89	90	85	**81**
Toimitilaneliöt, m²	87 951	89 349	91 894	**91 792**
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	62	61	66	**66**

16 35
Nuoriso

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 107	1 281	1 047	**1 047**	1 063	1 079	1 095
Menot	-9 547	-10 085	-10 122	**-10 378**	-10 535	-10 799	-11 069
Toimintakate	-8 440	-8 804	-9 075	**-9 331**	-9 473	-9 720	-9 974

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	5	30	30	**30**
Maksutulot	7	16	16	**16**
Tuet ja avustukset	1 073	1 194	960	**960**
Muut tulot	19	33	33	**33**
Sisäiset tulot	3	8	8	**8**
Tulot yhteensä	**1 107**	**1 281**	**1 047**	**1 047**
Henkilöstömenot	-4 678	-5 455	-5 364	**-5 620**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-813	-701	-780	**-780**
Sisäisten palvelujen ostot	-15	-3	-8	**-8**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-330	-287	-275	**-275**
Avustukset	-436	-439	-472	**-472**
Vuokramenot	-42	-36	-32	**-32**
Sisäiset tilavuokrat	-3 230	-3 164	-3 191	**-3 191**
Muut menot	-3	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-9 547**	**-10 085**	**-10 122**	**-10 378**
Toimintakate	**-8 440**	**-8 804**	**-9 075**	**-9 331**
Poistot	-305	-258	-192	**-192**
Vyörytykset	-624	0	0	**-1 070**
Tilikauden tulos	**-9 369**	**-9 062**	**-9 267**	**-10 594**

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä.

Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10–20 prosentin osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa.

Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna myös nuorisotyössä. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin

keinoin. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuorisopalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuorisotyön menetelmiä nuorten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa nuoret toimivat: nuorisotilojen lisäksi mm. oppilaitosympäristössä, kaduilla ja kauppakeskuksissa ja vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa kotiin vietävän työn keinoin. Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa on jo jonkin aikaa kehitetty nuorten aikuisten maksutonta toimintaa sekä päihteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Nuorisopalveluiden keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyä vahvistetaan jalkautuvan nuorisotyön uusilla toimintamalleilla. Toiminnalla tavoitetaan erityisesti sellaisia syrjäytyneitä nuoria, jotka eivät ole muiden palveluiden piirissä.

Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä. Vuoden 2022 aikana aloitettu työn kuormitukseen ja työssä jaksamiseen liittyvää selvitys ja kehittämistyötä jatketaan edelleen.

Vuonna 2022 on saatu valmiiksi nuorisopalveluiden vaikuttavuuden mallintamisen työ. Tätä työtä jatketaan kehittämällä tiedolla johtamisen välineitä, jotta nuorisopalveluihin syntyisi enemmän osaamista ja kyvykkyyksiä puuttua nopeammin syntyviin ilmiöihin ja nuorten hyvinvoinnin kysymyksiin. Tiedolla johtamisen ensimmäiset työkalut saadaan valmiiksi vuoden 2023 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2023 alusta vakinaistetaan koulunuorisotyön kokonaisuus sekä Nuorisotyö Raiteilla (NTR)–hankkeen työmalli. Näillä vakinaistamisilla saadaan pysyvyyttä ja nuorisopalveluiden toimintakokonaisuus vahvistuu. Koulunuorisotyötä kehitetään edelleen, ja kehittämisen mahdollisuudet paranevat toiminnan vakinaistuessa. NTR:n toiminta luo kuntarajat ylittävän jalkautuvan työn verkoston ja toiminnan vakinaistuessa tämäkin verkosto saa pysyvät toimintaedellytykset. Pääkaupunkiseudulla kuntarajat ylittävälle yhteistyölle on erittäin paljon tarvetta nuorten liikkuessa alueella aktiivisesti. Molemmat toiminnot jatkuvat tällä hetkellä MEK-rahoituksella, mutta vakinaistaminen antaa työlle huomattavasti enemmän pysyvyyttä ja toimintaa voidaan katsoa pidemmälle eteenpäin, kuin hankerahoitukset ovat mahdollistaneet.

Vuoden 2023 yksi merkittävä hanke on pääkaupunkiseudun yhteishanke, jolla etsitään keinoja katujengikysymyksen ennaltaehkäisyyn. Hanke alkaa syksyllä 2022, mutta toteutetaan suurelta osin vuoden 2023 aikana. Hanke on kehittämis- ja tutkimushanke, jota tehdään jalkautuvalla työotteella kenttätutkimuksena. Hankkeen päätoteuttajaksi on sovittu Helsingin kaupunki, mutta kohteena on koko pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen). Hankkeelle on saatu rahoitus OKM:stä.

Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen jatkuu. Toimintavuoden aikana otetaan käyttöön nettilomake, jonka tarkoituksena on lisätä itsenäisiä ohjautumisia työpajoille. Samalla jatketaan kehittämistyötä niin työllisyyspalveluiden kuin toisen asteen kanssa, jotta nuorten työpajatoiminnan asema vahvistuisi entisestään palveluverkossa.

Vuoden 2023 aikana tulee päätöksen Rinnallakulkien nuorisotyöttömyys laskuun –hanke, johon nuorisopalvelut ja työllisyyspalvelut sai miljoonan euron ESR-rahoituksen vuonna 2021. Ensimmäiset tulokset vaikuttavat rohkaisevilta, mutta hankkeen arviointia vielä jatketaan, jotta johtopäätökset ja toimintasuunnitelma jatkosta olisi mahdollisimman tarkoituksenmukainen.

Alueellisessa nuorisotyössä vuoden 2023 aikana on edessä Kivistön alueen toimintojen siirtäminen uuteen palvelukeskittymään. Tämä tulee työllistämään paljon, jotta alueen palvelut saadaan pidettyä pystyssä, samaan aikaan, kun uuden tilan toimintaa rakennetaan ja suunnitellaan. Toinen palveluverkon muutoksiin liittyvä suunnittelutyö, joka työllistää vuoden 2023 aikana, on Myyrmäen väistötilakokonaisuuden suunnittelu. Alueellisessa nuorisotyössä lähdetään myös uudelleen käynnistämään systemaattista arviointityötä, joka on koronan aikana jäänyt taka-alalle.

Viime aikoina nuorisopalveluiden palveluverkkoon on liittynyt paljon keskustelua. Nuorisopalveluiden näkemyksen mukaan palveluverkkoa ei lähdetä juurikaan kasvattamaan, vaan niiden alueiden tarpeisiin, joissa nuorisotiloja tällä hetkellä ei ole, kehitetään liikkuvan nuorisotyön ja vapaaehtoisten ylläpitämän työn työmuotoja. Vuoden 2023 aikana tutustutaan olemassa oleviin liikkuvan nuorisotyön malleihin ja tehdään suunnitelma liikkuvan nuorisotyön kehittämiseksi Vantaalla. Nuorisotyö tulisi ulottaa myös pienemmille alueille järjestökilpailutuksen avulla. Luodaan palveluverkon laajentamiselle periaatteet.

Yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen kanssa tiivistetään, jotta löydetään tapoja tukea entistä paremmin myös maahanmuuttajataustaisia nuoria.

Eri avustusten käyttöä seurataan myös tekemällä ennalta ilmoittamattomia käyntejä avustuksia saaneiden järjestöjen tapahtumiin ja toimintaan. Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta.

Kehittämishankkeet vuonna 2023:
- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun (ESR)
- Case manager - Tuettuja siirtymiä toimintamalli (AVI)
- Art Space Vantaa - Etsivän kulttuurityön kokeiluhanke (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	88	98	**113**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	41	47	**35**
Henkilöstön kokonaismäärä	129	145	**148**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	177 464	179 456	250 000	**250 000**
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	144 777	140 081	160 000	**160 000**
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	5 250	4 009	7 500	**7 500**

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	250	260	380	**380**
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	748	797	750	**750**
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	50	51	58	**58**
Käyttömenot/asukas	38,3	40,52	41,79	**41,59**
Avustukset/ asukas	1,83	1,85	1,95	**1,94**
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	21	21	**21**
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m²	15 640	15 642	15 571	**15 571**

14
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	309 086	298 584	286 088	**286 088**	292 106	298 257	304 545
Menot	-242 541	-259 364	-239 031	**-240 034**	-245 974	-252 123	-258 426
Toimintakate	66 545	39 220	47 057	**46 054**	46 132	46 135	46 119

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	17 617	17 602	17 350	**17 350**
Maksutulot	25 814	26 873	27 549	**27 549**
Tuet ja avustukset	223	130	80	**80**
Muut tulot	79 419	67 310	68 443	**68 443**
Sisäiset tulot	186 012	186 670	172 667	**172 667**
Tulot yhteensä	**309 086**	**298 584**	**286 088**	**286 088**
Henkilöstömenot	-32 986	-35 246	-35 070	**-36 073**
Asiakaspalvelujen ostot	-30 719	-30 456	-29 441	**-29 441**
Muiden palvelujen ostot	-68 110	-76 030	-77 424	**-77 424**
Sisäisten palvelujen ostot	-1 660	-1 505	-1 428	**-1 428**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 792	-22 303	-22 605	**-22 605**
Avustukset	-52	-219	-215	**-215**
Vuokramenot	-61 270	-66 560	-46 416	**-46 416**
Sisäiset tilavuokrat	-24 323	-26 553	-26 011	**-26 011**
Muut menot	-630	-491	-420	**-420**
Menot yhteensä	**-242 541**	**-259 364**	**-239 031**	**-240 034**
Toimintakate	**66 545**	**39 220**	**47 057**	**46 054**
Poistot	-89 337	-92 650	-91 138	**-91 098**
Vyörytykset	-9 463	0	0	**-12 298**
Tilikauden tulos	**-32 255**	**-53 430**	**-44 081**	**-57 342**

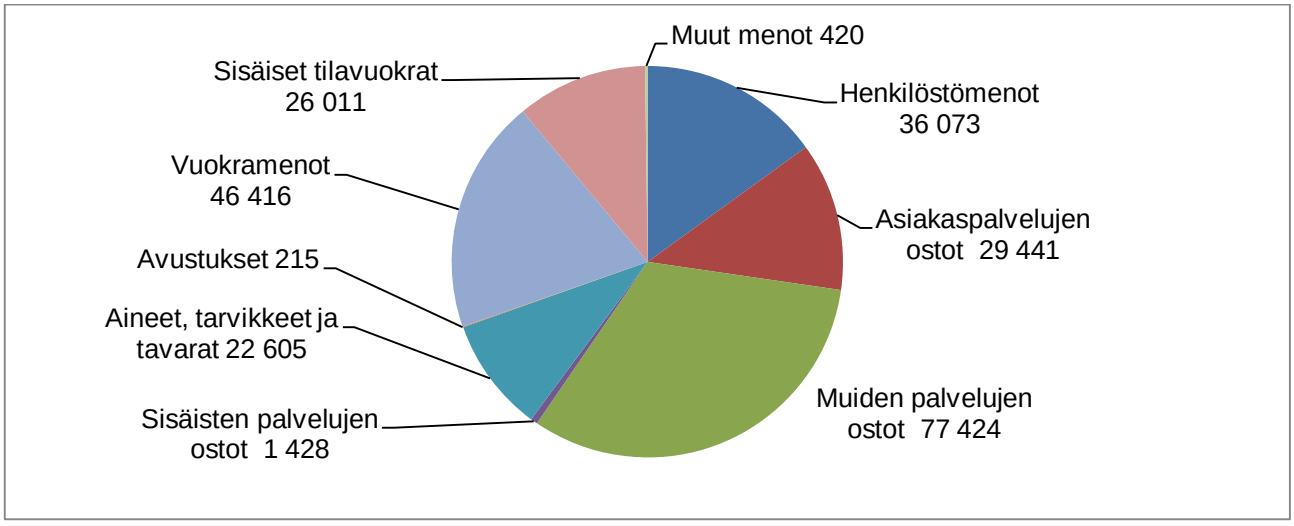

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävää kasvua ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2023 kaupunkiympäristön toimialan kaiken toiminnan yhteisenä nimittäjänä on resurssiviisaus. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, mikä asettaa tavoitteita koko toimialan työlle aina kaupungin suunnittelusta sen rakentamiseen ja kunnossapitoon saakka. Huomio kiinnittyy erityisesti uuden yleiskaavan mukaisen, kestävän, tiivistyvän ja joukkoliikenteeseen yhä vahvemmin tukeutuvan Vantaan suunnitteluun. Kaupungin omassa rakentamisessa vähennetään rakentamisen elinkaaripäästöjä ja kaupungin toimitiloissa vähennetään energiankulutusta. Myös asukkaita ja yrityksiä kannustetaan ilmastoystävällisiin valintoihin. Ilmastonmuutos huomioidaan korjaus- ja uudisrakentamisessa.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee Vantaan vuotuiseksi asuntotuotantotavoitteeksi 2640 uutta asuntoa ja 239 146 uutta asumisen kerrosneliömetriä. Vantaan kasvua ja uuden rakentamisen sijoittumista ohjaa vuoden 2022 puolella valituskäsittelyn jälkeen voimaan tullut uusi yleiskaava.

Vantaan ratikan suunnittelu jatkuu. Vuoden 2023 aikana valtuuston päätettäväksi tuodaan esitys ratikan rakentamisesta. Vantaan ratikka sujuvoittaa poikittaista liikkumista pääkaupunkiseudulla ja mahdollistaa Vantaan yleiskaavan mukaisen kaupunkirakenteen tiivistämisen ja kaupungin MAL-tavoitteiden toteutumisen. Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita.

Vantaan keskustoja kehitetään suunnitelmallisesti ja poikkihallinnollisena yhteistyönä keskustojen kehittämisohjelmien mukaisesti. Kukoistavat keskustat ovat vireitä, viihtyisiä ja turvallisia. Vantaa on myös pientalojen suurkaupunki. Pientaloalueiden kehittämistä jatketaan vuoden 2023 aikana laadittavalla pientalo-ohjelmalla, jonka tavoitteena on lisätä pientalojen määrää. Osana pientalo-ohjelmaa etsitään ja kaavoitetaan uusia pientaloalueita. Osana kaupunkikeskustojen kehittämistyötä Vantaa laatii suunnitelman, jolla ehkäistään asuinalueiden eriytymiskehitystä ja uudistetaan suunnitelmallisesti vanhoja keskustoja mm. yhteistyössä VAV-yhtymän kanssa.

Toimialalla vakiinnutetaan edelleen MATTI-järjestelmän käyttöä. MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Vuonna 2023 tavoitteena on hyödyntää MATTIa myös kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnittelussa ja kehittää järjestelmää sähköisen asioinnin ja 3D kaupunkitietomallin osalta.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön uusi rakennuslaki sekä kaavoituksen lainsäädäntö. Myös luonnonsuojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Lakimuutokset vaikuttavat moniin toimialan prosesseihin ja toimintatapoihin.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja Ukrainan sodan aiheuttamat mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusalalle. Vaikutukset voivat olla negatiivisia erityisesti maanmyyntitavoitteisiin, asuntotuotantoon ja muiden kaupunkikehityshankkeiden toteutumiseen sekä energian saatavuuteen. Myös henkilöstöresurssien riittävyys ja saatavuushaasteiden ratkaiseminen vaikuttavat oleellisesti tavoitteiden saavuttamiseen.

Vantaan kaupunki tilaajana panostaa harmaan talouden torjumiseen. Kaupunki pilotoi vuoden 2023 aikana valvontakierrokset kaupungin omissa kohteissa.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tuloskortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 tavoite on 37,5 milj. euroa.
- Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita.
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen alustava salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty.
- Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientalojen määrä nousee 550 asuntoon.
- Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen.
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.
- Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.
- Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen.
- Perustetaan valtuustosopimuksen ja strategian mukaisesti alueelliset poliittiset seurantaryhmät kukoistavien kaupunkikeskusten strategiatavoitteen ohjaamiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	584	624	**638**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	37	64	**69**
Henkilöstön kokonaismäärä	621	688	**707**

14 0 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 787	5 774	5 924	**5 924**	6 014	6 106	6 199
Menot	-13 070	-14 598	-14 866	**-15 237**	-15 557	-15 945	-16 344
Toimintakate	-7 283	-8 824	-8 942	**-9 313**	-9 542	-9 840	-10 145

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	8	6	6	**6**
Maksutulot	5 340	5 653	5 788	**5 788**
Tuet ja avustukset	137	0	0	**0**
Muut tulot	2	0	0	**0**
Sisäiset tulot	300	115	130	**130**
Tulot yhteensä	**5 787**	**5 774**	**5 924**	**5 924**
Henkilöstömenot	-10 787	-11 739	-11 708	**-12 079**
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 188	-1 807	-1 930	**-1 930**
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94	-252	-232	**-232**
Avustukset	0	-135	-135	**-135**
Vuokramenot	-97	-81	-185	**-185**
Sisäiset tilavuokrat	-857	-564	-632	**-632**
Muut menot	-39	-15	-44	**-44**
Menot yhteensä	**-13 070**	**-14 598**	**-14 866**	**-15 237**
Toimintakate	**-7 283**	**-8 824**	**-8 942**	**-9 313**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 282	0	0	**1 498**
Tilikauden tulos	**-6 001**	**-8 824**	**-8 942**	**-7 816**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10
Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-144	-107	-107	**-167**	-110	-112	-115
Toimintakate	-144	-107	-107	**-167**	-110	-112	-115

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-127	-96	-91	**-151**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-16	-11	-13	**-13**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	**-1**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1	0	-2	**-2**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-144**	**-107**	**-107**	**-167**
Toimintakate	**-144**	**-107**	**-107**	**-167**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	118	0	0	**80**
Tilikauden tulos	**-26**	**-107**	**-107**	**-87**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

14 20
Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	2	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-2 001	-2 276	-2 367	**-2 413**	-2 473	-2 535	-2 598
Toimintakate	-1 999	-2 276	-2 367	**-2 413**	-2 473	-2 535	-2 598

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	2	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**2**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-1 686	-1 789	-1 836	**-1 882**
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-183	-310	-347	**-347**
Sisäisten palvelujen ostot	-6	-1	-1	**-1**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	-51	-40	**-40**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-4	-4	-24	**-24**
Sisäiset tilavuokrat	-106	-110	-114	**-114**
Muut menot	-3	-7	-6	**-6**
Menot yhteensä	**-2 001**	**-2 276**	**-2 367**	**-2 413**
Toimintakate	**-1 999**	**-2 276**	**-2 367**	**-2 413**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	1 980	0	0	**2 388**
Tilikauden tulos	**-18**	**-2 276**	**-2 367**	**-25**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtii toimialan aktiivisesta talousohjauksesta, talousarvio-, kehys- ja käyttösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoaa asukkaille ja muille sidosryhmille tietoa ja osallistumismahdollisuuksia kaupunkiympäristön toimialan järjestämiin palveluihin, suunnitelmiin, päätöksiin ja niiden vaikutuksiin liittyen. Lisäksi viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut koordinoi, kehittää, suunnittelee ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimii toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottaa toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena on valtuustokauden strategian jalkauttaminen ja sitä kautta palvelualueiden tukeminen sitovien tavoitteiden toteuttamisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Yhteiset palvelut jatkaa aktiivista, tarvelähtöistä toimialan esimiesten koulutusta. Toimialan henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen, sekä osallistuminen toimiala- ja kaupunkitasoisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen säilyvät yhteisten palveluiden keskeisinä kehittämistyön painopisteinä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	26	27	**28**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	**2**
Henkilöstön kokonaismäärä	28	29	**30**

14 40
Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 785	5 774	5 924	**5 924**	6 014	6 106	6 199
Menot	-10 925	-12 215	-12 392	**-12 657**	-12 974	-13 298	-13 631
Toimintakate	-5 140	-6 441	-6 468	**-6 733**	-6 960	-7 192	-7 432

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	7	6	6	**6**
Maksutulot	5 340	5 653	5 788	**5 788**
Tuet ja avustukset	137	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	300	115	130	**130**
Tulot yhteensä	**5 785**	**5 774**	**5 924**	**5 924**
Henkilöstömenot	-8 974	-9 854	-9 780	**-10 046**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-990	-1 487	-1 571	**-1 571**
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81	-200	-191	**-191**
Avustukset	0	-135	-135	**-135**
Vuokramenot	-92	-78	-159	**-159**
Sisäiset tilavuokrat	-751	-455	-517	**-517**
Muut menot	-36	-7	-39	**-39**
Menot yhteensä	**-10 925**	**-12 215**	**-12 392**	**-12 657**
Toimintakate	**-5 140**	**-6 441**	**-6 468**	**-6 733**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	-817	0	0	**-970**
Tilikauden tulos	**-5 957**	**-6 441**	**-6 468**	**-7 704**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Uuden lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valvonta, jolla edistetään ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehditaan luonnon- ja ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumisesta Vantaalla. Lisäksi ympäristökeskus koordinoi koko kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä ja ympäristöjohtamisen kehittämistä. Ympäristökeskus vastaa kaupungin poikkihallinnollisesta Ekologisesti kestävä Vantaa -strategiateemasta sekä resurssiviisauden tiekartasta, joka linjaa kaupungin ympäristötavoitteet sekä ohjaa ja kehittää kaupungin ilmastotyötä sekä työtä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Maankäytön strategisella suunnittelulla huolehditaan siitä, että kaupunki kasvaa toimivana kokonaisuutena arvojaan vaalien. Vetovoimaisena ja omaleimaisena kehittyvä kaupunkiympäristö turvaa nykyisten asukkaiden ja yritysten viihtymistä ja houkuttelee uusia. **Yleiskaavoitus ja asemakaavoitus** vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä. Kaavoitus luo

edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle ja palvelurakenteelle sekä kestävälle kehitykselle osana pääkaupunkiseutua. Kaavoituksen kautta tuotetaan kaupungille ja kaupungissa toimiville merkittävää varallisuutta. Suunnittelun laatua, resurssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenettelyistä. Edistämme ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävän ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Tietopalvelut vastaavat kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta käsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja tapamme toimia digitaalisesti on edistyksellistä valtakunnallisesti. Työ tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään maankäytön tilannekuvia.

Palvelualueella, erityisesti ympäristökeskuksessa ja rakennusvalvonnassa, hoidamme luotettavasti ja laadukkaasti erilaisia viranomaistehtäviä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Kaavoituksen ja tietopalveluiden viranomaistehtävät sisältävät mm. ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidon, poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut. Lisäksi valmistelemme nimistöasiat. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Työskentelemme yhdessä kaikkien toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Yhteistyö asukkaiden kanssa voimistuu. Yhteistyömme eri sidosryhmien ja metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa, korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä muiden kumppaniemme kanssa on tiivistä. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuutta, kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja ympäristön laatua sekä tehokasta ja taloudellista hallintoa. Vaikutamme keskeisesti useiden kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö –palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki sekä kestävä rakentaminen. Toimimme kansainvälisessä ympäristössä, jossa keihäänkärkemme on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukasyhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 on hyväksytty syksyllä 2020. Sopimus on tehty valtion ja kuntien välillä. Sopimuksessa Vantaalle asuntotuotantotavoitteeksi asetettu yli 10 000 asuntoa ja lähes miljoona asumisen kerrosneliömetriä neljän ensimmäisen sopimusvuoden aikana. Suuri osa rakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan Ratikan vaikutuspiiriin.

Ympäristökeskus koordinoi Vantaan ympäristö- ja ilmastotyötä. Vantaa haluaa olla hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää selkeitä tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä. Keskeisessä roolissa ovat erilaiset energian tuottamiseen ja käyttöön liittyvät kysymykset. Hillinnän ohella tarvitaan myös toimia sopeutua luonnon ääri-ilmiöihin. Kaikki ilmastotavoitteet on koottu resurssiviisauden tiekarttaan ja toimenpiteet toimialojen toteutussuunnitelmiin. Tiekartta on kaupungin strateginen ohjelma, joka on päivitetty uudelle valtuustokaudelle. Tiekarttaan on otettu mukaan myös luonnon monimuotoisuus. Tavoitteena on torjua luonnon köyhtymistä sekä turvata luonnontilassa olevien alueiden säilyttäminen. Ympäristökeskus käyttää tiekartan seurantaan ja raportointiin Ympäristövahti-työkalua.

Ympäristökeskus on mukana monivuotisessa Horizon2020 -hankkeessa (CIRCuIT), jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja suljettuun materiaalikiertoon rakennetussa kaupunkiympäristössä. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ja elinkeinoelämän välisen ilmastokumppanuuden kehittämistä ja käyttöönottoa.

Asukkaiden sitoutumista omaan ympäristöönsä tuetaan lähiluontovuoden teemalla, jonka aiheena on tällä hetkellä linnut.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin valvontakohteisiin. Samoin osallistutaan aktiivisesti kaupungin ja naapurikuntien yhteistyöhön. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkärivastaanotosta ja eläinsuojeluvalvonnasta.

Ympäristövalvonnassa suurimmat hakemusryhmät ovat meluilmoitukset ja vapautushakemukset hulevesiviemäriin liittymisestä. Ympäristöluvissa ja niihin liittyvissä neuvontapyynnöissä korostuu kiertotalous. Sähköinen asiointi on laajenemassa yhä useampiin hakemus- tai ilmoitustyyppeihin. Toimenpidepyyntöjä tulee paljon ja ne ovat aiempaa vaativampia.

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seudulliseen maankäytön suunnitteluun. Uuden MAL 2023 suunnitelma on luonnosvaiheessa ja valmistuu 2023. Se täsmentää ja tarkistaa edellistä MAL 2019 -suunnitelmaa ja toimii seuraavan MAL-sopimuksen pohjana. Maakuntakaavoja ei ole käynnissä. Naapurikuntien kanssa teemme aktiivista suunnitteluyhteistyötä.

Vantaan yleiskaava 2020 hyväksyttiin tammikuussa 2021 ja syksyllä 2022 saadaan kaava valituskäsittelyn jälkeen ainakin osittain voimaan. Yleiskaavassa luodaan edellytykset yhdyskuntarakenteen kehittämiselle seuraaviksi vuosikymmeniksi. Yleiskaavaa täsmentäviä suunnitelmia on käynnissä mm. ratikan kehityskäytävän alueella. Yleiskaavan toteuttamista valmistellaan aktiivisesti eri teemojen osalta. Yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa jatkamme pientalo-ohjelman laadintaa.

Vehreyden ja luontoarvojen vaaliminen tiivistyvässä kaupungissa nousi teemana esiin yleiskaavatyön aikana. Tavoittelemme maisemaltaan kaunista ja kerroksellista sekä luonnoltaan monimuotoista kaupunkia, joka sopeutuu ilmastonmuutokseen ja hillitsee sitä, sekä palvelee ihmisten elämää. Valmisteilla olevassa viherrakenteen kehityskuvassa ”Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA” tarkennetaan ja konkretisoidaan yleiskaavan sisältöä.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita vuodelle 2023 ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, keskusten kehittäminen sekä MAL-sopimukseen perustuvat asuntokaavoituksen tavoitteet. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta pientalokaavoitusta lisäämällä. Perheasuntojen rakentamista edistetään. Vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan otetaan Kartanonkoski 2.0 -tyyppisiä yhdistettyä kerros- ja pientalorakentamista sisältäviä kohteita.

Vuosina 2020–2021 pilotoitu prosessi hiilineutraalisuuden edistämiseksi kumppanuuskaavoituksessa otetaan laajempaan käyttöön. Puurakentamista edistetään vuonna 2021 tehtyjen linjausten mukaisesti osoittamalla puu- tai vähähiilisen rakentamiseen alueita Vantaan kaikilla suuralueilla ja tekemällä poikkihallinnollista yhteistyötä vähähiilisten ratkaisujen edistämiseksi rakentamisessa.

Vantaan keskuksia ohjataan yhä suurempaan kukoistukseen jatkamalla laatutietoista asemakaavoitusta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Merkittäviä keskustakaavahankkeita valmistellaan 2023 mm. Myyrmäessä, Martinlaaksossa, Kivistössä, Aviapoliksessa, Tikkurilassa, Hakunilassa ja Korsossa. Keskustojen kehitystä suunnitellaan kokonaisvaltaisesti alueellisissa yleissuunnitelmissa (kaavarungoissa ja kaavaluonnoksissa), ja näiden yleissuunnitelmien pohjalta ohjataan yksittäisiä hankkeita tavoitellun kokonaisuuden kannalta rakentavalla tavalla.

Tikkurilan jokirantojen maankäyttöä kehitetään kokonaisuutena ja erityisesti lapset huomioidaan suunnitelmissa.

Uutta asuntokerrosalaa kaavoitetaan MAL 2023 -suunnitelman asuntotuotantotavoitteen mukaisesti vuosittain 240 000 k-m² (laskentaperusteena oleva asuntojen keskipinta-ala on 90 k-m²/asunto, mikä on suuruusluokaltaan kaksinkertainen pinta-ala verrattuna Vantaan uudistuotannossa toteutuneeseen keskipinta-alaan). MAL-sopimuskauden tavoitteesta on jääty merkittävästi jälkeen vuonna

2021, ja eroa pyritään mahdollisuuksien mukaan kuromaan kiinni vuonna 2023. Uusia rakentamismahdollisuuksia ohjataan keskusten ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle vähähiilisen liikkumisen edistämiseksi. Tutkitaan uudenlaista kaavoitusaloitemallia ja etsitään keinoja palveluketjun ennustettavuuden lisäämiseksi MAL-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimitilojen kaavoituksessa vastataan ketterästi elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin ja kehitetään kilpailukykyisiä työpaikka-alueita Tikkurilassa, Aviapoliksessa, Myyrmäessä ja Vehkalassa. Toimitilakaavoituksen resursseihin haetaan yhden asemakaava-arkkitehdin lisäystä, jotta pystytään vastaamaan yritysten kaavamuutostarpeisiin vielä nykyistäkin nopeammin. Sijainninohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Ensi vuoden talousarvio sisältää lisähenkilön palkkaamisen edistämään yritysten kaavoitustarpeita.

Ratikkakaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti tavoitteena kestävää liikkumista edistävä, elävä ja viihtyisä kaupunkiympäristö ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus. Asemakaavoituksen edistyminen ratikkahankkeen aikataulussa varmistetaan.

Rakennusvalvonta edistää kestävää ja sujuvaa rakentamista. MAL-tavoite on 2 640 asuntoa vuodessa. Tavoite valmistuville pientaloasunnoille on 550 kpl. Rakennusvalvonta osallistuu toimintasuunnitelman laatimiseen pientalotuotannon lisäämiseksi.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista. Rakennusvalvonta edistää energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista kehittämällä lämmitysjärjestelmien valinnan ja suunnittelun ohjausta. Uusissa rakennuksissa otetaan huomioon koko elinkaaren aikana syntyvät päästöt.

Rakennusvalvonnan vetovastuulla oleva rakennusjärjestyksen uudistaminen on aloitettu syksyllä 2021. Tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan vuonna 2023. Tämä edellyttää rakennusvalvonnan ohjeistuksen ajantasaistamista sekä yhteistyötä erityisesti asemakaavoituksen kanssa. Rakennusjärjestyksen uudistamisella pyrimme myös sujuvoittamaan asemakaavoitusta ja edistämme hiilineutraalisuuden tavoitteita.

Vuonna 2022–2023 rakennusvalvonta osallistuu kahteen valtakunnallisen kehityshankkeeseen, joissa testataan tietomallien käyttöä rakennuslupavaiheessa. Tavoitteena on toisaalta helpottaa lupahakijan prosesseja ja toisaalta tehostaa lupakäsittelyä. Palvelujen kehittämisen painopisteenä on hyvä sähköinen asiakaspalvelu. Tietomallien käyttöä edistetään. Samassa yhteydessä selvitetään mahdollisuudet rakennuslupaprosessin sujuvoittamiseen edelleen.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinnat koko maassa. Vuonna 2023 tämä on erityisen tärkeää; uusi rakentamislaki tullee voimaan vuoden 2024 alussa, josta johtuen käytännössä kaikki rakennusvalvonnan prosessit, ohjeistukset ja toimintamallit tulee joko uusia tai vähintään päivittää. Topten-toiminnan periaatteet esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle kesäkuuhun 2023 mennessä.

Tietopalveluiden toimintaa tukee valtuustokaudella 2017–2021 toteutettu suuri toimintatapa- ja tietojärjestelmämuutos (MATTI ja Lupapiste), joka on luonut hyvän pohjan toiminnan kehittämiselle ja digitalisaation hyödyntämiselle. Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien kehittäminen jatkuu. Seurantaa ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun parantamiseksi.

Vuonna 2022–2023 tietopalvelut osallistuu valtakunnalliseen kehityshankkeeseen, jossa testataan tietomallipohjaista kaavoitusta tulevaan valtakunnalliseen järjestelmään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ilmastomuutoksen kiihtyminen, pandemian jatkuminen ja Euroopassa käytävän sodan seuraukset vaikuttavat voimakkaasti tulevaan suunnittelukauteen. Toimialan ja palvelualueen tehtävillä on keskeinen rooli näihin liittyvien uhkien torjumisessa ja ratkaisemisessa sekä vaikutuksiin varautumisessa. Samoin kansainvälinen toimintaympäristö ja siinä tapahtuvat muutokset näkyvät suoraan Vantaan elinkeinoelämässä ja kaupungin kasvussa sekä niiden kautta suunnittelussa ja rakentamisessa.

Toimintamme tavoitteita ovat olleet mm. kaupungin vahva kasvu ja lentokentän toimintaedellytysten varmistaminen ja kehittäminen. Aviapoliksen kehityksen ylläpitäminen edellyttää uusia innovatiivisia ratkaisuja, menetelmien ja seurannan kehittämistä sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että sidosryhmien kanssa. Haasteena on löytää vaikuttavimmat ja taloudellisesti kestävät ratkaisut. Nopea kasvu tuo esille kasvun rajoja: kasvu vaatii toimia segregaation ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Ympäristön laatu on tärkeä säilyttää ja yhtenä keskeisimmistä tehtävistä on löytää keinoja vähentää luontokatoa kaupunkiympäristössä. Kaupunkiympäristön toimivuus ja kilpailukyky turvataan.

Helsingin seudun uusi MAL2023-suunnitelma valmistuu 2023. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen. Sen lisäksi paneudutaan kolmeen ajankohtaiseen kärkeen: yhteiskunnan murrokseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja Helsingin seutuun osana maailmaa. Kaavoituksen palveluketjua ja sen ennakoitavuutta on kehitettävä edelleen.

Suunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki sekä kaavoituksen lainsäädäntö sekä luonnonsuojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Niiden vaikutukset näkyvät voimakkaasti palvelualueella. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan tulevat muutokset. Lakimuutokset edellyttävät useiden prosessien ja toimintatapojen perusteellista läpikäyntiä.

Palvelualueen toimintaympäristön muutoksia tuo tulevan rakentamislain vaatimukset digitalisoinnissa, mallintamisessa sekä valtakunnallisessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmä hankkeessa (RYHTI-hanke), joka vaatii resurssointia.

Valtuustokauden aikana osallistutaan ja valmistaudutaan ympäristöministeriön digitaalisen kaavoituksen tietomallien ja yhteisten toimintatapojen kehittämiseen RYHTI-hankkeessa sekä meillä tulee olla valmiudet liittyä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYTJ) lähivuosina. Osallistumme aktiivisesti myös muiden ministeriöiden digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin.

Palvelualue on saanut toiminnan muutoksiin lisäresursseja. Koko toimialan uudet resurssit tukevat myös palvelualueen toimintaa. Uusien resurssien nopea hyödyntäminen vaatii esimiehiltä tukea ja suunnitelmallisuutta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	136	140	**146**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	10	9	**10**
Henkilöstön kokonaismäärä	146	149	**156**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hyväksytyt asemakaavat kpl	23	14	40	**30**
Uusi asuntokerrosala k-m²	239 146	89 880	240 000	**240 000**
Poikkeamispäätökset	95	87	75	**30**
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m²	520 124	419 961	380 000	**380 000**

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Aloitetut asunnot	2 942	3 420	2 500	**2 300**
Aloitetut rakennukset, kpl	476	396	480	**480**
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	273	334	300	**300**
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto) *)	1 503	1 336	1 800	**1 800**
Eläinlääkärin potilaat	5 728	6 015	5 700	**5 800**
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	93	174	130	**130**

*) Sisältää tartuntatautilain mukaiset koronatarkastukset.

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	303 299	292 810	280 164	**280 164**	286 092	292 152	298 347
Menot	-229 472	-244 766	-224 165	**-224 797**	-230 417	-236 177	-242 082
Toimintakate	73 828	48 044	55 999	**55 367**	55 675	55 974	56 265
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt							
Tulot	83 884	82 529	82 347	**82 347**	83 587	84 845	86 123
Menot	-122 026	-129 188	-130 142	**-130 722**	-133 990	-137 340	-140 773
Toimintakate	-38 143	-46 659	-47 795	**-48 375**	-50 403	-52 495	-54 651

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	17 601	17 596	17 344	**17 344**
Maksutulot	20 474	21 220	21 761	**21 761**
Tuet ja avustukset	86	80	80	**80**
Muut tulot	44 887	43 212	42 712	**42 712**
Sisäiset tulot	836	421	451	**451**
Tulot yhteensä	**83 884**	**82 529**	**82 347**	**82 347**
Henkilöstömenot	-20 435	-21 558	-21 587	**-22 167**
Asiakaspalvelujen ostot	-30 717	-30 441	-29 441	**-29 441**
Muiden palvelujen ostot	-59 713	-66 571	-68 078	**-68 078**
Sisäisten palvelujen ostot	-603	-421	-396	**-396**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 742	-4 649	-4 921	**-4 921**
Avustukset	-51	-84	-80	**-80**
Vuokramenot	-2 690	-2 466	-2 478	**-2 478**
Sisäiset tilavuokrat	-2 966	-2 947	-3 109	**-3 109**
Muut menot	-109	-52	-52	**-52**
Menot yhteensä	**-122 026**	**-129 188**	**-130 142**	**-130 722**
Toimintakate	**-38 143**	**-46 659**	**-47 795**	**-48 375**
Poistot	-45 801	-46 078	-44 598	**-44 598**
Vyörytykset	-3 332	0	0	**-4 471**
Tilikauden tulos	**-87 275**	**-92 737**	**-92 393**	**-97 445**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntovuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualuetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60
Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Menot	-61	-80	-80	**-80**	-82	-84	-86
Toimintakate	-61	-80	-80	**-80**	-82	-84	-86

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	-51	-63	-59	**-59**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-18	**-18**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2	-2	**-2**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	-1	**-1**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-61**	**-80**	**-80**	**-80**
Toimintakate	**-61**	**-80**	**-80**	**-80**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	61	0	0	**80**
Tilikauden tulos	**0**	**-80**	**-80**	**0**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50
Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	25 896	26 634	27 134	**27 134**	27 544	27 960	28 382
Menot	-40 211	-38 316	-39 283	**-39 613**	-40 603	-41 618	-42 659
Toimintakate	-14 315	-11 682	-12 149	**-12 479**	-13 060	-13 659	-14 277

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	4 412	4 900	4 800	**4 800**
Maksutulot	18 815	19 574	20 174	**20 174**
Tuet ja avustukset	86	80	80	**80**
Muut tulot	1 955	1 800	1 800	**1 800**
Sisäiset tulot	628	280	280	**280**
Tulot yhteensä	**25 896**	**26 634**	**27 134**	**27 134**
Henkilöstömenot	-10 755	-10 963	-10 816	**-11 146**
Asiakaspalvelujen ostot	-415	-441	-441	**-441**
Muiden palvelujen ostot	-20 651	-19 204	-19 856	**-19 856**
Sisäisten palvelujen ostot	-370	-226	-201	**-201**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 405	-3 108	-3 383	**-3 383**
Avustukset	-51	-80	-80	**-80**
Vuokramenot	-2 215	-1 975	-1 975	**-1 975**
Sisäiset tilavuokrat	-2 333	-2 305	-2 516	**-2 516**
Muut menot	-17	-15	-15	**-15**
Menot yhteensä	**-40 211**	**-38 316**	**-39 283**	**-39 613**
Toimintakate	**-14 315**	**-11 682**	**-12 149**	**-12 479**
Poistot	-45 556	-45 810	-44 176	**-44 176**
Vyörytykset	-2 562	0	0	**-3 277**
Tilikauden tulos	**-62 432**	**-57 492**	**-56 325**	**-59 932**

Toiminnan kuvaus

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmisteluyhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukasyhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja

valtion välinen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Koronapandemia on muuttumassa endemiaksi, mutta sitä seurannut Ukrainan sota on nostanut poltto- ja voiteluaineiden sekä eräiden rakennusmateriaalien hintoja ja heikentänyt saatavuutta vaikuttaen siten rakennuskustannuksiin. Sodan aiheuttama energiakriisi tulee aiheuttamaan palvelualueelle energiansäätöpaineita erityisesti ulkovalaistuksen osalta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Vantaan ratikan katu- ja alustavien rakennussuunnitelmien laatiminen ja hankepäätöksen valmistelu
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualuetta koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Kukoistavien kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisen budjetoinnin toimenpiteisiin

MATTI-hankkeessa on käynnissä jatkuvan kehittämisen vaihe. Vuoden 2023 osalta se tarkoittaa järjestelmän osalta priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektin ja pienkehityksen puitteissa sekä olemassa olevan tiedon parantamista. Toiminnan ja osaamisen tasolla yhteistyön kehittämistä jatketaan ja koulutuksia sekä tukea tarjotaan, jotta toimialan henkilöstö pystyisi hyödyntämään järjestelmää parhaalla mahdollisella tavalla omassa toiminnassaan. Isoja kehittämisen kokonaisuuksia ovat muun muassa sähköinen asiointi ja SAP-integraatio.

Vantaan ratikka (Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis-lentoasema) liittyy vahvasti mm. uuden yleiskaavan mukaiseen kaupunkirakenteen tiivistämiseen sekä segregaatiokehityksen estämiseen sekä tukee osaltaan myös kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Katu- ja alustava rakennussuunnittelu sekä ratasähkö- ja liikennevalosuunnitelmat valmistuvat vuonna 2023. Ratikan hankepäätös valmistellaan vuoden 2023 alkupuoliskolla kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa ratikan, niin palvelualueelle perustetaan ratikan rakennuttamisorganisaatio tarvittavine vakansseineen ja henkilöstön rekrytoinnit käynnistetään.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO2-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus laaditaan vuoden 2022 aikana. Myös puukompensaatiota edistetään. Suunnitelmallisesti vähennetään tienpientareiden ja nurmikoiden niittoja kukinta-aikaan. Tästä hyötyvät erityisesti pölyttäjät. Vapautuvaa resurssia suunnataan luonnon monimuotoisuutta ja asukkaiden viihtyvyyttä tukeviin toimenpiteisiin kuten niittyjen lisäämiseen, puiden istutukseen, purojen hoitoon ja vieraslajien vastaiseen työhön.

Vuonna 2023 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksyttyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikokeilua jatketaan.

Vuonna 2022 on käynnissä osallistuvan budjetoinnin prosessit Myönteisen erityiskohtelun (MEK) mukaisella Myyrmäen alueella. Hankkeet toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kaupunki suunnittelee ja toteuttaa uuden monimuotoisuuspuiston tai -aukion esimerkiksi Aviapolis-alueelle yhteistyössä eri asukasryhmien kanssa. Mallia otetaan mm. Kööpenhaminan Superkilen puistosta. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti. Vantaanjoen ja Keravanjoen varsien virkistyskäytön kehittämiseen kiinnitetään suunnittelussa huomiota.

Valtuustolle annetaan käsiteltäväksi ulkoleikkipaikkojen perusparannussuunnitelmia koskeva ohjelma kevään 2023 aikana.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta. Pyöräteiden parantaminen huomioidaan osana turvallisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä.

Vanhojen alueiden katujen korjaamista jatketaan alkuvuodesta 2023 valmistuvan katujen investointiohjelman mukaisesti. Selvitetään aikataulu Tikkuraitin varrella olevien kiinteistöjen korjaamiselle ja laaditaan aikataulu Tikkuraitin peruskorjaukselle.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaaleihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylävirasto kesken. Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuustyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuustyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on Kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin hanke. Vuonna 2022 pilottikohteena oli Koivukylän asema ja vuodelle 2023 valitaan joku toinen asemanseutu.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen
- Väistötilamuuton valmistelu ja toteuttaminen

Vuonna 2023 Matin kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päällekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätyötä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esihenkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Palvelualueen kehittämistehtäviä tehostetaan mm. perustamalla palvelualueen poikkihallinnollinen kehittämistiimi, jonka avulla koordinoidaan palvelualueen kehittämistehtäviä keskitetysti. Koordinoidulla kehittämistyöllä voidaan kehittää toimintamallia huomioiden koko Infran elinkaari ja sen eri vaiheet osana kokonaisuutta aina suunnittelun aloituksesta kunnossapitoon saakka.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Asukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Mikäli kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2023 ratikkahankkeen toteutuksesta, ratikan rakennuttamisorganisaatio perustetaan heti em. päätöksen jälkeen, tarvittava henkilöstö rekrytoidaan ja rakennuttajakonsultit kilpailutetaan. Tarvittavaa lisähenkilöstöä määrärahoineen ei ole voitu esittää toimialan henkilöstösuunnitelmassa, koska toteutuspäätös on toistaiseksi epävarma. Henkilöstön määrään ja osaamisprofiileihin vaikuttaa merkittävästi ratikan toteutusmalli tai -mallit, jotka selvitetään vuoden 2022 aikana ja päätetään hankepäätöksen yhteydessä.

Rakentamisen palveluyksikköön on suunnitteilla perustaa uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaan omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen mm. rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnitteluttamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapulan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella. Vantaan kaupunki hyväksyttiin vuoden 2021 alussa mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lasten leikkipuistojen huolto- ja korjausrakentaminen edistää lasten liikkumisen mahdollisuuksia myös resurssiviisaasti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	249	268	**272**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	50	**50**
Henkilöstön kokonaismäärä	269	318	**322**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Liikenneväylien ylläpito (€/m²)	1,89	1,90	1,90	**2,00**
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m²)	0,28	0,30	0,30	**0,30**
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m²)	0,54	0,55	0,57	**0,60**
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	54 700	58 877	57 600	**58 000**
Korjausvelka 75 % (t€)	210 000	220 000	220 000	**240 000**

14 51
Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	12 727	12 299	12 117	**12 117**	12 299	12 483	12 670
Menot	-55 001	-65 000	-62 300	**-62 300**	-63 858	-65 454	-67 090
Toimintakate	-42 274	-52 701	-50 183	**-50 183**	-51 559	-52 971	-54 420

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	12 727	12 299	12 117	**12 117**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	0	0	0	**0**
Sisäiset tulot	0	0	0	**0**
Tulot yhteensä	**12 727**	**12 299**	**12 117**	**12 117**
Henkilöstömenot	0	0	0	**0**
Asiakaspalvelujen ostot	-30 303	-30 000	-29 000	**-29 000**
Muiden palvelujen ostot	-24 698	-35 000	-33 300	**-33 300**
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	**0**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	**0**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	0	0	0	**0**
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	**0**
Muut menot	0	0	0	**0**
Menot yhteensä	**-55 001**	**-65 000**	**-62 300**	**-62 300**
Toimintakate	**-42 274**	**-52 701**	**-50 183**	**-50 183**
Poistot	0	0	0	**0**
Vyörytykset	0	0	0	**0**
Tilikauden tulos	**-42 274**	**-52 701**	**-50 183**	**-50 183**

Toiminnan kuvaus

Koronapandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Lipputulojen elpymisen ja valtion koronatukien myötä arvioidaan, että HSL:llä olisi ylijäämää 12 milj. euroa vuoden 2022 lopussa, josta Vantaan osuus on 4,1 milj. euroa.

HSL:n arvioiden mukaan Vantaan osuus lipputuloista on 60 milj. euroa vuonna 2023, joka on 98 prosenttia vuoden 2019 toteumasta. Kustannusten puolestaan arvioidaan nousevan 121 milj. euroon vuoden 2021 tilinpäätöksen 108 milj. eurosta. HSL:n arvioidaan saavan tukia 11,9 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 milj. euroa. Subventioaste on 49 prosenttia vuonna 2023, joka on kaupungin omistajaohjaustavoitteiden mukainen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kadut ja puistot -palvelualue edistää kestävää liikkumista ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtojen puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia

tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 on saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa.

Vuosina 2021–2022 Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Alueen saavutettavuuden parantamiseksi HSL:lle esitetään määräaikaista Tikkurila-Kuusijärvi-Sipoonkorpi-Sipoo-linjastokokeilua vuosille 2023–2026.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumisratkaisun pysäkille tai pysäkiltä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Jatkosuunnittelu jatkuu vuoteen 2023, jolloin kaupunki päättää rakentamisesta. Mikäli kaupunki päättää toteuttaa ratikan, niin muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella välittömästi. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	90 000	99 600	130 000	**120 000**

14 52
Varikko

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	7 114	6 242	5 447	**5 447**	5 568	5 691	5 818
Menot	-6 003	-5 340	-4 968	**-4 987**	-5 112	-5 239	-5 370
Toimintakate	1 111	902	479	**460**	456	452	447

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	1 043	1 509	1 539	**1 539**
Sisäiset tulot	6 071	4 734	3 909	**3 909**
Tulot yhteensä	**7 114**	**6 242**	**5 447**	**5 447**
Henkilöstömenot	-696	-750	-746	**-765**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-1 043	-789	-726	**-726**
Sisäisten palvelujen ostot	-576	-600	-550	**-550**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 487	-1 025	-1 074	**-1 074**
Avustukset	0	0	0	**0**
Vuokramenot	-1 654	-1 636	-1 282	**-1 282**
Sisäiset tilavuokrat	-390	-391	-470	**-470**
Muut menot	-157	-150	-120	**-120**
Menot yhteensä	**-6 003**	**-5 340**	**-4 968**	**-4 987**
Toimintakate	**1 111**	**902**	**479**	**460**
Poistot	-1 080	-1 170	-1 289	**-1 289**
Vyörytykset	-409	0	0	**-505**
Tilikauden tulos	**-377**	**-268**	**-810**	**-1 334**

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa katujen ja puistojen palvelualuetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-iän pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalla. Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaat - Green Deal – sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa ja kunnossapitotöissä sekä kilpailutetuissa rakennusurakoissa ja kunnossapitotöissä.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista sekä Green Deal – sopimuksen vaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (9–16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositasolla eli hankintaprosessia on käytännössä mahdotonta toteuttaa budjettivuoden aikana.

Polttoaineiden sekä varaosien ja tarvikkeiden voimakas hinnannousu lisää kaluston käyttökustannuksia ja aiheuttaa painetta sisäisten kalustovuokrien nostamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaitekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja.

Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämistä sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamista.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin, edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto.

Tavoitteena on että, kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista vähintään puolessa käytetään vaihtoehtoisia käyttövoimia tai uusiutuvia polttoaineita resurssiviisauden tiekartta mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä ns. akuuttikorjaamo toimintamallia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta yhteensä yli 100 Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä Työllisyyspalveluiden käytössä olevaa ajoneuvoa. Muutos pienentää noin 20 prosenttia Varikon hallinnoimaa ajoneuvomäärää. Siirtyvät ajoneuvot ovat pääsääntöisesti huoltoleasingautoja, joten muutos ei käytännössä vaikuta Varikon korjaamon työmäärään.

Vuonna 2021 käyttöön otetun kalustohallintaohjelman kehitys jatkuu edelleen vuonna 2023.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 280	1 441	1 440	**1 440**

14 30
Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	45 261	43 596	43 096	**43 096**	43 744	44 402	45 070
Menot	-26 753	-25 792	-28 479	**-28 729**	-29 447	-30 183	-30 938
Toimintakate	18 508	17 804	14 617	**14 367**	14 297	14 219	14 132

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	462	397	427	**427**
Maksutulot	1 659	1 646	1 587	**1 587**
Tuet ja avustukset	0	0	0	**0**
Muut tulot	42 932	41 412	40 912	**40 912**
Sisäiset tulot	208	141	171	**171**
Tulot yhteensä	**45 261**	**43 596**	**43 096**	**43 096**
Henkilöstömenot	-9 629	-10 532	-10 712	**-10 962**
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-14 355	-12 352	-14 904	**-14 904**
Sisäisten palvelujen ostot	-233	-196	-196	**-196**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 336	-1 539	-1 536	**-1 536**
Avustukset	0	-4	0	**0**
Vuokramenot	-475	-492	-502	**-502**
Sisäiset tilavuokrat	-633	-642	-593	**-593**
Muut menot	-92	-37	-38	**-38**
Menot yhteensä	**-26 753**	**-25 792**	**-28 479**	**-28 729**
Toimintakate	**18 508**	**17 804**	**14 617**	**14 367**
Poistot	-245	-268	-422	**-422**
Vyörytykset	-831	0	0	**-1 274**
Tilikauden tulos	**17 432**	**17 536**	**14 195**	**12 671**

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investointiohjelma ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan hoitamisesta, asumisen viranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14 32).

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa Vantaan kaupungin maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten kehittämisestä ja toteuttamisesta. Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinointirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Uusi kaupunkistrategia ”Innovaatioiden Vantaa” sisältää useita kiinteistöalaa ja toimitiloja koskevia sitovia tavoitteita. Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten sekä resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitys ja kiinteistöjohtamisen linjaukset ovat syksyllä 2022 päätöskäsittelyssä ja linjaavat osin palvelualueen tavoitteita uudelleen. Vuosien 2022–2025 tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on kaupungin talouden tasapainottaminen. Palvelualueen tehtävänä on asettaa valitut kiinteistö- ja osakeomistukset (asunto-omaisuus, sote- ja pela- kiinteistöt ja ulkopaikkakuntien maaomaisuus) myyntiin osana toimenpiteitä. Kukoistavat kaupunkikeskustat teeman alla palvelualueella on oleellinen koordinointirooli.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Nykyinen asuntotuotanto on vahvasti kerrostalovaltaista ja painottuu uudistuviin keskuksiin, joihin on onnistuttu tuottamaan houkuttelevia kerrostalohankkeita. Strategiakaudella nostetaan tämän pariksi pientaloasuntojen rakentamisen edistäminen. Tarkoitus on asemakaavoituksen kautta luoda uusia monimuotoisia pientaloasumisen vaihtoehtoja ja edistää myös nykyisten pientaloalueiden viihtyisää täydennysrakentamista yleiskaavan määrittämin reunaehdoin. Vantaa on jo pientalojen suurkaupunki, mikä nostetaan laajemmin tunnetuksi vetovoimatekijäksi.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Arvio Vantaan ratikan kiinteistötaloudellisista hyödyistä tarkentuu suunnittelun edetessä. Oppimiskampuksen ja Kaupunkikulttuuritalon suunnittelutyötä jatketaan. Vantaan vetovoimaisuutta lisätään kehittämällä Kuusijärvestä ympärivuotinen kestävän luontomatkailun virkistyskeskus parantamalla alueen infraa ja palveluja. Tavoitteena on toteuttaa Kuusijärven kärkihankkeen ensimmäisen vaiheen toimenpiteet sekä käynnistää toisen vaiheen kehittämishankkeiden suunnittelu.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemin toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista. Kulutuksen tulisi perustua uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan. Green deal -sitoumuksella tavoitellaan purkumateriaalien uudelleenkäyttöä ja kierrättämistä. Kaupungin omien toimitilojen jätehuoltoa parannetaan, samoin kuin kaupungin irtaimen omaisuuden kiertoa sekä kaupungin sisällä että kaupungista ulos.

Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa. Vantaa ottaa käyttöön rakentamisen valtakunnallisen hiililaskurin, kun se on valmis.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Uusien asuinalueiden lisäksi vanhoja keskustoja kunnostetaan ja kehitetään vetovoimaisiksi. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden

toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja varten tehdään palveluverkko- ja investointisuunnitelma. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet. Ilmastonmuutoksen on todettu yleistävän helleaaltoja, jonka vuoksi selvitetään kesäaikaan käytössä olevien päiväkotien viilennystä. Koko kesän auki oleviin päiväkoteihin turvataan viilennetty tila ja kehitetään pihoille varjoisia paikkoja suojaamaan paahteelta. Työ tehdään määrärahojen puitteissa. Päiväkotien pihojen varjoisuuteen kiinnitetään huomiota kohdekohtaisesti ja uusia puita istutetaan suojaamaan paahteiselta auringolta. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan. Tilojen terveysturvallisuuden ja esteettömyyden jatkuva parantaminen on osa operatiivista toimintaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus supistaa kaupungin palvelutuotantoa ja vaikuttaa oleellisesti myös toimitilakantaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan käytössä olevia tilojen myyntejä jatketaan päätösten mukaisesti ja vuokrasopimukset siirtyvät hyvinvointialueen ja kiinteistön omistajan välisiksi sopimuksiksi. Rakentamisohjelman sisältöön uudistus ei juurikaan vaikuta, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeet on valtaosin toteutettu vuokrahankkeina myös viime vuosina. Tilahallinnan ja asuntovuokrauksen henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle uuden tehtäväjaon mukaisesti. Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena tehtävissä kaupungin kiinteistöjä koskevissa järjestelyissä tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tavoitellen kuntalaisten kannalta parasta lopputulosta.

Palvelujen ja toimintamallien kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä asiakas- että työntekijätyytyväisyyden vahvistamiseksi. Toimintaprosesseja tarkistetaan erityisesti asiakasrajapinnassa ja sisäistä synergiaa hyödynnetään entistä paremmin mm. poikkihallinnollisten foorumien avulla.

Valmentavalla johtamisella ja aktiivisella esimiestyöllä huolehditaan henkilöstön työkuorman tasaisemmasta jakautumisesta ja yksilöllisestä jaksamisesta. Esimiestaitoja edistetään esim. valmennuksin ja esimiestyötä tuetaan tarpeen mukaan. Johtamisjärjestelmää kehittämällä erityisesti organisaatiokulttuurin osalta edistetään henkilöstön kuulemista ja osallistamista sekä lisätään avoimuutta ja vuorovaikutusta erityisesti tiimi- ja palvelualuetasolla. Oman henkilöstön osaamista ylläpidetään monipuolisen täydennyskoulutuksen avulla.

Asiantuntijatyön tuottavuutta ja kiinteistöjen hallintaa sekä toimitilojen hankintaan ja ylläpitoon liittyvien palvelujen tehokkuutta ja laatua parannetaan kiinteistönhallinnan prosesseja, tietojärjestelmiä ja tietojärjestelmien käyttöä kehittämällä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	173	189	**192**
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	3	**7**
Henkilöstön kokonaismäärä	178	192	**199**

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Valmistuneet asunnot	2 918	3 124	2 100	**3 500**
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	7	314	465	**201**
Maanmyyntivoitot (t€)	31 337	36 265	34 500	**34 500**
Maanvuokratulot (t€)	5 370	5 915	5 500	**6 300**
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	58	59	45	**49**
Uudisrakentaminen (brm²) *	12789	4 704	8 871	**8 676**
Korjausvelka 75% (t€)	47 000	45 617	50 000	**45 000**

*) Ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita (6 937 brm²).

14 32
Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	212 302	204 039	192 370	**192 370**	196 937	201 615	206 406
Menot	-101 443	-110 238	-89 055	**-89 088**	-91 315	-93 598	-95 938
Toimintakate	110 859	93 801	103 315	**103 282**	105 622	108 017	110 468

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	9	0	0	**0**
Maksutulot	0	0	0	**0**
Tuet ja avustukset	0	50	0	**0**
Muut tulot	33 487	22 589	24 193	**24 193**
Sisäiset tulot	178 805	181 400	168 177	**168 177**
Tulot yhteensä	**212 302**	**204 039**	**192 370**	**192 370**
Henkilöstömenot	-1 068	-1 200	-1 029	**-1 062**
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-10	0	**0**
Muiden palvelujen ostot	-6 166	-6 863	-6 690	**-6 690**
Sisäisten palvelujen ostot	-473	-483	-481	**-481**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 470	-16 378	-16 379	**-16 379**
Avustukset	-1	0	0	**0**
Vuokramenot	-56 829	-62 377	-42 472	**-42 472**
Sisäiset tilavuokrat	-20 110	-22 651	-21 801	**-21 801**
Muut menot	-324	-275	-203	**-203**
Menot yhteensä	**-101 443**	**-110 238**	**-89 055**	**-89 088**
Toimintakate	**110 859**	**93 801**	**103 315**	**103 282**
Poistot	-42 456	-45 402	-45 251	**-45 211**
Vyörytykset	-7 004	0	0	**-8 819**
Tilikauden tulos	**61 399**	**48 399**	**58 064**	**49 252**

Toiminnan kuvaus

Osana kiinteistöt ja tilat palvelualuetta (ks. kohta 14 30) osa kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Tämä osa yksiköstä vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnoista suurin osa on sosiaalitoimen valitsemien eri erityisryhmien asiakkaiden käytössä ja loput asunnoista on pääosin työsuhdeasuntoja ja tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alussa aloittava Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ottaa vastattavakseen sosiaalisin perustein toteutettavan asuttamisen, jolloin asuntovuokrauksen hallinnoimien asuntojen vuokrauksesta 2/3 siirtyy hyvinvointialueelle.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön vastuualueet vastaavat myös kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Näihin tehtäviin kuuluvat myös sopimusten hallinnointi, laskutus, tilakatselmukset, remontit, erilaisten häiriötilanteiden hoito ja asiakaspalvelu. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta niissä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, joissa kaupungilla on omistuksia valmistella osaltaan kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntejä ja ostoja sekä valmistella ja toimeenpanna myös kaupungin omistamien rakennusten purut. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta alkaen kaikki sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokraus ja isännöinti.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Toimitilamäärä (m²)	934 639	918 448	955 917	**824 769**
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 458	241 494	250 956	**152 637**
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	90 084	98 356	96 718	**72 399**
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m²)	5 453	7 315	7 465	**5 907**

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto ja Vahinkorahasto.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupungin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille tytäryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkitilalautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu rahaston pääomien käytöstä on pääosin rahoituksen tulosalueella.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelukodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2022 on 29.846.339,56 euroa. Alkuvuonna 2022 rahastosta ei ole myönnetty uusia lainoja tai avustuksia.

Vuodelle 2023 ennakoitu antolainojen lisäys on 8.000.000,00 euroa ja lainojen vähennys 9.116.905,00 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	**0**	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	**0**	0	0	0
Palvelujen ostot	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-400	**-400**	-400	-400	-400
Liikeylijäämä	**1**	**-399**	**-399**	**-399**	**-399**	**-399**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 475	109	**190**	190	190	190
Muut rahoitustulot	18	53	**53**	53	53	53
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 494**	**-237**	**-156**	**-156**	**-156**	**-156**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1	-399	**-399**	-399	-399	-399
Rahoitustulot ja -menot	1 494	162	**243**	243	243	243
Toiminnan rahavirta	**1 494**	**-237**	**-156**	**-156**	**-156**	**-156**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 494**	**-237**	**-156**	**-156**	**-156**	**-156**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-28 881	-5 460	**770**	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-34 166	-8 000	**-8 000**	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	5 284	2 540	**8 770**	10 150	7 790	6 000
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	27 387	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	27 558	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-21	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-150	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-1 494**	**-5 460**	**770**	**2 150**	**-210**	**-2 000**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-0**	**-5 697**	**614**	**1 994**	**-366**	**-2 156**

Sosiaalinen luototus

Hallitus on antanut eduskunnalle lakiesityksen (HE 136/2022) sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) muuttamisesta. Lakiesityksen mukaan sosiaalisesta luototuksesta tulee hyvinvointialueiden lakisääteinen tehtävä 1.8.2023 alkaen. Sosiaalihuolto myöntää sosiaalista luottoa. Sosiaalisen luototuksen järjestäminen on ollut kunnille vapaaehtoista. Sote-uudistuksen myötä sosiaalinen luototus siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alussa. Tämän vuoksi sosiaalisen luototuksen rahasto on poistettu Vantaan kaupungin talousarviosta.

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuutustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta

Rahaston pääoma vuoden 2022 alussa on 8.303.995,23 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 610 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2022 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	**30**	**30**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liiketoiminnan muut tulot	462	420	**420**	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-12	**-12**	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-604	-1 236	**-1 220**	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-346	**-346**	-354	-363	-372
Liikeylijäämä	**-113**	**-1 143**	**-1 157**	**-1 186**	**-1 216**	**-1 246**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	**0**	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-113**	**-1 143**	**-1 157**	**-1 186**	**-1 216**	**-1 246**

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-113	-1 143	**-1 157**	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot	0	0	**0**	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**-113**	**-1 143**	**-1 157**	**-1 186**	**-1 216**	**-1 246**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-113**	**-1 143**	**-1 157**	**-1 186**	**-1 216**	**-1 246**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	**0**	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	113	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	150	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-408	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	371	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**113**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**-1 143**	**-1 157**	**-1 186**	**-1 216**	**-1 246**

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	**31**	**31**	**1**	**1**	**1**	**1**
Liiketoiminnan muut tulot	462	420	**420**	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-12	**-12**	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-604	-1 236	**-1 220**	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	**0**	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	**0**	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-746	**-746**	-754	-763	-772
Liikeylijäämä	**-113**	**-1 542**	**-1 556**	**-1 585**	**-1 615**	**-1 645**
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 475	109	**190**	190	190	190
Muut rahoitustulot	18	53	**53**	53	53	53
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	**0**	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 381**	**-1 380**	**-1 313**	**-1 342**	**-1 371**	**-1 402**

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-113	-1 542	**-1 556**	-1 585	-1 615	-1 645
Rahoitustulot ja -menot	1 494	162	**243**	243	243	243
Toiminnan rahavirta	**1 381**	**-1 380**	**-1 313**	**-1 342**	**-1 371**	**-1 402**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 381**	**-1 380**	**-1 313**	**-1 342**	**-1 371**	**-1 402**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-28 881	-5 460	**770**	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-34 166	-8 000	**-8 000**	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	5 284	2 540	**8 770**	10 150	7 790	6 000
Oman pääoman muutokset	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	27 501	0	**0**	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	27 708	0	**0**	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-429	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	**0**	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	221	0	**0**	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-1 381**	**-5 460**	**770**	**2 150**	**-210**	**-2 000**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**-6 840**	**-543**	**808**	**-1 581**	**-3 402**

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vuoden 2023 talousarvioluvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueiden vuoksi. Hyvinvointialueille siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toiminnot sekä tiettyjä kaupungin aiemmin hoitamia toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta. Muutoksen vuoksi kaupungille ei jää yhtään liikelaitosta, kun sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos että suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautetaan ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2023 ovat 344,4 milj. euroa ja toimintamenot 989,1 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarvioon nähden toimintatulot laskevat 27,4 prosenttia ja toimintamenot 46,6 prosenttia. Vuoden 2022 toisen osavuosikatsauksen vuosiennusteeseen nähden tulot laskevat 33,5 prosenttia ja menot 48,3 prosenttia. Luvut eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Vuodelle 2022 kohdistuu myös koronakustannuksia ja -korvauksia sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, joita ei vuodelle 2023 enää kohdistu.

Toimintamenojen laskussa näkyy erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle. Toimintamenoja kuitenkin kasvattaa lakisääteiset menolisäykset ja hinnankorotukset, panostaminen strategisiin tavoitteisiin ja kaupunkikulttuurin toimialalle. Myös koronapandemian toipumissuunnitelma kasvattaa vuoden 2023 kuluja 3,7 milj. eurolla. Kunnallisen alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on varauduttu 20 milj. eurolla, josta suurin osa on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Vielä päättämättä oleva osuus jätetään keskitetyksi varaukseksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2023 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -644,7 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 35 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2023 noin 80 prosenttia, koska niin sanottujen verohäntien (osa verotuloista tilitetään vielä vuoden 2022 kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveron jako-osuudella) vuoksi verotulojen osuus on normaalitasoa korkeampi. Toimintakate laskee 53,2 prosenttia vuoden 2022 talousarvioon ja 53,8 prosenttia vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2023 talousarviossa 158,4 milj. euroa (TA 2022: 88,6 milj. euroa), joten se nousee vuoden 2022 talousarvioon nähden 78,8 prosenttia ja vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden 38,5 prosenttia.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2022 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2022 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2023–2026 esitettyihin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2023 talousarviossa 110,8 milj. euroa (ennuste 2022: 111,5 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2023 talousarvion tilikauden tulos on 47,5 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarvion tilikauden ylijäämä on 48,8 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 1,3 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Vuonna 2023 Vantaan kaupungilla ei ole enää yhtään liikelaitosta Keski-Uudenmaan pelastustoimen ja suun terveyden huollon toimintojen siirtyessä hyvinvointialueen tehtäviksi. Vertailuvuosilla 2021 ja 2022 liikelaitokset on sisällytetty kaupungin tuloslaskelmaan.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja rahastojen talousarvio on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2023 yhteensä 169,4 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 814,9 milj. euroa.

Verotulot 2021–2022

Vuonna 2021 kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 131,6 milj. euroa, 5,5 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 907,4 milj. euroa, eli 0,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle ja näin paransi vuoden 2020 kokonaiskertymää. Vuoden 2021 verokertymää puolestaan vähensi vuoden 2020 lopullisen verotuksen negatiivinen oikaisu.

Yhteisöveroja vuonna 2021 kertyi 124,0 milj. euroa, nousua 48,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuodesta 0,09 prosenttiyksikköä 4,37 prosenttiin. Kuntien yhteisöveron kertymä oli odotettua parempi ja koko kuntakentän kasvu oli 45,4 prosenttia. Suurin syy kasvuun oli verovuoden 2020 lisäennakoissa, joita yritykset maksoivat odotettua enemmän. Lisäksi valtio päätti jatkaa yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön väliaikaista korotusta. Korotuksella korvattiin koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Kuntien jako-osuutta korotettiin myös pysyvästi reilulla kahdella prosenttiyksiköllä ja tällä kompensoitiin varhaiskasvatuslain muutoksen aiheuttamia vähennyksiä varhaiskasvatusmaksutuloihin. Kiinteistöveroja kaupunki sai 100,2 milj. euroa, mikä oli 34,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2020. Kiinteistöverojen kehitykseen vaikutti vuoden 2021 alussa voimaan tulleet kiinteistöveroprosenttien korotukset. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 12,9 prosenttia.

Vuonna 2022 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 1 200 milj. euroa, 6,0 prosentin kasvu vuoteen 2021 verrattuna. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2022 saatavan 960 milj. euroa, 14,0 milj. euroa alle talousarvion, mikä tarkoittaa 5,8 prosentin nousua vuoteen 2021 verrattuna. Kunnallisveron nousuksi talousarviossa 2022 arvioitiin 7,3 prosenttia. Talousarviota heikompaan ennusteeseen vaikuttaa ennakoitua suuremmat veronpalautukset vuoden 2021 verotusta koskien sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset yleiseen taloustilanteeseen. Verotuoton suurehkoa ennakoitua kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien verooikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Vuoden 2022 kunnallisverotuottoon arviointiin kuitenkin kohdistuu tavallista suurempaa epävarmuutta koronapandemian jo syntyneiden ja tulevien vaikutusten arvioinnin vaikeuden vuoksi.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 131,6 milj. euroa, 46,6 milj. euroa yli talousarvion ja 6,1 prosentin nousu edellisvuodesta. Vuodelta 2022 valtio on poistanut koronatueksi suunnatun määräaikaisen 10 prosenttiyksikön korotuksen kuntaryhmän jako-osuuteen. Vantaan erittäin positiivista yhteisöverokertymän arviota selittää verovuoden 2021 parantuneet maksuunpanoarviot sekä alkuvuoden

2022 ennakoitua suuremmat verotilitykset. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2022 ennusteen mukaan 108,3 milj. euroa, kasvua 8,1 prosenttia edellisvuodesta. Verohallinto arvioi huhtikuussa 2022, että noin 10 prosenttia verovuoden 2022 kiinteistöveroista kertyy vuonna 2023. Elokuun arvion mukaan vuodelle 2023 siirtyy vain reilut 6 prosenttia, mikä nostaa vuoden 2022 arviota.

Kunnallisverot talousarviossa 2023

Talousarviossa 2023 Vantaan tuloveroprosentti on 6,36. Hyvinvointialueiden aloittaessa kaikilta manner-Suomen kunnilta leikattiin kunnallisveroprosenttia -12,64 prosenttiyksikköä. Samalla kunnallisvero jäädytettiin vuoden 2023 ajaksi. Manner-Suomen uusi painotettu tuloveroprosentti on 7,38 vuonna 2022. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 413 milj. euroa vuonna 2023, 57 prosentin lasku vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuoton suuri lasku johtuu valtakunnallisesta kunnallisveroprosentin leikkauksesta. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa verotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan veroprosentin mukaisesti. Vaikutus Vantaan kaupungille kunnallisverojen osalta on noin 50 milj. euroa vuonna 2023. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 47,8 milj. euroa vuonna 2021. Vuonna 2022 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 50,5 milj. euroa ja vuonna 2023 noin 64,9 milj. euroa. Vuoden 2023 kunnallisveroprosentin tuottoa nostaa em. poikkeukselliset verohännät.

Yhteisöverot talousarviossa 2023

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2021 ollut 0,4434 ja vuonna 2022 0,3376. Vuonna 2021 se sisälsi kuntien jako-osuuden 10 prosentin määräaikaisen korotuksen, joka on poistettu vuodelta 2022. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04374 vuonna 2021 ja 0,04620 vuonna 2022. Yhteisöveron vuoden 2023 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2020 ja 2021 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2021 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2022 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 88,0 milj. euroa vuonna 2023, mikä tarkoittaisi 33,1 prosentin laskua vuoden 2022 ennusteeseen nähden. Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 kuntien yhteisöverokertymästä leikataan noin kolmannes, mikä selittää suuren laskun vuoteen 2022 verrattuna. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa yhteisöverotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan jako-osuuden mukaisesti. Tämä kasvattaa Vantaan kaupungin yhteisöverokertymää noin 10 milj. euroa vuonna 2023.

Kiinteistöverot talousarviossa 2023

Vuonna 2023 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 109,0 milj. euroa, 0,6 prosentin nousu vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2023–2026 prosentit pidetään ennallaan.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2023

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 255,3 milj. euroa vuonna 2021. Vuonna 2022 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 286,7 milj. euroa, mikä on 12,3 prosenttia vuotta 2021 enemmän.

Vuoden 2023 valtionosuudet lasketaan 31.12.2021 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2022 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2022 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2022 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -3,8 milj. euroa vuonna 2023. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakollinen arvio vuodelle 2023 on Vantaan osalta noin 126,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kom-

pensaatioerä vuonna 2023 on arviolta 30,5 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2023 ennakollinen valtionosuusarvio on noin 24,3 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 181,0 milj. euroa vuonna 2023, joka on 36,9 prosenttia vuotta 2022 vähemmän. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa voimakkaasti valtionosuuksiin. Suuri osa valtionosuuksien määräytymiseen liittyvistä tehtävistä siirtyy hyvinvointialueiden tehtäviksi. Lisäksi vuoden 2023 valtionosuuksin vaikuttaa huomattavasti muutokseen liittyvä muutosrajoitin sekä järjestelmämuutoksen tasaus eli ns. siirtymätasaus.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2023–2026

Tuloveroprosentti	6,36		
		v. 2023	v. 2023
Kiinteistöveroprosentit		alaraja	yläraja
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Lopullinen leikattava prosenttiosuus on 12,64 prosenttiyksikköä.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2021–2026

Milj. euroa	**TP 2021**	**TA 2022**	**ENN 2022**	**TA 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**	**TS 2026**
Verotulot yhteensä	**1 131,6**	**1 161,0**	**1 200,0**	**610,0**	**588,0**	**612,0**	**632,0**
muutos-%	**5,5 %**	**2,6 %**	**6,0 %**	**-49,2 %**	**-3,6 %**	**4,1 %**	**3,3 %**
Kunnallisvero	907,4	974,0	960,0	413,0	393,0	411,0	425,0
muutos-%	-0,8 %	7,3 %	5,8 %	-57,0 %	-4,8 %	4,6 %	3,4 %
Yhteisövero-osuus	124,0	85,0	131,6	88,0	84,0	88,0	92,0
muutos-%	48,6 %	-31,5 %	6,1 %	-33,1 %	-4,5 %	4,8 %	4,5 %
Kiinteistövero	100,2	102,0	108,3	109,0	111,0	113,0	115,0
muutos-%	34,4 %	1,8 %	8,1 %	0,6 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Valtionosuudet yhteensä	**255,3**	**282,0**	**286,7**	**181,0**	**186,0**	**191,0**	**196,0**
muutos-%	**-12,9 %**	**10,4 %**	**12,3 %**	**-36,9 %**	**2,8 %**	**2,7 %**	**2,6 %**
Verorahoitus yhteensä	**1 387,0**	**1 443,0**	**1 486,6**	**791,0**	**774,0**	**803,0**	**828,0**
muutos-%	**1,5 %**	**4,0 %**	**7,2 %**	**-46,8 %**	**-2,1 %**	**3,7 %**	**3,1 %**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2023	TA 2023 ilman sis. erät
Myyntitulot	28 880	26 102
Maksutulot	46 973	46 719
Tuet ja avustukset	26 027	26 027
Muut tulot	242 536	70 504
Tulot yhteensä	**344 417**	**169 353**
Henkilöstömenot	-413 458	-413 458
Asiakaspalvelujen ostot	-59 260	-59 260
Muiden palvelujen ostot	-191 116	-189 068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 297	-43 291
Avustukset	-52 426	-52 426
Vuokramenot	-220 512	-48 398
Muut menot	-9 028	-9 028
Menot yhteensä	**-989 098**	**-814 930**
Toimintakate	**-644 681**	**-645 577**
Verotulot	610 000	610 000
Valtionosuudet	181 000	181 000
Rahoitustulot ja -menot	12 034	12 034
Korkotulot muilta	11 340	11 340
Muut rahoitustulot muilta	13 256	13 256
Korkomenot	-12 300	-12 300
Muut rahoitusmenot	-262	-262
Vuosikate	**158 353**	**157 456**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-110 838	-110 838
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	**47 514**	**46 618**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	1 311	1 311
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**48 826**	**47 929**

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2021 ja TA 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyvät)

1000 Euroa	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Myyntitulot	69 380	69 692	26 102	**26 102**	26 493	26 891	27 294
Maksutulot	75 835	78 754	46 719	**46 719**	47 420	48 131	48 853
Tuet ja avustukset	105 660	32 876	26 027	**26 027**	27 102	26 814	26 850
Muut tulot	83 301	71 234	70 504	**70 504**	71 562	72 635	73 725
Sisäiset tulot	221 681	221 983	175 064	**175 064**	179 441	183 927	188 525
Tulot yhteensä	**555 858**	**474 539**	**344 417**	**344 417**	**352 018**	**358 398**	**365 247**
Henkilöstömenot	-558 353	-612 654	-411 233	**-413 458**	-422 548	-431 938	-442 108
Asiakaspalvelujen ostot	-494 631	-517 329	-59 260	**-59 260**	-60 741	-62 260	-63 816
Muiden palvelujen ostot	-321 355	-282 037	-188 671	**-189 068**	-193 934	-198 691	-203 494
Sisäisten palvelujen ostot	-36 751	-36 004	-2 047	**-2 047**	-2 098	-2 151	-2 205
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 978	-62 233	-43 297	**-43 297**	-44 472	-45 534	-46 578
Avustukset	-74 393	-71 096	-52 424	**-52 426**	-53 726	-55 059	-56 425
Vuokramenot	-74 345	-80 334	-52 335	**-52 335**	-53 663	-54 994	-56 349
Sisäiset tilavuokrat	-178 608	-181 246	-168 177	**-168 177**	-172 382	-176 691	-181 108
Muut menot	-2 570	-9 251	-9 028	**-9 028**	-9 254	-9 485	-9 722
Menot yhteensä	**-1 801 983**	**-1 852 185**	**-986 474**	**-989 098**	**-1 012 819**	**-1 036 803**	**-1 061 805**
Toimintakate	**-1 246 125**	**-1 377 647**	**-642 057**	**-644 681**	**-660 801**	**-678 405**	**-696 558**
Verotulot	1 131 636	1 161 000	610 000	**610 000**	588 000	612 000	632 000
Valtionosuudet	255 322	282 000	181 000	**181 000**	186 000	191 000	196 000
Rahoitustulot ja -menot	25 764	23 219	12 038	**12 034**	7 373	5 473	3 873
Korkotulot muilta	13 673	12 693	11 342	**11 340**	11 331	11 331	11 331
Korkotulot liikelaitoksilta	159	159	0	**0**	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	13 984	13 372	13 259	**13 256**	13 205	13 205	13 205
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	68	0	**0**	0	0	0
Korkomenot	-1 799	-2 809	-12 300	**-12 300**	-16 900	-18 800	-20 400
Muut rahoitusmenot	-322	-264	-263	**-262**	-263	-263	-263
Vuosikate	**166 597**	**88 573**	**160 981**	**158 353**	**120 572**	**130 068**	**135 315**
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 247	-111 519	-110 725	**-110 838**	-113 825	-115 030	-116 442
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	**0**	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	**0**	0	0	0
Tilikauden tulos	**61 350**	**-22 947**	**50 256**	**47 514**	**6 748**	**15 038**	**18 873**
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	**0**	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 400	1 373	313	**1 311**	1 342	1 371	1 402
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	**59 949**	**-21 574**	**50 569**	**48 826**	**8 089**	**16 410**	**20 275**
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	31	26	35	**35**	35	35	34
Vuosikate / Poistot, %	158	79	145	**143**	106	113	116
Vuosikate, euro/asukas	696	364	664	**653**	490	519	530
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	-1 669	-	-	**-**	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	239 206	243 368	242 392	**242 392**	246 172	250 551	255 095

* Vuosi 2021 lähde Tilastokeskus ja vuodet 2022–2026 lähde Vantaan väestöennuste 2022–2045.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määrärahataulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2023 täytäntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue.

Liikelaitosten investoinnit on esitetty erikseen. Kaupungin liikelaitokset lakkautetaan vuoden 2022 lopussa ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Liikelaitosten taulukko on mukana talousarvioesityksessä vertailuvuoden 2022 vuoksi.

Määrärahat

1000 euroa	
Uudisrakentaminen	46 830
Korjausrakentaminen	44 570
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 790
Aineeton omaisuus	7 950
Kunnallistekniset työt	33 000
Vantaan ratikka	6 000
Irtain omaisuus	9 805
Kiinteä omaisuus	10 000
Osakkeet ja osuudet	3 800
Investointimenot yhteensä	**163 745**

Taloussuunnitelma

Kaupunki

1000 euroa	**TA 2022**	**LTK 2023**	**TA 2023**	**TS 2024**	**TS 2025**	**TS 2026**
TULOT	6 875	6 013	**6 013**	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	**0**	0	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-154 440	-163 133	**-163 745**	-161 141	-166 955	-184 345
Netto	-147 565	-157 120	**-157 732**	-157 641	-163 455	-180 845

Liikelaitokset

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-2 500	0	**0**	0	0	0

91
Rakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-87 741	-93 190	**-93 190**	-93 070	-100 210	-117 790

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palveluja väestörakenteiden muuttuessa. Kasvavat investointitarpeet ovat seurausta kaupungin poikkeuksellisen voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamista uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi varsinkin monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on kasvanut mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista johtuen.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty talousohjauksen vetämissä workshopeissa ja priorisointia on tehty toimitilajohtamisen järjestämissä toimialakohtaisissa kokouksissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on sovitettu taloussuunnitelmakaudelle 2022–2025 annettuun 360 milj. euron kehykseen, jonka lisäksi Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen rakentamiseen on varattu noin 2,62 milj. euroa. Vuoden 2022 toisen osavuosikatsauksen ennuste on 76,0 milj. euroa, josta kertyvän budjettialituksen myötä tulevien kolmen vuoden budjettiesitykset on sovitettu kehykseen.

Investointiohjelman toteutumiseen vaikuttavat henkilöstöresurssien niukkuuden lisäksi ennustekauden alun rakentamisen markkinatilanteen vakavat häiriöt, jotka heijastuvat sekä materiaalien saatavuuteen (aikataulut) sekä rakentamisen hintatasoon (hankebudjetit) negatiivisesti. Häiriötilanteen aikana valmistelussa etusijalla ovat koulu- ja päiväkotirakentamisen edistyminen suunnitellusti.

91 1
Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-38 751	-46 830	**-46 830**	-51 600	-55 740	-68 020
ALV	-9 300	-11 239	-11 239	-12 384	-13 378	-16 325

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet.

Talousarvio 2023

Vuodelle 2023 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä 46,83 milj. euroa.

- Valmistuvia hankkeita ovat Kelokuusen, Korson, Latupuiston ja Patotien päiväkodit sekä Vuorikumpu hoivatilojen laajennus ja sekä Kuusijärven alueelle toteutettavia rakennuksia.
- Aloitettavia kohteita ovat Kanniston koulun II- vaihe, Vaskivuoren lukion laajennus, Karhunkierroksen päiväkoti, Mårtendals bildningsrum päiväkotilaajennus sekä Elmon uimahalli.
- Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan investointikustannusten osuus määrärahoista on noin 2 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi vuoden aikana tehdään kasvatuksen ja oppimisen palveluverkkoon liittyen Korso-Koivukylän ja Tikkurilan sekä Kivistön lisäkoulutilojen kouluverkkoselvitykset. Korso-Koivukylän kouluverkon esiselvitys sisältää vammaisopetuksen sijoittamisen Korso-Koivukylään sekä Koivukylän päiväkotiverkon. Tikkurilan kouluverkon yhteydessä selvitetään perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta IB-linjan mahdollisuus. Kaupunkikulttuurin palveluverkon osalta vuonna 2022 aloitettu kirjastojen, asukastilojen ja nuorisotilojen toimitilaverkkoselvitys valmistuu vuoden 2023 aikana.

Suunnittelukausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 määrärahoin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 172,81 milj. euroa eli keskimäärin 57,6 milj. euroa/vuosi.

- Vuonna 2023 aloitettujen rakennushankkeiden lisäksi valmistuvia hankkeita ovat Tikkurilan alueen koulun laajennus sekä Aviapoliksen II, Tikkurilan II, Kaskelan I, Matarin, Kivistön II ja Kivistön III päiväkodit sekä Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila.
- Alkavia hankkeita ovat Aviapoliksen Atomi -hanke (koulu, päiväkoti ja nuorisotila), Keimolan koulu- ja päiväkotihanke sekä erilliset päiväkotihankkeet Aviapoliksen III päiväkoti, Kaskelan II päiväkoti, Kivistön IV päiväkoti, Myyrmäen alueen päiväkoti, Leppäkorven uusi päiväkoti ja Viherpuiston päiväkoti. Lisäksi 2026 lopulla on tarkoitus aloittaa Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon rakennustyöt.

Selvitetään palveluverkkosuunnitelman mukaisesti mahdollisuutta sijoittaa Hakunilaan tulevien kahden uuden suomenkielisen päiväkodin yhteyteen ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspalveluita.

Vuosille 2027–2032 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 280 milj. euron arvosta mukaan lukien 2026 aloitetut hankkeet. Ohjelman kahdelle viimeiselle vuodelle 2031 ja 2032 ei ole esitetty hankkeiden valmistumisia. Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on esitetty ao. määrärahoin rakennettavaksi 2 koulua (koulurakennuksiin yhteensä budjetoitu noin 65 milj. euroa), 9 päiväkotia (päiväkotirakennuksiin budjetoitu 102 milj. euroa) sekä liikuntatoimen rakennuksia 5 kpl (22 milj. euroa). Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloon on budjetoitu noin 90 milj. euroa.

Konserniyhtiöiden hankkeet

Vuoden 2023 aikana valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n uudishankkeista Jokiuoman päiväkoti ja korjaushankkeista Kansainvälisen koulun ja Monitoimitalo Lumon salin muutos- ja korjaustyöt sekä Ylästön koulun pintakorjaustyöt.

Vuosina 2024–2026 valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Aviapoliksen lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Vehkalan ammatillinen oppilaitos, Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Monitoimitalo Lumon aulan muutostyöt. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy rakennuttaa Jokiniemen Kampusalueelle lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja aikuisopistolle, aikuisten perusopetukselle ja Kohtaamo -toiminnolle. Tikkurilan monitilatoimisto –hanke on palautunut uudelleen valmisteluun.

Vuosille 2027–2032 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeet Kaskelan liikuntahalli sekä Koillis-Vantaan II liikuntahalli ja Lumon lukion peruskorjaustyöt. Lisäksi muiden konserniyhtiöiden toimesta tehdään Martinlaakson lukion peruskorjaus.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet

Vuoden 2023 aikana vuokrahankkeina valmistuvat Ruusupuun päiväkoti, Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki sekä Kytöpuiston, Ilolan sekä Viertolan koulujen korjaustöiden aikainen yhteinen väistötilapaviljonki. Lisäksi vuokrataan Aikuisten perusopetukselle lisätilat Tikkurilasta ja nuorisotilojen väistötilat Myyrmäestä. Vuoden lopulla on valmistumassa vuokrasopimuksen mukaiset tilat terveysasemalle sekä kirjasto- ja nuorisotilat Kivistöön rakentuvassa kauppakeskuksessa.

Jaksolle 2024–2026 on suunniteltu seuraavia vuokrahankkeita: Asukastilat Aviapolikseen ja Tikkurilaan, Kielotien päiväkoti, Kasvupalveluiden tilat Jokiniemestä sekä korvaavat toimitilat Myyrmäen aikuis- ja musiikkiopistoille ja väistötilat taidemuseo Artsille, kirjastolle, asukastiloille ja Vantaa infolle Myyrmäkeen.

Vuosille 2027–2032 ei ole esitetty vuokratilahankintoja.

91 2

Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-46 820	-44 570	**-44 570**	-40 130	-43 130	-48 430
ALV	-11 237	-10 697	-10 697	-9 631	-10 351	-11 623

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset.

Talousarvio 2023

Vuodelle 2023 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä 44,57 milj. euroa.

Valmistuvia hankkeita (15,35 milj. euroa) ovat:
- Veromäen koulun pintaremontti
- Jokivarren koulun tilamuutokset
- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt
- Jokiniemen entisen lukiorakennuksen perusparannus

Päiväkotien osittaisia peruskorjauksia (5,5 milj. euroa) tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä 7 kohteessa (Misteli, Pähkinäsärkijä, Päiväkumpu, Riihipelto, Seljapolku, Vallinoja, Ylästö).

Alkavia korjaushankkeita (6,5 milj. euroa) ovat vanhan asuintalon muutostyöt Hakunilan lisäoppimistiloiksi, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaustyöt sekä Mårtensdals skolan ja Vaskivuoren lukion laajennusten yhteydessä tehtävät korjaus- ja muutostyöt.

Sote -toimialan hankkeista Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaukseen sekä Vuorikumpu hoivatilojen muutos- ja korjaustöihin laajennushankkeen yhteydessä käytetään yhteensä 3,15 milj. euroa.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä 2,27 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,25 milj. euroa ja muihin pienempiin korjaushankkeisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 8,5 milj. euroa.

Riittävillä väistötiloilla varmistetaan onnistunut korjaustoiminta.

Suunnitelmakausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 131,69 milj. euroa eli keskimäärin 43,9 milj. euroa vuodessa.

- Koulujen suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyökohteita ovat 2023 aloitettujen koulukorjaushankkeiden lisäksi seuraavat koulujen korjaushankkeet: Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Kanniston koulun tilamuutokset, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Kivimäen koulun peruskorjauksen 2. vaihe sekä 2026 alkavat Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Viertolan koulun ja Varialta vapautuvien Talvikkitien tilojen perusparannustyöt, joihin on budjetoitu yhteensä 56,7 milj. euroa.
- Muiden rakennusten suurempia korjaustöitä jaksolla ovat vuonna 2023 aloitetun Kulttuuritehdas Vernissan korjaustöiden lisäksi Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus sekä 2026 alkavat Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus ja Tikkurilan kirjaston remontti, joihin on budjetoitu yhteensä 20,6 milj. euroa.
- Päiväkotien korjauksiin pihoineen on budjetoitu 16,5 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin korjauksiin, piha-alueiden korjauksiin ja suunnitteluun yhteensä noin 27,4 milj. euroa.

Vuosille 2027–2032 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 218 milj. euroa.

- Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat 2026 aloitettujen korjauskohteiden lisäksi seuraavat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset: Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus, Ilolan koulun peruskorjaus, Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaustyöt, Tikkurilan lukion peruskorjaus, Sotungin lukion peruskorjaus, Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt, joihin on budjetoitu noin 113 milj. euroa.
- Muita suuria korjauskohteita ovat Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus ja Tikkurilan kirjastotalon korjaustyöt, joihin on budjetoitu noin 16,45 milj. euroa.
- Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 33 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin kohteisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 34,7 milj. euroa.

Sisäilmakorjaukset

Sisäilmakorjauksia tehdään pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia käynnistetään myös erillisinä projekteina. Ennakoimattomiin korjauksiin on varattu korjausrakentamisen hankeryhmään kuuluva erillismääräraha.

Sisäilmakorjauksista laaditaan työohjelma vuosittain ongelmakohteiden oireilun ja tutkimustulosten mukaan priorisoimalla. Tehtävät korjaukset koskevat suunnitelmien mukaista osaa kohteesta, pyrkimyksenä korjata mahdollisimman laajoja ja yhtenäisiä kokonaisuuksia vaikuttavuuden takaamiseksi. Työohjelma tarkentuu projektien edistymisen mukaan. Tutkimuksia, korjaussuunnittelua ja korjauksia tehdään suunnitelmallisesti omien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Korjaustöiden toteutusajankohtaan vaikuttaa oleellisesti väistötilajärjestelyt, jotka sovitaan yhdessä tilojen käyttäjien kanssa. Erillisten sisäilmakorjauskohteiden laajuus voi vaihdella kymmenien tuhansien euron kunnossapitotyöstä jopa yli miljoonan euron osittaisiin peruskorjauksiin.

91 3
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-2 170	-1 790	**-1 790**	-1 340	-1 340	-1 340
ALV	-521	-430	-430	-322	-322	-322

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarvio 2023

Vuonna 2023 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,79 milj. euroa. Lasten kulttuurikeskus Toteemin korjaustöihin on budjetoitu 0,3 milj. euroa ja Kivistön kauppakeskuksen kirjastotiloihin 0,15 milj. euroa. Muut määrärahat ovat varauksia, joista Kason toimitiloihin on budjetoitu 0,7 milj. euroa, Kakun toimitiloihin 240 000 euroa, Kajon toimitiloihin 0,12 milj. euroa ja sisäilmakorjauksiin 0,2 milj. euroa sekä muihin korjauksiin 0,08 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 toteutettaville korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä noin 4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2027–2032 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä noin 8 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi.

92
Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	1 375	713	**713**	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	**0**	0	0	0
MENOT	-9 200	-7 338	**-7 950**	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-2 208	-1 761	-1 908	-1 680	-1 680	-1 680

ICT investointimääräraha vuodelle 2023 on 7,95 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on rakentanut investointiohjelman, joka tukee kaupungin strategiaa etenkin digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti.

Taloudellisesti keskeisimmät projektit vuonna 2023 tulevat olemaan:
- Digione
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä Vasa
- Matti hankkeen jatkokehitys
- HR järjestelmä Hertan jatkokehitys
- Tietoliikenneyhteydet
- Service now jatkokehitys
- Vantaa.fi verkkojulkaisun jatkokehitys

93
Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	2 000	1 800	**1 800**	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	**0**	0	0	0
Omaisuuden myynti	0	0	**0**	0	0	0
MENOT	-39 000	-39 000	**-39 000**	-42 000	-40 000	-40 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-32 000	-33 000	**-33 000**	-41 500	-40 000	-40 000
93 1 Liikennealueet	-21 620	-24 560	**-24 560**	-25 895	-26 310	-31 100
93 2 Urheilualueet	-2 880	-2 920	**-2 920**	-3 565	-3 165	-3 165
93 3 Virkistysalueet	-1 250	-505	**-505**	-325	-530	-470
93 4 Ympäristörakentaminen	-3 990	-4 765	**-4 765**	-11 135	-9 115	-5 165
93 5 Yhteishankkeet	-2 260	-250	**-250**	-580	-880	-100
93 8 Vantaan ratikka	-7 000	-6 000	**-6 000**	-500	0	0

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2020–2031. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 640 uudelle asunnolle vuosittain, mikä välttämättä vaatii myös kunnallistekniikan investointeja.

Talousarvio 2023

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuudessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2023 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Manttaalitie, Myyrmäessä Vihertie ja -kuja sekä Luhtitien valmiiksi saattaminen. Tikkurilassa Asematie välillä Kielotie-Vehkapolku sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Kivistön linja-autoterminaali, Keimolanmäen 3. vaihe, Reunan vesihuolto sekä Kiilan vesihuollon valmiiksi saattaminen. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla. Vantaan ratikan suunnitteluun on vuonna 2023 varattu 6 milj. euroa. Vuonna 2020 aloitettua ratikkareitin katu- ja alustavaa rakennussuunnittelua, ratasähkösuunnittelua sekä liikennevalojen suunnittelua jatketaan vuonna 2023 tehtävää toteutuspäätöstä varten. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2023 palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Pytinojanpuisto Aviapoliksessa ja Jokiuomanpuiston alueen perusparantaminen Myyrmäessä. Annefredin puiston osalta Aviapoliksessa aloitetaan esirakentaminen. Tikkurilassa merkittävin kohde on Heurekan sillan peruskorjaus. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohteet.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpänä urheilualuehankkeena on Hakunilan urheilupuiston rakentamisen jatkaminen. Virkistysalueiden osalta merkittävin hanke on Kuusijärven pysäköintialueiden loppuunsaattaminen. Elmon urheilupuiston esirakentaminen jatkuu.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettavia suurimpia yhteishankkeita ovat edelleen Kehä III parantamisen 3.vaiheen loppuunsaattaminen sekä Lahdentien pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoon välillä.

94
Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-6 999	-9 805	**-9 805**	-6 671	-7 145	-6 955
Kaupunkistrategia ja johto	-20	-50	**-50**	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-3 330	-3 000	**-3 000**	-3 000	-3 000	-3 500
Kaupunkiympäristö	-1 919	-3 514	**-3 514**	-1 950	-1 950	-1 950
Kaupunkikulttuuri	-1 730	-3 241	**-3 241**	-1 721	-2 195	-1 505
ALV	-1 680	-2 353	-2 353	-1 601	-1 715	-1 669
Kaupunkistrategia ja johto	-5	-12	-12	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-799	-720	-720	-720	-720	-840
Kaupunkikulttuuri	-461	-843	-843	-468	-468	-468
Kaupunkiympäristö	-415	-778	-778	-413	-527	-361

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on varauduttu Vernissakatu 1 kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Isoimpina kalustettavina kohteina ovat Kytöpuiston paviljonki, Leppäkorven puukoulu ja Jokiniemen koulun 2.vaiheen tilat. Lisäksi valmistuu 5 uutta päiväkotia, joihin kalustemäärärahat on varattu.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta ja konekalustosta sekä kalustohankinnoista viheralueiden kunnossapidon ja liikuntapalveluiden käyttöön. Mittaus- ja geopalveluille hankitaan kairakone ja mittauslaitteita. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja -laitteita kunnossapitokohteisiin ja toimistokalusteita ja -varusteita muutostyökohteisiin.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimistohankinnat liittyvät lähinnä peruskorjauksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Suurimmat yksittäiset hankinnat liittyvät uuden Kivistön palvelukeskittymän ensikalustamiseen. Lumo-salin ja kulttuuritalo Martinuksen tekniikkaa uusitaan.

95
Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	**0**	0	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	**3 500**	3 500	3 500	3 500
MENOT	-10 000	-10 000	**-10 000**	-10 000	-10 000	-10 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	-7 000	**-7 000**	-7 000	-7 000	-7 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	**-3 000**	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme tarvittaessa turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla, esimerkiksi Vehkalassa, Kiilassa ja Leppäkorvessa. Rakennettujen, tarpeettomiksi jääneiden kaupungin kiinteistöjen osalta määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin purkukohteisiin, joissa tonttimaa tullaan jatkossa myymään ulkopuoliselle ostajalle, esimerkiksi Hakunilan vanha bussivarikko. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Ennalta arvaamattomiin suuriin kunnostamiskustannuksiin haetaan kaupunginvaltuustolta lisärahoitus.

97
Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-1 500	-3 800	**-3 800**	-2 400	-2 600	-2 600
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-1 500	-3 800	**-3 800**	-2 400	-2 600	-2 600

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 3,8 milj. euroa vuodelle 2023. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämishankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi, Vantaan maksuosuuteen Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä Myyrmäentie 2 pysäköintilaitokseen yleiseen pysäköintiin toteutettavien pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostoon.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava **vuosikate**, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Vertailuvuosilla 2021 ja 2022 toiminnan rahavirrassa on mukana myös liikelaitosten tuloslaskelmasta liikeylijäämä / -alijäämä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos ja suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautetaan vuoden 2022 lopussa ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2023
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	158 353
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-40 693
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-163 745
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 513
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44 193
Toiminnan ja investointien rahavirta	**621**
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	770
Antolainasaamisten lisäys	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	8 770
Lainakannan muutokset	-1 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-106 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-309**
Nettolainanotto	**-1 700**

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2021 ja TA 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyvät)

1000 Euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	166 597	88 573	**158 353**	120 572	130 068	135 315
Satunnaiset erät	0	0	**0**	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-57 401	-42 399	**-40 693**	-41 303	-41 923	-42 552
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-120 608	-153 440	**-163 745**	-161 141	-166 955	-184 345
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 021	3 375	**2 513**	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75 944	45 899	**44 193**	44 803	45 423	46 052
Toiminnan ja investointien rahavirta	**68 552**	**-57 992**	**621**	**-37 069**	**-33 387**	**-45 530**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-26 069	-5 460	**770**	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäys	-34 283	-8 000	**-8 000**	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	8 214	2 540	**8 770**	10 150	7 790	6 000
Lainakannan muutokset	-16 156	63 290	**-1 700**	30 550	34 220	45 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000	135 000	**105 000**	140 000	75 000	85 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-79 479	-71 710	**-106 700**	-109 450	-40 780	-40 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 678	0	**0**	0	0	0
Oman pääoman muutokset	944	0	**0**	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	**0**	0	0	0
Muut maksuvalmiuden	-12 676	0	**0**	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteeen	**14 594**	**-162**	**-309**	**-4 369**	**623**	**-2 530**
Nettolainanotto	**-9 479**	**63 290**	**-1 700**	**30 550**	**34 220**	**45 000**
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot						
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	68 552	10 560	**11 181**	-25 888	-59 275	-104 805
Investointien tulorahoitus, %	145	58	**98**	75	78	73
Laskennallinen lainanhoitokate	2,1	1,2	**1,4**	1,1	2,5	2,6
Kassan riittävyys, pv	26	27	**46**	44	43	41

Täydentäviä tietoja

1000 euroa	TP 2021	EN 2022*	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Asukasluku 31.12 **	239 206	242 392	**246 172**	250 551	255 095	259 653
- syntyneiden enemmyys	1 086	1 108	**1 148**	1 213	1 262	1 305
- nettomuutto	1 751	3 019	**4 514**	4 906	4 622	3 734
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	**6,36****	6,36**	6,36**	6,36**
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	**1,28**	1,28	1,28	1,28
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	**0,41**	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuin-rakennus	1,25	1,25	**1,25**	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	**3,10**	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennus-paikka	6,00	6,00	**6,00**	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 802	-1 852	**-986**	-1 012	-1 036	-1 061
Toimintakate M€	-1 246	-1 378	**-642**	-660	-678	-696
Verotulot M€	1 132	1 200	**610**	588	612	632
Valtionosuudet M€	255	287	**181**	186	191	196
Vuosikate M€	167	89	**161**	121	131	136
Poistot M€	-105	-112	**-111**	-114	-115	-116
Vuosikate %:ia poistoista	158 %	79 %	**146 %**	107 %	114 %	117 %
Bruttoinvestoinnit M€	-116	-149	**-163**	-161	-167	-182
Investoinnit omahankinta-meno M€	-112	-146	**-160**	-159	-167	-182
- investointien tulorahoitus %	148 %	61 %	**101 %**	76 %	78 %	75 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	-9	-22	**-2**	31	34	45
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	849	827	**825**	856	890	935
Lainakanta €/asukas	3 549	3 412	**3 353**	3 416	3 490	3 602
Toimintamenot €/asukas	-7 533	-7 641	**-4 007**	-4 041	-4 063	-4 088
Verotulot €/asukas	4 731	4 951	**2 478**	2 347	2 399	2 434
Valtionosuudet €/asukas	1067	1183	**735**	742	749	755
Vuosikate €/asukas	696	365	**655**	483	512	523
Kokonaismenot M€	-1 920	-2 004	**-1 162**	-1 191	-1 222	-1 264

* Vuoden 2022 toisen osavuosikatsauksen mukainen ennustetieto.
** Vuosi 2021 lähde Tilastokeskus ja vuodet 2022–2026 lähde Vantaan väestöennuste 2022–2045.
*** Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tuloveroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä, jolloin Vantaan tuloveroprosentti on 2023 alkaen 6,36.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate / Poistot, %

= Vuosikate / Poistot * 100

Vuosikate, euro/asukas

= Vuosikate / Asukasmäärä

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 31.8.2022

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Koy Korallin Pysäköinti	Vantaa	0,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	64,5 %	64,5 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki		15,8 %
Uudenmaan Woima Oy	Helsinki		15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki		19,5 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %
Kiint Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	Hämeenlinna	0,0 %	4,5 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Helsinki	11,9 %	11,9 %
HUS-kiinteistöt Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Kiint Oy HUS-Asunnot	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Kiinteistö Oy Keravan Isonkiventie 8	Kerava	0,0 %	9,3 %
Asunto Oy Pilvenmäki	Hyvinkää	0,0 %	11,9 %
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	Porvoo	0,0 %	8,4 %
Hyks-instituutti	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Puro Tekstiilihuoltopalvelu Oy	Turku	0,0 %	6,0 %
Orton Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Västra-Nylands folkhögskola kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayhtymä	Parainen	2,5 %	2,5 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %
ETEVA			
Kiint Oy Järvenpääntie 640 Y		0,0 %	5,2 %
Kiint Oy Mäntsälän toimistotalo		0,0 %	6,0 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä			
Kiint Oy Hyvinkään sairaalanmäki	Hyvinkää	0,0 %	4,1 %
Kiint Oy Biomedicum Helsinki	Helsinki	0,0 %	3,0 %
As Oy Paciuksenkatu 4	Helsinki	0,0 %	2,6 %
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	Hyvinkää	0,0 %	4,8 %
Apotti Oy Ab	Helsinki	12,2 %	17,6 %
Suomen keskinäinen potilasvakuutusyhtiö	Helsinki	0,0 %	4,0 %
Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala	Helsinki	0,0 %	6,0 %
Suomen Sairaalalaitepalvelu Oy	Helsinki	0,0 %	4,8 %
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa		
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Koy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2023–2026

Konsernirakennetta selkeytetään hyvinvointialueuudistuksen vuoksi jäljelle jäävän kaupungin palvelutuotantoa tukevaksi. Tavoitteena konserniyhtiöihin kohdistuvissa järjestelyissä on myös kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman tukeminen. Lähtökohtaisesti uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin. Kaupunki ei myy lähtökohtaisesti tytäryhtiöidensä osakkeita hyvinvointialueelle.

Yhtenä Vantaan strategisena painopistealueena on ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki”, jonka päämääränä on mm. varmistaa taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni. Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu kokonaistarkastelun ja suunnitelman tekeminen konsernin omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat siitä, mitä kaupungin tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma mahdollisille luopumisille. Tämä tarkastelu on valmistunut keväällä 2022 ja konsernijaosto on hyväksynyt sen valtaosin 13.6.2022 § 7.

Kaupungin talouteen vaikuttaa voimakkaasti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023, kun kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon on jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä. Hyvinvointialueuudistus ohjaa olennaisesti myös järjestelyjä, joita kaupunkikonsernissa tulee suunnitelman mukaan toteuttaa.

Vuoden 2023 alusta lukien kaupungin sijaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (jäljempänä ”Hyvinvointialue”) lakisääteisenä tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen. Uudistuksen myötä hyvinvointialueelle siirtyvät sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan siirry osakeyhtiöiden osakkeet lukuun ottamatta osakkeita, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, ja jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen.

Strategian toteuttamiseksi suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2023–2026

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä	118 364	156 940	163 745	161 141	166 955	184 345

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistusosuus
Vantaan Energia Oy	53 760	60 000	125 820	111 120	46 500	16 500	60 %
Vav Yhtymä Oy	39 764	26 100	40 500	41 800	18 000	0	100 %
VTK- konserni	7 973	14 379	39 500	72 800	72 853	41 300	100 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	435	510	525	525	525	525	100 %
Mercuria kauppaoppilaitos Oy	572	271	821	711	764	287	95,50 %
Yhteensä	**102 504**	**101 260**	**207 166**	**226 956**	**138 642**	**58 612**	

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistusosuus
Yhteensä	6 048	1 608	686	800	800	400	52,4 - 100%

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Kaupungin omistusosuus
HSL	3 940	2 785	3 000	1 788	1 549	17,20 %
HSY	50 426	48 439	44 404	44 996	41 630	21,70 %
Uudenmaan liitto	6	0	0	0	0	15,40 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä*	55	19	19	0	0	17,50 %
Västrä Nylands Folkhögskula	1	6	1	1	0	3,10 %
Osuus kuntayhtymien investoinneista yhteensä	**54 428**	**51 248**	**47 423**	**46 784**	**43 179**	

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Omistusosuus
Vantaan Energia Oy	125 526	118 578	203 789	274 000	278 220	247 020	60 %
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	444 320	456 369	463 789	463 576	508 714	508 043	100 %
VTK Kiinteistöt (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	85 074	98 910	148 613	220 858	283 094	299 833	100 %
Yhteensä	654 920	673 858	816 190	958 434	1 070 028	1 054 896	

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistusosuus
Yhteensä	19 349	17 720	16 175	14 529	12 883	11 248	52,4 - 100%

KUNTAYHTYMIEN LAINAT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	Kaupungin omistusosuus
HSL	2 019	1 159	0		0	17,20 %
HSY	396 589	409 688	424 402	438 522	445 587	21,70 %
Uudenmaan liitto	295	0	0	0	0	15,40 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0	26	19	19	0	17,50 %
Västrä Nylands Folkhögskula	0	0	0	0	0	3,10 %
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä	**398 904**	**410 873**	**424 421**	**438 541**	**445 587**	

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat alustaviin talousarviolukuihin 2023–2025, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä on purkautuva kuntayhtymä, joka tulee myymään kiinteistöomaisuutensa. Siten suunnitellut investoinnit eivät luultavasti toteudu.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2021 lopussa yhteensä noin 301 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 650 milj. eurosta.

Kaupungin takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2021 lopussa yhteensä 82 milj. euroa ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 33 milj. euroa. Apotille myönnettyjen takauslimiittien kokonaismäärä on 42 milj. euroa ja vuoden 2021 lopussa avoinna oleva saldo oli 30,8 milj. euroa.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2023–2026

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.

Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Tavoitteita on edelleen talousarviossa 2023 yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisi jatkossa konserniyhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteet on ryhmitelty kategorioittain. Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Kaikki suuret yhtiöt laativat talousarviokauden 2023 aikana oman vastuullisuusohjelmansa omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen ja kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä hiilineutraalisuustavoitteen 2030 huomioiden.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liike-voitto M€	44,1M€	67,7 M€	59,1 M€	66,8 M€	79,2 M€	84,9 M€
	Pääomatehok-kuus: Konsernin ROIC	6,80 %	7,20 %	6,20 %	7,70 %	6,60 %	7,20 %
	Osingonjakota-voite: %-osuus tili-kauden tuloksesta	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoo-naa työtuntia kohti	7,1	3,6	3,9	2	0	0
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5	3,8	3,9	3,9	4	4	4
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä	Tuotannon ja han-kinnan ominais-päästöt hiilidioksi-din osalta, g/ kWh	133	119	99	91	90	90
	Fossiilisista poltto-aineista luopumi-nen vuoteen 2026 mennessä.			Toimenpiteet fossiilisten polttoaineid-den korvaa-miseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineid-den korvaa-miseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineid-den korvaa-miseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineid-den korvaa-miseksi.
Vastuullisuusohjelman laatiminen				Ohjelman laatiminen	Ohjelman to-teuttaminen	Ohjelman to-teuttaminen	Ohjelman to-teuttaminen

VAV Yhtymä Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Verotettava tulos (€) VAV Yhtymä Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos min. (€) VAV Asunnot Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) VAV Palvelukodit Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) (korjaustarpeet huomioiden) VAV Hoiva-asunnot Oy	0	0	0	0	0	0
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto	220	241	115	350	350	350
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu on pienempi kuin indeksin nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen (Laajuus asuntoina ja kustannukset suhteessa budjetoituun (eur))		PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen 100 % ja PTS-budjetissa pysyminen (maks. 100 %)	PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen 100 % ja PTS-budjetissa pysyminen (maks. 100 %)	PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen 100 % ja PTS-budjetissa pysyminen (maks. 100 %)	PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen 100 % ja PTS-budjetissa pysyminen (maks. 100 %)	PTS:n mukaisten korjausten toteuttaminen 100 % ja PTS-budjetissa pysyminen (maks. 100 %)
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,4	37,5	38	38,5	39	39,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston ka:n.	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,9	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Vastuullisuusohjelman toteuttaminen				Yhtiön resurssiviisauden tiekartan päivittäminen*) ja ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen

*) Ohjelma toteuttaa Innovaatioiden Vantaa -strategiaa ja kaupungin resurssiviisauden tiekarttaa.

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Omavaraisuusaste %	31,7	29	yli 20	yli 20	yli 20	yli 20
	Tulos, milj. eur	3	3,7	2	2	2	2
	Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	93	93	93	93	93	95
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin, milj. eur	10	10	10	10	10	10
Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5	-	-	vastausten keskiarvo yli 3,5	-	vastausten keskiarvo yli 3,5	-
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyyskysely	Asteikko 1–5	-	-	vastausten keskiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Toimenpiteet	-	-	Vastuullisuusohjelma hyväksytty hallituksessa viimeistään 12/2023	Toteutus	Toteutus	Toteutus

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta. Tuloksessa ei huomioida satunnaisia eriä, jotka liittyvät Hyvinvointialueen kanssa tehtävään liiketoimintakauppaan.	0,57	0,77 (ennuste 31.7.2022)	1	1	1	1
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-37		-7	3	13	18
Omistajapoliittisten linjausten yhteydessä määriteltävien kehittämistoimenpiteiden toimeenpano vuosittain.				Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4		4,15	4,2	4,25	4,25
Sairauspoissaolot %	%	5,4	5,97 (30.6.2022 asti)	5,7	5,6	5,5	5,4
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen			Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa *)	769 564	700 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste (%)	100	100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	800 + 12 lisäsuoritepäätöksellä	850	850	860	860	860
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	58	57	58	58	59	59
Työelämäpalaute: työpaikkaohjaajakysely (amispalaute)	Tyytyväisyys: 1–5		4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys: 1–5	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen			Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen

*) Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu

Kiinteistöyhtiöt

Tavallisten kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä:
   - Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi (vrt. edellisen tilikauden toteuma kuluvaan tilikauteen).
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä:
   - Toimenpiteiden (lkm) toteuttamisaste 100 %.
3. Sähköautojen latausinfran käyttötarpeen kartoitus.

Edellä mainitut tavoitteet koskevat seuraavia yhtiöitä:

- Ratakujan Pysäköinti Oy
- Tikkuparkki Oy
- Ruukkukujan Autopaikat Oy
- Koy Lehdokkitien Virastotalo
- Koy Tikkurilan Terveysasema
- Korson Pienteollisuustalo Oy
- Koy Korson Toimistokeskus
- Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy
- As Oy Vantaan Sepänpuisto
- As Oy Vantaan Katriinanrinne
- Koy Vantaan Maakotkantie 10
- Hakopolun Liikekiinteistö Oy
- Koy Vantaan Helikopteritukikohta

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden, Ratakujan Pysäköinti Oy:n sekä Tikkuparkki Oy:n lisätavoitteet

(4.) Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Pääomavuokramallilla kiinteistöjään vuokraavien, Koy Kehäsuoran ja Koy Tiedepuiston tavoitteet:

1. Kestävä ja vastuullinen taloudenpito:
   - Positiivinen tilikauden tulos
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä:
   - Toimenpiteiden (lkm) toteuttamisaste 100 %.
3. Sähköautojen latausinfran käyttötarpeen kartoitus

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2023–2032
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2023–2032
- LIITE 3 Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2023–2032
- LIITE 4 Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027
- LIITE 5 Vantaan kaupungin palveluverkkoihin suunniteltuja investointeja 14.11.2022

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2023–2032

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
A. OMAT INVESTOINNIT 2023-2032		**212 080**	**36 050**	**46 830**	**51 600**	**55 740**	**68 020**	**108 750**	**94 820**	**54 970**	**17 420**	**1 370**	**270**
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			**450**	**800**									
Vuorikumpu laajennus (Berkulla)	Tikkurila		450	800									
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		**69 350**	**580**	**2 000**	**12 150**	**15 220**	**17 600**	**41 030**	**23 400**	**300**			
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	21 800			500	1 800	10 200	10 100	200				
Aviapoliksen yhtenäiskoulu	Aviapolis					50	550	9 800	8 500	100			
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	19 050	500	1 700	8 900	7 800	150						
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö					300	1 500	12 500	8 400	100			
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila - UR01 kust 2023	Koivukylä			100									
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	14 100	50	50									
Hämeenkylän koulun väistötila	Myyrmäki							230					
Ojahaan peruskoulu	Myyrmäki	14 400					500	8 300	6 300	100			
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki		30	150	2 550	20							
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila				200	5 250	4 700	100					
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		**106 030**	**30 480**	**34 810**	**22 880**	**24 120**	**38 880**	**42 950**	**26 100**	**15 900**	**9 100**	**100**	
Aviapoliksen päiväkoti II	Aviapolis	7 100		100	3 400	4 450	50						
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	7 100				100	3 400	4 450	50				
Illenpihan tp. Pvk.	Aviapolis			70									
Kaskelan I päiväkoti	Hakunila	6 100		100	2 900	3 900	50						
Kaskelan II päiväkoti ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti	Hakunila					350	7 900	7 350	150				
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän pk.	Hakunila	10 000	4 850	9 800	500								
Länsimäen pvk	Hakunila	8 500	1 000	50									
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila		230										
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila					80							
Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	Kivistö						220						
Kivistön V päiväkoti	Kivistö						100	3 400	4 450	50			
Kivistön päiväkoti II	Kivistö				200	3 600	4 550	50					
Kivistön päiväkoti III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	7 100		100	3 400	4 450	50						
Kivistön päiväkoti IV	Kivistö	7 100				100	3 400	4 450	50				
Kivistön tp. Päiväkoti (Kanniston koulun tontilla)	Kivistö		50	50									
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö		200	200									
Koivukylän päiväkoti I	Koivukylä	10 000	5 300	50									

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Koivukylän päiväkoti II	Koivukylä						200	3 600	4 550	50			
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä						330						
Korson päiväkoti, uusi päiväkoti purettavan tilalle	Korso	7 100	2 000	6 500	650								
Leppäkorven uusi päiväkoti	Korso					150	2 900	3 250	50				
Matarin päiväkoti	Korso				100	2 400	3 550	50					
Karhunkierroksen päiväkoti (Hämeenkylän/Pähkinärinteen)	Myyrmäki		50	1 900	6 000	200							
Kelokuusen päiväkoti (ent. Raappavuoren pvk.)	Myyrmäki		3 200	8 370	50	0							
Laajavuoren päiväkoti	Myyrmäki								200	3 600	4 550	50	
Lounaniityn päiväkoti (ent.Vantaanlaakson päiväkoti)	Myyrmäki						300	4 700	5 650	100			
Myyrmäen alueen päiväkoti	Myyrmäki					100	3 400	4 450	50				
Mårtensdals kampus (päiväk+keittiölaaj),pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	7 100	500	2 500	5 300	300							
Patotien päiväkoti	Myyrmäki	7 100	6 200	4 670	50								
Uomarinteen päiväkoti	Myyrmäki								2 500	4 000	50		
Vapaalan pk:n päärakennusta korvaavan paviljongin UR01 kustann	Myyrmäki		100										
Viherpuiston päiväkoti	Myyrmäki					200	3 600	3 450	50				
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkoti- ja koulutiloilla	Tikkurila	11 900	1 800	300	50								
Kielotien vuokrapäiväkoti ja leikkipiha puistoon	Tikkurila	330			180	170							
Lauhatien päiväkoti	Tikkurila	9 500	5 000	50									
Tikkurila; Tp. Päiväkoti väistötilaksi	Tikkurila						330						
Tikkurilan alueen päiväkoti	Tikkurila						100	3 400	4 450	50			
Tikkurilan alueen päiväkoti II	Tikkurila							300	3 600	4 450	50		
Tikkurilan alueen päiväkoti III	Tikkurila							0	300	3 600	4 450	50	
Tikkurilan pvk II	Tikkurila				100	3 400	4 450	50					
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila					170							
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			**3 920**	**6 050**	**16 000**	**15 730**	**11 270**	**24 500**	**45 050**	**38 500**	**8 050**	**1 000**	
Elmon uimahalli	Koivukylä	36 000	2 620	6 000	16 000	15 000	500	0	0				
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä						50	2 850	50				
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila		1 300	50	0	0	0	0					
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila					200	2 700	300					
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö					30	320	0					
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö					0	50	700	3 300	50			
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo	Myyrmäki					500	7 500	16 500	30 000	34 000	8 000	1 000	
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis						50	1 200	4 200	50			
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myyrmäki						50	1 100	4 300	50			
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila						0	50	1 100	4 300	50		
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila						50	1 800	2 100	50			

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			**20**	**20**	**20**	**420**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**	**20**
Ytv:lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat			20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Aviapolis X tapahtumatila	Aviapolis	700				400							
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			**600**	**3 150**	**550**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**
Uudisrak / budjetti			250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
VSS velvoitteen täyttämisestä ja Hiilivapauden kustannuksia			300	300	300								
Kuusijärvihanke	Hakunila		50	2 600	0								
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis												
Kansainvälinen koulu, pintaremontti VTK	Aviapolis	1 100											
Kansainvälisen koulun tilamuutokset (VTK)	Aviapolis												
Kartanonkosken koulu, pintaremontti	Aviapolis	1 400											
Ylästön koulu, pintaremontti	Aviapolis	700											
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	78 200											
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso												
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila												
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	24 800											
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	3 000											
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	Tikkurila	5 300											
Jokiuoman päiväkoti	Myyrmäki	9 500											
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Kaskelan liikuntahalli	Hakunila												
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso												
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	Korso												
Monitoimitalo Lumon aulan muutostyöt	Korso												
Monitoimitalo Lumon lumosalin ja liikuntasalin muutostyöt	Korso												
Aikuisopiston tilat Oppimiskampukselle	Tikkurila												
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila												
Kohtaamon tilat	Tikkurila												
Kaupunkiympäristön toimiala													
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	Tikkurila												
MUUT KONSERNIYHTIÖT													
Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	Koivukylä												
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki												

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala													
Kasvupalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila												
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila												
Ruusupuun päiväkoti (ent. Kivistön päiväkoti)	Kivistö	9 300											
Vapaalan paviljonkipäiväkoti (korv. purettavan päärakennuksen)	Myyrmäki												
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila												
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä												
Leppäkorven koulun väistötila	Korso												
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis												
Hakunilan asukastilat	Hakunila												
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk	Kivistö												
Aikuisopiston väistötilat Myyrmäki	Myyrmäki												
Myyrmäen Vantaa-infon väistötila	Myyrmäki												
Myyrmäen asukastilojen väistötilat	Myyrmäki												
Myyrmäen kirjaston väistötila	Myyrmäki												
Myyrmäen nuorisotilojen väistötila	Myyrmäki												
Patotien musiikkiopiston ja musik institutin korvaavat tilat	Myyrmäki												
Taidemuseo Artsin väistötila	Myyrmäki												
Laajenevan aikuisten perusopetuksen lisätilat	Tikkurila												
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila												
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila												
D. LUNASTUKSET													
Illenpuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis												
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis												
Kivistön koulualueen pysäköintilaitos	Kivistö		2 621										

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2023–2032

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
KORJAUSRAKENTAMINEN 2023-2032 yhteensä			**46 270**	**44 570**	**40 130**	**43 130**	**48 430**	**68 130**	**62 530**	**40 680**	**17 180**	**14 980**	**14 780**
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA			**150**	**230**	**100**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**	**50**
Katrinebergin kartanopuiston kunnostussuunnitelma ja toteutus	Kivistö	480	150	180	50								
Määrärahavaraus				50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Määrärahavaraus, KuPela		0	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			**1 220**	**3 450**	**450**	**500**	**500**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**
Tammirinteen vastaanottokoti, lisähuoneiden rakentaminen	Kivistö		200										
Vuorikumpu hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht	Tikkurila	500		500									
Länsimäen terveysaseman seinien maalaus	Hakunila	0		100									
Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myyrmäki	2 200	300	2 650	50								
Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus/Uudisrakennus					200	300							
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja tote	Tikkurila						300						
Pienjorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			720	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
SUUN TERVEYEDENHUOLLON LIIKELAITOS			**770**										
Lehtikuusen koulun hammashoitolan peruskorjaus	Hakunila		500										
Hammashoitotilojen hälytyslaite varaus KR-ryhmä			150										
Länsimäen terveyaseman hammashoitolan laajentaminen	Hakunila		120										
Kanniston koulun hammashoitolan tilojen laajentaminen	Kivistö												
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut			**23 770**	**22 420**	**20 050**	**26 950**	**25 500**	**40 950**	**48 700**	**28 400**	**4 900**	**2 700**	**2 500**
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis		50	800									
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis						600	4 300	9 500	6 700	200		
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila		500	350	2 000	600							
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila			50	500	3 000	6 800	800	50				
Sotungin lukion peruskorjaus	Hakunila	120					100	1 000	7 000	13 500	2 000	200	
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	8 000	50	550	5 100	3 300	50						
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	14 300				150	2 100	8 700	5 800	150			
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso		250	1 400									
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso		50	600	1 900								
Leppäkorven koulu: muutostyöt	Korso		50										
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso		2 000	1 750	50								
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso		30	900									
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso		750										
Vierumäen koulu tilamuutokset	Korso		800										

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki		0						500	2 500			
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	10 200			100	500	8 100	2 300	100				
Mårtensdals skola	Myyrmäki		100	2 150	2 500	50							
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	8 300		50	850	7 400	500						
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila					100	1 450	7 700	19 000	2 900	200		
Viertolan koulu,	Tikkurila					100	2 000	9 000	500	100			
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä					50	700	4 600	3 100	50			
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki		9 800	300									
Kivimäen koulu, peruskorjaus,vaihe 2	Myyrmäki		50	200	1 700	7 600	600						
Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaukset	Myyrmäki							50	650				
Jokiniemen koulu ent. lukio (vaihe II)	Tikkurila	14 000	350	9 500	1 350	50							
Jokiniemen ala-asteen korjaus-ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	9 500	6 900	500									
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö			50	800	2 000							
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht.	Myyrmäki	2 250		1 000	1 200	50							
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	240	300	100									
Vierumäen koulun pihan peruskorjaustyöt	Korso	450	450										
Martinlaakson koulun pihan perusparannus	Myyrmäki	350	450										
Peltolan koulun pihan perusparannus	Tikkurila			450									
Koivukylän koulun pihan perusparannus	Koivukylä			450									
Määrärahavaraukset			840	1 270	2 000	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit			**5 490**	**6 190**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**	**5 490**
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	800			800								
Riihipellon päiväkoti	Aviapolis	800		800									
Ylästön päiväkoti, osittainen perusparannus	Aviapolis	800	800	800									
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila					600							
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila		800		800								
Ravurin päiväkoti, osittainen perusparannus	Hakunila	800											
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö					800							
Seutulan päiväkodin osittainen perusparannus	Kivistö				800								
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	800	800	800	0								
Rautkallion päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä				800								
Seljapolun päiväkoti, osittainen perusparannus	Koivukylä	600	600	600	0								
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	800			800								
Vallinojan päiväkoti osittainen peruskorjaus	Korso	800	800	500	0								
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki				800								
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800					800						

1 000 €	Suuralue	Kustannus-arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Kukinpolun päiväkoti, osittainen perusparannus	Myyrmäki	600	600										
Laajavuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Myyrmäki					800							
Pähkinäsärkijän päiväkoti osittainen peruskorjaus	Myyrmäki			1 200									
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	800		800									
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			1 090	690	690	3 290	4 690	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			**6 250**	**3 900**	**7 250**	**4 100**	**11 150**	**15 700**	**2 350**	**800**	**800**	**800**	**800**
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis		500										
Håkansbölen kartanon talousrakennuksien korjaustyöt	Hakunila	2 080											
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	34	50	200	1 500	2 000	250						
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö, perusparannus	Myyrmäki		600										
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila		50	100	200								
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila				50	400	5 600	5 300	50				
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila		300										
Tikkurilan up:n huoltorak.; peruskorj.	Tikkurila		550										
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki					300	4 500	9 600	1 500				
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila		2 000	2 300	4 700	600							
Sandkulla / Navethalian välipohjan korjaus	Tikkurila	550	700										
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			1 500	1 300	800	800	800	800	800	800	800	800	800
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			**230**	**470**	**470**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**	**120**
Sähköautojen latausasemien rakentaminen			230	350	350								
Määrärahavaraus			0	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			**8 270**	**7 790**	**6 200**	**5 800**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 500**	**5 500**
Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt	Myyrmäki	500	300	1 000									
Myyrmäkitalo, käyttötarkoituksen muutostöitä	Myyrmäki	500	300										
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sisäilmaongelmat, määrärahavaraus		0	5 000	3 250	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Määrärahavaraus(ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)			1 670	2 540	1 700	1 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2023–2032

1 000 €	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT 2023-2032	**1 340**	**1 790**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**	**1 340**
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA	240	690	240	240	240	240	240	240	240	240	240
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280

LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027

1 000 e	Kustannus yht.	2023	2024	2025	2026	2027
UUDISRAKENTAMINEN						
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	**1 250**				50	1 200
Elmon uimahalli	**37 500**	6 000	16 000	15 000	500	
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	**2 900**				50	2 850
Hakunilan tekojääkentän huoltorakennus	**50**	50				
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	**3 200**			200	2 700	300
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	**750**				50	700
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	**350**			30	320	
Mårtensdals kampus lähiliikuntapaikan rakentaminen (sis. Mårtensdals UR-hanke)	**320**	320				
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	**1 150**				50	1 100
Tikkurilan liikuntahalli	**50**					50
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	**1 850**				50	1 800
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	**49 370**	**6 370**	**16 000**	**15 230**	**3 770**	**8 000**
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	**14 400**			300	4 500	9 600
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	**14 400**	**0**	**0**	**300**	**4 500**	**9 600**
URHEILUALUEET						
Hiihtoladut ja ulkoilureitit	**420**		105	105	105	105
Pienkenttien perusparannus	**980**		245	245	245	245
Lähiliikuntapaikat	**1 960**		490	490	490	490
Skeittipuistot	**980**		245	245	245	245
Kivistön urheilupuisto	**880**				80	800
Kenraalinkenttä	**400**		400			
Tikkurilan urheilupuisto	**4 840**	40	1 200	1 600	1 200	800
Elmon urheilupuisto	**1 840**	80	80	80	800	800
Hakunilan urheilupuisto	**4 000**	2 800	800	400		
Yhteensä (1 000 e)	**16 300**	**2 920**	**3 565**	**3 165**	**3 165**	**3 485**
VIRKISTYSALUEET						
Ulkoilusaaret, venesatama	**135**	25	25	25	30	30
Luonnonsuojelualueet	**520**	20	105	115	140	140
Kuusijärven ulkoilualue	**750**	350	100	100	100	100
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	**340**	30	10		100	200
Kormuniityn latusilta	**200**			200		
Petikon ulkoilualue	**455**	80	85	90	100	100
Yhteensä (1 000 e)	**2 400**	**505**	**325**	**530**	**470**	**570**

LIITE 5; Vantaan kaupungin palveluverkkoihin suunniteltuja investointeja 14.11.2022

Kasvatuksen ja oppimisen varhaiskasvatuksen palveluverkko: Uudisrakennushankkeita 2023–2032

Kasvatuksen ja oppimisen suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen palveluverkko: Uudisrakennushankkeita 2023–2032

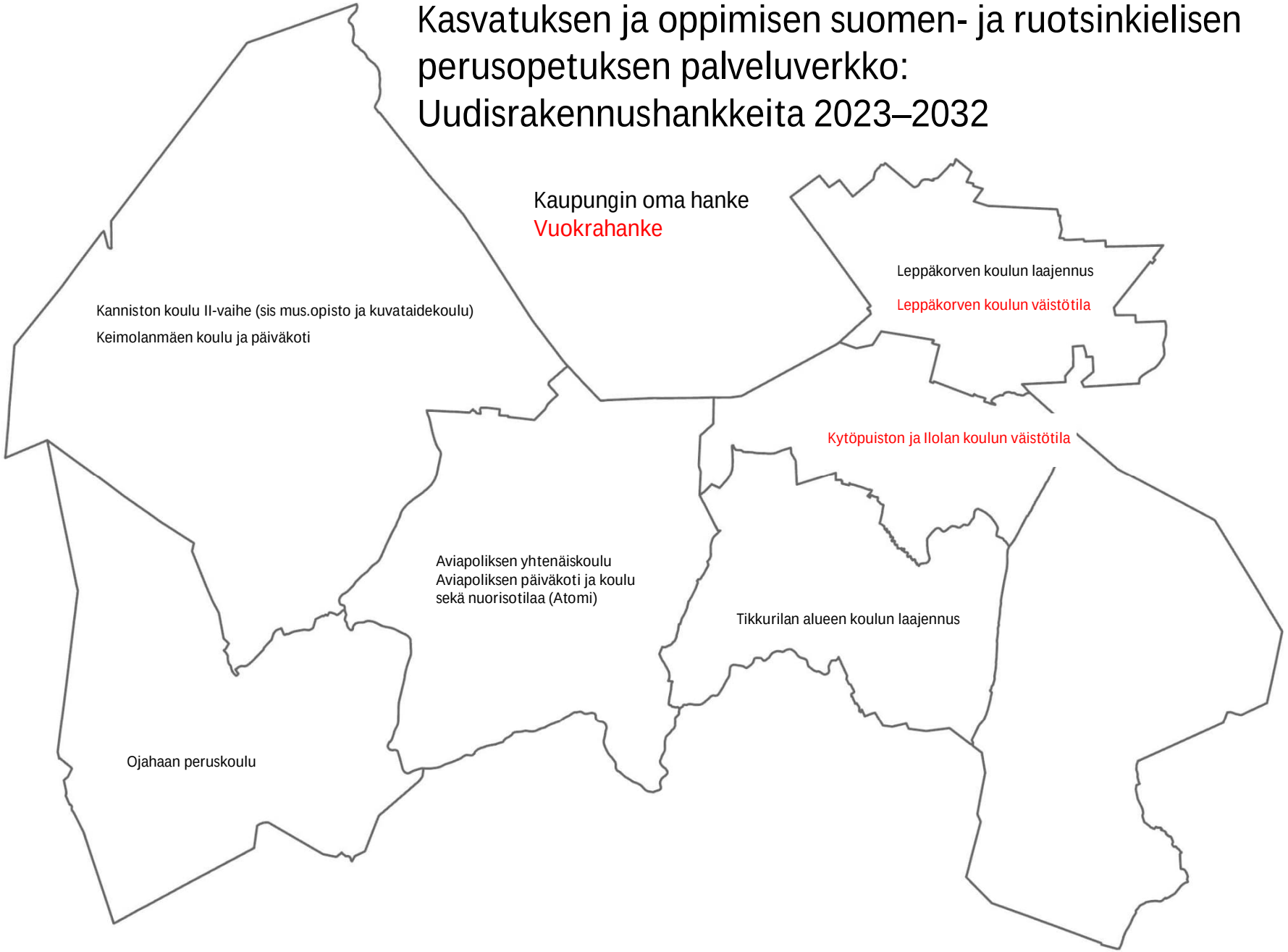

Kasvatuksen ja oppimisen muiden palvelualueiden palveluverkko: Uudisrakennushankkeita 2023–2032

Kaupunkikulttuurin liikuntapalveluiden palveluverkko: Uudisrakennushankkeita 2023–2032

Kaupunkikulttuurin muiden palvelualueiden palveluverkko: Uudisrakennushankkeita 2023–2032

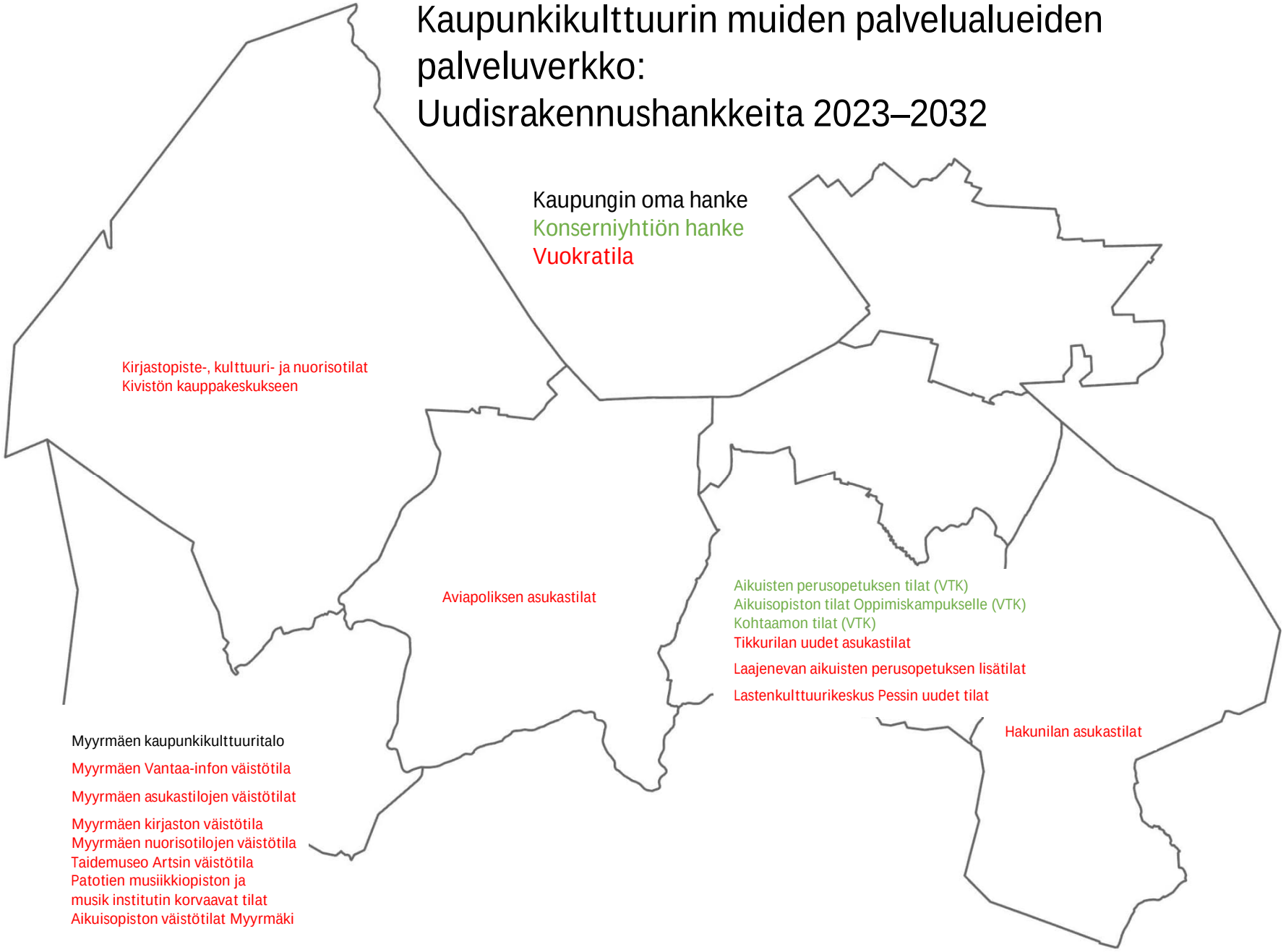

Muita uudisrakennushankkeita 2023–2032

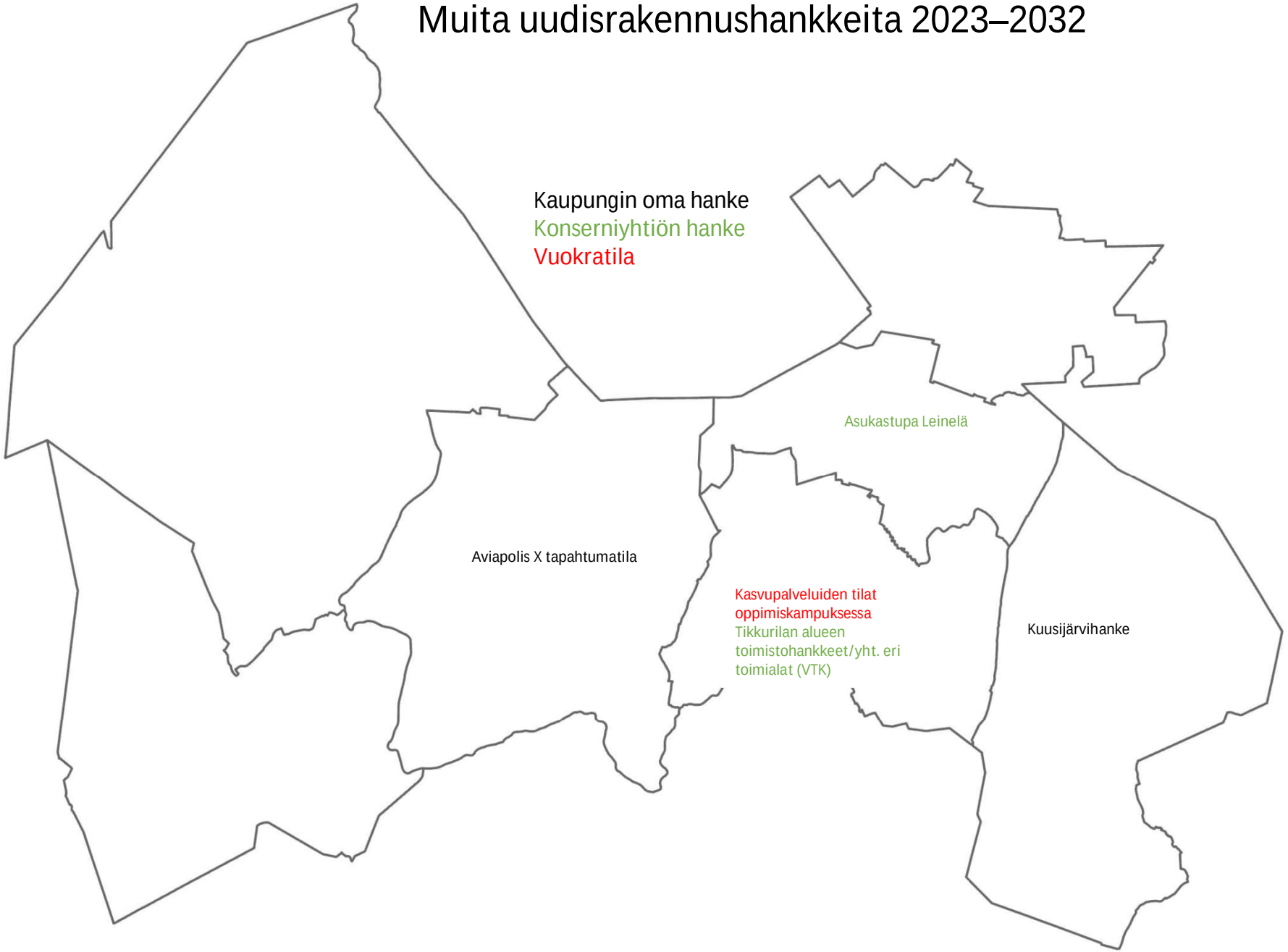

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkko: Uudis- ja korjausrakentamishankkeita 2023–2032

Kasvatuksen ja oppimisen varhaiskasvatuksen palveluverkko: Korjausrakentamishankkeita 2023–2032

Kasvatuksen ja oppimisen suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen palveluverkko: Korjausrakentamishankkeita 2023–2032

Kasvatuksen ja oppimisen muiden palvelualueiden palveluverkko: Korjausrakentamishankkeita 2023–2032

Kaupunkikulttuurin palvelualueiden palveluverkko: Korjausrakentamishankkeita 2023–2032